

MECSEKI BANYÁSZ

A MECSEKI SZÉNANYÁSZATI DOLGOZÓK HETILAPJA

II. EVFOLYAM, XI. SZÁM ARA: 40 FILLÉR KEDD, 1964. AUGUSZTUS 4.

Megtárgyalták a pécsi és komlói üzemek egészségügyi helyzetét

Érdekes statisztika: a légúti megbetegedés vezet! — A dolgozók 25 százaléka állandó gondozás alatt áll — Közérdek a komlói vizsgyógyintézet elhelyezése — Vasas-bányán legmagasabb a táppénzes százalék!

A szakszervezeti trösztbizottság az elmúlt hetekben tüzte napirendre a Mecseki Szénbányászati Tröszt egészségügyi helyzetét. Megállapította, hogy Komló vonatkozásában jelentős előrehaladás tapasztalható üzemegészségügyi vonalon. Ez elsősorban a Zobák-akna új egészségügyi egység beindításában, Béta-akna és III-as akna főfoglalkozású üzemorvosi elátásában és az üzemi táppénzrevétel III-as akna dolgozóira történő kiterjesztésében nyilvánul meg. Elmondták, hogy ma már minden komlói üzemegység — Kossuth, III-as, Béta, és Zobák — korszerű, kitűnően felszerelt, a dolgozók által könnyen megközelíthető és a higiénia követelményeinek megfelelő üzemorvosi rendelővel ellátott. Valamennyi rendelő kls laboratóriummal Kossuth-bánya EKG és röntgen vizsgálatra alkalmas felszereléssel rendelkezik, és fiziko-terápiás, valamint kvarc és inhaláló készülékek biztosítják a betegek kezelését.

Pécsi területen az üzemorvosi rendelőik állaga, elhelyezése kielégítő. Kivétel Vasas-bányai üzem, ahol az üzemorvosi rendelő elhelyezése nem megfelelő, és a betegek részére váróterem nincs biztosítva.

A pécsi üzemorvosi rendelő felszerelése korszerű, kielégítő. Széchenyi-aknán rövidhullámú kezelés, kvarc, infragar, elektroterápia áll a dolgozók rendelkezésére, István-aknán elektroerosol inhalátor és EKG készülék van biztosítva.

Az üzemorvosok táppénzrevételi joggal rendelkeznek ugyanúgy, mint a körzeti orvosok. A pécsi területen három táppénzrevételi joggal rendelkező üzemorvos látja el az aknákat közelében lakó járóbetegeket is. A területi adottságok miatt megvalósíthatatlan azonban, hogy az üzem összes járóbeteg dolgozóját az üzemorvos tartsa táppénzen. Általános elv, hogy lakóhelyen kapják meg a dolgozók az egészségügyi ellátást, mind a körzeti, mind szakorvosi szinten.

Komló területén az üzemegészségügyi orvosi ellátottság relatív jónak mondható, bár a kétezres fős dolgozólétszám megnehezíti az igényes ellátás biztosítását.

A napi 70-es betegforgalom azt jelenti, hogy 8 óras munkaidő mellett hét perces átlaggal kell az orvosoknak dolgozni, sőt négyórás betegrendelést figyelembe véve egy betegre három-négy perces átlag jut.

Emellett az üzemorvosnak a betegellátáson kívül számos egyéb teendője is van. Nem megoldott Komlón a vizsgyógyintézet elhelyezése és megállapították, hogy sürgős fejlesztése közérdek!

Az orvosi munka nagy körülmények között történik, mert ma még jelentős azoknak a száma, akik időt rabolnak el a rendelésekből. Itt van jelenlétére a szakszervezeti bizottságok nevelő munkájának és az egészségügyi albizottságok felvilágosító tevékenységének. Komlón a táppénzes helyzettel eredmény-

bent könyvelhető el, hogy az év elején nincs olyan üzemegység, ahol a táppénzes százalék meghaladná a 8 százalékos értéket. Érdekes az a sorrend, amelyet a felmérés során a szakszervezeti intéző bizottság elé terjesztettek. Leggyakoribb betegségek közé tartozik a heveny légúti megbetegedés. Majd a „nem üzemi balesetek” következnek. Sorrendben az üzemi baleset, mozgásszervi megbetegedés, heveny gyomorbetegség, gennyes bőrbetegség következik. A fekélybetegség a legkevésbé. Érdekes, hogy a nem üzemi balesetek száma meghaladja az üzemi balesetek előfordulását. Míg üzemi balesetknél 100 dolgozóra hét eset jut, üzemi balesetknél ez a szám hat. A nem üzemi balesetek időtartama 100 dolgozóra 88 nap, üzemi balesetknél ugyanez 100 nap.

Pécsi területen a táppénzes megbetegedések száma az év négy hónapjában Vasas-bányán volt a legmagasabb, (11—14 százalék), sorrendben ezután Pécsbánya, Szabolcsbánya és Újhegy következnek. A táppénzes százalékok márciusra már csökkenő tendenciát mutattak. Pécsen a megbetegedések gyakorisága úgy alakult mint Komlón. 1600-nál több légúti megbetegedést tartanak nyilván.

Az üzem dolgozóinak 20—30 százalékat gondozási nyilvántartásban tartják az üzemorvosok Pécsen. Ez azt jelenti, hogy

a dolgozók több mint negyedrésze állandó ellenőrzés alatt áll, és évenként valamennyi dolgozó szűrővizsgálaton esik át.

A jó és eredményes gondozás nagy munkajelnyes és nagy törődést igényel a betegségek felderítésére. Megállapították, hogy az üzemi táppénzrevétel a követendő út, amelyen keresztül a dolgozók biztonságos, balesetmentes és egészséges munkakörülményeit biztosítani lehet.

Az egészségügyi munkához szorosan hozzátartozik az elsősegélynyújtás. Megállapították, hogy minden harmadban földalatti segélynyújtót alkalmaznak, de a legnagyobb egységknél, mint például Komlón, Kossuthon és Zobákon, a délutáni és éjszakai műszakban a napszinten is rendszerített segélynyújtókat. A segélynyújtók zöme tanfolyamot végzett, 5—10 éves gyakorlattal rendelkező személyek, illetve szigorló orvosok látják el a feladatokat. Minden üzemnél egészségügyi ügyeleti szolgálat van a segélyhelyeken, a segélynyújtást függetlenül segélynyújtók látják el.

A fürdők helyzetének tárgyalásakor az intéző bizottság megállapította, hogy mindazon fürdőkben zsúfoltság van, ahol a fekete-fehér rendszert még nem vezették be. Igen sok a korszerűtlen szekrény és az itt-ott alkalmazott fogas rendszer sem teszi lehetővé az átmedvesedést munkaruhák kiszáradását. Ugyancsak nagyobb erély kell a vízhiány leküzdésére. A fürdők idején jelentkező vízhiány betegségeket alapját képezheti. Követendő példa a Béta-aknai kezdeményezés, ahol az átmeneti vízhiányt víztároló lé-

tesítésével igyekeztek megszüntetni.

A szociális létesítményeket tekintve legnagyobb problémát jelenti az István-aknai vízhiány, ami igen komoly egészségügyi probléma.

A komlói területen a modern 1200 személyes légényszálló biztosítja dolgozóinak minden igényt kielégítő elhelyezését. A szálló egészségügyi létesítménnyel is korszerűek. Orvosi rendelő és négy, egyenként négy ágyas betegszoba van, mely ugyan a norma alatt biztosítja a fektetési lehetőséget (50 fő után 1 ágy), de lehetőség nyílik szükség esetén két helyiség hat-hat ágyval való felszerelésére és igénybevitelére. A szállóban 1500 főt ellátó modern konyha működik, és étkezésként háromféle étel között válogathatnak a dolgozók. Ezek közül az egyik általános diétás étkezést biztosít.

Pécsi területen az átadott új légényszállás minden igényt kielégítő módon biztosítja a dolgozó munkaidőn kívüli pihenését.

A Komló területi dolgozók egészségügyi ellátását Komló területén és a kijelölt vidéki községekben lakókat, egyedül az illetékes üzemorvos végzeheti. Ha fekvőbeteg a dolgozó, úgy az az illetékes körzeti orvos ellátása alatt áll mindaddig, míg járóbeteggé nem lesz.

Járóbeteg körzeti orvos semmilyen vonatkozásban el nem láthat (életveszély és éjszakai ügyelet kivételével), és fekvőbeteg sem írhat ki közvetlen munkára.

Ezzel biztosítják, hogy az üzemi táppénzrevévo orvosnak minden egyes betegről tudomása legyen, sőt ha a körzeti orvos fekvőbetegnek veszi fel üzemek dolgozóit, azt is köteles az illetékes üzemorvos tudomására hozni.

Este 7 órától reggel 6-ig a körzeti ügyelet látja el a bányai üzemek dolgozóit is. Az ügyeleten jelentkezőket az ügyeletes körzeti orvos igazolással látja el.

Ezután megvitatták a porveszély elhárításának tapasztalatait. Megállapították, hogy a szilikózis-rendelet végrehajtása megtörtént, a szűrőpróba ellenőrzéseket a jövőben is szükségesnek tartják. Ezután az egészségügyi bizottságok tevékenységét vitatták meg, elmondották, hogy jelenleg sok helyen van ugyan ilyen bizottság, csak éppen a munkájuk nem kielégítő. Feladatukat egy-egy konkrét feladat megoldására korlátozzák, de a komplex szemlék végrehajtását nem végzik. Nem lenne szabad elhanyagolniuk és elnézniük ezen a területen mutatókozó hiányosságokat, főleg a munkahelyek szennyes volta és balesetveszélyessége területén.

Elsősorban azonban a dolgozók egészségügyi szemléletének helyes kialakítását kellene elérniük, mely alapja lehet bizonyos betegségek megelőzésének.

A szakszervezeti intéző bizottságnak készített jelentést dr. Bank József pécsi, és dr. Dános László komlói üzemi főorvosok állították össze.

A komlói Kossuth-bánya bejárata

A tröszt 100.7 százalékra teljesítette júliusi előirányzatát

A minőségi szén termelésénél 2286 tonna lemaradás mutatkozik

A népgazdaság trösztüktől 351 ezer tonna szenet kért júliusban. Ezt az előirányzatot túlteljesítettük (353 376 tonna) s így a III. negyedévet viszonylag jól kezdtük. Azért mondjuk, hogy viszonylag, mert csak az összeredménynél értük el a kívánt szintet, 100,7 százalékos. A minőségi szén termelésénél 2286 tonna lemaradás mutatkozik, s csak a szénpala 116,6 százalékos túlteljesítése mentette meg a helyzetet.

Az üzemek közül Szabolcsbánya érte el a legjobb eredményt. A minőségi szén termelésénél 1338 tonna többlettel zárták a júliusi programot. Ide kíváncsok az a megjegyzés, hogy a szabolcsiak már hosszú ideje az első helyen állnak a termelési versenyben. A sikerért mindenképpen

dicsőreget érdemelnek az üzem dolgozói. Az elismerés hangján kell írunk a béta-ak túlteljesítményéről is. Az üzem már a tavalyi egyesítés óta az elsők között van. Példamutató eredményükre mindig számíthat a tröszt. Ezúttal is 100 százalék fölött teljesítettek, 1203 tonna plusz minőségi szenet adtak a népgazdaságnak.

A termelési versenyben a Kossuth-bányalal ritkán találhatók a táblázat utolsó helyén. Június végén a tüzeset

miatt érhető volt a lemaradás, most viszont feltűnőst kell a minőségi szénnél tapasztalható 5001 tonna mínusz. A két tanbánya lemaradása érhető, hiszen a nyári szünet döntően befolyásolja az eredmény alakulását.

A tröszt statisztikai osztálya jelentése szerint júliusban a következő termelési eredményeket érték el az üzemek a minőségi szén vonatkozásában:

1. Szabolcsbánya	102,1%	1338 t többlet
2. Béta-akna	102,7%	1203 t többlet
3. Északi Üzemek	101,4%	211 t többlet
4. Vasas-bánya	100,4%	124 t többlet
5. Zobák-akna	100,3%	83 t többlet
6. Pécsbánya	100,1%	31 t többlet
7. Pécsi Tanbánya	97,9%	25 t adóság
8. Komlói Tanbánya	88,8%	151 t adóság
9. Kossuth-bánya	95,0%	5001 t adóság

A mázai bányászok is segítettek

Az elmúlt hetekben számos üzemünk lelkes munkacsapata indul a határba, hogy segítse a betakarítást. Mázán a helyi bányai üzem nyolcas KISZ szocialista brigádja volt a kezdeményező. Aztán ott voltak a 25-ös, az 1-es, a 6-os, a 20-as munkacsapat képviselői is.

A Jószerencsét Tsz dolgozói elsősorban a kezdeményező KISZ-brigád példamutató munkájáról beszéltek. Erthető ez, hiszen a példamutatók, lendületük jó hatással volt a bányai üzem többi kollektívájára és a szövetkezeti paraszttok hangulatára is. A helyiek méltán mondhatták, hogy a munkás-paraszti szövetség igazi tartalma jutott kifejezésre.

Erdemes visszaadni azt a hangulatot, amikor Garai József aknász vezetésével mun-

kához láttak a KISZ szocialista brigád tagjai. Bár a falévoláshál nem a fejtsérről vagy az elővájárról esett szó, mégis mindenki gyorsan megtalálta a helyét. Zigenhein, Petz, Borsos és Bicsák elvtárs a kaszáláshoz fogott, a többiek markot szedtek, kötöttek, kévét hordtak, csomóztak. Ezúttal az aknász is ott szorgoskodott a többiek között. Említésre méltó, hogy a bányászok feleségeit is eljötték Zigenhein Mátyásné, Andrási Béláné és a többiek.

Egész nap nem fogyott el a jókedv, és a munka lendülete. Egyik ugratás után a másik következett, de azért mind jobban szaporodtak a kérések, a keresztek. Ha néha valamelyikük egy szusszanásra megállt, már hangzott az a felszólítás: „Gyerünk, mert

nem lesz meg a norma!” Mire a nap eltűnt a látóhatár szélén, mindannyian elégedetten és egy kicsit elfáradva hagyták abba a munkát. Több mint három hold bűzát arattak le.

A Jószerencsét Tsz határában is kifejezésre jutott a szocialista brigádmozgalmatófogó ereje. A szocialista módon élni, dolgozni jelszó érvényesült a gabonabúzákon is. Önzetlen munkájukért nem kérték fizetést s nem várták az elismerő szavakat. Ehelyütt dicsőrelettel tartozunk váimennyi bányásznak, hiszen társadalmi munkájukkal nagy segítséget nyújtottak.

Öszintén mondhatjuk, szép munka volt! Kívánjunk nekik a szentermelési feladatokhoz igazi bányász módra, Jószerencsét!

Imró László

Mire fordítják a községfejlesztési alapot

A kerületi tanácsok az első félév eltelével mérik fel területükön hogyan használták fel a községfejlesztési alapot. A végző munkáról és a második félév tennivalóiról Arató Ferenc elvtárs, az I. kerületi tanács építési és közlekedési csoportjának vezetője adott tájékoztatást.

— Az idei községfejlesztési tervünkben zömmel útépitések szerepeltek. Elmondhatom, hogy a munkálatokat megkezdük, részben befejeztük, másrészt a második félévben kerülnek megvalósításra. Befejezés stádiumában van az Engels út egyik oldalán a gyalogjárók aszfaltozása. A tanács e célra 140 ezer forintot irányzott elő. Megkezdjük és kiépítettük a Körös utcát, amelyre 59 ezer forintot fordítottunk. Ebben a lakosság mintegy 21 ezer forint értékű társadalmi munkát végzett és a kőbányától közel nyolcezer forintnyi térítés nélküli utanyagot kaptunk.

— Milyen folyamatos munkát tartanak nyilván az építési csoportnál?

— Jelenleg folyik az új lakótelepen a Torda, a Vadász, a Tünde, a Sarló, a Sellő és a Kalapács utcák útépitése.

PARTTITKÁRI ÉRTEKEZLETET TARTOTTAK

Az MSZMP Trésztbizottsága az elmúlt héten össztitkári értekezletet tartott a meszesi új munkásszállóban. A napirend során megvitatották azokat a feladatokat, amelyek a KISZ kongresszusával és a november 1-től december 15-ig tartó pártvezetőségi választásokkal kapcsolatosak.

Az értekezleten Gallusz József elvtárs beszámolt az első félévi termelési eredményekről és a II. félév feladatairól.

Erre a tanács részéről 140 ezer forintot fordítottunk, de kerjük és számítottunk is a lakosság társadalmi összefogására. Tervezzük továbbá a Bródy Sándor és a Krudy Gyula utcák felújítását, ezeken a helyeken azonban előbb 100 ezer forint értékben vízvezeték-hálózat lefektetését végezzük el, csak azután kezdünk az útépitéshez 50—50 ezer forint értékben. Ugyancsak a második félévben kerül sor a Blaha Lujza utcában 70 ezer forint értékű földmunka elvégzésére is.

— Az új utakon kívül végeznek-e felújítást a régi lakótelepi utakon, illetve közutakon?

— Természetesen, igyekszünk megoldani a meglévő utak jó karbantartását. Így például a Katona József és Margit utcák bitumenes kiépítését ez év végéig befejezzük. De rendezni kívánjuk Szabolcs főterén az autóbusz-végállomást is, amely munkálatokat az elmúlt évben befejezni nem tudtuk. Itt útszelést végzünk és aszfaltjátárt építünk.

— Úgy értesültünk, hogy komoly gondok vannak a közvilágítással, ez évben milyen javulás várható e téren?

— Saját keretből 180 ezer forintot, bankhitelből mintegy 500 ezer forintot költünk közvilágításra. Többek között sor kerül a Corvin Ottó utcán és a Fekete Gyémánt úton a kandelaberek felállítására. A költségvetést már megkértük a MEGYEVILL-tól és a munkálatokat is velük végeztetjük el.

— Még mindig nem megoldott a szabolcsi csapadék-elvezetés. Mit tesz ennek megoldására a kerületi tanács?

— A Mecsekről lezúduló esővíz alaposan igénybeveszi I. kerület csatornahálózatát és köztük is a legkomolyabb gondok és bajok fenyegetnek

Szabolcstelepen. A megoldás új csatornahálózat kiépítésében van. A hálózatépítést azonban csak megbízható tervek birtokában áll módunkban megkezdeni. Már felkértük a budapesti Mélyépítési Tervező Vállalatot és várjuk a terv beérkezését. Ezután hitelkérés következik és így a következő években kerül sor Szabolcstelepi csatornahálózati gondjainak végleges megoldására — mondotta befejezősül Arató Ferenc elvtárs.

(Cs. M.)

Eltemették Spengler Ferenc elvtársat, a béke-aknai bányáomlás halottját

A múlt hét péntek délelőttjén kísérték utolsó útjára Spengler Ferenc elvtársunkat, a szorgalmas, becsületes bányász, aki Béke-aknán omlás következtében életét vesztette.

Munka közben halt meg, miközben újra nyitották a Béke-akna II-es számú főkeresztvágatát. Az omlás, amely a 22-es és a 23-as telep közötti harántoláson következett be, öt méteren összevágta a mezőt és hárman az omlás alá kerültek. Baráth Sándor csapatvezető vájár és Faddi István csillész zúzóval bár, de megmenekült. Spengler Ferenc azonban életét vesztette.

Harmincéves volt. Szép családja maradt árván, siratja felesége és négyéves kislánya, akiket nagyon szeretett. Gyászolják munkatársai és barátai számosan, akikkel együtt dolgozott 1950 óta.

Eltemették Spengler Ferencet, a fiatal, életerős embert, akit becsülték jó munkájáért, tisztelték példás magánéletéért, de immár csak a gyász és az emlékezés maradt utána. A párt, a szakszervezet, az ifjúsági szövetség képviselői valamennyien elkísérték utolsó útjára, a vasasi temetőbe. Az üzem vezetőivel együtt elkészítettek tőle mind, mind akik tisztelték és szerették. Megkoszorúzták a frissen hantolt sírt, virággal borították el, el-siratták.

A munka bányász hőseinek névsora eggyel löbb lett megint.

Keserűség és fájdalom szorítja el szívünket, de nem tehetünk mást, akik megmaradtunk, csak annyit, hogy még sokkal nagyobb óvatosságra intjük egymást. És annyit, hogy fokozottabb erővel dolgozzunk a még biztonságosabb bányaművelésért, geológiai, biztonságtechnikai, feltárási vonalon — és minden vonalon — egyaránt.

Pécs I. kerületi tanácsának végrehajtó bizottsága megvizsgálta az igazgatási osztályon belül a lakásgazdálkodás, a gyámügyi igazgatás, a szabálysértési hatóság, az anyakönyvi ügyintézés és az államigazgatási munka helyzetét.

Nagy a lakásigénylők száma, annak ellenére, hogy a kerületben az utóbbi években több lakás épült, mint a múltban évtizedek alatt. Ez év végén is sok lakás kerül átadásra. Az új lakások elosztása nem kis gondot okoz az egy évvel ezelőtt létreho-

zott lakásgazdálkodási társadalmi bizottságnak.

Ugyancsak megállapítást nyert, hogy nagy jelentőségű esemény volt a lakásgazdálkodási társadalmi bizottságok felállításának. A lakásgazdálkodási társadalmi bizottság egy éves tevékenysége alapján megállapítható, hogy a társadalmi erők bevonása a lakások elosztásába, jelentős előrehaladást eredményezett a közvélemény megnyugvása, az államigazgatási szervek iránti bizalom növelése, az ügyek intézése vonalán.

Gyámügyi vonalon a kis-korú házasságkötések szaporodásával megnövekedett a gyámügyi bizottság munkája. A kerületben évente 75—80 fiatalok köt házasságot. E házasságok közül sok sem erkölcsileg, sem anyagiilag nincsen megalapozva. Így a születendő gyermekek elhelyezése legtöbb esetben súlyos gondot okoz, ha válságra kerül a sor. A kerületben évente 30—35 gyermek kerül állami gondozásba a fentiek miatt. Ezen a téren a társadalmi szervektől több segítséget vár a gyámügyi hatóság. Jobban kellene támogatni a gyermek-és ifjúságvédelmi albizottság munkáját, amely igen lelkes aktívából áll. Erre a támogatásra azért is szükség lenne, mert a gyámügyi igazgatás egyes dolgozói egy-egy esetben csak a rideg paragrafusokat nézik és nem nézik meg részletesen ami a bejelentés, az esemény mögött van.

Szabálysértési vonalon évenként általában 350 feljelentés érkezik az igazgatási osztályhoz. A szabálysértések neme szerinti megoszlását tekintve, a legnagyobb számmal a társadalmi tulajdon sérelmére elkövetett szabálysértések szerepelnek az első helyen 32 százalékkal. Második helyen a közegészségügyi és köztisztasági ügyekből eredő szabálysértések állnak 22 százalékkal. A többi százalék az

ipari, a kereskedelmi, a börtönvédelmi, a légtartalmai és iskolai szabálysértések között oszlik meg. A kiszabott bírságok évi átlaga 40—50 000 forintot tesz ki. Egy-egy bírság 100 forinttól 3000 forintig terjedhet. A bírság be nem fizetése miatt elzárásra való átváltásra igen ritkán — évenként 2—3 esetben — kerül sor. A szabálysértéseket igen sok esetben a helyszínen tárgyalják le a lakosság képviselőinek a jelenlétében, akik beleszólnak a szabálysértés elbírálásába, minősítésébe és ez jó hatással van a szabálysértőkre a nevelés szempontjából.

Az új Polgári Törvényhozás az egyes bíróságok tartozó ügyek, — így például a birtokvédelem — államigazgatási hatáskörbe kerültek. A bíróságtól átvett államigazgatási ügyek nagy része a birtokvédelemmel kapcsolatos. Ebben a kérdésben az igazgatási osztály jó munkáját dicséri az a tény, hogy a birtokvédelemmel kapcsolatos ügyek 40—50 százaléka a felek közötti megeggyezéssel nyert elintézt.

A kerületben idősebb házaspárok az egyedülálló személyek szépszámmal kötöttek tartási és életjáradéki szerződéseket. Elsősorban olyan személyek kötöttek ilyen szerződéseket, akiknek nem volt lakásuk és a lakás miatt vállalkoztak egy, vagy két idősebb személy eltartására. Tekintettel arra, hogy az utóbbi időben ezekkel a tartási és életjáradéki szerződésekkel sok visszaélés történt, azaz sok esetben nem tartották be a megállapodást az eltartásra vállalkozók, ezért az igazgatási osztály a lakóbizottságok segítségével folyamatosan ellenőrzéseket végez.

Végül a tanács végrehajtó bizottsága megállapította, hogy az igazgatási osztály a hatáskörébe utalt széleskörű munkáját általában közmegelegedéssel végzi. Dr. Gróf József

VI. rész

Kihaszánlta, hogy nincsenek lent a bányászok a föld alatt, több formában közzélt elutasító választ a bérkérdésekre. Ezen a napon válaszoltak meg a Bányász- és Kohómunkások Országos Szövetsége Központjának bérmemorandumát, és tették közzé a bányatelepeken Korwik vezérigazgató felhívását a bányamunkásokhoz. Mindkettőben lényegében elutasítják a bányászok követelését, hivatkozva a szénpiac kedvezőtlen helyzetére. Az üzemszünet elrendeléséről a Pécsi Napló február 18-i száma a következőképpen számol be:

„A Bányáigazgatóság elutasító választ ma délelőtt közölték a munkássággal és tisztán előrelátásból a mai napra üzemszünetet rendelt el az igazgatóság, nehogy esetleg a múltban oly szomorú hírhez-szere szert földalatti sztrájk törjön ki, mert a bujtatók már munkába léptek, hogy kihaszánlják a helyzetet. A munkásság az összes bányatelepeken a legnagyobb nyugalommal, higgadtan vette tudomásul az elutasítást.”

A vezérigazgató hazudik és manőverez

Az igazság ezzel szemben az, hogy a bányáigazgatóság arra számított, hogy provokatív cselekedeteivel sztrájkba kergetheti a munkásságot. Ezt az alkalmat felhasználva elbocsáthatják a „láztókat”, így a megmaradók számára több mászakkal nagyobb keresetet tudnának biztosítani és leszerelni az elégedetlenkedést. Nem igaz az, hogy a szervezett munkásság elhatározta már a sztrájk megkezdését a föld alatt és azt akarta volna az igazgatóság a munkáskizárással, azaz üzemszünet elrendelésével megelőzni. Korwik vezérigazgató felhívása a munkásokhoz a következőképpen hangzott:

„A bányamunkássághoz! Az Elő Dunagőzhajózási Társaság vezérigazgatója ezen komoly órában, amelytől az egész munkásság és családjának szerencséje vagy szeren-

csétlensége függ, a következő felhívással fordul az összmunkássághoz!

A vezérigazgató a munkások és azok családjának javát, úgy a múltban, mint most őszintén a szíven viseli és természetesen ma is fenntartja azon igéretét, hogy a munkásság mostani bérézési rendszerét vizsgálat alá veszi és a béréket egy bizonyos mértékben felemeli akkor, ha azt a bányaművek gazdasági helyzete megengedi.

A bányaművek vezetője a gyermekeikre és arra, hogy a bányamű helyzete, amely az ő kényerét jelenti, abban a pillanatban újra rosszabbodik, amikor a munkásság megmondhatatlan cselekedetre ragadtatja magát.

Úgy a múltban, mint a jövőben első és állandó gondját képezi a vezérigazgatónak, hogy a munkásság és hozzátartozói helyzetét megjavítsa, amint azt a bányamű gazdasági helyzete megengedi. Egy sztrájk, vagy hasonló meg-gondolatlan más lépés mag-

adott Dormándy budapesti igazgató révén: „A pécsi bányavidék sajnos, hosszú évi tapasztalatok szerint, nyilván a legkevesebb ellenálló képességet tanúsítja igazgatósákkal szemben és így igen sokszor fordult elő, hogy általánosnak tervezett munkásmozgalmakat Pécsen indítottak meg, tekintet nélkül arra, hogy Pécsen lokálisan indokolt volt-e vagy sem. Meggyőződésünk szerint most

is hasonló helyzettel állunk szemben, azaz egy politikai sztrájk-kísérlettel, amelynek gazdasági alapját a legszorgosabb kutatás dacára sem lehet találni... itt nem a gazdasági viszonyok, hanem inkább más, politikai természetű és a mi bányavidékünkkel nem is összefüggő okok adták meg a bérmozgalomra az impulzust.” E nyilatkozattal az igazgatóság egyrészt a kormányt igyekezett beavatkozásra bírni, másrészt a közvéleményt igyekezett olyan irányban befolyásolni, hogy tulajdonképpen semmi alapja nincs a pécsi bányászok bérkövetelésének, hanem fel-forgató politikai célokra akarják csak őket felhasználni.

val hozza azt, hogy a helyzet javulása a munkásság saját hibájából ismét kitoldódik.

Bécs, 1937. február 17.

Jószerecsé!
Korwik s. k.
vezérigazgató”

A budapesti igazgató ködösít

Amint látható, a felhívás képmutató módon leplezi az igazgatóság valódi szándékát, könnyekig igyekezik meghatni a bányászokat a vezérigazgató irántuk és családjuk iránt érzett szeretetétől. A bányászok azt keresték a felhívásban, ami számukra kézzelfogható, ez pedig: „nem kaptok semmit, és ha sztrájkolnátok, akkor még úgyse.” Szemben a Pécsi Napló tudósítójával a bányamunkásság nem „a legnagyobb nyugalommal, higgadtan vette tudomásul az elutasítást”, hanem óriási felháborodással és azzal felelt rá, hogy még nagyobb lendületet adott bérmozgalomának.

Az igazgatóság számítva a sztrájk elkerülhetlenségére — hiszen erre épült egész terveik — az igazi okokat ködösítő szándékkal nyilatkozatot

is hasonló helyzettel állunk szemben, azaz egy politikai sztrájk-kísérlettel, amelynek gazdasági alapját a legszorgosabb kutatás dacára sem lehet találni... itt nem a gazdasági viszonyok, hanem inkább más, politikai természetű és a mi bányavidékünkkel nem is összefüggő okok adták meg a bérmozgalomra az impulzust.” E nyilatkozattal az igazgatóság egyrészt a kormányt igyekezett beavatkozásra bírni, másrészt a közvéleményt igyekezett olyan irányban befolyásolni, hogy tulajdonképpen semmi alapja nincs a pécsi bányászok bérkövetelésének, hanem fel-forgató politikai célokra akarják csak őket felhasználni.

is hasonló helyzettel állunk szemben, azaz egy politikai sztrájk-kísérlettel, amelynek gazdasági alapját a legszorgosabb kutatás dacára sem lehet találni... itt nem a gazdasági viszonyok, hanem inkább más, politikai természetű és a mi bányavidékünkkel nem is összefüggő okok adták meg a bérmozgalomra az impulzust.” E nyilatkozattal az igazgatóság egyrészt a kormányt igyekezett beavatkozásra bírni, másrészt a közvéleményt igyekezett olyan irányban befolyásolni, hogy tulajdonképpen semmi alapja nincs a pécsi bányászok bérkövetelésének, hanem fel-forgató politikai célokra akarják csak őket felhasználni.

is hasonló helyzettel állunk szemben, azaz egy politikai sztrájk-kísérlettel, amelynek gazdasági alapját a legszorgosabb kutatás dacára sem lehet találni... itt nem a gazdasági viszonyok, hanem inkább más, politikai természetű és a mi bányavidékünkkel nem is összefüggő okok adták meg a bérmozgalomra az impulzust.” E nyilatkozattal az igazgatóság egyrészt a kormányt igyekezett beavatkozásra bírni, másrészt a közvéleményt igyekezett olyan irányban befolyásolni, hogy tulajdonképpen semmi alapja nincs a pécsi bányászok bérkövetelésének, hanem fel-forgató politikai célokra akarják csak őket felhasználni.

is hasonló helyzettel állunk szemben, azaz egy politikai sztrájk-kísérlettel, amelynek gazdasági alapját a legszorgosabb kutatás dacára sem lehet találni... itt nem a gazdasági viszonyok, hanem inkább más, politikai természetű és a mi bányavidékünkkel nem is összefüggő okok adták meg a bérmozgalomra az impulzust.” E nyilatkozattal az igazgatóság egyrészt a kormányt igyekezett beavatkozásra bírni, másrészt a közvéleményt igyekezett olyan irányban befolyásolni, hogy tulajdonképpen semmi alapja nincs a pécsi bányászok bérkövetelésének, hanem fel-forgató politikai célokra akarják csak őket felhasználni.

A bányászok folytatja a harcát

Az igazgatóság állításaival szemben a bányamunkásság saját nyomorúságos helyzetétől kényszerítve és nem „fel-forgató politikai célokra szolgálva” folytatta harcát helyzetének javulásáért. Február 17-én az üzemszünet elrendelésének és a bérkövetelések visszautasításának napján be-

szelgetés zajlott le Tolnai párttitkár és Szabolcs bányáigazgató között, amiről Szabolcs az alábbi feljegyzést készíttette:

„Promemoria az 1937. február 17-én Tolnai párttitkárral lefolytatott beszélgetéséről. Tolnaival közöltem, hogy a vállalatnak a végleges álláspontja az, hogy a munkások bérkérdésének nem tud elég tenni, azzal az indoklással, hogy ez számára oly terhet jelentene, amelyet csak több szénnek az eladásával tudna paralizálni, azonban a több szénnek az elhelyezése minden erőlködés ellenére sem sikerült. Kénytelen volt tehát a bérkérdésre nemleges választ adni. Együttal át is nyújtottam Tolnainak ezt a választ-másolatot, amelyet Bertrand Antalnak fogunk meg elküldeni Budapestre. Tolnai erre kijelentette, hogy most még a főispánt fogja megkérdezni a memorandum sorsát illetően, ha pedig onnan is ugyanazt a választ kapná, amit a vállalatól, akkor rögtön összehívja a bizottsági ülést és a döntést véglegesen meg fogja hozni. Megjegyzem, hogy a bányászok bizalmasan megígérték, hogy a Tolnai vállalatok arra, hogy lecsitítja főképpen a vasasi munkásságot, akiket türelme-re fog inteni és egyszerűsített garanciákkal fogja azt, hogy földalatti sztrájk semmiképpen sem lesz. Megjegyzem továbbá, hogy az üzemszüneti ülést határozatáról — ha ez akár ma, akár később is lesz —, a bányáigazgatóságot értesíteni fogja, tehát a sztrájkot is előre be fogja mondani. Ha a holnapi nap folyamán az üzemszüneti ülést sztrájkra határozná el magát, akkor nem is kéri a mostani munkásszünetnek a visszavonását, mert akkor amúgyis a munkásság fogja a sztrájkot kimondani, amely azonban külszíni lesz és nem földalatti. A földalatti sztrájkot ugyanis a pártvezetést nem találja kor-

rekt eszköznek valamely bérjavításnak a kihárítására. Egyebekben belátta azt, hogy a bányáigazgatóság — tekintettel a bányán uralkodó helyzetre — saját biztonságának fedezésére nem tehetett egyebet, mint hogy a mai napra a munkásszünetet elrendelte, hogy egy földalatti sztrájkot megakadályozzon. Belátta továbbá, hogy felelőtlen elemek terrorjával szemben a szervezett munkásság sem tud megakadályozni egy földalatti sztrájkot a kitörését. A felelőtlen elemek kérdése azért hozatott alulírott által fel, mert Tolnai kijelentette, hogy szervezett munkások nem akartak földalatti sztrájkot, mire alulírott arra figyelmeztette Tolnait, hogy ilyen sztrájk kirombantására felelőtlen elemek is képesek! (Tolnai azonban már a d. e. i. telefonbeszélgetésünk alkalmával megjegyezte, hogy a szervezett munkásság az ilyen elemek által létrehozott földalatti sztrájkot beszüntette volna.)

K. m. f. t.”

Még ugyanezen napon Tolnai párttitkár a pécsi járás főszolgabírójától, Bognár Gyulától engedélyt kért arra, hogy másnapra, 18-ra Somogy bányaköztségben összehívja a bizottsági ülést hiváson össze, ahol a DGT igazgatóságának határozatát kívánja ismertetni. A főbíró az engedélyt megadta.

A bányáigazgatóság a hirre február 18-ra is üzemszünetet rendelt el, amelynek további fenntartását a bányászok ösz-szevezetőségi ülésének határozatától tett függővé.

A február 18-i somogy-rasasi bányászgyűlés

A bányászgyűlés pécsvidéki helyi csoportjainak ösz-szevezetőségi ülését február 18-án délelőtt tartották meg Somogy köztségben, a Rajkai-féle vendéglőben. A hatóság részéről Bognár főbíró volt jelen.

(Folytatjuk.)

ky látja az anyaggazdálkodási osztály vezetője

A társadalmi tulajdon védelméről

Mindenki előtt ismeretes, hogy a bányafa, a TH-gyűrű, a betonidomkő és sok más anyag milyen nagy szerepet tölt be a széntermelésben. Trósztlünknel több ezer fajta anyagot használunk fel a különböző munkálatokhoz — főleg a biztosításhoz. A termelési érték 27,3 százaléka anyagból tevődik ki. Ebből is látható, hogy a különböző anyagok milyen fontos szerepet töltenek be a termelésnél.

A trósztl életében a zavartalan anyagellátásnak igen nagy jelentősége van. Fontos tehát a gondosan elkészített anyagterv, mert ezzel lehetővé válik a zavartalan ellátás. A másik fontos tényező a készletezési és a beszerzési terv rögzítése. A pénzügyi terv sem jelentéktelen, hiszen nem mindegy, hogy mekkora forgóeszközt kötünk le a népgazdaság készletéből.

As előírások szerint tároljuk az anyagot!

E feladatokat — a trósztlon belül — jórészt az anyaggazdálkodási osztály különböző csoportjai végzik. Osztályunk feladata, hogy figyelemmel kísérje a készletek alakulását, a termelő és kiszolgált üzemek anyagellátását. Ebben kiemelkedő szerep jut az Anyagellátó üzemre is. A készletgazdálkodásnál többször tapasztalhatunk hibákat, a meghatározott normától való eltérést. Ilyenkor megtesszük a szükséges intézkedéseket. Ezzel elejét vehetjük a nagy mennyiségű elfekvő anyagképződésnek. A meghatározott norma szerinti anyagrendelés és felhasználás nemcsak a forgóeszköz gyorsaságát növeli, de egyben a társadalmi tulajdon védelmét is jelenti. Az elfekvő anyag ugyanis előbb elfárad, tönkremegy, és így a tervezettnél hamarabb kell cserélni. A mindennapi életben sokszor találkozunk olyan alkatrészzel, szállítószalaggal, vagy egyéb készlettel, amelyek az értéke, tartóssága — a hosszú raktározási idő miatt — ideje előtt tönkremegy.

A társadalmi tulajdon védelméhez tartozik a bizonylati fegyelem is. A bevételek és a kiadások helyességét negyedévenként ellenőrizzük a trósztl különböző üzemét. Nagy gondot fordítunk arra, hogy a raktárainkban lévő anyagokat előírás szerűen tárolják, azokban lehetőleg semminemű fizikai vagy kémiai rongálódás ne keletkezzen.

A rendszeres ellenőrzés és az időszakos leltározás sok tanulságot hozott az eddigiek során. Az elmúlt év második felében 28 raktárt vizsgáltunk felül. Ebből 16-nál kisebb-nagyobb összegű hiányokat észleltünk. Az anyagilag felelős dolgozókat kártérítésre köteleztük, illetve fegyelmeivel sújtottuk, hogy a jövőben nagyobb gondot fordítsanak a közbizalomra. Az eredmény nem is maradt el. Az 1964. év első felében már lényeges javulás mutatkozott. Néhány raktárunkban előfordult ugyan még bizonyos rendellenesség, azonban a hiányok összege, vagy a bizonylati fegyelem megsértése már lényegesen kisebb mérvű volt.

Megfelelő anyagismeret, helyes készletgazdálkodás

Az ellenőrzés nem csupán a készletek megállapítására szorítkozik, hanem arra is gondot fordítunk, hogy a raktárakban lévő anyagok elhelyezése megfelelő legyen. A fetelepeken dolgozó műszaki és fizikai dolgozók egyre inkább figyelnek arra, hogy a faanyag felhasználása érdekében sorrendben történjen. Biztonsági szempontból ugyanis nem mindegy, hogy érvényesül-e a tervszerűség. Az idő előtt előregedett fából több használati felület is így a népgazdaságunk kára származik; több devizát kell kiadni az elromlott faanyag pótlására.

Az Anyagellátó üzem raktárainak és anyagkezelőinek továbbá a termelő és a kiszolgált üzemek raktárainak és

anyagkiadóinak nagy része szaktanfolyamot végzett a közelmúltban. A megfelelő anyagismeret, valamint a helyes készletgazdálkodás máris kedvezően érezteti hatását. Ilyen vonatkozásban tovább kell azonban lépünk, hiszen nemcsak a raktárosok és az anyagkiadók feladata a tervszerű anyagfelhasználás, hanem valamennyi bányász: műszaki és fizikai dolgozó egyaránt.

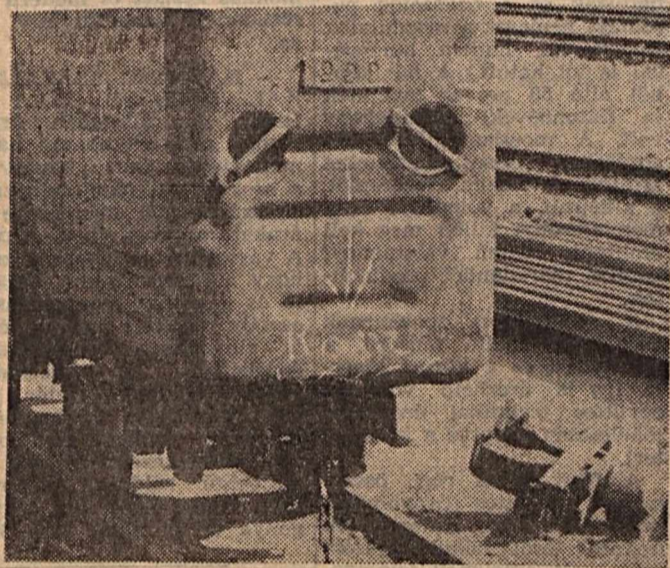
Az anyagvédelemhez tartozik a tűzbiztonsági rendszabályok érvényesítése is. Az sem mindegy, hogy megfelelően zárhatók-e az ajtók, s hogy az ablakok rácsosása

rendben van-e, illetve a szabadban elhelyezett anyagokat nem lehet-e könnyen eltilajdonítani. Ilyen vonatkozásban is sok még a tennivaló.

Összegezésként a következőkben látom a legfontosabb feladatokat: valamennyiünk közös érdeke, hogy a termelés minél kevesebb anyaggal oldjuk meg. A tárolásnál az eddigénél is nagyobb gondot kell fordítani az előírások betartására. (Talán elsőként is említhetném volna a beruházási és felújítási munkálatokhoz szükséges anyagtervezést kellő időben történő gondos összeállítását.)

Nagy Károly

Rossz csille használata és figyelmetlenség okozta a kossuth-bányai halálesetet

A rossz csille, amely halálos áldozatot követelt. A felvételen is látható, hogy a csille ütközője hiányzik. A vizsgálat idejére előkerült vonószerkezet a kép jobb sarkában.

A Kerületi Bányaműszaki Felügyelőség nemrég fejezte be a július 6-án Kossuth-bányán bekövetkezett halálos kimenetelű baleset vizsgálatát. Nem szándékunk feltéplni a hegedő sebeket, de a tanulság kedvéért érdemes visszaforgatni a végzetes nap történetét.

A baleset helye: Kossuth-bánya II-es főszállító akna VIII. szintű rakodója. A szerencsétlenül járt bányász neve: Göllöncsér József.

A baleset időpontjában (19.24 óraker) amikor a nyu-

gati vágányra Göllöncsér József csillés előtolta a vonatot, a lassan gördülő szerelvény mellett haladva, a bal kezében lévő akasztókampóval elkezdte szétkapcsolni. A harmadik-negyedik csillét akarta már szétkapcsolni, amikor észrevette, hogy a harmadik csille hátsó ütközője és az ezzel egybeépített vonószerkezete hiányzott. (A zavartalan szállítás érdekében — még a délutános műszak elején — valaki a nagy csillére kb. 50—80 cm hosszúságú láncot helyezett el, és

Épül a víztorony

Komlón a somági dombtetőn alig néhány hete magassodik a víztorony. A hidépítők szinte márholnapra emelték a város fölé a több mint 40 méter magas alkotmányt. A panoráma kép napról napra látványosabbá válik, mint esti kivilágításban.

A vállalat 47 dolgozója három műszakban — megszakítás nélkül — szorgoskodik, hogy az új óriás még az idén működésbe lépve javítsa a bányaváros vízellátását. Az építkezést Racsó János művezető mutatta be.

— Június 26-án kezdtünk munkához — mondotta. — A víztorony teljes magassága 43,13 méter lesz. A 13 méter szélességű alapra hat méter átmérőjű, 33,5 méter magas tőrsöt emeltünk. A felfutó oszlopok, vagy ahogy szaknyelven mondjuk: bordák a 17 centi szélességből úgy szélesednek, hogy fent elérik az 1,60 métert. Bár a tőrs végig egyforma átmérőjű, mégis úgy tűnik, mint ha a torony — az alaptól felfelé — állandóan szélesedne. Ez azonban csak optikai csalódás. A 33 és fél méteres tőrsre egy 17,4 méteres toronyfejet építünk, ez foglalja magába az 500 köbméteres víztárolót.

Nemcsak az építkezés gyorsasága, de szépsége is vonzza a látogatókat. A kíváncsiság egyre több embert csal fel a magaslatra, hogy közelről is láthassa a munkálatokat. Értékelhető ez, hiszen az építkezés

teljesen új technológiával történik. A régi állványozás helyett csúszó zsaluzással dolgoznak, tiz robotgép emeli az állványzatot. Ez azt jelenti, hogy csak a tényleges munkaterületnél, az adott magasságban van állvány, amely a torony emelkedésével együtt kúszik fel a magasba.

— Így lényegesen kisebb költséggel és gyorsabban haladunk — folytatja a beszélgetést a művezető. — Rendes időjárási viszonyok mellett naponta másfél métert emelkedünk. A hagyományos építéssel 8—9 millióba kerülne a torony, az új technológiával viszont csak kétmillió forint a költség.

A dicsőretet szerényen elhárítja, a jól dolgozó brigádokat emeli ki. Első helyen szól a KISZ-brigádról, aztán a Kovács, a Pecz, a Gostola munkacsoportról, majd az ácsokról, a vasbetonszerelkekről, a kőművesekről, és a gépészekről. Megemlíti, hogy a helyi szervek — mindenekelőtt a városi pártbizottság — sok segítséget adnak munkájukhoz. Mert az anyagellátást, a szállítást, a gépek javítását egyedül nem oldhatnák meg.

A Budapesti Hidépítő Vállalat komlói építésszolgálatának 1958 óta dolgozik a városban. Munkájukról elismeréssel beszélnek. Ők végezték a Káoszárnyapatak betonozását, a zóráki távfűtőhálózat építését és a III-as aknai vízellátó hálózat szerelését is. A vállalat jó hírét tehát Komlón is öregbítik.

Pillanatkép a szanatóriumról

Dr. Fügi Károlyral, a megyei tbc szanatórium osztályvezető főorvosával a pécsi munkásörök nemrég lezajlott gyakorlatán ismerkedtem meg. Sokat mesélt az intézet belső életéről, a tbc-sek gyógyításáról s megkért, ha időm engedi, látogassam meg a szanatóriumban. Szívesen fogadtam a meghívást, hiszen a Mecsek lejtőjén épült reprezentatív szanatórium számomra bányász-beteg is van.

— Jelenleg még csak öt ilyen jellegű intézmény működik az országban — mondotta dr. Fügi Károly főorvos, miközben végigvezetett az épületkomplexumon. — Építési költsége úgy harmincmillió forint körül volt, pon-

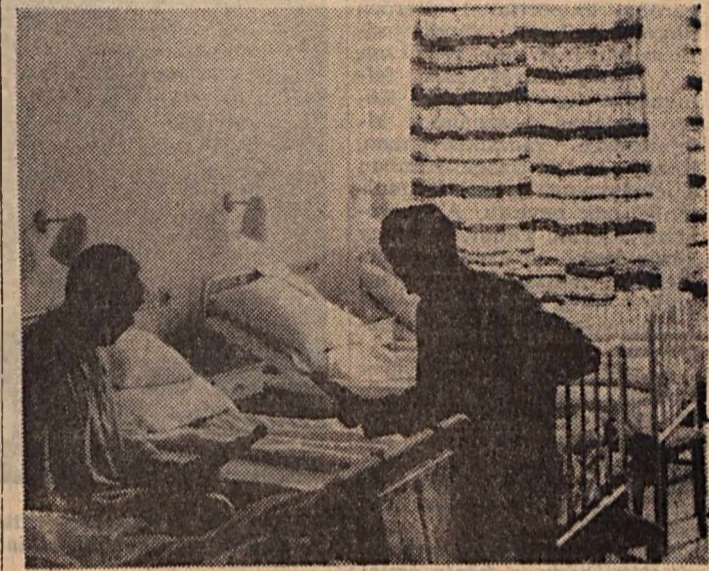
tosan már nem emlékszem, de azt hiszem, nem is lényeges. Sokkal fontosabb az, hogy a Komlói Állami Építőipari Vállalat dolgozói kiváló munkát végeztek. Az egész épületnek sokallta inkább inkább van szálloda, luxus-szálloda, mint szanatórium jellege!

S bizonyításul mutatja a szobákat, melyek nagyon hasonlítanak a komlói és a pécsi munkásszállók szobáihoz, hi-

szén ott is, itt is négyen vannak együtt.

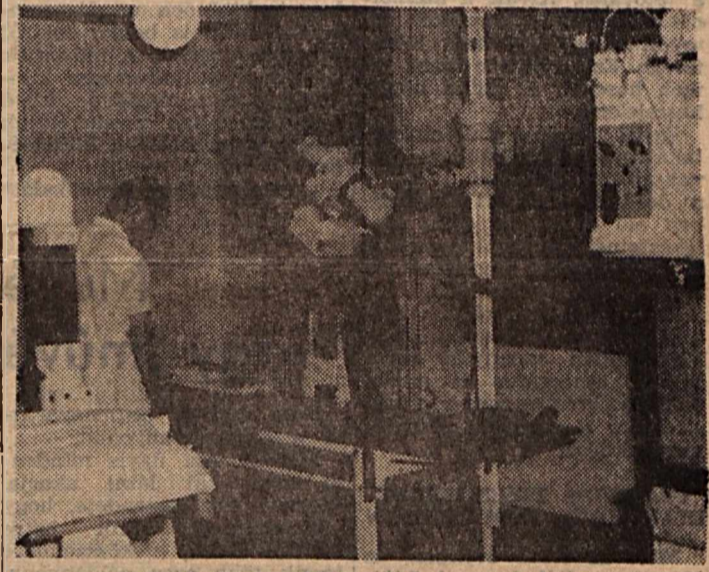
— Hetvenöt ilyen szépen berendezett szobánk van. A három emeleten összesen 300 beteget tudunk elhelyezni.

Színesre festett falak, a padlót szőnyeg takarja, mindenütt képek, izléses éjjeli lámpák, függönyök. A szobafal-nagyságú ablakon széles sugárban ömlik be a fény. A tágas folyosókon mindenütt virág, modern asztalok parányi székekkel.

A beutaltak vagy a szobákban tartózkodnak, olvasnak, írnak, némelyek rajzolnak, festenek, vagy a folyosókon, kisebb-nagyobb csoportokba verődve beszélgetnek. Az otthoniakról, a szanatóriumi ellátásról, munkahelyeiről, egymásról.

Van itt minden. Az ágyak mellett kis rádiókészülék: fejhallgatóval. Van televízió (állandóan telt házzal), s van hetenként egyszer filmvetítés is. A büfé előtt is mindig állnak emberek, s akad dolga a fodrásznak is, aki ugyancsak a szanatórium falain belül végzi munkáját.

A rendszeres orvosi vizsgálat és ellenőrzés biztosítja a beutaltak nyugalmát és gyógyulását. E célra korszerű berendezések állnak rendelkezésre.

— A tuberkulózis ma már gyógyítható — mondja kísértőm. — Persze nem mindegy, hogy a beteg mikor, milyen állapotban kerül hozzánk. Nekünk is, meg a betegeknek is könnyebb, ha időben értesül bajáról. Ezért van nagy je-

lentősége az időnként tartott szűrővizsgálatnak. Erre különösen azért van szükség, mert a tbc-s megbetegedés nem jár különösebb fájdalommal. Észrevétel nélkül terjed a szervezetben, sokan emiatt nem is akarják elhinni, amikor a szűrővizsgálat után közölik: velük a diagnózist. Pedig a beutaltak nagy százaléka gyógyultan távozik!

Haragognak. Dél van. Az étteremben fürge kezek hordják szét az ízletes ebédet.

Betört egy ablak

Ez persze így önmagában nem sokat mond. De azt, hogy a múlt hét közepén a Puskin Művelődési Ház úttörőutóthonának egyik ablaka betört — más szemmel kell nézni.

Mert nem véletlenül van szó, hanem tudatos cselekvésről. Az ablakot bosszúból törték be.

Egy gyerek volt a tettes. Egy gyerek, aki barátival bent a teremben asztaliteniszezett egészen addig a percig, amíg valami semmissége össze nem marakodtak. Akkor elkezdtek egymást szidni minősíthetetlen hangon, durva szavakat használva. Olyan hangosan, hogy akik a közeli megállónál az autóbuszra vártak, minden szavukat értették.

Jó öt percig folyt a szócata, majd kivágódott az ajtó, s egy dühtől sűrű 10—12 éves forma fiú lépett ki. A várakozó férjak egyike rászólt.

— Nem tudnál valamivel tisztességesebben beszélni? Amaz visszazérett, megronta a vállát.

— Mi köze hozzá? Elindult a járdán. Mikor elhagyta az épületet, visszafordult, s ököllel bezúrta a nagyterem ablakát. Az üvegszilánkok felsértették kezét, folyt belőle a vér, piros pettyeket hagyott maga után az aszfalton, ahogy ment hazafelé. De még akkor is szidta pajtásait, hangosan, becsmérlő szavakkal. Mint kiderült, S. Pálnak hívták. Később visszajött, beköltött csuklól, egy idősebb asszony társaságában.

Nem az anyja volt, hanem a szomszédasszony. Az anyja nem tartotta érdemesnek, hogy eljőjön. Elküldte a szomszédot, nézze meg, mi is történt valójában. Ha tényleg kitört az ablak, majd megfinti!

Részéről ezzel el is tartott érte minden.

- INNEN - ONNAN -

Furcsaságok

ÚJ ADATOK
A CIGÁNYOK EREDETERŐL

A közép-ázsiai cigányok kultúráját és szokásait kutató szovjet néprajztudósok adatai megerősítik azt a feltevést, hogy a cigányok őshazája az előindiai félsziget volt. Indiából közvetlenül Afganisztánon keresztül jutottak Közép-Ázsiába. A közép-ázsiai cigányoknak fajrokonaiak egyes európai csoportjaitól eltérően nagyobb mértékű vándorlására ezután már nem került sor.

A szovjet nyelvészek felhívták a figyelmet egyes Közép-Ázsiában használatos kifejezésekre. Tadszikisztánban, Közép- és Dél-Üzbekisztánban a cigányokat gyakran „multanik”-nak nevezik. A hagyomány szerint Timur, a nagy közép-ázsiai uralkodó annak idején, Multan elfoglalása után a város egész lakosságát, a cigányokat is, északra telepítette.

A pakisztáni Multan város mindig ismert átrakodóhely volt az Indiából Közép-Ázsiába és Iránba vezető ősi kereskedelmi úton. A tudósok szerint a cigány csoportok ezen az úton vándoroltak északra.

Az antropológusok megállapították, hogy a közép-ázsiai cigányok között sok igen erősen barnabőrű, széles orrú, vastagszájú, sötét olykor erősen göndörhajú is. Ezekből a jegyekből ítélve, egyes közép-ázsiai cigánycsoportok rokonnak az egyenlítői faj Indiában élő népcsoportjaival.

Az előtti közép-ázsiai cigányoknál elterjedt szokás volt a tetoválás. Kivált a szemöldökök között, a homlokon tetovált jelnek volt nagy jelentősége. Ez az olykor kerek jel igen hasonlít az indiai népek kszjelzeire.

Egyes közép-ázsiai cigány-lakástípusok, például a „tavaktarosok” kalyibái, külsőleg a dél-indiai Nilgiri hegységben élő todok lakásaira emlékeztetnek. A tavaktarosok és a todok egyes hiedelmel és szertartásai is hasonlóak.

A szovjet tudósok javasolták, hogy az augusztus 3-án Moszkvában megnyíló nemzetközi etnográfus és antropológus kongresszuson vitassák meg a cigányok eredetének kérdését is.

CSAKNEM TIZENÖTEZER
DIÁK ÜDÜL ROMÁNIÁBAN

Mint az előző években, az idén is a diákok ezrei üdülnek az ország különböző részeiben. Mintegy 5600 diák pihen Erdély különböző fürdőhelyein, s mintegy 5300 tanuló tölti szünidejét a Fekete-tenger partján, s nem kevesebb, mint négyezer ifjú üdül az ország más festői szépségű helyein.

AZ ÖREG HÖLGY
LÉGI ÚTJA

Marion Hart 72 esztendő Washingtoni hölgy idős kora ellenére lelkes sportpilóta. Mrs. Hart csak 54 éves korában kezdett el repülni, de azóta már 3500 órát töltött a repülőgéppilótafülkéjében. Az elmúlt napokban egymotoros sportgéppel Varsóból Bécsbe repült.

AZ AUTÓBALESETEK
CSÖKKENTÉSE

A texasi Amerillo város forgalmi rendőrsége kampányt indított a balesetek csökkentésére. Az első vasárnapon, amikor a kampányt elkezdődött, 33 autóbaleset fordult elő, ezek közül kettőt a rendőrség autói okoztak.

ÁTALAKÍTOTTA
A NEW YORK-I MODERN
MŰVÉSZETEK MŰZÉUMÁT

Átalakították és újból megnyitották New Yorkban a Modern Művészetek Múzeumát, amelyben a kiállítási anyag a mosdótálaktól egészen Matisse alkotásokig terjed.

Az újjáalakított múzeum épületét 6 ezer meghívott vendég jelenlétében Johnson elnök felesége adta át ünnepélyesen a nagyközönségnek. Az átalakítási munkálatok összesen 5 és fél millió dollárba kerültek.

(Reuters)

Nagy sikert aratott Komlón
a Néphadsereg Művészegyüttese

Jelenet a művészegyüttes tánckarának bemutatójából. A képen Szirnov: Sporttáncának egyik mozzanata. (Fotó: Radó Pál)

Nagy érdeklődés előzte meg a Néphadsereg Művészegyüttesének július 28-i komlói bemutatóját. Érthető volt a különös várakozás, hiszen a társulat néhány éve járt már a bányavárosban: izellőt adott nagyszerű felkészültségéből, azóta pedig nemcsak hazai környezetben, de más országban is kitűnően vendégszerepelt. Ezúttal is bolgár földről érkezett hozzánk. A művészek a több mint három ezer kilométeres utat megtéve kissé fáradtak voltak, produkciójuk mégis lázba hozta a közönséget.

— Bulgáriában 11 előadást

tartottunk, 11 városban léptünk fel, és kissé fáradtan térünk haza. A komlói közönség nagy érdeklődése, szeretete, forró tapsa új és új erőt adott nekünk — mondotta a műsor után Pödör Béla őrnagy, a csoport vezetője. Kovács János, az énekkar egyik szólistája (valamikor Pécsen, István-aknán dolgozott 10 esztendeig), szintén a művészek elismerését fejezte ki a figyelemességért. (A tanácstól és a helyi kiegészítő parancsnokságtól kedves ajándékot kaptak.)

Természetesen az elismerő szavakat a társulat — kivált

a tánckar — érdemli. A Vörös Csillag Érdemrenddel kitüntetett együttes műsora — szerkezetiileg — két részből, a táncosok és a férfi kórus számaiból állt.

A tánckar bemutatójával kapcsolatban — összességében — azt mondhatjuk: a komlói közönség is érezte, láthatta, hogy a csoport méltán érdemelte ki a magas kitüntetést. A legnagyobb sikert a tréfás táncjáték aratta. Ez a produkció, a Táncrakérés, a látványossága és a humora révén nyerte meg a közel másfélszer főnyi érdeklődő tetszését. A benne szereplő három muzsikusi táncra ötlekben gazdag koreográfiát és kitűnő táncos egyéniséget igényelt. (Koreográfus: Vujcsics-Széki.) A záró sportjáték is sok újat nyújtott, amely a sokrétűsége mellett is igen kifejező volt. (Meggjegyezzük, hogy ha a koreográfus minden jelenetet humorisztikus stílusban dolgoz ki, sikeresebb a műsorszám. A futók, a futballisták és a bokszolók paródiája nemcsak a mozdulatok szépségével, hanem humorával is jól hatott.) A hét képből álló 50 perces táncjáték (a Katonaévek) gördülékeny volt. A mondanivaló feldolgozásához izléses díszleteket láttunk. A három főszereplőt, a kiképzőt, a vőlegényt és a menyasszonyt külön meg kell említeni, hiszen valamennyi képben maradandó produkáltak.

A szimfonikus zenekarnak nem volt önálló műsora, a táncosokat és a kórust kísérte. Így is érezhető volt az együttes technikai érettsége, tökéletesen követve a karmestert.

A férfi kórus régi, összekötött együttes benyomását keltette. Lisznyai: Katonadalok őszinte, törő fakadó műsorszám volt, amelynek feldolgozása igen megkapó. Érthető, hogy ennek eléneklése után a közönség nem akarta leengedni a kórust a színpadról. A férfikartól általában ilyen számokat vártunk, s bizony egyes számok zeneileg és tartalmilag elmaradtak az előzetes hírnév mögött.

A szervezés kitűnőnek bizonyult. Az összefogás szép példája nyilvánult meg a régen nélkülözött színpad és nézőtér felújításával.

Vízihányó Imre

Augusztusban a pécsi balettegyüttes is
fellép Szegeden

Magyarország legdélibb városa, a Tisza festői partján fekvő Szeged minden nyáron vendégül látja a haza és a világ művészetszerető közönségét. Szép földrajzi környezet, történelmi és művészeti emlékeit, építészeti szépségeit kínálja a látogatóknak és bemutatja lüktető kulturális életét. Ez a százéves város évek óta a szabadtéri színpadművészet ragyogó ünnepnapjait rendez meg csodálatos szépségű, árkádokkal ölelt terén, a híres Dóm előtt. Évenként százezer néző gyönyörködhet itt a nyári színházi fesztivál előadásiban.

Szeged nyári művészi programjának nagy híre és igen régi hagyományai vannak. Több mint harminc éve rendezték meg először az ünnepi játékokat Szegeden, s az 1959. évi felújítás óta 1964-ben hatodszor harsannak fel a játékok hívogató harmonái.

A Szegedi Szabadtéri Játékokat július 24-vel nyitották meg Erkel „Hunyadi László” című operájával s az idei programban olyan előadások kerülnek színpadra, amelyek egyrészt még nem mutatnak be szabadtéri színpadon, másrészt sehol elő nem adtak még. Az ünnepi sorozatra meghívást kaptak a Pécsi Nemzeti Színház művészei közül az Európa-szerte ismert balettegyüttes tagjai is, akik Eck Imre rendező-koreográfus vezetésével Bartók Béla „A fából faragott királyfi” című baletjét mutatják be augusztus elsején és ötödikén. A szakemberek véleménye szerint mű és művészek találkozására ez az előadás, mert

— AZ ÍRÓSZERBOLTOK FELKÉSZÜLTEK a tanévre. Komlón a Ságvári és a Vörösmarty utcai írószerbolt máris árusítja az előrecsomagolt füzeteket. Valamennyi osztály részére külön-külön állították össze a kellekeket (a n. iniszteri utasítás szerint, nylon tasakban hozzák forgalomba. A legjobban felkészült írószerbolt már a múlt héten is jelentős forgalmat csinált az igen gazdag választékú tanszerekből, iskolai kellekekből.

— TOTÓ TOMBOLA AUGUSZTUSBAN. A totó-lottó iroda Komlón tombolajegyet ad öt héten keresztül (a 31, 32, 33, 34, 35-ös játékhétre) minden négyhasábos (vagy annak a többszörösének megfelelő) szelvényhez. Az öt hét jegyel (valamennyi) részt vesz a szeptember első hetében esedékes sorsoláson. Nyeremények: négyesemélyes kávéfőző, hangulatlámpa, porcellán moka készlet és modern söröskészlet, valamint egy váza.

— HARMINC SZÁZALEK-KAL OLCSÓBB VOLT A PIAC. Az általában drága komlói piac szombaton nagymennyiségű árut „kapott” s a szokatlanul nagy felhozatal 30 százalékkal mérsékelte az árakat a tavalyihoz képest. A városi tanács lehetővé tette, hogy a kereskedelmi felügyelő és a tanács mezőgazdasági osztály vezetője más vidékre is elmelessen áru felkutatás érdekében. Az őstermelők mellett Madocsa, Gátér, Tevel, Váralja, Derekegyháza, Szeremle, Madaras és Csongrád szövetkezetei hoztak jó minőségű zöldséget, gyümölcsöt, illetve baromfit. A burgonya 3, az alma 2,50—5, a

sárga- és görögdinnye 2-3, a hagyma 3, a szőlő 12, a kórte 4, a baromfi 32 forintba került kilónként.

— SOK A KÖZÜTI BALESET. Az utóbbi hetekben feltűnően sok közúti baleset történt a bányaváros körzetében. Kocsis Zoltán és Főriza György motorkerékpárral a megengedettnél gyorsabban hajtott és Vékény község határában bukkott. Agyrázkódással és súlyos sérüléssel kerültek az I. számú sebészeti klinikára. Tárnai János (30 éves), a Karbantartó Üzem építész vezetője pénteken motorkerékpárjával karambolozott. A kórházba szállítás közben sérüléseibe belehalt. Somogyi István (58 éves), Kossuth akna környékén roboogójával útközött össze egy Skoda kombival. Életveszélyes állapotban került Pécsre.

— LOTTÓSORSOLÁS AUGUSZTUSBAN. Augusztus 7-én Slófokon, 14-én Péterváráran, 21-én Balatonfüreden 28-án pedig Tiszavasváron sorsolják az öt lottósámat.

— MEGOLDÓDOTT Pécsbánya lakótelepének zöldárulatlátása. A helyi tanácskirendeltség intézkedésére a szemremlai termelőszövetkezet naponta friss zöldséget szállít a pécsbányatelepi piacra.

— „ISMERJÜK MEG A FIATALOKAT” címmel a kétot szervezték a pécsbányatelepi tanács állandó bizottság a Zalka Máté kultúrotthonban az elmúlt héten. A nagy esőzés miatt azonban csak kevesen tudtak megjelenni az érdekesnek ígérkező anketon, ezért a rendezőség úgy határozott, hogy az előadást szeptemberben ismét napirendre tűzik.

Nevető vendégszolgálat — 1964.

Az Országos Filharmónia augusztus 13-án este 8 órakor a pécsi szabadtéri színpadon rendezte meg „Nevető vendégszolgálat — 1964” című műsorát, amelyben Gobbi Hilda Kossuth-díjas kiváló művész is fellép. A konferálást Verebes Károly, a tánczeneszerzőtúrán László együttese látja el. Fellépnek még Kazal László, Fónay Márta, Buss Gyula, Balogh Erzsébet, Toldy Mária, Aradszky László és Késmárki Marika. Jegyek az üzemi közönségszervezőknél és Pécsen a Színház tér 2-ben kaphatók. Rossz idő esetén az előadást augusztus 14-én este 8 órakor tartják meg.

vendégművészekkel; az utóbbiban az Európa-szerte ismert Magyar Állami Népi Együttes műsorát láthatja a közönség.

A Szegedi Szabadtéri Játékokra az IBUSZ helyi kirendeltségei vállalkoznak az elszállásolást, városismertető körutakat, kirándulások lebonyolítását. Jegyeket az Országos Filharmónia kirendeltsége útján igényelhetnek az érdeklődők. Az előadások látogatói részére a MÁV 33 százalékos egyéni vasúti kedvezményt biztosít.

Van ahol, úszik a kocsmá

A péntek éjszakai komlói razzia tulajdonképpen tíz nappal előbb kezdődött. Ugyanis akkor szintén órájára indult az Ifjúságvédelmi Tanács. A rendelkezéseket (a fiatalok és a részegek kiszolgáltatását) a bizottság annak rendje, módja szerint szövegezte. A figyelmeztetés legelőbb helyen használt.

A 31-1 fizetésnap jó felmérés volt arra, hogy az éttermek és az italtoltók dolgozói miként bírkóznak meg az „árral”. Nos, a vendéglátó egységek többsége jól vizsgázott. A jelentős forgalom ellenére rendet, tisztaságot tapasztalhatt az IVT a Fekete Gyémántban, a Pepita presszóban, a Mecsek kisvendéglőben, a sikondai Vadászban, és több más helyen. Ezzel szemben kirívó hibákat talált a Vörösmartyban. Túlzás nélkül mondhatjuk, hogy a kocsmáúszott. Felútonen sok volt a

részeg, akiket az idevonatkozó rendelkezések ellenére kiszolgálták a pincérek. Emiatt kocsmal és utcai verekedés is történt. A magukról megfellekedett vendégek szinte az egész utcát fellármázták, és a rendőrség akadályozta meg a nagyobb botrányt, a kessel való szurkálást.

A Béke étterem felszolgálói megszegték azt a tilalmat, miszerint ittas egyént nem szabad kiszolgálni. Ha itt verekedés nem is volt, a fogyasztók egy része mégis olyan állapotban volt, ami méltatlannak bizonyult a város el-szósámú szórakozóhelyéhez.

A rendelkezések megszegésével (Kontl Adalbertné. Vörösmarty étterem, Vajda Endre. Béke étterem felszolgálója) szemben a rendőrség szabálysértési eljárást indít, az ügyesség pedig fegyelmet eszközöl.

- nos

Az első félév újítási eredményei az anyagellátó üzemben

Az Anyagellátó Üzem trösztünk közül a kisebbekhez tartozik. Mégis talán nem érdektelen dolog megvizsgálnunk, hogy illeszkedik bele ez a kis üzem az újítási mozgalom széles portréjába.

A tavalyi esztendő az elmúlt évekhez viszonyítva közepes eredményt adott: 20 újító nyújtott be 26 újítási javaslatot, de ebből az üzem csak 6-ot fogadott el és díjazott.

Az idei I. félév eredménye: 11 újítótól kapott 11 javaslatot. Viszont e 11 közül az elfogadott és díjazott javaslat már a félévben több, mint a tavalyi egész évi „betakarítás”: 7 db. Elbírálás alatt kettő van. (Lehet, hogy el is fogadják.) Elutasításban csak kettő részesült tehát.

Igy ha a benyújtott újítások szerint nem is, az eredményes javaslatok után már most meghaladtuk a tavalyi számokat.

Az idei 11 újító mind fizikai dolgozó. Mind a hét elfogadott újítás dicsősége fizikai dolgozót illet.

A műszaki beosztásúak és az értelmiségi dolgozók az ideiglenes elhagyottak a mozgalmat. Míg tavaly 20 újító közül 9 műszaki, 3 pedig értelmiségi volt, az ideiglenes sem. Mi ennek az oka?

Egyik ok talán az, hogy a műszaki dolgozóink tavaly benyújtott újítási műszaki-megvalósítási problémák miatt még nem jutottak el a díjazás határáig: (Pálfalvi-féle méretfakirakó-gép, Gyarmatiék sánculija, Podpácztól elvárt kirakódaraja és a dr. Péterfi-Gyarmati-féle géplapát), azonban valamennyi az újítási mozgalom lényegétől független okok miatt késik, (beszerzési nehézségek, tervezési hibák, és egyéb, a kísérletek során adódó nem várt körülmények).

Talán egyetlen dolog volna, amit a mozgalom terhére lehetne írni, a Podpácztól elvárt kirakódaraja és a dr. Péterfi-Gyarmati-féle géplapát, azonban valamennyi az újítási mozgalom lényegétől független okok miatt késik, (beszerzési nehézségek, tervezési hibák, és egyéb, a kísérletek során adódó nem várt körülmények).

Az első újítási javaslat több mint egy éve bonyolódott már azzal a határozott véleménynyel, hogy a tervet meg kell változtatni, ez népgazdasági érdek, mint minden újítás és miután a javaslat-nyújtotta lehetőségek és a bányászati valóságos érdekei is úgy kívánták, (cseh-halás fejtés), meg is változott. A több száz ezer forintos megalkarítást kihozó eredményszámítás közben kislútt, hogy eredmény ide, eredmény oda, a megvalósított terv mégsem újítás, illetőleg az eredmény nem a népgazdasági haszon, hanem csak több száz ezer forintos népgazdasági kármentés. Kapjon az újító 2500 forintot.

Az újító azonban megfellebbezte a határozatot, melyre még a mai napig nem kapott választ.

A határozattal az üzem maga sem ért teljesen egyet, az újítót pedig a huzavona és az eredmény elkedvellettsége a többi műszaki újítóval együtt.

Hasonló a helyzet a másik ilyen újítással is. Bár itt az elbírálók igazságszolgálati és az elutasítás indokai alapok, a valóság azonban elmentmond a határozatnak, mert a négyes csoportú fenyőbányafából az újítási kísérletek során készített méretű bányafát a bánya kéri, kapja és használja is.

A megtakarítás tehát az újítókra mutatkozott, mely után újítók szerint joggal várható az elismerés és részesedés is. Az elutasított határozatot megfellebbezték, s immár a harmadik, negyedik hónapja várják a választ.

A helyzet tehát ha nem is kedvező, világos. Az újító lelkesedése és munkája nem kisebb érdekeket szolgál, mint a népgazdaság vagyoniak

gyarapítását. De tudjuk jól, hogy az újítási iroda sem csekélyebb ügyet védelmez, mint ugyanazon népgazdaságban ugyanazon vagyon védelmét. Tehát ha ez a körülmény keserítette el az Anyagellátó Üzem műszaki dolgozóit, azt várjuk, hogy legyenek igazságosak szocialista rendünkkel szemben és ne vessenek el további értékeket sértődésből, megnevelésből, az újító mozgalom, a szocialista állami és gazdasági eszmék karára. Az újítások bírálói is ugyanezen elvek szem előtt tartásával bizonyára ismételtelen felülvizsgálják majd határozataikat.

Csikós Ferenc

Úttörő jellegű kísérletezés Újhegyen

Bevált az iszapszénből készített brikket

Péter István üzemgazdász mondta:

— A pécsi területen még ma is az a gyakorlat, hogy a bányászok válogatott szenet visznek haza illetményként. A föld alatt megrakják a csilléket, ráírják a nevüket. Így sokkal értékesebb szenet visznek el, mint az elbírás. Rézszint ez, részint pedig a nagymennyiségű iszapszén készítése a tröszt vezetést arra, hogy kísérleteket folytassanak: hogyan lehetne iszapszénből házilag brikketeket elkészíteni.

Hónapokba tellett, mire némi tapasztalatot meg gépeket szereztek. Az ország minden brikketgyárát felkerestük, elhoztuk a kísérletezésre félt berendezéseket, itt felújítottuk, összeszereltük, aztán aprilis utolsó napjaiban megkezdődött a próbázemelés.

— És az eredmény?

— Az eddigi tapasztalatok szerint jó. A gyártott brikket kalóriaértéke 4700—5200 között van. Először még idegenkedtek az emberek, de aztán rájöttek, hogy ezzel nagyszerűen lehet tüzelni, kevés a hamutartalma, nincs melléktermék, vagyis kő és pala, így aztán olyan gyorsan nőtt az igény, hogy már eddig mintegy 25 vagonnyit vittek el, s már ott tartunk, hogy nem mindig tudjuk kielégíteni az igényeket.

— Kicsi a rakterület — veti közbe Kiszeli Béla és Kalmár József csaknem egyszerre. — Meg lassú, körülményes a szállítás is, amíg ideér az iszap. A berendezés kapacitása műszakonként 100 tonna, de ezt nem lehet legyártani, hiszen a terméknek kell legalább egy éjszaka, hogy lehűljön, szállítható legyen, ilyenkor viszont nem lehet termelni, csak aztán, ha már elszállították.

— Bizunk abban, hogy a későbbiek folyamán építenek majd be szállítószalagot, rendezik az egészet, persze most

Mit mondhatnánk még az Anyagellátó Üzem újítási mozgalmi életéből? Megalakult, illetve újjáéledt az újító kör, mely az újító sokoldalú támogatását tűzte ki fő célul, ami egyben az elbírálásnál is nagy segítség lehet.

Az Anyagellátó Üzem újítási munkája tehát helyes irányban halad, az üzem méreteihez viszonyítva az eddigi eredmények is jók, melynek tartásához és fokozásához is adva vannak a feltételek. Elsősorban az üzem dolgozóinak lelkes akaratából.

Csikós Ferenc

még mindig kísérletezünk, de az illetmény-szén-igények egy részét így is kielégítjük. Most legalább a kételkedők is belátják, hogy alaptalan volt az aggodalmuk — mondja Péter István üzemgazdász, majd amikor látja, hogy nem érttem egészen az összefüggést, magyarázólag hozzátesszi:

— Arról van szó, hogy amikor először felvetődött a brikketkészítés gondolata, sokan azt mondták, ezt nem lehet, hiszen a környező országok közül még sehol, sem oldották meg ilyen problémát, nincs segédanyagunk amire támaszkodjunk, stb. Hát ilyen valóban nem volt, de volt két nagyszerű munkásunk, Dékány Tamás és Thököli János, akik évtizedes tapasztalataikkal nagyban hozzájárultak a sikerhez. Nagyon sokat köszönhetünk nekik ma is, hiszen itt dolgoznak, ügyelnek arra, hogy minden a legnagyobb rendben menjen.

A kezdet tehát biztató, s minden remény megvan arra, hogy a nem is nagyon távoli jövőben a pécsi bányászok illetmény-szénét már az újhegyi brikketüzem adja ki.

Ca. Z.

ifjú Tárnai János

Szolgálati lejárás — Komlóról Pécsre való közeledés — közben, pénteken halálba vesztette ifjú Tárnai Jánost, a Karbantartó Üzem építészvezetőjét. Tárnai János 10 esztendőig dolgozott a vállalatnál, s jelentős érdemeit szerzett úgy is mint szakember, úgy is mint párttitkár-helyettes és munkásör. Az üzem, illetve a tröszt saját halottjának tekintette: legnap kísérték utolsó útjára a mántai temetőben.

Az égő hegy lábánál

Néhány éve még cserjés borította a domboldalt, vadrózsa és kőkenyindák szőtték be járhatatlanul a ritka erdőt. Csak lent a völgyfenék körül nőttek sűrűbben a fák, ahova lefolyt a völgy peremén futó országot vízgyűjtő árkaiknak vize. Kevés ember járt erre, talán akkor tiporták a ragacsos sarat utójára, mikor a völgyet áthidaló kötélpálya tartóköteleit feszítették ki. Azóta része lett a völgynek egy monoton zaj. Lentről jétkésan kicsinynek tűnő csillék gürdültek szenterhükkel a pálya idegszálnai.

Orsósék még a kötélpálya előtt elfoglalták az egyik szurdokot. A tetőről jöttek ide le, egy viharos verekedés után, ami nagyon felzavarta akkor a kis cigánytelep nyugalmát. Gergő jobbnak látta, ha eltávolodik egy kicsit a putritól. Nyugodtan akart élni, újonnan választott feleségével. Szemében vibrált egy kis idegesség a „kötelesek” munkája láttán, de hamar megnyugodott, s a csillezaj sem zavarta sokáig. Nem épített komolyabb viskót, védett hely volt az övéké. Egy kicsit a dombnak támaszkodott, de eléggé lenyomta a völgyben ahhoz, hogy szélvédett legyen. Vízért sem kellett felmenni a tetőre. Lent már tisztá volt az összegyűlt víz és a legmelegebb nyárban sem párolgott el mind. Évekig éltek háborítatlanul, mikor újra riadalom érte. A kötélpálya egyik ágára csillebuktatót szereltek kellemetlen emberek, s egyszerre csak emelkedni kezdett egy piszkos, szürke domb. Acsillék állhatatosan hordták megunt terheiket. A távoli bánya ideszörta meddő terméket.

Gergő néha úgy érezte, hogy repülőgépek zúgnak el viskója felett, s megcélozzák bombáikkal, s azok alig egy hajlításvira érnek földet. A szürke hegy folyton nőtt, szélesedett, púposodott, egyre idegesítőbb lett. Gergő azonban gondolkodott. Nem folyt az a végtelenségig, hisz egyszer elérni majd a kötelek a csúcs, s akkor már nem lehet többé rádönteni.

Gergő akos ember volt, s alig, hogy megfogant benne a gondolat, hogy el kellene költözni, máris észbekapott. — Semmi értelme, ha egyszer leáll majd a „bombázás”, újra nyugalom lesz. Még örült is, hogy a hegyvel lezáródott a völgy nyitott oldala. Így igazán olyan lett a viskó, mint egy jól rejtett vár. Később határozottan örül különböző szerencséjének, mert túlzóllólló sem kellett gondoskodnia. Felesége kirdlogatta a leluülő kő közül az éghető szenes darabokat, összezsévelte a fahulladékokat, s egész télen annyit tüzeltek, amennyit akartak.

A tetőről is jöttek asszonyok, gyerekek szenet válogatni, de elzavarta őket, hivatkozván arra, hogy „Szigorúan tilos és életveszélyes a kötélpálya alatt tartózkodni.” Erre neki külön megbízatása van — erősödött. Néha élénk szópárbajt vívott egy-egy nyel-

ves vénasszonnyal, de elég volt neki az, hogy a többiek a palahegy parancsnokának tudták őt.

Nem tevedett, az óriás csak addig terebélyesedett, míg kacsujaja teteje meg nem kuzeltette a köteleket. Igaz, aduágra a labat már egészen a csikói nyugtató ki, az reggeli is megszuntek hullani a oombák. Ujra csend es nyugalom lett. A „repülők” egy másik völgy melyere szótak tartal-muzat. Nyar vege volt mar. Gergő nyugodtan nézett a tél elé. Tüzelője volt. Am csendes örömet új izgalom borította fel. Szemerkelő oszi esők jöttek, lemosták a nagy kövek porát, és elvesztek a hegy belsejében. Egyszer csak gözölögni kezdett az óriás. Gergő csodálkozott, erre nem számított. S a hegy egyre több vízparát fújt ki magából. Késő ősz volt már, mikor először érezte a füst záptojásra emlékeztető szagát. Néhány nap múlva erősödött a füst, és megjelentek az első izzó göcök. Nappal csak füstöt látott, de estéknél mintha lános bogarak ezrei lepték volna meg a hegyet. Pici, fénylő pontokból kelkes-vörös nyelvék csaptak elő, s megtöltöttek fojtó gözökkel a védett kátlant. Gergő összeszerített fogakkal nézte a füstöt okadó tájost, s közben nevetett furcsa helyzetén. — Lám, már fűtenie sem kell, erről is gondoskodnak helyette. Szájában egyre jobban érezte a hegy emelyítő búzét. Esőért johász-kodott. „Ha meggyújtotta, akkor talán el is oltja majd.” S jöttek újabb esők, elmosták a szentjánosbogarakat, de csak napokra. A bogarak darazsakká váltak és már zizegni is kezdtek. Előbb csak néha-néha pántant egyet a hegy, mintha apró ostorral játáztották volna a völgyben csintalan gyerekek. Később egyre hangosabban durrogott. Elynyuló lángok nyaldosták körül az óriást, kénes leheletükkel, a kövek sárgává, lilává váltak, lecsapódó gözeikkel. Ejjelen-t mintha boszorkánytűzek égtek volna, úgy csillogott különös fényük. A tető Kalányosai, Orsósai nevetve mesélték egymásnak, hogy Gergőék begyújtottak télire, s nem állták meg gúnyoldás nélkül: „Mi az, talán fáztok?”

Gergőben gyűlt a keserűség, úgy érezte, hogy maga a Devla esküdt ellene bosszút, hogy kiűzde őt a paradicsomból. A palahegy olyanná vált lassan, mint egy vulkán. Már nappal is lehetett látni a lángokat. Néha nagyokat fújt, mint egy léhegő állat. Elindult oldaláról egy-egy izzó lava és csak lent állt meg a viskó előtt, elterülve, fojtó füstöt árasztva.

Gergő félt, de titkolta. Nem akart megalkudni. Nem — a tetőre nem megy fel — megfogadta. Ott már nem is építhetne viskót! Csak szabályos családi házat lehet építeni, a Tanács rendelkezett így. Szegyeenne szegénységét és megfutamodását. Aggódva ül-

dögelt estéknél a kúszóban, és merően nézett a lángokba. Felesége is nyugtalan volt, nádnem szoktak ők olyan sűrűn veszekedni, mint a többi cigányok. Itt nem volt miért, nem úgy mint fent a „faluban”, ahol mindig a szomszédok miatt űrt ki a vihar. Így tanudott azon a novemberi estén is, mikor ráört a baj. Hűvös, szeles idő volt a tetőn, mert még a nölgybe is jutott belőle. Minden értelmes gondolat nélkül nézte a tüzes hegyet, s egyszer csak robbanóerű hangot hallott. Ljedtben összerándult, s nagyon jól tette, mert izzó parázsdarabok hullottak rá. Felrobbant a hegy oldala. Talán egy kőben felejtett dinamitpatron, vagy egy fel nem robbant gyutacs okozta. Mire észbekapott, a kunyhó lángokban állt. Könnyen terjedt a tűz, a kátránypapír a tetőn pillanatok alatt fellebbant, s beomlott a tető, meggyulladtak a galhák. Csak néhány pillanatra bújhatott be, alig tudott megmenteni valamit szegényes holmijukból. Egy ócska kabátot, egy fakumpát, a kenyeret zsákot és egy takarót.

Recsegés nélkül tűnt el a kunyhó. Felesége már csak azt látta, mikor Gergő szótlanul bámolt a hamuba. Az asszony sirt, neki káromkodni lett volna kedve, de még arra is tehetetlennek érezte magát. Nem jutott eszébe semmi. — Reggelig gubbasztottak a hegy mellett, s akkor Gergő felállt, kinyújtotta megdermedt lábait, hátára vette a megmentett néhány rongyot és elindult a tető felé. A meredekben megcsúszott, kis híján visszaesett, de elkapott egy kopasz ágat, s nagyot káromkodva felcibálta magát. Az asszony szótlanul kapaszkodott utána.

A kicsiny házaeskában már megmozdult az élet. Füstös-barna cigánygyerekek paskolták a vizet. Iskolába képzültek, melynek fényes, nagy ablakai telizörték a telepet a reggeli nap fényével. Gergő térorán megállt tanácslagúknak elözt és várt. Az nemsokára megjelent és szúrósan ránézett. — Hát h?

Gergő intett a völgy felé. — A hegy — az éjjel... leegert a kunyhó — választott szemlélteté.

A tanács képviselője gondolkodott egy kicsit. — „Gyerekek be!”

— Gergő lassan megindult, s utána az asszony. Kényelmetlenül érezte magát, helylyel kínálták.

— Most mihez kezdés?

— Dolgozni kéne, s aztán... Újra lesütötte szemét.

— Gyere, bejössz velem a bányához. Van felvétel. Egészséges ember vagy. Addig meglesztek valahogy. Az egyik szobám még üres, ott ellehetek. Az asszony megkönnyeb-bülten sóhajtott. Gergő melyet szippantott a hűvös levegőből, s már alig érezte a völgy emelyítő izét.

Mabel Jancsi

Kijózanító szobába szállítják a részeg személyeket

A belügyminiszter és az egészségügyi miniszter együttes rendeletet adott ki július 30-i hatállyal a részeg személyek kijózanító szobába történő szállításáról. A rendelet értelmében a nyilvános helyen botrányt okozó, vagy a magával tehetetlen részeg személyt a rendőrség szervei kijózanító szobába szállítják. A beszállításhoz a rendőrség gondoskodik.

Amennyiben a részeg személy közelében nincs rendőr, vagy a rendőr értesítése hosszabb időbe telne, a beszállítást az önkéntes rendőr is elvégezheti.

Szállításra a rendőrségi gépkocsit, vagy ha ilyen nincs, egyéb erre a célra alkalmas gépkocsit kell igénybe venni. Az Országos Mentőszolgálat kocsiját csak abban az esetben vehetők igénybe, ha az intézkedő rendőr (önkéntes

rendőr) megítélése szerint a részeg személy olyan belső vagy külső sérülést szenvedett, hogy a szállítás idejére orvosi felügyeletet van szükségére. Ha a mentőorvos megállapítása szerint a részeg személy állapota kórházi ápolást tesz szükségessé, akkor őt nem a kijózanító szobába, hanem a kórházba kell szállítani.

A rendelet kimondja, hogy a kijózanító szobában a férfiakat a nőktől el kell különíteni.

Ha a kijózanító szobába szállított személy akár a beszállítás alatt, akár a felvételkor vagy a szobában való tartózkodás alatt a környezetében lévő személyek testi egészségét vagy egészségét magatartásával veszélyezteti, velő szemben megfelelő kényszerintézkedéseket kell alkalmazni.

A beszállított személyt ki-

józanodásig, de legfeljebb huszonnégy órai időtartamra lehet a kijózanító szobában vizsgáztatani. Ha a beszállított személynek sem állandó lakása, sem állandó munkahelye nincs, a felvételről és a várható elbocsátás idejéről értesíteni kell a tartózkodási hely szerint illetékes rendőrhatságot, valamint a községekben a tanács végrehajtó bizottságát, városokban a városi, illetőleg a fővárosi kerületi tanács végrehajtó bizottságának szociálpolitikai csoportját, hogy az a lehetőséghez képest intézkedjen az elbocsátott személy elhelyezése és munkába állítása ügyében.

A beszállított személyt a beszállítással és a kezeléssel felmerülő költségek felében térítést díjat tartozik fizetni. Amennyiben ennek nem lesz eleget, az összeget bi-

rosági végrehajtó útján köli behajtani.

Rendőrségi gépkocsi vagy mentőgépkocsi igénybevétele esetében a menőszállításhoz irányadó szabályok szerint felszámítható szállítási díjat, autótaxitval vagy egyéb járművel történt szállítás esetén a felmerült szállítási költséget köteles a beszállított személy megfizetni. Amennyiben a járművet beszeményezi, a fertőtlenítés, illetőleg a takarítás költsége felében további 100 forintot tartozik fizetni. A kijózanító szobában történő kezelés és ellátás ellenében — tekintet nélkül arra, hogy az illető mennyi ideig tartózkodott a kijózanító szobában — 150 forintot köteles fizetni.

A térítési díjat mindenkori az illetékes tanács költségvetési számlájára kell befizetni.

A kijózanító szobák a működési hely szerint illetékes tanács végrehajtó bizottsága egészségügyi osztályának (csoportjának) Intézményi. A megfelelő helyiség biztosításáról a tanács igazgatási osztálya, működéséről és az anyag eszközökről az egészségügyi osztály gondoskodik.

A kijózanító szobákkal kapcsolatos rendészeti beendők el-látásáról a belügyminiszter a rendőrség útján gondoskodik. Az illetékes rendőrhatsóság vezetője szorosan együttműködik a kijózanító szoba vezető-örvosával és biztosítja a kijózanító szobában a rend fenntartását és az ott dolgozóknak személyi biztonságát. Ebből a célból a rendőrhatsóság vezetője a kijózanító szobához arra az időre, amíg ott beszállított személy tartózkodik, közrend-védelmi őrszemet vezényel.

MECSEKI Bányász

A MECSEKI SZÉNÁNYÁSZATI DOLGOZÓK HETILAPJA

30

II. EVFOLYAM, 27. SZÁM

ÁRA 40 FILLÉR

KEDD, 1964. AUGUSZTUS 11.

Jelentésünk a Zobák aknai sújtólégrobbanásról

A tröszt Zobák-aknai üzemében augusztus 4-én 14 óra 50 perckor sújtólégrobbanás (pontosabban: sújtóléglobbanás) történt. Ennek következtében 21 ember égési sebeket szenvedett. A sérülteket a Pécsi Bőrgyógyászati Klinikára szállították. Kovács András aknász, Gyenge Ferenc vágár, Orsós János I. segédvágár, Tillmann József csapavezető vágár, Bánvölgyi Ferenc vágár, Asztalos János vágár, Edes Antal villanyszerelő, Németh Mihály segédvágár, Kárpáti István villanyszerelő, Kovács István vágár, Varga András vágár, Ferenc István vágár, Bartha István vágár, Béli András csillés, Sebestyén András csillés, Miklós Béla csillés, Nagy Mihály vágár, Sebestyén András segédvágár, Márcz József vágár, Szil Imre vágár, Hajnal Gyula lakatos, és Müller Tibor csillés került kórházba. Közülük Márcz József és Ferenc István az elsősegélynyújtás után hazament. Kárpáti István, Kovács András, Bánvölgyi Ferenc és Orsós János I. a legmondosabb orvosi kezelés ellenére meghalt a bőrfelületen bekövetkezett nagy égési sebek miatt.

A baleset színhelyére érkeztek a pártközpont, a megyei pártbizottság, a NIM, a BM, a szénbányászati szakszervezet, az OBF képviselői, valamint a tröszt és a helyi szervek vezetői, akik a szükséges intézkedéseket azonnal meg tették. A veszélyeztetett területről a dolgozókat a napszintre szállították. A helyreállítási munkák megindultak, de azok végrehajtását nehezítette a második sújtólégrobbanás, mely még az első napon, 22.10 órakor megismétlődött. Az időközben fogantatott intézkedéseknek köszönhető, hogy ez szerencsésebb kimenetelű volt, csupán három dolgozó szenvedett enyhe égési sérüléseket. Ők a helyszíni elsősegélynyújtás után visszatérhettek családjuk körébe.

A robbanás kiderítésére a vizsgálat folyamatban van.

Bányász szolidaritás

A bányász nemcsak Zobák aknán bányász!

Keressük a szavakat, formákat, gondolatokat. Ismételtetjük a nevet: az élő hősközt, a hősi halált halt bányászokét. Mert mindannyian hősök!

Nem szeretjük a hangzatos szövegeket, nem sokszor írjuk, hogy „hős bányászok”, de most helyrevalónak érezzük a jelzőt, rangosnak a főnevet. Egy hete, amikor az együttérző szív, a bajtársi becsület a lángtenger égette bányászokat napszintre mentette, ott szorongtunk a zobáki utcaron. Egyszerűen nem lehetett megindultság nélkül szemlélni és hallgatni az eseményeket. Lent a mélyben halálfélelmet megvető bátorsággal indultak rohamra az életért, társaikért. Áldozatváltás volt ez, bányászszolidaritás.

Bányászok. Milyen egyszerűen hangzik ez, de milyen megbecsülést fejez ki e nehéz napokban. Az elismerés minden bányásznak szól, de főképpen a névtelen hősközt, a 604-es csapat kollektívájának, a bányamentőknek, és a hivatásos mentőszolgálat dolgozóinak.

A párt, a szakszervezeti és gazdasági vezetők, az országos szervek képviselői mind-mind ott voltak, hogy könnyítsenek a helyzeten, segítsenek a bajbajutottakon. És nemcsak az első percekben, de azóta is kijoggyhatatlan erővel munkálkodnak. Nem tértek haza a minisztériumi szakemberek sem. Minden törekvésük: kiderítsék a sújtólégrobbanás okait és a tapasztalatok általánosításával segítsék a munkásvédelmet.

A bányászok iránti szolidaritás jutott kifejezésre sok-sok tényezőben. A bányászok életmentéséért harcra indult az egész város, az egész megye és jelenik fordult az egész ország figyelmé. Telefonjelentésekben, táviratokban fejezték ki együttérzésüket.

A pécsi bőrklinika orvoskaráról, asszisztenseiről külön kell szólni, akik éjt nappallá téve fáradoznak az életmen-

tésen. Már az első éjszaka beszélgettünk a klinika orvosával, akik a legmesszebbmenő segítséget ígérték az intézet nevében. — Mindent megteszünk, ez természetes — mondták szerényen.

S a klinika állja a szavát... Az egyik főmérnök a helyszíni vizsgálat után a bányából kiszállva, egy újjnyi vékony szemet mutatva érzékeltette: a robbanás helyén olyan égést tapasztaltak, hogy a süvegre és a vastámra rakodott szénpor elkokszosodott... Elképzelhető tehát, hogy az orvosok milyen nagy harcot vívtak és vívnak az életért.

Felesleges hangsúlyoznunk: államunk nagy áldozatokat vállalt a korszerű bányák kialakításáért. Mégis előfordulhat szerencsétlenség. A zobáki példa bizonyítja, hogy a bányabiztonsági szabályok betartása nagy jelentőségű. Akik ing nélkül dolgoztak, lényegesen súlyosabb égési sebeket szenvedtek. Erről vallott Balogh János és Miklós Béla csillés, Takács Vince és Szőlősi Károly vágár is, csakúgy, mint a többi szemtanú.

Persze, a bányász nem csupán Zobákon bányász! A Mecsek valamennyi bányája sújtólégveszélyes. Volt rá példa Anna-aknán, Pécsbányán és István-aknán is. A biztonsági szabályok maradéktalan betartását tehát valamennyi földalatti dolgozónkra kötelezően írja elő a törvény, amelynek gyakorlati megtestesítését, végrehajtását aláhúzza a Zobák-aknai szomorú példa is. Okuljunk ezen az eseten — a mások és mindannyiunk kárán. Tanuljunk olyan szempontból is, hogy nagyobb fokú szervezethez (orvosi riasztószolgálat, gyógy- és kótszerellátás) legyen mindenütt.

Vízványó Imre

Augusztus 8-ig 9247 tonna adósság

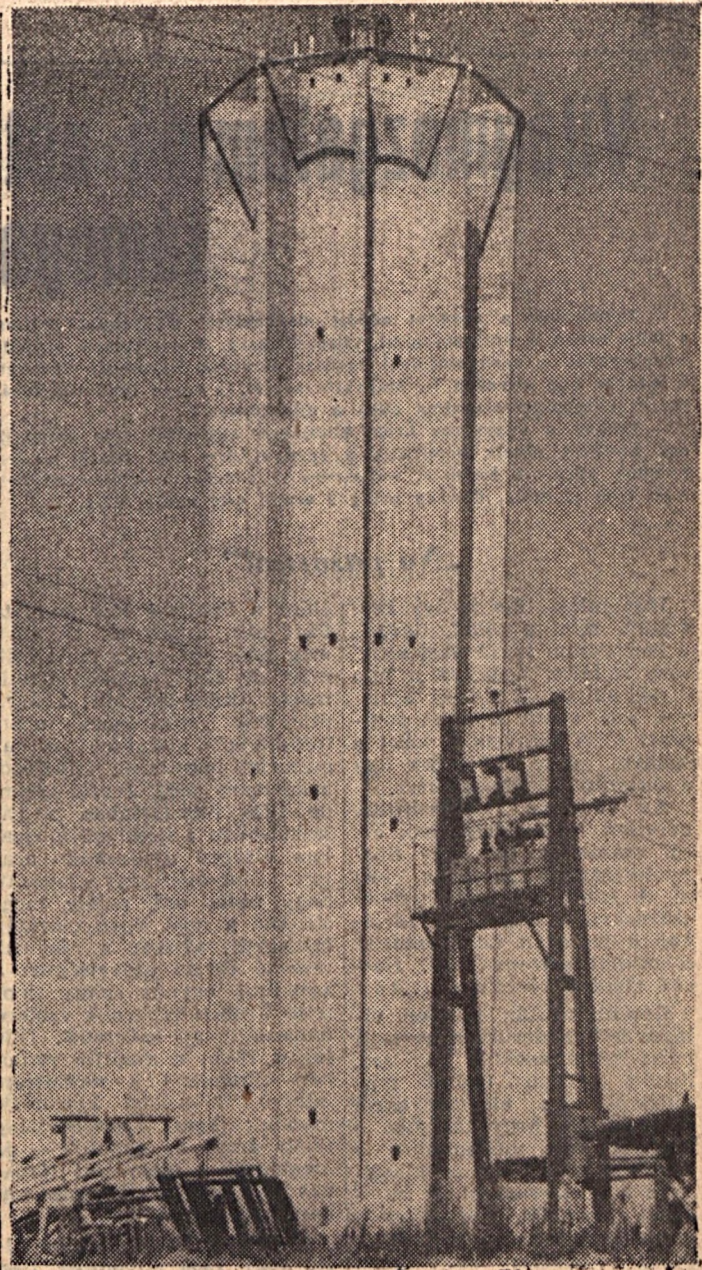
Az időarányos tervteljesítésnél trösztünk 9247 tonna adósságot „szerzett”. Ezúttal a minőségi szén termelésénél mutatkozik kedvezőbb kép: 91,1 százalék. A további időben a szérpala túlteljesítése jelentős segítség volt, most azonban éppen ilyen vonatkozásban mutatkozik nagy lemaradás. A minőségi szénnel együtt sem haladtunk túl a 90 százalékon.

Az üzemek közül különösen számottevő Kossuth-bánya adóssága (3754 tonna), de nem dicsekedhetnek a bétaiak, a szabolcsiak, és az Északi Üzemek dolgozói sem. A Zobák-aknai 2465 tonna mínusz a szerencsétlenség miatt érthető, hiszen itt a megelőző intézkedések lényeges erőket kötnék le. Szükséges tehát minden üzemünkénél fokozni a termelés ütemét, hogy elkerüljük a hővégi hajrárt.

Augusztus 8-ig bezárólag a következőképpen alakult az üzemek minőségi széntermelése: 1. Vasas-bánya 102,3 százalék, 198 tonna többlet, 2. Pécsbánya 101,5 százalék, 164 tonna többlet, 3. a Pécsi Tanbánya 42, 4. a Komló Tanbánya 53, 5. az Északi Üzemek 102, 6. a Szabolcs-bánya 42,4, 7. a Béta-akna 1100, 8. a Zobák-akna 2465, 9. a Kossuth-bánya 3754 tonna adóssággal.

Lapzártakor érkezett

A Zobák-aknai sebesültek közül a 22 éves Varga András (nagymanyoki) szombaton életét veszítette, így a halottak száma ötre emelkedett. Ezidő szerint már csak kilenc bányászt kezelnek. Őnek továbbra is súlyos az állapota.

Komló új színtöltő az épülő víztorny. (Foto: Császár Zoltán)

A bányásznap programja:

Központi ünnepség Komlón — Új emlékmű-avatás Csertetőn

— Fáklyás felvonulások, röpgyűlések, gazdag kulturális program — Zwickaui bányászok a trösztnél — Napirenden az MHS munkája — Ülést tartott a párt végrehajtó bizottsága

Az MSZMP Trösztbizottságának végrehajtó bizottsága pénteken délelőtti ülést tartott a tröszt tanácstermében, amelyen a tröszt területén működő MHS alapszervezetek munkáját, majd a bányásznap ünnepségek programját vitatták meg. A végrehajtó bizottság a Politikai Bizottság határozata szellemében mérte fel az MHS szervezetek munkáját, hangsúlyozván, hogy a honvédelem a szocializmus építő munka szerves része, egész társadalmunk ügye kell hogy legyen.

Megállapította a végrehajtó bizottság, hogy az alapszervezeteknek a honvédelmi nevelő munkában, a bevonulás előtt álló fiatalok katonai felkészítésében, valamint a lakosság légóttalmi és honvédelmi felkészítésében jelentős szerepe van.

Megállapították, hogy a tröszt üzemében nem megnyugtató az MHS szervezetek munkája. Az Északi Üzemnél, Béta-aknán, Petőfi-aknán, a trösztigazgatóságnál egyáltalán nincs üzem MHS vagy csak névlegesen működik. De azokon a helyeken, ahol működik is honvédelmi sportszövetség, igen sok hiányosság tapasztalható a munkában. Nagy hiba, hogy az alapszervezetek titkárain, elnökeik kívül a vezetősek tagjai nem a kellő lelkesedéssel végzik munkájukat. A szervezeti élet is sok kívánnivalót hagy maga után. A kötelező vezetőségi ülések, taggyűlések elmaradnak és a tagság mintegy 50 százaléka nem rendszeresen fizet tagdíjat. Hiányosnak tartották a munkaterveket, a szakkörökkel való rendszeres foglalkozást. Megállapították, hogy a legtöbb MHS alapszervezetnek sem helyisége, sem fegyverek tárolására alkalmas raklára nincs.

A hiányosságok felmérése után a végrehajtó bizottság előterjesztette azokat a feladatokat, amelyek a tröszt MHS szervezet előtt állnak.

Az MHS megyei és Komló városi képviselői elmondották, hogy komoly tennivaló igényel a fiatalok katonai előképzése és a polgári védelmi oktatás megszervezése.

A végrehajtó bizottság napirendjén továbbá az Operatív Bizottság által összeállított intézkedési terv szerepelt, amelyben az idei bányásznap eseményeit rögzítették.

Az 1964. évi bányásznap szeptember 6-án kerül megrendezésre, és fő céljának az ünnepség-sorozatnál, a bányásznap történelmi és politikai jelentőségének méltatását tartják szem előtt. Az idei bányásznapnak különös jelentőséget ad az a tény, hogy hazánk felszabadulásának 20. évfordulója keretében kerül megrendezésre.

A bányásznapot üzemi szinten rendezik meg. Így szeptember 5-én üzemenként műszakkezdés előtt tartanak röpgyűléseket, ahol ismertetik a bányásznap jelentőségét, programját, és ugyancsak ezen a napon gondoskodnak az esedékes hűségjuttalom kifizetéséről. Az ünnepségeket tehát üzemenként rendezik meg.

Komlón a Május 1 Művelődési Ház szabadtéri színpadán tartanak központi ünnepséget. A bányásznap nagy eseménye lesz pécsi területen a szeptember 5-én megrendezésre kerülő esti fáklyás, zenés felvonulás, amelyet a csertetői csendőrsortúzmártírjainak emlékművéhez indítanak.

Itt koszorúzzák meg azt az új emlékművet, amely a Mecseki Szénbányászati Tröszt dolgozóinak tervezésében és elkészítésében méltóképpen állít emléket a bányász-mártíroknak. A koszorúzás ünnepség után a honvédség díszszakasza tűzijátékot rendeznek. Koszorúzás ünnepség lesz szeptember 5-én a kökönyösi Petőfi téren lévő emlékműnél is. Megkoszorúzzák a Vasas I.

és Vasas II. telepen hősi halált halt bányászok sírját is. Az ünnepi beszédet Komlón Pataki Mihály trösztigazgató elvtárs, Pécsen Stier József elvtárs mondja.

A végrehajtó bizottság úgy határozott, hogy a bányásznap tiszteletére külön munkaversenyt nem indítanak, az üzemek feladatát tűzték ki, hogy mindent kövessenek el, a felémelt éves termelési terv teljesítéséért, a terven felül kért szemennyiség kitermeléséért. A bányásznap hagyományainak megfelelően a végrehajtó bizottság nem tartja szükségesnek áruvásárok rendezését, de felkérték a vendéglátóipari és kereskedelmi szerveket, hogy valamennyi területen gondoskodjanak a bányászok megfelelő ellátásáról és szórakoztatásáról. A bányásznapot szeptember 6-án, zenés ebédszórakozással kezdik a bányászmentők. A lakóhelyi kultúrotthonok pedig egésznapos kulturális programmal várják az ünnepelő bányászokat.

A Mecseki Szénbányászati Tröszt vezetősége az idei bányásznapon az NDK-beli Zwickauból négy német bányászt lát vendégül.

A végrehajtó bizottsági ülésen meghallgatták azt a szóbeli jelentést, amely az első félévi tagdíjfizetések alakulásáról szólt. A végrehajtó bizottsági ülés napirendjén a legfontosabb kérdések között szerepelt a Zobák-aknai sújtólégrobbanást vizsgáló szóbeli jelentést a végrehajtó bizottság elé terjesztették.

Amikor én beírtam a fejtésbe, a füsttől alig láttam valamit. Valaki mondta, hogy még van bent egy ember. Előrébb mentem, s megláttam egy lámpa pislákoló fényét. Tulajdonosa mellette gubbasztott, fejét a görcsösen behajlított két karja közt tartva. Ilyen helyzetben is vittük ki. Azt hiszem, nem volt eszméletnél, legalábbis nem szólt. A karja amnyira összeégett, hogy nem lehetett megfogni.

Vittünk magunkkal Pull-motort, meg egy dobozt, amiben tíz steril lepedő volt. A sebesülteket azonnal elsősegélyben részesítették a többiek. Mindenki ott szorongott körülöttem, a munkatársak segíteni akartak. Az emberiség, az összefogás ragyogó példáját adták ezek az emberek...

Császár

Az emberiség ragyogó példája

Csontos József egyike azoknak a bányamentőknek, akik a Zobák-aknai sújtólégrobbanás áldozatait kimentették. A komlói bányamentő-állomás ügyeletesi szobájában beszéltem vele szombaton hajnalban.

— Augusztus 4-én 14 óra 55 perckor kaptuk a riasztást, hogy Zobákon robbanás történt — emlékezik. — Négyen azonnal gépkocsiba szálltunk, míg a szolgálat másik négy tagja később jött utánunk. Őket már előzőleg Béta-aknára hívták egy tűzesethez. Mire a robbanás színhelyére értünk, már csak hárman tartózkodtak bent a fejtésben. A többieket a csapat tagjai mentették ki. Minden elismerésünk az ot-taniaké, hiszen nem estek pánikba, nem féltették életüket, hanem azonnal bajbajutott társaik mentésére siettek. Fel-szerelés nélkül, vízes zsebkendőt téve szájuk és orruk elé, visszatartott lélegzettel mentették-vonszolták ki a sérülteket. Emberfeletti, hősi munkát végeztek. Tudták a kötelessé-güket.

— Amikor én beírtam a fejtésbe, a füsttől alig láttam valamit. Valaki mondta, hogy még van bent egy ember. Előrébb mentem, s megláttam egy lámpa pislákoló fényét. Tulajdonosa mellette gubbasztott, fejét a görcsösen behajlított két karja közt tartva. Ilyen helyzetben is vittük ki. Azt hiszem, nem volt eszméletnél, legalábbis nem szólt. A karja amnyira összeégett, hogy nem lehetett megfogni.

Vittünk magunkkal Pull-motort, meg egy dobozt, amiben tíz steril lepedő volt. A sebesülteket azonnal elsősegélyben részesítették a többiek. Mindenki ott szorongott körülöttem, a munkatársak segíteni akartak. Az emberiség, az összefogás ragyogó példáját adták ezek az emberek...

Világmozgalommá nőtt a spanyol nép harcát támogató akció

Szolidaritás a spanyol népet elnevezéssel mozgalmat indított a múlt évben a Szakszervezeti Világszövetség. A világszerte erősödő felháborodás a spanyolországi fasiszta terrorral szemben, megérett a magyar nép szívében is. Magyarországról is egyre több tiltakozás jut el Franco terroruralma ellen a diktátorhoz.

Pécsett a Fegyveres Erők Klubjában augusztus 1-én megnyílt egy kiállítás, amely bemutatja a spanyol nép hősi harcát az elnyomók ellen. A kiállítást augusztus 15-ig lehet megtekinteni délután 3-tól 13 óráig, délután pedig 3 óratól este nyolc óráig.

„No pasaran!”

1936 július 18-a is úgy kezdődött, mint a többi. Reggel, a fasisztákon kívül még senki sem sejtette, hogy ez a nap olyan súlyos 32 hónap nyílása lesz, amely minden eddiginél több szenvedést zúdít a spanyol népre, előjátéka lesz a pusztító világháborúnak.

Az európai nagyvárosok életutáni lapjai még csak arról számoltak be, hogy Spanyolországban zavargás tör ki. A jelentések meglehetősen szűkszavúak voltak: „Madridban a tömeg a La Montaña lejtányát ostromolja... Harcolk Ovideo körzetében...”

Később azután minden világos lett. Kiderült, hogy nem helyi zavargásokról van szó, hanem tervszerű fasiszta zendülésről. Az előzményekről csak annyit, hogy 1931-ben a spanyol nép megdöntötte a Bourbon dinasztiát és kiáltotta a köztársaságot. A munkások szociális törvényeket, szabadságjogokat, a parasztok pedig földosztást várt, de a polgári kormány nem tett semmit, még a hadsereget sem tisztította meg.

Az erősödő tömegmozgalom

élére a Spanyol Kommunista Párt állt, amelynek 1932-ben még csak nyolcszáz tagja volt, négy év alatt azonban hatulmasan megnövekedett. A kommunisták felhívására a földmunkás sztrájkot és az aszturiai bányászok felkelését a kormány még levette ugyan. De 1936 februárjában a választásokon a népfrent-mozgalom elsősorú győzelmet aratott. Már-már úgy látszott, hogy nincs erő, amely megállíthatná a népi Spanyolország fejlődését, amikor a megvert reakció és hű szövetségese a katolikus egyház színe lépett Franco tábornok zsoldos csapatait, a fasisztákat. 1936 július 18-án a madridi rádióban elhangzott a zendülésre felhívó, látszólag közömbös mondat: „Egész Spanyolország felett derűs az égbolt!” — és megindult a szervezett támadás a törvényes köztársasági kormány ellen.

Franco tábornok kijelentette, hogy 1936 november 7-én beveszi Madridot. Mondhatta, hiszen 180 ezer zsoldosa volt, mind jól kiképzett és jól felszerelt katona.

Ifjúmunkások négyes sorokban

Madrid népe azonban nem ijedt meg. Az utcákon megjelennek a transzparensek: „El fascismo no pasará!” — a fasiszták nem törnek át!

Megkezdődött a páratlan hősiességű madridi védelem: szinte pusztá kézzel, tankok, agyúk, repülőek ellen. Mentek, egyre mentek a menetszlopok a frontra.

Az egyik menetszlopban ifjúmunkások masíroztak négyes sorokban, élükön dobosokkal. Az első tizenhat emberrel puská, a másik kettőnél pisztoly, a többinél semmi. A fiúk mégis lelkesen inogtak, anyák, menyaszonnyok, testvérek kísérték őket. Ebből a századból egyetlen fiatal önkéntes sem jött vissza. Indultak helyettük mások. A katonai túlerőben lévő

fasiszták mégsem jutottak tovább Madrid határára. Úgy látszott, hogy a felkelő nép elkergette a fasiszta zendülést. Ekkor Franco segítségért fordult a többi fasisztához. Hitler készségesen küldött ötvenezer katonát, Mussolini 110 ezret. A fasiszta hadvezérek kapott az alkalmon, hogy világszerte a törekvéseiknek első lépését előltes nagygyakorlatot tarthasson, kipróbálhassa új tömegpusztító fegyvereit a vérző Spanyolországban.

Madrid mégsem került a fasiszták kezére. A nemzetközi szolidaritás nagyszerű példaként önkéntesek ezrei indultak Spanyolország felé. Leírhatatlanul nehéz volt átkelni az ellenséges országok tengerén, legtöbbször vasúti kocsik tengelyein, hajófenéken,

hamis útlevelel kockáztatták szabadságukat, hogy Spanyolországba jussanak.

Mégis több mint harmincezer kommunista és haladó

Lukács tábornok — a brigádparancsnok

Franciák, lengyelek, olaszok, oroszok, németek, angolok, amerikaiak, osztrákok, jugoszlávok, kanadaiak, magyarok ezernyelvű egyszívű brigádja. A seregekben ezereket száz magyar küzdött.

Egyik koraoszi napon zömök, bajszos, keménykötésű férfi jelentkezett Madridban a köztársasági kormány kommunista megbízottjánál.

Zalka Máté, az orosz polgárháború hőse, egy internacionalista ezred parancsnoka, a jönevű író volt ez a férfi, akinek felajánlották az akkor szerveződő Nemzetközi Brigád parancsnoki tisztjét. Vállalta. De Spanyolországba már nem Zalka Máté, hanem Lukács Pál érkezett. Egy hét se

szellemű munkás, paraszt, értelmiségi harcolt a spanyol népfrent-kormány oldalán a fasiszta középkeresetű barbársága ellen.

telt el, a spanyol köztársasági újságok vezető helyen közölték: „Madrid népe! Hirt adunk neked új barátodról, a 12. Nemzetközi Brigád. Lukács tábornok vezetésével a 12. Nemzetközi Brigád Madridtól délre nagy megpróbáltatások és nélkülözések között egysor nehéz csatát vívott meg. A kemény tűzkereszteségen átesve, közelebb vonult a világ szívéhez, amely ma te vagy, hős és Szabad Madrid!”

A magyarok neve Spanyolországban egyet jelentett a hősiességgel. Közismert, hogy milyen nagyszerű példáját adta a proletár szolidaritásnak Mező Imre, Münnich Ferenc, Rajk László, Szalvai Mihály.

Egy pécsi ifjúmunkás hősi halála

Tisztelettel emlékezünk a névtelen közkatonákra is. Deák József pécsi ifjúmunkás irta haza Spanyolországból:

„Drága Anyukám! Nagyon szépen kérek, hogy ne agodj, mert én itt vagyok, majd megjön az az idő, amikor viszont láthatjuk egymást, mert itt a fronton sem hal meg mindenki. És ha vége lesz a harcnak és élek, akkor a fasisztust eltüntetem, hogy többet ne is legyen a földön. Amikor megkaptam a fegyvert a kezembe, azt gondoltam, hogy újra születtem. Drága Anyukám, még az az idő is eljön, amikor még Magyarországra is eljutunk, de akkor megmutatjuk az otthoni gazembereknek, hogy nem lesznek olyan nagy legények, mint voltak.”

Deák József magyar ifjúmunkást halálának megbeszélte egy fasiszta gránát szilánkjával az eszansai útközvetben. Zalka Máté, a legendás híró Lukács tábornok Huescánál esett el.

Az 1200 spanyolországi magyan önkéntesből hatszázaléknál többet áldozták életüket a szabadságért a fasiszták ellen vívott harcokban.

Ezer nap és ezer éjjel 53 nemzet fiaival vállalva harcolt a spanyol nép a francois-

bák és a két fasiszta állam: Olaszország és Németország ellen. A harc, amely a szabadság és a rabtság, az emberiség és az állatiasság között folyt, nem a jó ügy javára dönt el akkor. A Spanyol Köztársaság 1939 március 5-én elbukott. Spanyolország legjobbjai északra, a francia határ környékére szorultak, menekültek a fasiszták elől. Az egyik spanyol szabadságharcos az Arez hágón elbúcsúzott feleségétől és két éves kislányától: „En nem megyek el innen — mondotta — itt még egy-két tucat fasisztának el látom a baját.” Az asszony, miután sokáig hiába kérlette, sírva elindult a francia határ felé. Vissza-vissza nézett: férje ott hasalt a sziklák között, dél felé nézett, ahonnan bármelyik percben felbukkanhatott a fasiszták.

A reakciós erők túlsúlya a nyugati kapitalista országok kormányainak hitvány be nem avatkozásai politikája következtében akkor a fasiszták győzött. És fél év múlva kitört a második világháború, elkezdődött milliók pusztulása...

Arkus József

A legtöbb bányüzemnél már létrehozták az újítóköröket és a műszaki tanácsot

Színvonal-emelés, irányítottabb munka. Ez volt a cél az év elején az újítómozgalomban. A tröszt és az újítási iroda vezetői úgy határoztak, hogy ezzel kapcsolatban kikérjék az újítók és az üzemi dolgozók véleményét. Az ezzel kapcsolatban Pécsen és Komlón rendezett újítóankétok sok érdekes tapasztalattal jártak.

Mindenek előtt kitűnt, hogy a legnagyobb hiba ott van, hogy az újítók között kevés a fizikai, azon belül pedig a földalatti munkás. De a földalatti fizikai dolgozókkal mint közreműködőkkel sem nagyon lehet találkozni. Hibaként állapították meg azt is, hogy a legtöbb üzemnél a

fizikai újítók nincsenek szoros kapcsolatban az üzem vezetőivel,

aminek következtében a mozgalom nem kellően irányított, s a dolgozók sok esetben olyan megoldásokon törnek a fejüket, melyek nem a legfontosabbak az üzem részére.

Több felszólaló kifejtette, hogy valamilyen szerv létrehozására lenne szükség, mely segítséget nyújtana a műszaki rajzok elkészítésében, a számításokban és a megvalósításban.

A két értekezlet tanulságainak értékelésekor a tröszt vezetőiben megerősödött az a korábbi elképzelés, hogy a munka hatékonyságának tétele érdekében minden üzemben sürgősen létre kell hozni az újítóköröket, ezen belül meg kell választani a kör műszaki tanácsát. Ezzel kapcsolatban a trösztigazgatóság — a szakszervezeti trösztbizottsággal egyetértésben — körlevelet adott ki július 9-én, melyben felszólította az üzemek vezetőit az újítókörök létrehozására.

Tekintettel arra, hogy az országban az újítókörökkel kapcsolatban semmilyen szerv nem dolgozott még ki működési és szervezeti szabályzatot, a munka eredményességére való tekintettel,

a tröszt újítási irodája ezt is elvégezte

és az igazgatói körlevéllel együtt az üzemek részére elküldte. A szabályzat világosan rögzíti az újítókörök megalakításának módját, lehetőségét, meghatározza a vezetőség, az elnök és a műszaki tanács tennivalóját.

E körlevél kiadása után a tröszt pártbizottsága is foglalkozott az újítómozgalom helyzetével és több értékes javaslatot tett a munka javítására.

A szervezett munka nem is maradt hatás nélkül. Július 17-én a Központi Anyagellátó Üzem már jelentette az újítókör megalakulását. A kör első ülésén megválasztották a vezetőséget — elnöknek Garai Antalt —, kihirdették a trösztnél folyó újítási verseny feltételeit, megjelölték azokat a feladatokat, amelyek az üzem részére a legfontosabbak.

Ugyancsak július 19-én tartotta idei első értekezletét a szabolcsi újítógárda is a Puskin Művelődési Házban. A vezetőség megválasztása után nemcsak a megoldásra váró problémákat ismertették — melyek többsége az üzem műszaki fejlesztési tervében is szerepel —, hanem munkabrigádokat is szerveztek a fontosabb témák szerint.

Július 30-án Zobák-almán, majd Vasasban alakult meg az újítókör. Itt elnöknek Gergő György bányamestert, a műszaki tanács vezetőjéül pedig Söbér Miklós bányamérnököt választották. Széchenyi-almán július 31-én alakult meg az újítókör, melynek első ülésén az üzem főmérnöke arra kérte a tagokat,

szervezzék minél több fizikai dolgozót az újítómozgalomba.

Augusztus 5-én Újhegyen alakult meg az újítókör. Kárpáti elvtárs, az üzem vezetője 5 pontba foglalta össze a legürgebb tennivalókat. Javasolta, hogy a jövőben gyorsabb legyen az újítások véleményezése, elbírálása, hiszen ez nagyban segíti a mozgalom kiszélesítését.

Összefoglalásként megállapítható, hogy az üzemek vezetői most maguk veszik kézbe a mozgalom, így az újítókörök irányítását is. Ez azért is helyes, mert csak így tudnak közvetlen kapcsolatba kerülni az újítókkal. A kezdet tehát biztató, azonban ügyelni kell arra, hogy ez a lendület ne legyen tisztavirág-életű. El kell érniük, hogy minél több földalatti fizikai dolgozó foglalkozzon újítással. Meggyőződésünk, hogy ahol az újítómozgalom, a pártszervezet és a szakszervezet segítségével támaszkodva vezetési és irányítási az újítómozgalom, ott feltétlenül jelentkeznek majd az eredmények.

VII. rész

A bányatelepekről megjelent 17 kiküldött előtt Tolnai párttitkár ismertette a bányatelepek történetét, közölte a bányatelepek elutasító határozatát, majd javaslatot tett az öszszvezetőségi ülés határozatára, amely elítéli a bányatelepek vezetőinek a sztrájk veszély hivatkozással történt üzemszüneti intézkedését, mivel a munkásoknak a sztrájk megkezdése egyáltalán nem volt szándékában. Javasolta továbbá, hogy a bányatelepek törvényes keretek között folytassák és a munkásság becsületes magatartásának bizonyítékául f. hó 19-én a munkát — a DGT — részéről alkalmazható minden retorzió kizárásával — akadálytalanul vegye fel. A főbíró szintén felszólalt és a főispán megbízásából bejelentette, hogy az iparügyi miniszter a bányatelepek kérdésében újabb tárgyalások kezdeményezésére határozta el magát és 3-4 nap múlva ennek eredménye ismeretes lesz. Addig is álljanak munkába és tartózkodjanak minden rendezavarástól. A gyűlésen heten szólaltak még hozzá és mindannyian elítélték a DGT részéről elrendelt üzemszünetet, továbbá kifejtették, hogy véleményük szerint folytatni kell a bányatelepek használatát, mert a DGT olyan használatot dolgozik, hogy a 8

hangulatra — az öszszvezetőségi ülés határozatát egyedül nem hozhatja a munkások tudomására. Kéri, hogy a főbíró engedélyezze még aznap délutánra Vasason a Fischer-féle

el az öszszvezetőségi ülés határozatát. A jelenlévő Bognár Gyula főszolgabíró igyekezett segítséget nyújtani Tolnainak nehéz helyzetében és fel is szólalt. Bognár főbíró felszó-

lalt, hogy a főbíró úgy intette őket átmeneti nyugalomra, hogy: „... ha pedig nem végződnének eredménytel a tárgyalások, akkor robbanjon a kazán.”

A pécsi bányászok 1937. évi sztrájkmozgalmának története

lálása sokszor szóba került a bányászok között a sztrájkokáinak kulatása során, amit a hivatalos jelentések és jegyzőkönyvek következetesen elhallgatnak. A főbíró saját jelentésében — amelyet a gyűlésről a főispánnak küldött — felszólalásáról így számol be:

„E pillanatban jónak látom, hogy a munkások alig jellemezhető elkeseredettségét — legalább egyelőre — levezessem — előtűnik ugyanazt a bejelentést megtenni, amit az öszszvezetőségi ülésen előadtam. Felhívtam a munkásokat, hogy türelmet ne vesztsetek el és saját érdekében tartózkodjon minden legkisebb rendezavarástól. álljon munkába és várja be a további tárgyalások és intézkedések eredményét.”

És mondja a főbíró saját jelentésében, a gyűlésről készült egyéb hivatalos jelentések és a per során készült jegyzőkönyvek. A jelen volt bányászok arra is emlékez-

nek, hogy a főbíró úgy intette őket átmeneti nyugalomra, hogy: „... ha pedig nem végződnének eredménytel a tárgyalások, akkor robbanjon a kazán.”

Ugy látszik a főbíró biztosra vette, hogy a tárgyalások rövidesen eredményre vezetnek és akkor úgy sem kerül sor a „robbanásra”. Ezért jelentése végén felhívja a főispán figyelmét: „... ha segítség hamarosan nem érkezik, úgy a munkásság elkeseredettsége beláthatatlan következményű cselekményeket válthat ki. Már most meg kell jegyezni, hogy erre az esetre nagyobb karhatalom kirendelése lesz szükséges a Pécs vidéki bányatelepekre.” A munkásgyűlés Tolnai és Bognár főbíró érvei alapján végül is vegyes érzelmekkel bár, de tudomásul vette az öszszvezetőségi ülés határozatát és a munkának február 19-én való felvételét mellett döntött.

Most már csak az üzemszünet felfüggesztésének formái része volt hátra. miután azt az igazgatóság a munkásság határozatától tette függővé.

A főispán meg a Somogyi-asas-i gyűlés napján feb-

ruár 18-án este 7 óra magához kerette a bányatelepek vezetőit és Tolnai párttitkár, hogy a munka-megkezdésről tárgyaljanak. A bányatelepek vezetői üzemszünet megszüntetésének feltételeként a munkásság képviselőinek a főispán előtt tett írásos garanciáját jeltette meg arra vonatkozólag, hogy nem kezdenek sztrájkot. Tolnai ugyancsak garancialevelet kért arra, hogy az igazgatóság nem alkalmaz retorziót a munkásokkal szemben.

Mindkét garancialevél a főispán előtt aláíratott és kölcsönösen kicseréltetett az igazgató és Tolnai között. A garancialevelek a következőképpen hangzottak:

„Az Első Dunagőzhajózási Társaság telintetes Bányatelepek Igazgatóságának

Pécs

Az Első Dunagőzhajózási Társaság Pécsi vidéki bányatelepek megbízásából tisztelettel értesítem a tekintetes Bányatelepek Igazgatóságát, hogy a bányatelepek igazgatóságára f. hó 17-én 1515/Bg. szám alatt adott választ a ma d. e. Somogyon tartott öszszvezetőségi ülés sajnálatlaltal vette tudomásul és abban a reményben, hogy a Társaság a tárgyalásokat megfelelő időben továbbfolytatja, elhatározta, hogy a munkát a holnapi napon újból felveszi azon feltétel mellett, hogy a Társaság ezen mozgalomból kifolyólag retorziót senkivel szemben alkalmazni nem fog: egyben kijelentem, hogy tartózkodni fognak a sztrájk provokációjától.

Egyidejűleg tisztelettel köz-

lóm, hogy az öszszvezetőségi ülés ezen határozatát a bányatelepek is magáévá tették és a magam részéről ezúton is megismétlem a Főispán úr ömeltósága előtt a bányatelepek megbízásából a munkásság bizalommal várja a bányatelepek gazdasági helyzetének megjavulása esetére kilátásba helyezett béremelést és addig is minden sztrájkmozgalomtól tartózkodni fog.

Pécs, 1937. február 18. Teljes Tisztelettel: Tolnai s. k.

A bányatelepek igazgatóság garancialevele: „Munkásmozgalom

7. febr. 8. 3365/37. Tekintetes Tolnai József párttitkár úrnak,

Pécs Hivatkozással a mai napon hozzánk intézett b. levelében van szerencsénk értesíteni, hogy az abban foglaltakat tudomásul vesszük és a bányatelepek munkásság kérdésének megfellelően — amint azt a Főispán úr ömeltósága előtt már megtettük — kijelentjük, hogy a mostani bányatelepek ki-folyólag senki ellen retorzióval élni nem fogunk.

Egyidejűleg tisztelettel közöljük, hogy a fenti hivatkozott b. levelében foglaltakat alapján az üzemszünetet a holnapi nappal, azaz f. hó 19-vel felfüggesztjük s így a reggeli harmad a szokott időben a munkát felveheti.

Jószerecséni! Szabolcs s. k.”

Hozzászól a városi NEB elnöke

A társadalmi tulajdon védelméről

A Mecseki Bányász július 21-i számában Bachmann Mityás elvtárs vitaindító cikket írt a társadalmi tulajdon védelméről. A cikk a szénbányászati dolgozókat serkenti a véleménynyilvánításra, mégis úgy érzem, hogy hasznos lesz, ha tapasztalatainkkal a Komló városi NEB részéről is segítjük a fontos témakör tárgyalását.

A Népköztársaság Elnöki Tanácsának 1964. évi 12. sz. törvényerejű rendelete, amely a népi ellenőrzésre vonatkozik, — a többek között — így határozza meg feladatainkat: „Nyújtson segítséget az állami szerveknek a nép vagyoniának védelméhez, a visszaélések leleplezéséhez”.

A népi ellenőrzés — a dolgozók széles tömegeire támaszkodva — végzi munkáját.

Az ellenőrző csoportok létrehozása

A Szénbányászati Tröszt üzemében — Komlón — két évvel ezelőtt szerveztük meg a népi ellenőrzési csoportokat, amelyek a városi NEB irányítása alatt működnek. A csoportok tagjait az üzemek, párt-, szakszervezeti és gazdasági vezetői javasolták. Saját munkatervük szerint dolgoznak, amelyet a párt és gazdasági szervekkel közösen állítanak össze — az üzemek sajátosságainak megfelelően. Legfőbb feladatuk, hogy nyitott szemmel járjanak, fedd-jék fel a társadalmi tulajdon védelménél mutatkozó fogyatékosságokat.

Az ellenőrző csoportok rendszeresen folytatnak vizsgálatokat. Az ennek során elkészített jegyzőkönyveket átadják üzemük vezetőjének, hogy azoknak módjuk legyen a felfedelt hiányosságokat megszüntetni.

Véleményünk szerint ez hatékony segítség az üzemvezetőségeknek, mert ők a termelés nagy feladatai mellett csak kisebb mértékben foglalkozhatnak a közös vagyon védelmével. Ma már ott tartunk, hogy az egyes üzemek népi ellenőrzési csoportjai alapos és mélyreható vizsgálatokkal sok hiányosságot fednek fel. Érzik a „miénk” fogalmát és élnek az ellenőrzés lehetőségével.

Néhány tapasztalat az ellenőrzésekről

Néhány vizsgálati jegyzőkönyvből szeretnék idézni, hogy ezzel is érzékeltessék munkájuk komolyságát. A Villamos Üzem népi ellenőrzési csoportjának (NECS) július 2-i jegyzőkönyvében ez olvasható: „A szállítást egy ízben ellenőriztük, a menetlevelek rendben voltak, de három elektromotortól nem volt szállítólevél, csak a kartonok és a változás-jelentés.” Az esettel kapcsolatban felhívták az üzemvezetőség figyelmét: hasson oda, hogy

részletes szállítólevél nélkül se anyagot, se berendezést ne szállítsanak.

A Szénelőkészítő Üzem március 31-i jegyzőkönyve ezt rögzíti: „A vagonvontató gépház mellett sok elhasználatott kötel található, amely csak részben van felvágva. Célszerű lenne a jövőben a kötélsere után azonnal felválni és az ócskavas gyűjtőbe szállítani.” A NECS jegyzőkönyve arról tájékoztat még, hogy nagyobb mennyiségű mész, több kályha, kábel és kijávitásra váró csille hente-reg különböző helyeken. A június 27-i jelentés már arról számol be, hogy a fenti hiányosságokat az üzem vezetőse — a vizsgálat nyomán — megszüntette.

A Zobák-aknai bányüzem népi ellenőrzési csoportjának június 1-i jelentésében ez szerepel: „Az Anyagellátó Üzemtől vételezett gázolajat esetenként nem megfelelően rögzítik. Az üzemanyagot egy vételezési jegyen tüntetik fel, a gázolaj mennyiségét nem lehet ellenőrizni.”

Vizsgálták a villamosenergia-fehasználást és sok feleslegesen bekapcsolt fénycsőarmatúrát, világítótestet találtak. Ellenőrizték a sűrített levegő fogyasztását, és itt is sok lazaságot tapasztaltak. A hibák kijávitására felkérték az illetékes üzemi szerveket.

Intézkedések az észrevételek nyomán

A tröszt Anyagellátó Üzemének népi ellenőrzési csoportja június 11-én megállapította, hogy a telephely kerítése sok helyen rossz, kitévedett, egyes helyeken pedig kerítés egyáltalán nincs. A jegyzőkönyv azt is rögzíti, hogy a telep kisvasúti kapuja akkor is tárva-nyitva volt, amikor a forgalom szünetelt. Hibaként rótták fel, hogy a kiadott építési anyagokat nem mindig írták le a feljapokrol, hanem csak másnap, vagy későbbi időben.

A Karbantartó Üzem NECS jegyzőkönyve (január 23-i) megemlíti, hogy az egyes gépek a szabadban rozsdásodnak. Több szállítószalag hónapok óta üzemben kívül áll, javításra vár, és az ápolása nem megfelelő. A Kossuth-bányai népi ellenőrzési csoport április 6-i jegyzőkönyve azt veti fel, hogy a fürdőépület tetőjavításánál visszamaradt kárpapírokat, lemezdarabokat gazdátlanul hevernek. Az integrá épülete előtt anyagokat tárolnak rendezetlenül (szővasak a vízben és a sárban fekszenek). A Szénosztályozónál négy jó és öt rossz csille van félredobva. A bányagépraktár mögött nagy mennyiségű anyag, sín, váltó, és csavar vár rendezésre. A bányagép területén olyan sok TH-bilincs és csavar halmozódott fel, hogy a bánya szükségletét jó darabig fedezné. E jegyzőkönyv kétoldalon sorolja a hiányosságokat, a gazdátlanul fekvő anyagokat.

A vizsgálati jegyzőkönyveket az üzemvezetőségek minden esetben megkapják, és intézkedést követelnek. Legtöbb helyen megértésre talál a NECS észrevétele és az intézkedés nem is marad el.

A felsorolt tények bizonyítják, hogy van mit tenni a társadalmi tulajdon védelméért. Azt javasolhatjuk, hogy az üzemi pártszervezetek és gazdasági vezetői jobban támaszkodjanak a népi ellenőrzési csoportokra. Ellenőreink ugyan is jól látják el a feladataikat — különösen akkor, ha meggyőződnek arról, hogy vizsgálatiuk nyomán intézkedés is történik.

Bachmann elvtárs vitaindító cikke foglalkozott a külső szervek segítségével, ezek között a népi ellenőrzéssel is. Ezt a „külső” segítséget kívántam néhány példával alátámasztani. A felvetett hiányosságokat az öntudatos bányások tárták fel. Ezért a szándékért köszönettel tartozunk, hiszen védik a társadalmi tulajdon: a nép vagyoniát — mégpedig a népi ellenőrzésről szóló törvény előírásai szerint.

Kiss István

26 ezer tonna plusz szenet várnak a mecseki bányászoktól

A II. félévi tervek teljesítéséért

A tröszt vezetősége augusztus 4-én tartotta tájékoztató értekezletét a termelő üzemek vezetőinek, főmérnökeinek, párt- és sz. b. titkárainak a II. félév feladatairól. Pataki Mihály trösztigazgató elvtárs előadása kezdetén megköszönte a termelő üzemek vezetőinek az első félévi tervek teljesítésére kifejtett tevékenységüket. Megállapította, hogy a 103,4 százalékos félèves tervteljesítés mintegy 66 ezer 444 tonna terven felüli szenet eredményezett a népgazdaságnak. Megállapította, hogy a tröszt július havi tervét teljesítette, augusztus hónapban azonban csökkent a termelés. Mintegy 91,9 százalékos kezdéstről számolt be. Elmondotta, hogy a Nehézipari Minisztérium július 28-án trösztigazgatói értekezleten tájékoztatta a szénbányászati trösztök vezetőit, a II. félèves tervről. A Mecseki Szénbányászati Tröszt től 50 ezer tonna plusz szénmennyiséget kért. A tröszt vezetői a jelenlegi üzemi helyzetek felméréseivel 26 ezer tonna többlet szén termelését vállalták.

Ezután Fulmer József főmérnök helyettes adott tájé-

koztatót a II. félév feladatairól. Hangsúlyozta: a plusz szén termelését az üzemek a vasárnapi műszakok beállításával tudják csak fedezni. A tröszt vezetősége úgy határozott, hogy ez év harmadik negyedében mintegy 8 ezer tonna, a IV. negyedben 21 600 tonna szénmennyiséget vasárnapi műszakban termeljen. Amennyiben a beütemezett vasárnapi műszakokon — amely október, november hónapokat érinti — felül korábban van igény a miniszteriumnak a szénre, lehetséges, hogy már szeptember, illetve augusztus végén sor kerül a

vasárnapi műszakbeosztásokra. Hangsúlyozta, a II. félév nagy feladatokat ró az üzemek vezetőire, dolgozóira. Felhívta a figyelmet, hogy a fajlagos árbevétel érdekében az üzemek tartsák a minőségét. Ezután Fulmer elvtárs ismertette az üzemek létszám helyzetét és az áthelyezés el kapcsolatos igényeket.

Az üzemvezetői értekezlet kedden 3 órakor a Zobák-aknán történt sűjtlőglobbanás miatt félbeszakították. A II. félévi tervfeladatokkal kapcsolatos észrevételekre és hozzászólásokra a tegnapi nap folyamán került sor.

Nyári ruhavásár augusztus 10-től 22-ig

Az idén is megrendezik a nagy nyári ruhavásárt. Augusztus 10 és 22 között összesen körülbelül 500 millió forint értékű nyári ruházati cikk kerül a közönség elé, átlagosan 30 százalékos árengedménnyel. Újdonság, hogy most az eddigieknél nagyobb arányban kínálnak fel a vásárlóknak mérle-
rűt — ugyancsak 30 százalékos árengedménnyel.

A nagy nyári vásáron eladásra kerülő cikkek mind jó minőségűek, hibás és divatja-múlt áru nem lesz köztük! Az árusítást, mint az előző években, most is az erre kijelölt állami és szövetkezeti áruházakban és boltokban végzik hétfőtől kezdve. A kirakatosban nyomtatványok hívják fel a vásárlók figyelmét a boltban megvehető, árengedményes cikkekre.

Hősi életet — nem hősi halált

Nagy részvét mellett temették el a sűjtőlőglobbanás három áldozatát

Egész Komló gyászol. Nem, nemcsak az özvegyek és árvák, szülők és hozzátartozók; nemcsak az országos, megyei, tröszt- és üzemi szervek képviselői, s nem is csupán az a kétezer nyi ember — munkatársak, barátok, ismerősök és ismeretlenek —, akik elkísérték utolsó útjára a három hősi halottat, a Zobák-aknai sűjtőlőglobbanás áldozatát. Az egész város itt áll a virágokkal, koszorúkkal körülvett koporsók mellett; azok is, akik nem tudtak személyesen eljönni, akiket éppen máshová szólított munkájuk, vagy kötelességük.

Négy óra lesz néhány perc múlva. Ingójáratban közlekednek az autóbuszok, személykocsik serege parkol már a bejárat előtt, s jönnek az emberek gyalogszettel is. A ravatalozó és az egymás mellett álló sírgödörök már megközelíthetetlenek, s zsúfolt sorfal áll az út két oldalán is.

Most Szabó Rezső, a tröszt műszaki osztályvezetője lép a ravatalokhoz.

Gyászban megrendülten álljuk körül koporsóikat, hogy búcsút vegyünk tőlük. Bánvölgyi Ferenc, Kovács András és Orsós János munkatársak — kezdő gyászbeszédet a Nehézipari Minisztérium, a bányász-szakszervezet, a Mecseki Széntröszt igazga-

tósága, párt- és szakszervezeti bizottsága, Zobák-akna vezetői és dolgozói nevében. — Fájó a gondolat, hogy nem láthatjuk viszont egymást. Gyászunkat fokozza, hogy fiatalon, egy tartalmas élet küszöbén kell búcsút vennünk egymástól.

A tömegben itt is, ott is feltör a zokogás, megnyílnak a könnyek esatornái.

Amikor élelcélul választották a bányások küzdelmet, verejtékes mesterségét, pályáikat befejezését másképpen, nyugodt jöletben, boldog családi életben képelték el. A műszak előtti búcsúzókkal mellett a biztos hazatérésre gondoltak. A bányászélet küzdelme nem jelenti törvénytöréssel a hősi halált. A bányászélet egy hősi életet jelent.

Szabó Rezső most egyenként vesz búcsút a hősköztől.

Búcsúznak tőled Orsós János. Te voltál a legfiatalabb. Huszonkét évded emléke feleséged, gyermeked és munkatársaid tudatában és egy rideg fejfejtásban marad meg.

Bánvölgyi Ferenc, huszonhét éves korodban, vajúr és bányamentőként távoztál közülünk. Budapestről indított el az anyai szeretet, hogy vállald mindazt, ami a bányász-sorsral egybekötött. Magadra vállaltad a mentő-tízparancso-

lat legszebbikét: „Menteni kötelességed!” Űzvegyed, két árva gyermeked emlékében így fogsz örökké élni. Mentő bajtársaid emlékében példamutató, áldozatvállaló hős maradsz.

Zokogva búcsúznak tőled Kovács András. Tíz évvel ezelőtt vállaltad magadra a földalatti dolgozók verejtékes életét. A napi kemény munka mellett vállaltad a tanulás áldozatát is. Technikusként akartad elősegíteni és könnyíteni társaid munkáját. Munkádban szorgalmas, példamutató voltál. Tudásodat, gyakorlatodat mégsem állíthattad a közönség szolgálatába — elragadt a halál.

Egész népünk, egész társadalmunk együttérez a gyász-sűjtött családokkal — mondta a szónok. — Ez leginkább abban az anyagi támogatásban nyilvánul meg, amelyben a családfenntartó elvesztése után részesülnek.

Búcsúznak tőletek. Elkísérünk benneteket az utolsó leszállás útján. Sajnos, nem adhatunk kezetekbe bányászlámpát, amely a föld alatt az életet, a mozgást, a munkát jelenti és biztosítja a visszatérést a családi körbe. A Ti utatokról nincs visszatérés, azt elzárja a sírhant, utatok vége csend, némaság, örökös sötétség.

Elhangzott az utolsó bányászköszöntés, megindult a gyászmenet. A gyászoló tömeg sorfala között, a bányászzenekar gyászindulójának lassú ütemére a munkatársak, barátok vitték a koporsókat, koszorúkat, virágokat a sírgödörhöz.

Itt Kerényi József, Zobák-akna szb-titkára búcsúzott a hősök nevében a hozzátartozóktól, ismerősöktől. Aztán a Bányászhimnusz bánatos dallamához doboltak nyugtalan ütemet a koporsók fedelén koppanó rögök. S Zobák-akna hőseit lassan elfedte a föld, a friss hantokat pedig behorította a koszorúk, virágok sokasága.

A temetés után az elhunytak hozzátartozóinak részvétét nyilváníttotta a NIM, a Bányász-szakszervezet képviselője, Papp János, a megyei pártbizottság titkára, Pataki Mihály a Mecseki Széntröszt igazgatója, Stier József a tröszt pártbizottságának titkára, Markvart Károly a tröszt szakszervezeti bizottságának titkára, Plegi János, Zobák-akna üzemvezetője, Zoboki Béla üzemi párttitkár és még igen sokan a volt munkatársak, ismerősök közül.

(Kárpáti Istvánt, aki már az első napon meghalt, Csikóstöltősdn temették el.)

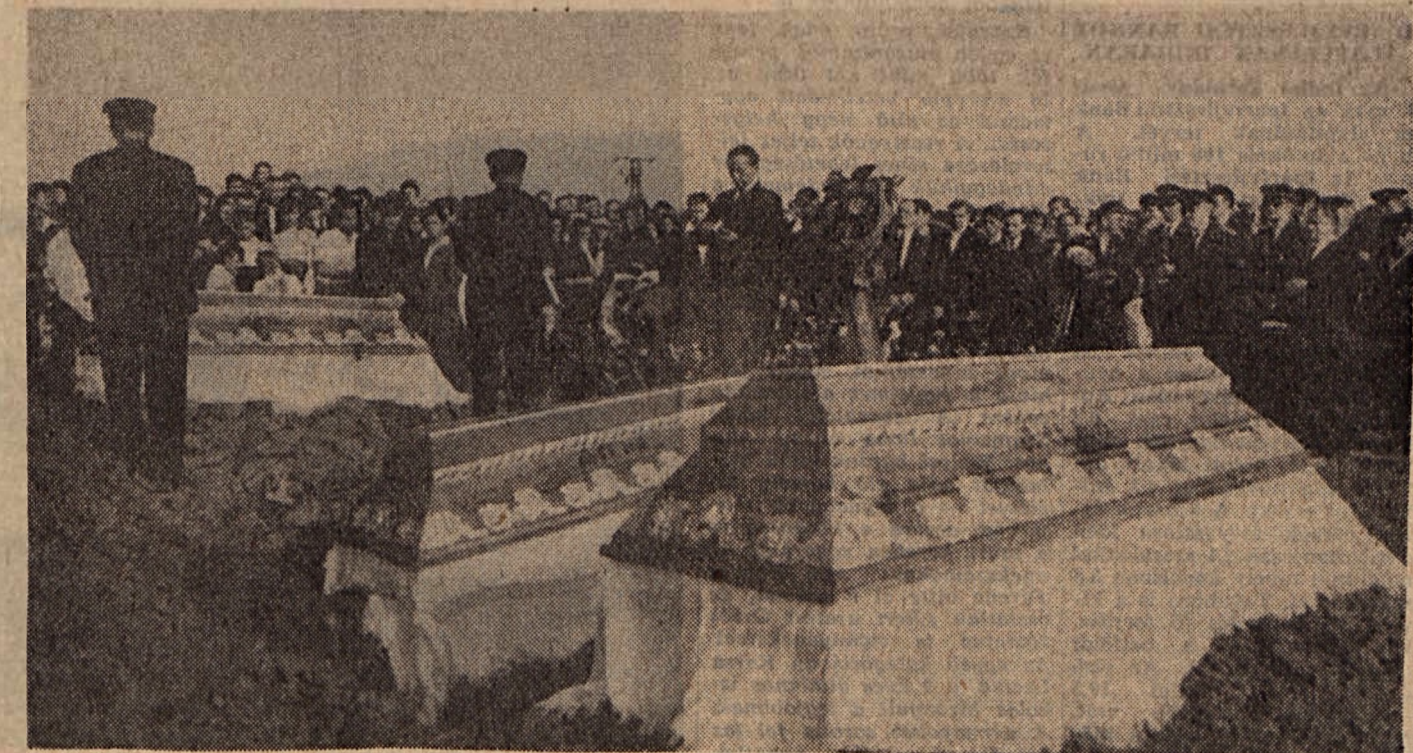
Nemcsak a termelésben állnak helyt

Kossuth-bánya II. körletében dolgozik Litz József munkacsoportja. A brigád 1960-ban alakult s a mai napig is meglévő van. A kollektív a négy év alatt sokat formálódott, fejlődött, s négy alkalommal méltán nyerte el a szocialista brigád címet. A brigád munkával hívják fel magukra a figyelmet. Az idei első évnegyedben például 166,5 százalékos, kitűnő eredményt értek el. — mint legjobb szénelőkészítő brigád 1000 forint pénzdíjazásban részesült.

A szocialista brigádoknak nemcsak a termelésben kell kiválókat nyújtani, de egyéb tekintetben is, így például az általános műveltség emelésében. Litz József brigádjában ilyen vonatkozásban is példamutató. A brigádtagok általános iskolai végzettsége — négy évvel ezelőtt — öt általános alatt volt. A közös összefogás eredményeként a csapaton 1965 — végére nem lesz olyan, aki meg ne szerezne a VIII. osztályról szóló bizonyítványt.

A 16 fős csapat eredményeihez nagy

Rein Györg

Kerényi József szb-titkár búcsúzik a hősi halált halt bányászoktól.

Furcsaságok

MORZSAK

TÚL KÉSŐ

A fiatal orvos így fordul a beteg feleségéhez: „Túl későn hívtátok asszonyom. Ez sajnos, már az agónia. Férje keze már teljesen elkékült.”

De doktor úr, neki mindig kék a keze, mert festő!

Nagy szerencséje van. Ha nem lenne az, már nem élne!

ÓVATOSSÁG

A férj a feleségéhez: — Mit jelentsen ez?! A táskában megtaláltam a házasságkötveitől kapott levelet, amelyben arról értesítettek, hogy szükség esetén megfelelő egyént tudnának nekem ajánlani!

— Ne haragudj! Ez már régi történet!

— Hogy-hogy régi történet?

— Abból az időből való, mikor olyan súlyos beteg voltál...

KÖNYVTÁRAK ROMÁNIÁBAN

Romániában jelenleg körülbelül 23 600 könyvtár működik. Ezek könyvvállománya 83 500 000 kötetre rúg. A nyilvános állami könyvtárak, s a szak szervezeti és szövetségi könyvtárak mellett a kulturális intézmények rendelkeznek a legnagyobb könyvkölcsönző hálózattal. A kulturális intézményeknek tavaly 6578 könyvtárak volt, összesen több mint 27 800 000 kötetes könyvvállománnyal.

KAZAHSZTÁN LAKOSSÁGA

Kazahsztán lakossága jelenleg 11,7 millió fő (1959-ben 9,3 millió főt tett ki). Az általános iskolákban, beleszámitva a dolgozók esti iskoláit, körülbelül 7,5 millió ember tanult ebben a tanévben.

ERŐDROBBANTÁS — VÍZSEL

Leningrád közelében, a Déli Műút mellett a háborúból megmaradt egy betonerdő. Annakidején sok kellemtelenséget okozott a hirtelenségek. Azóta azonban benőtt a gyom.

Közben a város egész odáig terjeszkedett. A várostervezők éppen arra a helyre tervezték egy lakóházat. Az építők a robbantókat hívták segítségül.

A robbantók, hogy az erőd felszámolása mennél kevesebb bajjal és zajjal járjon, segítségül hívták a vizet. A kétméteres betonfalakkal védett földalatti helyiségbe homokkal telt hordót helyeztek el. A homokba tették a tölteket. A hordót ezután befalazták, majd vízzel töltötték meg a helyiséget. A víz robbanási hullám hatására szinte hangtalanul forgácsolta szét a tömör, vastag betonfalakat.

CSEHSZLOVÁKIA TÚL TELJESÍTETTE IDEI ELSŐ FÉLÉVI TERVÉT

Csehszlovákia előzetes adatai szerint 101,7 százalékkal teljesítette 1968. évi első félévi ipari termelési tervét. Az ipari termelés az előző év azonos időszakához viszonyítva 4,5 százalékkal nőtt.

IPARFEJLESZTÉSI BANKOT ALAPÍTANAK INDIÁBAN

Az indiai kormány jóváhagyta az Iparfejlesztési Bank megalapításának tervét. A bank alapítóje 100 millió rúpia. Az Iparfejlesztési Bank az Állami Jegybanknak flóklinczete lesz.

LASSUL

A NYUGATNEMET IPAR NÖVEKEDÉSE

Az idei áprilisi adatok azt mutatják, hogy lassul a nyugat-nemzet ipar növekedése. Áprilisban a termelés csak 0,2 százalékkal volt nagyobb mint márciusban, holott tavaly áprilisban a növekedés 4,3 százalékos volt. A közszükségleti cikkek fogyasztása idén áprilisban csak 2,1 százalékkal nőtt, míg tavaly áprilisban 3,5 százalékkal. Továbbra is a kivitel a növekedés fő forrása, bár a fogyasztás a belföldi piac is növekszik. Az első három hónapban a kivitel 19,5 százalékkal nagyobb volt, mint az előző év azonos időszakában, míg a behozatal 9,2 százalékkal nőtt.

Rosszul értelmezett önértézetesség

A Mecseki Szénbányászati Tröszt üzemrendészeti osztályától kapott tájékoztatás szerint júliusban a tröszt területén 28 esetben történt fegyelmi intézkedés, illetőleg feljelentés a társadalmi tulajdon védelme érdekében.

Lopás következtében 8974, hanyag kezelés miatt 5151, sikkasztás következtében 1498 forint kár érte a trösztöt. Annak ellenére, hogy a keletkezett 15 ezer 624 forint károkból 10 ezer 864 forint megtérült, érdemes részleteiben is foglalkozni az esetekkel.

Vajda István üzemrendész véleménye szerint a társadalmi tulajdon védelme Szabolcskerületben a legjobb, de igen előkelő helyet foglal el Vasas-bánya is. A legrosszabb viszont Újhegyen.

Vajon mi ennek az oka?

Elsősorban talán az, hogy — furcsa, de igaz! — az üzem szabad bejárást „biztosít” az idegenek számára. A főbejáratokon ugyan van porta és portás, de a kerítés olyannyira hiányos, hogy gyakorlatilag nincs is. S ahol van, az allig egy méter magas drótfonat nem biztosít kellő védelmet. Több évre visszanyúló probléma ez, ideje lenne megoldani!

A közeli területekről gyakran járnak be idegenek — természetesen a kerítésen át az üzem területére —, s viszik amit érnek. Többnyire persze szemet, fát, de felfeszítik a számszámolódásokat is. Ejelőzők persze vannak, de többnyire öregek, akiknek nincs sem erejük, sem hatalmuk a garázda elemek megfékezésére. Megtörtént, hogy a társadalmi tulajdon dészmalók botokkal, baltákkal fenyegettek meg az őr. Sajnos, a tettesek legnagyobb része cigány, így a felelősségvönások nehézségebe ütköznek. Az okozott kárt csak a legtrikább esetben lehet velük megtéríteni, hiszen állandó munkahelye kevésnek van. De nem is érzik szükségét a munkának, hiszen a kerítésihiány jövőtől anélkül is megélik.

Persze más is szemet vet a közös vagyonra. Az üzem dolgozói között is akadnak szép számmal olyanok, akik megfelelnek magukról. A vakmerőbbek már komoly értéket képviselő szerszámokat tulajdonítanak el, mások

csak egy csavarhúzó, egy franciakuclósot, drótot, esztergákést, s egyebet. Olyan emberek ezek, akik a fizetésből is megvásárolhatnák maguknak mindazt, amire az otthoni barkácsoláshoz szükségük van, de ők ezt a megoldást kényelmesebbnek találják, meg valósággal passzívtól üznek abból, hogy kijátsszák az üzemőr éberségét.

Ami persze bizonyos okok miatt nem is nehéz.

A dolgozók nagy többsége — nemcsak a bányüzemeknél, hanem mindenütt — megérti, hogy műszak után, hazamenetel előtt a portás megnezi a kizárókat. Nem bizalmatlanság ez, inkább éberség és állandó figyelmeztetés. Sajnos, akadnak olyanok, akik ezt rossz szemmel nézik és felháborodnak. Sérti az „önéértéket”, hogy őket ellenőrzik. S ha a portás valakinek a táskájából kirakítja történetesen a fát, akkor még az illető egyén van felháborodva és sértetve vágja oda: „Csináljon máglyát belőle magának!”

Pórljárt táppénzcsalók

Egy napon belül két táppénzcsalási kísérletet leleplezett le Pécsbánya Üzemnél az SZTK éber ügyintézője. Bence János 19 éves nőtlen pécsi lakos az év július 5-én jelentkezett felvétele csillésként. Alig néhány napig dolgozott az üzemnél, máris meggyűlt a baja a munkafegyelmével. Július 16-án a szabotcsfalutalbolban alaposan felöntött a saratba, persze bumli lett a vége. Az üzemnél azt a mesét akarta elhitetni, hogy katonalüggyben a kiegészítő parancsnokságon járt és azért nem tudott műszakra menni. Persze, ezt igazolni nem tudta.

Július 20-án hasmenés és gyomor-bántalmakkal állított be a szabotcsfalusi körzeti orvoshoz. Mivel némi láza is volt, a körzeti orvos táppénzre vette fel. Július 27-én felülvizsgálatra hívták be a városi rendelő intézetbe. A felülvizsgáló főorvos a keresetképtelenség utolsó napját 28-át írta rá a táppénzes utalványra. Azt is rávezette, hogy Bence János július 29-én keresőképes és munkába kell állnia.

Bence János július 28-án a bánya helyett a szabotcsfalutalbolból választotta időtöltési helynek, ahol alaposan berúgott. Amikor kilőzódott, akkor gondolt arra, hogy ebből az üzemnél baj lehet. Fél a felelősségre vonástól. Nem sokáig gondolkodott. Golyóstollal kerített és a táppénzes utalványon a 28-át 29-re, a 29-et 30-ra javította ki. A számkor javítása azonban rosszul sikerült és nem vette figyelembe, hogy a felül-

De ez még az enyhébb jókívánások közül való, mondanak csúnyábbat is. Spicinek, besúgónak titulálják a szolgálatát becsülettel ellátó üzemőrt, aki — emberek vagyunk! — rövidesen felhagy a táská-ellenőrzéssel, ezzel a „rossz szokással”, mert ugye minék szerezzek haragosokat magának, jobb szemet hunyni, ugráljon más, ő a békeséget szereti.

Tizenötezer forint. Egyetlen hónap alatt, egyetlen tröszt-nél. Szorozzuk ezt meg tizenkettővel, aztán annyi üzemmel, vállalat, vállalat, ahány csak van széles hazában, aztán az eredményt osszuk el azzal, amivel éppen akarjuk: házzal, televízióval, hűtőszekrényvel, kórházi ágygal, stb. Megkapjuk, hogy a könnyelműen elherdált milliókból mennyi minden hasznosra, szépre, jóra tellett volna nemcsak az egyén, de a közösség javára is.

Mert az egyént meglopni bűn — a közösséget árulás.

Cs. Z.

HIREK

— **ÜNNEPI TANÁCSÜLÉS.** Ünnepi tanácsülésre készül a komlói városi tanács. Augusztus 19-én, szerdán délelőtt 10 órakor a Zrínyi Művelődési Házban az Alkotmány ünnepének jegyében tartják a tanácskozást.

— **ÚJABB NÉGYES TALÁLAT KOMLÓN.** A 28. játékheften elérte 4-es lottóalálát után ismét akadt egy 114 ezer forintot érő négyes a bányavárosban. A mentőállomás háromtagú kollektívája a 2059 844-es ikerszelvényvel nyerte (31. játékhet) a tekintélyes összeget.

— **HÁZI DISZNÓTOROS VACSORA.** Az augusztus 1-én jól sikerült disznótoros vacsora után a komlói Mecsek kisvendéglőben augusztus 15-én, szombaton és 16-án vasárnap ismét rendeznek házi disznótoros vacsorát. Asztalfoglalás és vacsorajegyzelvények a vendéglőnél.

— **TRÖSZTI PÁRTBIZOTTSÁGI ÜLÉST** tartanak augusztus 14-én, pénteken délután a meszei új munkáshajlételek átadására és MSZMP trösztbizottsága kezmenként 38 tagú brigád megalakozik a határozat végrehajtásával és szeptember 30-ig adnak jelentést a tapasztalatról a végrehajtó bizottságnak.

— **TÁRSASKIRÁNDULÁS** SZEGEDRE ÉS BUDAPESTRE. A Bányászati Dolgozók Biztosítási és Öngyező Csoportja (komlói) két kirándulást szervez a hét végére. A Béta-aknaik Budapestre kirándulnak, egy közös csoport pedig Szegedre utazik. Az utóbbi csoport két napot tölt a Tisza-parti városban és a szabadidő játék egyik kiemelkedő műsorszámát, az Aidát is megtekinti.

— **ÁTADÁS ELŐTT AZ ÚJ MEH-TELEP.** Komlón augusztus 1-én a hónapban átadják az új Mezőtelep első ütemét, amely a mezőtelepi hulladékgyűjtő telepet is tartalmazza. A Bajcsy-Zsilinszky utcán átvezető új létesítmény értéke félmillió forint.

— **AZ ÜZEMI ÚJÍTÁS** helyzetét és a KISZ kongresszusra való felkészülést tárgyalja napirendjére augusztus 1-én az Északi Bányászati párti végrehajtóbizottsága.

— **A MUNKÁSOSZTÁLY HELYZETÉRŐL** szóló 1953. októberi KB határozat végrehajtását tüzte napirendjére az MSZMP trösztbizottsága kezmenként 38 tagú brigád megalakozik a határozat végrehajtásával és szeptember 30-ig adnak jelentést a tapasztalatról a végrehajtó bizottságnak.

Megjegyzés

Minden csoda...

Kevés újság van, amely ne foglalkozott volna a monokini újsággal. Eppen ezért időszerűnek tartjuk, hogy a Mecseki Bányász is elfoglaltanul, a pusztá tenyegyet figyelembe véve foglaljon állást századunk szenzációs találmányával kapcsolatban. Mert ugye közömbösen mehetünk-e el amellett, hogy asszonyaink és lányaink mit vesznek fel — bocsánat! mit vetnek le — a jövőben? Bizony nem! Elsősorban azért, mert a naphoz nem szokott felsőtest könnyebben leég, s az amúgyis elfoglalt orvosoknak csak feleslegesen szaporítanak munkájukat. Másodsor: akármi legyen hangzik is, de az új divatnak — mint minden újnak — meglehetősen erős és nagy az ellentábor. Elsősorban persze a józan eszű és idősebb emberek között. De lehet-e csodálni ezt, hiszen közülük sokan abban a korban is éltek, amikor egy kivillanó boka hallatlan kacérságnak számított. Így aztán érthető, hogy nem tudnak napirendre térni a csupasz kebek felett. (Nem mintha ez a mai embernek is könnyű lenne.) Ott vannak aztán a férfiak, akik annak idején a szerelem legszébb bizonyítékát látták abban, ha imádoztuk a bokán kívül mást is megcsillogtatott előttük. Ok a megmondható, hogy mennyi fáradságukba került mindez, s most a fiatalok csak úgy, minden utánjárás nélkül megkapják. Nem elég, hogy a kényelmes, biztonságos életet megteremtették nekik, hanem még ezt is. Na, azért a szemet gyönyörködtető szépség nem mindenkit elégit ki.

Sokan amiatt aggodnak, hogy hova fejlődik ezek után a szerelem. Megnyugtató hadd idézzük egyik férfi újságíró válaszát. „Hovatovább még megérjük, hogy a ligeti padon ilyen monológ hangzik el: Szégyellje magát Pista! Maguk férfiak mind egyformák. Mind csak a lelküket akarják!”

Számtalan véleményt, érvet, ellenvéleményt lehetne még felsorakoztatni a monokini mellett és ellen. Aki esetleg nagyon érdeklődik a probléma iránt, kísérje figyelemmel a újságokat. Bőséges forrást találhat erre vonatkozóan. A mi álláspontunkat a következőképpen szögezhetjük le: aki megengedheti magának, hordja. Hiszen lányaink és fiaink — hogy ne menjünk messzebb az óvodánál — már ösdök óta hordják. Ezt eddig még senki sem vetette szemükre. Az pedig, hogy néhány felnőttnék éppen az idej nyáron jutott eszébe utánozni a gyerekeket — lehet véletlen, de lehet egyéb, orvosilag még ki nem derített oka is.

Egyébként — minden csoda három napig tart. Vagy négyig. Esetleg ötig. A csoda...

— olt —

Újra felelevenítik a szászvári kultúrotthon életét

A szászvári kultúrotthon egyik vezetőségi ülésén még hónapokkal ezelőtt felmerült, hogy az eléggé elhanyagolt kultúrelételeket fel kellene eleveníteni. Az elhatározást tett követte. Felmérték az adottságokat és számba vették, hogy kik azok a fiatalok, akikre számítani lehet. Ennek alapján a programot is elkészítették. Az első rendezvény az elmúlt hét szombatján volt, amikor Kí mit tud? vetélkedőt bonyolítottak le.

Szavalt, próza, ének, tánc és egyéb műsorszámok peregettek több mint két órán át. 18 szereplő vetélkedett egymással az első négy helyezésért. A résztvevők teljes felsorolására nincs lehetőség, bár mindegyikük megérdemelné a dicséretet, hiszen heteken keresztül készültek a találkozóra.

A zene kategóriájában Bene Ildikó Chopin etüdjével szép sikert ért el, és ha nem is mindenki értette meg ezt a nivós zeneszámot, mégis felhívta a figyelmet a komoly zenére. A szavaltók közül Szappanos Ilona Arany János: Walesi bárdok című balladáját adta elő komoly átéléssel — a legnagyobb elismerést aratva a közönség és a zsüri körében egyaránt. Az énekszámoknál ifjú Rendes Ferenc vitte el a pálmát, de osztatlan sikert aratott Orsós Józsefné is cigányénekeivel. Az egyéb kategóriában Karsa Lacika, a 9 éves általános iskolás bizonyult a legjobbnak. A névnapokat sorolta fel (az év összes napjára vonatkozóan), majd a világ országai-

nak fővárosait mondta el a feltett kérdésekre.

Újszerűként hatott Takács Györgyi száma is, aki Petőfi Sándor: Szeptember végén című versét mondta el — visszafelé.

A szombati műsor nagyszűrű kezdeményezésnek bizonyult. Reméljük, a folytatása sem marad el!

Ditról István

Dr. Gróf József

Épül az új város negyed Komlón.

(Foto: Császár Zoltán)

Búcsú a 104 éves Béke-aknától

Hat óra. Béke-akna üzem-épületeit karéjban veszik körül az ünneplők. A tröszt vezetői, nyugdíjas bányászok, az akna dolgozói. Búcsúztatni jöttek. Béke-akna szombati nappal utolsó ízben üzemel a régi keretek között, hogy a hétfői épületbontással mar csak a hely jelezze: itt 104 éven keresztül emberek éltek, dolgoztak. Mintegy parancsszóra indultak a fotósok, az újságírók, a rádió, a televízió dolgozói a 100 éves üze-mi haranghoz, amellyel évtizedeken át műszakkezdést jeleztek a bánya urai. Nehéz eldönteni mit figyeljen inkább a látogató: a rozoga épületeket, vagy a sétabotjára támaszkodó Bernáth Miska bácsit, aki hetvennégy évével szuszogva, lihegve, de eljött a búcsúztatóra. Ünneplőben, kezükben kalappal sorakoznak a többiek: Liska Ferenc, Tárnoki Antal, Keresztes Mihály, Michelutti Ferenc és mások, akik évtizedeket, egész életüket ezen az aknán töltötték, innen indultak nyugdíjba. Az ünneplők az egykori felolvasó teremben hallgatják a Bányász himnuszt, hogy aztán Pataki Mihály trösztigazgató elutárs búcsúszavaival, kerek száz esztendőt zárjanak le.

Ünnepi percek

— A mai napon utolsó esetben használjuk a Béke-aknai létesítményeket és a továbbiakban az István-aknai korszerűbb külszíni bányászati létesítményeket használva végezzük bányamunkánkat, — mondotta beszéde elején, majd így folytatta: — Ezekben az ünnepi és búcsú percekben megállapíthatjuk, hogy Béke-akna teljesítette feladatát, dolgozói becsületesen helytálltak és a felszabadulás után mindenkor teljesítették a párt és a kormány felhívását a többlétszámú termelésre vonatkozóan. 100 év, már önmagában is történelem. És Béke-akna 100 éves múltja a Pécs vidéki bányászok munkásmozgalmának, harcának nyitott történelem könyve. E történelem sok lapja vérrel íródott a monarchia, a feudális és hurzsú uralom időszakában. Büszkék vagyunk a felszabadulás óta eltelt idősakra a Béke-aknán is bekövetkezett fejlődésre... — emlékezik.

Az ünnepség után az egykori üzemvezetői irodába gyűlnek a nyugdíjasok. Kopognak a lenehűtött lábakra húzott ünneplőcipők a fapallón és ki hinné, hogy e szobába valamikor Kónya István be sem tehette a lábát, most, amikor az ünnep hangulatát emelő féldecis poharak összecsendülnek, csak így emlékezik:

— Tizenhárom éves koromban jöttem az aknára, mert meghalt az apám és biztosítani kellett a bányászlakást!

Műszak előtt az egykori lámpakamrában

Pataki Mihály trösztigazgatónak szólnak a szavak, köré települnek az öreg bányászok. Sok minden szóba kerül, a szociáldemokrata párt, amelynek Keresztes Mihály aktív tagja volt, a Müller fiúról, aki saját kocsiával hozta az apját az ünnepségre. S nem tudni, mi teszi, a jó kis itóka, vagy talán az emlékek, de elhomályosulnak a szemek, amikor a „vezérkar” valamelyik tagja mondókájába kezd.

— Látja az az ember volt a bányamesterünk... — mutat a sarokba az egyik öreg s Tátrai üzemvezetővel vált pillantást.

— En tizenegy embert menttettem meg negyven év alatt,

— meséli Müller Vili bácsi, de az ötgerekes Nagy Józsi mégis legszívesebben emlegetem. Minden év február 22-én ünnepeljük az újjászületését. Többen a huszonhatbeli vizetörést emlegetik s legyintenek. „Mit tudják mi volt itt akkor?!... Tizenhat óra egyfolytában, nem kis dolog a bánya mélyén...” Az öregek emlékeznek, közben leszállásra készülődnek a műszakra menők, köztük Kisander István szocialista brigádjá s a többi csapatok.

S amíg az ünnepi műszak kezdetét veszi, bepillantunk Börzsei Mihály írásaiba, aki Béke-aknáról a következőket jegyezte fel.

Fekete-hegyen történt

„A Mecsek déli lejtőjén már az 1720-as években szénkibúvasókra lettek figyelmesek, és az így felfedezett szénet kovácsok, iparosok, vas- és rézöntők használták fel. Ebben az időben Pécs városa még a püspökség kezében volt, és Magyarországot is a bécsi kormány tartotta fennhatósága alatt. Pécs városát 1780-ban szabadkirályi várossá nevezték ki. Ez annyit jelentett, hogy a város polgárai saját földbirtokot is szerezhettek, és azon saját maguk gazdálkodhattak. Ekkor a város a Fekete-hegyen saját társasággal kezdetleges bányaműveléshez fogott. Az első aknát 1800-ban nyitották meg, és az ott termelt szénét az uradalom jobbágysai fuvarozták Mohácsig, majd onnan lóvontatású uszályokkal szállították Budára. A széntermelés legnagyobb felvásárlója az Első Dunagőzhajózási Társaság, amelyet 1830-ban alapítottak. 1888-ban a társaság Szabolcs község határában kezdett terjeszkedni, és bérbe vette az eddig létező bányarészeket. A szabolcskerületben Ferenc József-aknát az 1860-as években kezdték mélyíteni, és 212 méter mélységnél 1865-ben helyezték üzembe. Az első két évben a szénét külszínen a mohácsi országútig kocsi-fuvarral szállították és az 1854-ben elkészült újhegy—úszógi vasútvonalon, 1873-ban újabb teljes nyomtávú vasútvonal épült Ferenc József-akna és Újhegy között. A vasútvonal Szabolcs-rakodó állomásához két önműködő láncpályát építettek.

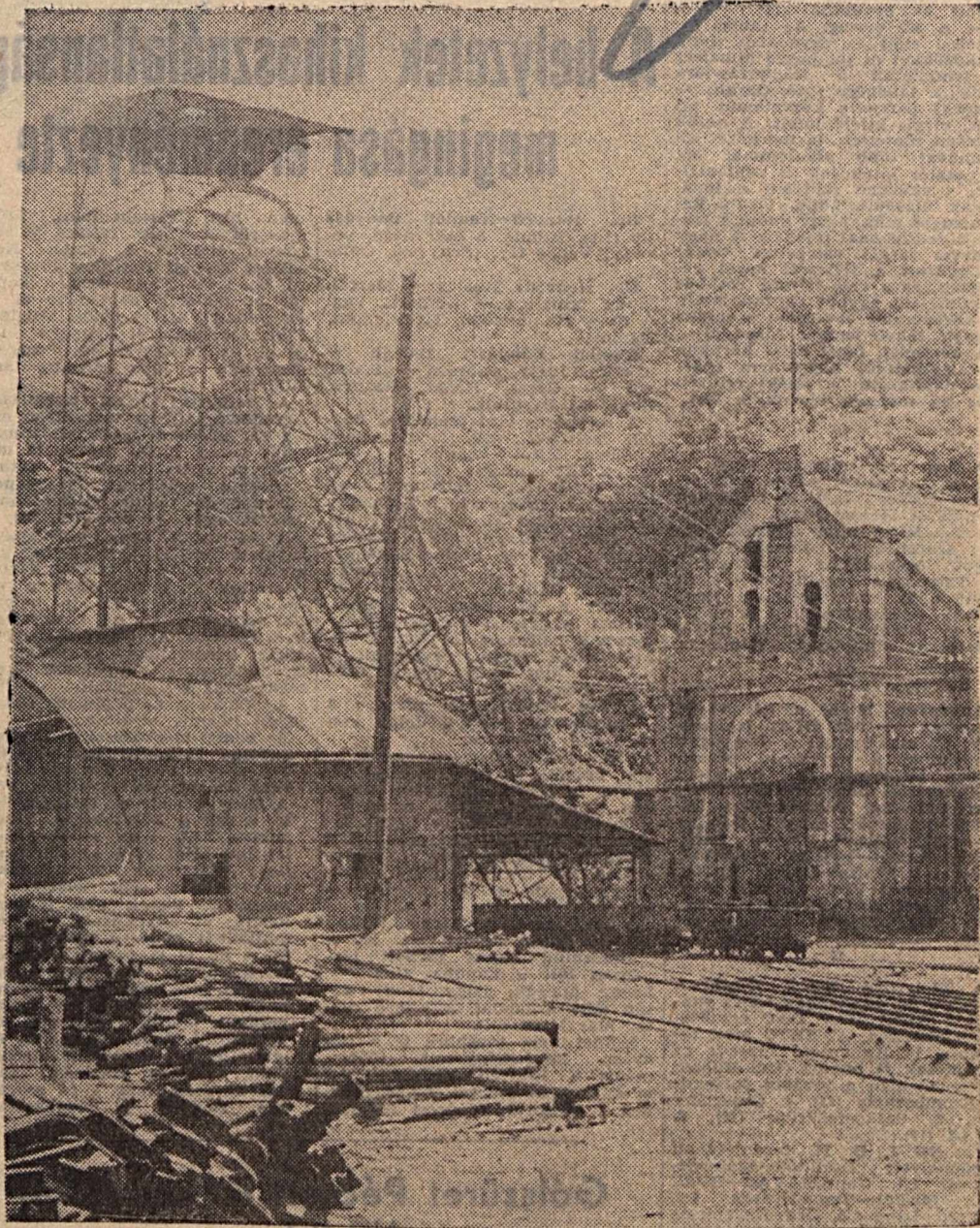
A szén vagonberakását kezdetben a kézzel válogató osztályozás és palaválogatás után töltő garatokon keresztül nehéz és lassú munkában végezték, míg 1912-ben felépült a siló, ahonnan 2—5 perc leforgása alatt a talbőrendszerű vagonokba négyszer 40-en, tehát 160 tonna szénét rakhatlak be. 1962-ig a vasasi széntermelést is a Ferenc József-aknai silóba szállították.

bányaművelés kezdetben csákánnyal és kézi fúrással történt, a mai napig is használatos fabiztosítású módszerekkel. A sűrített levegős fúrókalapácsot 1909-ben hozták az üzembe, ezt négy év múlva követték a fejteskalapácsok különböző típusai. A föld mélyéből kitermelt nyersszén, minden időben tisztításra került, ezért a DGT már a bányászok első évtizedeiben bevezette a szén osztályozását, amit a legolcsóbb munkásokkal, az asszonyokkal és gyerekekkel a szabad égalatt vezetett el. 1912-ig Ferenc József-aknán működött szőlő üzem a jelenlegi lóistálló helyén, amit később a Pécsi Kokszművek váltottak fel. A gépítés célját a DGT kizárólag a termelés és a haszon növelésében látta, csak mellékesen gondolt arra, hogy a gépek a munkás erejét és a munkás sorsát hivatottak könnyíteni. A bányászok első szakaszában néhány szakmunkás vezetésével a jobbágyok dolgoztak az uradalmi szénbányákban. Amikor a DGT a szénmedencét megszerelte, munkásait széles területre toborozta össze. Így azoknak csupán egyharmad része volt magyar anyanyelvű, a többi morva, cseh, szerb, horvát, olasz és német. A törpebirtokos parasztok legtöbb esetben csak kiegészítő keresetnek tekintette a bányamunkát, és a mezőgazdasági munkák idején visszamentek a földekre dolgozni. Ezek az úgynevezett kétlakiak, Ferenc József-akna életében is nagy számmal szerepeltek. Szabolcs, mánfai, budafai, bogádi, romonyai dolgozók évtizedekig jártak az aknára dolgozni gyalog.

Az első éhségstrájk

A magyarországi bányamunkásmozgalmában a pécsvidéki bányának benne a szabolcsi területnek nagy múltja van. Az első strájk 1882. május 15-én tört ki. A bányavezetősége karhatalmi erőket vonultatott a bányavidékre. 1882-től 1945-ig a pécsi szénmedence bányászai ötvennyolc bér és politikai jellegű harcot vívtak. Ezek közül nagymértetű volt az 1905-ös, melyet a szabolcsi Ferenc József-akna bányászai kezdtek július 4-én és augusztus 17-ig tartott. 1934. október 12-én a reggeles szak Ferenc József-aknáról az István-aknai körvágatba vonult, a bányában éhségstrájkot kezdett. Az október 15-én reggel hat órakor ért véget. Ez volt Magyarország történelében az első éhségstrájk.

Már régi terv volt, hogy Ferenc József-aknának a termelését István-aknára termeljük. Az aknának már 1934-ben meg kellett volna szűnni, ez később 1943-re módosult. A felszabadulás után a szénlelőhelyek gazdaságos kitermelése érdekében az addig bennmaradt szénlelőhelyeket felkutat-

A 104 éves Béke-akna

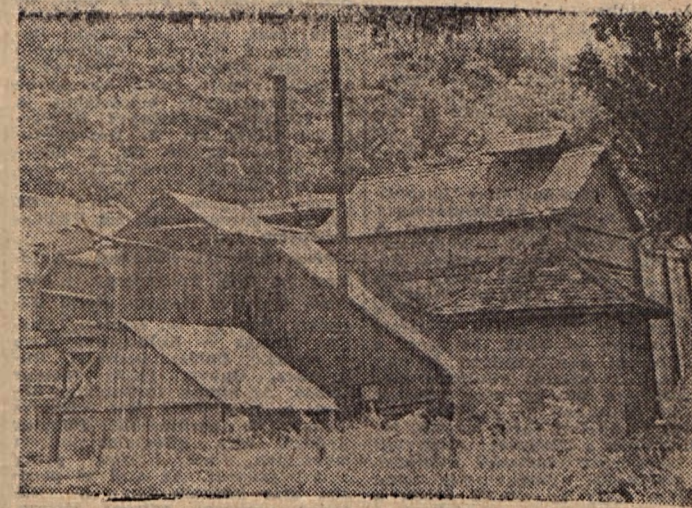
tak, és a mai napig is termelik. 1952-ben a Népek Kongresszusa alkalmával indított országos munkaversenyben Illés Károly bányamester-sége alatt a legjobb helyezést Ferenc József-akna érte el, és ezzel 1952. december 21-én megkapta a Béke-akna elnevezést. A Ferenc József, illetve későbbi Béke-aknai szocialis létesítmények közül a munkásfürdőt 1912-ben létesítették a földalatti dolgozók részére. A többi napszinti munkás csak két évtized után jutott odáig, hogy munkája végeztével tisztálkodhasson. A dolgozók jogainak érvényesítése a felszabadulás után került fokozatosan megvalósításra, és ezzel kapcsolatosan létesítmények (fürdő, lámpakamra, étterem, büfé, autóbúszközlekedés is) megvalósulást nyertek.

A négymilliósi szénvagyon

A Béke-aknai területen jelenleg folyamatban lévő bányászati munkálatok lehetővé teszik, hogy az akna és a sziló pilléren kívüli szénvagyon 1965 év elejére leművelésre kerüljön. Ezzel lényegében a rendszeres bányászati munkálatok az aknamező területén befejezésre kerülnek. A szabolcsi bányakerület területén az utóbbi években beindított felszínre művelés lehetővé teszi, hogy a mélyszintek tervszerű előkészítése, új mező és nagyüzemi koncentráció kialakítása megfelelő időben és tervszerűséggel készüljön el. A felszínre folyamatban lévő termelés Rükker- és Béke-akna területén mintegy 4 esztendősi termelés lehetőségét biztosítja.

A felmért szénvagyon adatok szerint a Béke-aknai akna

és sziló-pillérekben és a Rükker-aknai területen a II. aknaszállítás átállítása legelőlegessé teszi a különböző gépezettel rendelkezők. Ennek mintegy fele a Béke-aknai ak-

...és a lebontásra kerülő üzemi épületek

na és szilóvédő pillérekben esik. A két szomszédos bányamező összefüggő szénvagyonát a múlt év őszén kidolgozott tervek szerint egységes termelési tervek szerint kell kitermelni. Ennek érdekében indult meg az István II. aknára támaszkodó nagyszabású előkészítő munka, amely magában foglalja a Béke-akna II—IV. és VI. szinti rakodók kiépítését és az ezzel kapcsolatos berendezések elkészítését. A Béke-aknai védőpillérekben leköltött szénvagyon ezen új főkeresztvágatokon keresztül kerül István II. aknán át kiszállításra. A feltárási munkálatok ez ideig Béke-aknáról kiindulva történtek, de István II. akna üzembehelyezésével a jövőben már az új szállítási útvonalon látják el anyaggal és szállítják ki a termelt szénét és meddőt.

Az István II. aknán folyamatban lévő munkálatok lehetővé teszik a magas partiban lévő szénvagyon közpon-tosított kiszállítását. Ezzel a jelenleg erősen tagolt földalatti és külszíni szállítási el-

marad, s a gazdaságosság jelentős mértékben javul. Az aknaszállítás átállítása legelőlegessé teszi a különböző gépezetek üzemeltetését és lehetőséget ad arra, hogy a

A búcsú

Béke-akna és a hozzácsatlakozó bányamező sok évtizedes üze-mé után a befejezés időszakához ért. A fürdő és irodák István-aknára történő áttelepítése után, legkésőbb, a jövő év első negyedében az akna és az akna környékén elhelyezett üzemi épületek is befejezik eddigi szerepüket, nem lesz rájuk többé szükség a termelési feladatok teljesítésében.

A Béke-aknai pillérekben lévő szénvagyon a Rükker-aknai területtel együttesen mintegy 4 évre biztosítja a szabolcsi bányakerület termelését és egyben lehetővé teszi a már említett nagyüzemi koncentráció zavartalan kialakítását.

1964. augusztus nyolcadikán kezdődött meg Béke-akna történetének utolsó része, de egyéb életrajza megszűnik. Így búcsúztatták a munkahelyet a mecseki szénmedence dolgozói. (Csóka)

Egy és más

Erdekes előzménye volt Komlón a Honvéd második góljának. A nagy erővel támadó Bányász csatársora sorra hagyta ki a jobbna- jobb helyzeteket. A levegőben lógott az egyenlítő gól — egészen a 83. percre. Az utolsó lehetőség előtt az egyébként uszta eszközökkel és jól játszó Mihalec a lenűletől a szögletzászlóra lökte a labdát futó Garait. — Ományi partjelző közvetlenül ott volt, mégis kifélt intett. A nézők logosan tüntettek, (a mérkőzés alkalmával több alkalommal is). A komlói játékosok is reklamáltak, s ezekben született a fővárosi második gója. Gyors kapukirugás után Tichy kapta a nagy kedvet játszó válogatott csatár alkigyzózt a fellazított hazai védelem és a vele felütött Tóthhoz játszott, aki egyből visszapasszolt. A középcsatár lövésével szemben Balogh tehetetlen bizonyult.

A komlóiak tehát saját kárukon tapasztalhatták, hogy nem érdemes vitatkozni a játékvezetővel, még ha százsorú igazuk is van.

A Sport és Tudomány című folyóirat augusztusi száma több érdekes cikket közöl. A Nemzeti Kupajáról Hoffer Jozsef ad értékelést „Miért nem tudunk jobban szerepelni?” címmel. Tanulmányos összeállítást olvashatunk a Tatabánya együtteséről, az egyik nagy játékosigértről, Bene Feriőről, és újszportunk helyzetéről. A folyóirat jelentős helyet szentel az olimpiai játékoknak is.

Augusztus 16-án, a hét végén rajtolnak az NB III-as labdarúgók. Ez alkalommal a délnyugati csoportban a következő párosításban játszanak a csapatok: Nagykanizsai Bányász—Máza-Szászvári Bányász, Pécsszabolcs—Bányász—Kaposvári Kinizsi, Dombóvár—Nagykanizsai Dózsa, Szekszárdi Petőfi—Taszári Honvéd, Kalocsai Kinizsi—Bajai Építők, Nagykanizsai VSE—Kalocsai Honvéd, Pécsi EAC—Szekszárdi Dózsa, Nagymányoki Briket—Mósbács.

A labdarúgó NB I. B-ben a Salgotarján otthonában 4:0-ra győzött a Győri MÁV DAC együtteseivel szemben. Az SBTC ezzel továbbra is listavezető maradt az ugyancsak 23 pontosa Ozdi Kohász előtt. Az élen a további sorrend: Szombathely (22), 4. Oroslányi (20), 5. Székesfehérvár (19), 6. BVSC (18).

Az NB I. B. 17. fordulójának eredményei: Szállitók—Székesfehérvár 1:1. Ganz-MÁVAC—BVSC 1:1. Miskolc—Dunaujváros 3:2. Borsod—Láng 3:0. Ozd—Egyetértés 3:0. Budafok—Oroslányi 0:1. Nyiregyháza—Szombathely 1:1.

Magyar sikerrel végződött a két-napos nemzetközi úszóviadal. — Jégszenyőnk közül többen kimagaslóan szerepeltek, (új országos és Európa-cáucos érték el) és a svéd válogatottal szemben 12:19 arányban nyertünk.

Az október 10-én kezdődő tokiói olimpiára való nevezés határideje augusztus 16. Az európai országok közül eddig Ausztria, Bulgária, Magyarország, Olaszország, Németország, Hollandia, Norvégia, Svájc, Szovjetunió küldte el nevezését.

Kórházi mentőautóhoz hasonlított a Bányász kézilabdázóinak Marfűről hazatérő autóbúsa. A hazai játékosok nem gondolva arra, hogy egy hónap múlva Pécsre az öszi forduló során újra találkoznak a Bányász flúkák kíméletlen emberre menő játékok produktáit. Így aztán hazafelé az autóban ki erről, ki arról a sérüléseiről panaszkodott. Jellemző volt a martfűi közönség magatartására az az eset, amikor S. dárú leütöttek és a földön felejték, az odafele tartó martfűi játékosoknak a közönség: „még rugj is bele egyet!” biztatást kiáltotta. A debreceni játékvezető talán amlott, hogy az elmúlt évben a Debrecen csapata a pécsieknek a Vasas ellen elszenvedett vereségével ki az első osztályból, egy szóval sem torolta meg a sorozatos durvaságokat.

A vasárnapi Nagykanizsai Bányász elleni nyitányra készült a Máza-Szászvári együttese. A csapat Sűvegés — Koller, Pécsnek (2:0 II.). Széles — Szabó, Kádár — Géth, Hernádi, (Csordás), Róger Gyorsok, Agoston, tegnap tartotta a főpróbát Szászvári Dózsaival NB III-as csoportban. A találkozó az első 20 percből tekintve győnye színvonalú küzdelmet hozott. A Bányász frontlétje jobbnak bizonyult az az orvondics az öszi kezdés előtt. A barátságos mérkőzésen Pécs (3), és Gyorsok szerezte a hazaiak gólját.

Ifjúsági toborzó augusztus 16-án Komlón

A Komlói Bányász labdarúgó szakosztálya az utóbbi hetekben rendszeresen tartott értekezletet. A múlt heti tanácskozáson Lelovits István szakosztályvezető előterjesztése alapján a vezetőség elfogadta a programot.

Az elképzelés szerint minden héten — általában a keddi edzés után — szakosztályvezetői értekezletre kerül sor, s minden hónap első hetében a játékosokat is meghívják a tanácskozá- ra.

Elhatározták azt is, hogy a szurkoló-ankétot továbbra is rendszeresen megrendezik. Legközelebb augusztus 23-án délelőli 10 óra-

A helyzetek kihasználatlansága és a védelem megingása eredményezte a vereséget

Bp. Honvéd—Komlói Bányász 2:0 (1:0). Komló, 8 ezer néző, vezette: Vadas Gy. (Fenyvesi, Ományi).

Bp. Honvéd: Takács — Marosi, Sipos, Mihalecz — Komora, Vági — Nagy Gy., Balogh, Tichy, Tóth, Katona.

Komlói Bányász: Balogh — Komló, Józsa, Csordás — Szócs, Sós — Garai, Rónai, Rozmár, Nagy B., Bartulov.

A mérkőzés első eseménye Rozmár sérülése volt a harmadik percben. Ezzel kezdve a bal-szélre állt (inkább csak statisztizálta) és Bartulov húzódott hátra harmadik fezeteként. Eseményként számított az is, hogy Vadas játékvezető meglehetősen indóvalatlanul adta a szabaddugásokat a komlóiak ellen. A közönség nevesen tüntetett. Az első gól-helyzet a 23. percben adódott. Katona leszállás helyzetben kiugrott a baloszéki helyre. Balogh eléje futott, rávetődött a labdára, de csak másodsorra tudta megszerezni.

A két védelem jól zárt, s a kapusoknak könnyű dolga volt az első félóránban. A 30. percben Garai nehéz szög-ből küldte a lövést Takács ki- ütötte, a jobbszélső lábáról azo- nban leperdült a labda s odalett a jó helyzet a 38. percben Bar- tulov a 16-osról kapásból lött mel- le — meglehetősen jó hely- zetben. A másik oldalon Tóth ugrott ki, de Balogh ismét men- tett.

A 41. percben Tichy kitűnő labdát talált Balogh elé, aki a kimozduló kapus mellett bizto- san lőtt a kapuba. (1:0).

Sokan állítják, hogy Tichy kés- sőn adta a labdát, a kitűnő csatár már leesen állt.

Szűnel után továbbra is a Bányász kezdeményezett többet, mégis a Honvéd veszélyeztetett gyors rohantásokkal. Az 58. per- cben a besorult fővárosi védelem

Gólszüret Pécssett a labdarúgó NB II-ben

Pécsi Bányász Autóbusz 7:0 (3:0)

Jó napja volt vasárnap az NB II-ben szereplő három pécsi csap- nak. A 21. fordulóban ellenfe- leink halálját 10 góllal terbeltek meg és egyet sem kaptak.

A bajnoki tabellán nagy gólarányú győzelmek után változatlanul a Bányász vezet a PVSK előtt, de mivel az 1-6. helyet elfoglalók közül csak egyedül a Győri Dózsa (épp a Bányász legközelebbi ellenfele) szenvedett vereséget a bajnoki címért folyó versenybe még bármelyikük beleszóhat. A 21. forduló eredményei: PVSK—Győri Dózsa 2:0, Z. Dózsa—Momon- magyaróvár 2:0, III. kerület—K. Lombk 1:0, Traktorgyár—Kapo- sárvári Honvéd 2:3, Budai Spartacus—Esztergom 3:2, EVTK—ZTE 2:1, Sz.-fehérvár—Pápa 2:0, PBTC—Veszprém 1:0.

Pécsi Bányász—Fővárosi Autó- busz 7:0 (3:0). Pécsiújhegy, 2 ezer néző. Vezette: Kovács. Pécsi Bányász: Bogvay — Bárány, Far- kas, Tamás — Kohlmann, Kása — Györök, Balázs, Bencsik, Bunyevác, Opova. Edző: Molnár László. Az elmúlt fordulóhoz ké- pest a pécsieknek két változás történt. A sérüléséből fölépült Györök újra elfoglalta helyét jobbszélén, Pintér helyett pedig Balázs játszott. Az első 20 per- cben már látszott, hogy a Bányász szokásos stílusát játsza, vagyis, hogy a gyors Bencsacét és Opovát próbálják kiugratással gólhelyeztetni. Ezt a taktiká- t a hazaiak kissé idegesen hajto- ták végre és csak Bencsik egyéni játékból lött, majd Bunyevác gója után nyugodtak meg. A második félidő elején 15 perces túljátékot tartott a ki- tűnően játszó Bányász csatársor és a gólok mellett egész sor ka- pufutást látott, ami a jól védő Rothermel tisztázott. A játékléd vége előtt a hazaiak lefekeztek, ekkor a fővárosiak is teremtettek néhány veszélyes gólhelyzetet, de csatáruk még az ötödől is mellé rúgták a labdát. A 70-as eredmé- ny teljesen megérdemelt, sőt a vendégekre nézve hízelt. A 2. forduló párosítása: Győri Dózsa—Pécsi Bányász, Esztergom—Autóbusz, Kaposvár—PVSK, Mon- magyaróvár—Traktorgyár, III. ker.—Z. Dózsa, ZTE—K. Lombk.

nem bírt felszabadítani. Szócs közelről lőtt, de Takács jó er- zékekkel elcsippte a labdát. Nem sokkal később Bartulov lövésze- rű beadását Nagy Béla a kapu- ról öt méterre nem érte el. A 15. percben Garai belülről szöglet- től Rónai 10 méterrel gyengén talál- ta el, és Takács védővé megka- parintotta a jobb sarokba tartó labdát.

A sorozatos hazai támadások eredménytelenek maradtak, míg a 83. percben gyors ellentá- madás során Tichy átszelelte ma- gát az egész védelem, Tóthhoz játszott, majd a visszakapott labdát úgy lötte hálóba, hogy az Baloghra is érintette. 2:0.

A komlóiak nagy becsúggal indultak harcra. A mérkőzés na- gyobb részében mezőnyfőként harcoltak ki, s különösen a ma- sodik félidőben több jó helyze- tet dolgoztak ki, de a befejezés nem sikerült. A vendékek megerő- sített védelemmel játszottak, s lerohanászerű támadásaik eredményesnek bizonyultak.

A vereséghez nagyban hozzá- járult Rozmár sérülése. Az eddigi mérkőzéseken is gyen- gédkedő balszárny ezúttal telje- sen elhalt, s így támadás-szűvé- sünk túlságosan egyoldalú volt. A Honvéd védelme biztosan ver- te vissza a két-fehérek kezde- ményezését. Igen szemléletesen lehetett látni ezen a találkozón, hogy csatáraink 100 százalékos helyzetekben sem találják fel magukat. Ennek oka mélyeb- beket: az állandósuló védezők taktikájából nehezen bontakoznak ki, s ha el is jutnak az ellen- fél kapujáig, a befejezésre sen- ki sem mer vállalkozni. Ahhoz, hogy eredményesebben szere- peljünk, bátrabb hadrendet kell kidolgozni. Eppen a második fél- idő játéka szolgáltatott bizonyít- kéket: amikor támadást táma- dás követett, még a jó erőkből álló Honvéd is védekezésre

Pápa—EVTK, PBTC—Sz.-fehérvár, Budai Spartacus—Veszprém.

A NYUGATI CSOPORT ÁLLÁSA:

1. Pécsi B.	21	13	5	3	41:20	31
2. Pécsi VSK	21	12	5	4	38:18	29
3. III. ker.	21	13	3	5	49:27	23
4. Kap. Honv.	21	9	10	2	26:15	28
5. Győri Dózsa	21	11	4	6	34:21	26
6. Pécsi BTC	21	11	4	6	27:21	26
7. Veszprém	21	10	2	9	35:29	22
8. Budai Spart.	21	9	4	8	24:25	22
9. Zalaeg. TE	21	8	5	8	35:36	21
10. Pápa	20	9	1	10	33:30	19
11. Esztergom	21	7	4	10	34:36	18
12. Szfv. MÁV	21	7	4	10	35:39	18
13. Traktorgyár	21	7	2	12	35:39	16
14. EVTK	21	6	4	11	17:29	16
15. Autóbusz	21	6	4	11	17:11	16
16. Mosonm. TE	20	4	6	10	31:44	14
17. Salgó. D.	21	3	8	10	20:33	14
18. K. Lombk	21	4	3	14	17:35	11

Vereséggel kezdték az idényt NB I-es kézilabdázóink

A kézilabda NB I-ben vasárnap a tavaszi fordulóról elmaradt mér- kőzéseket játszották le, egyben az öszi idényt kezdték is jelen- tette, mert ezután már sorozatban hetekbeli mérkőzésekre is összerú- nitott bonyolítják le az öszi forduló- t. A Bányász csapatok idegen- ben szerepeltek, és vereséget szenvedtek.

Eredmények: FTC—Pécsi Bányász 7:4 (3:2), női mérkőzés, Budapest. A pécsiek Streicher — Horváth, Bural, Szamos — Schmidtne, Csákoné, Müller; cs: Búbrek, Hetényi, Schneider, Tranyák összeállításban szere- peltek. A nagy érdeklődés mel- lett lejátszott találkozón a fő- városi csapat a gyorsabb pécs- csekkrel szemben a játék lelassítá- sára törekedett, ami sikerrel is járt. Ez a játékmód az FTC- nek kedvezett, lényünk átvették az „altató” stílust, ezen kívül egész sor gólhelyzetet hagytak kihasználatlanul. A pécsi gólokat, Schmidtne 3, és Szamos szerezte. Martfű—Pécsi Bányász 14:9 (7:3). Martfű, férfi-mérkőzés, vezette: SápI. A Bányászt az alábbi játé- kosok képviselték: Balázs, Bujáki, Súdár, Baranyai, Arvai, Mochbacher, Dombi dr. Szabó, Kutas, Weber és Wágner.

A tabella 4. és 5. helyén álló két vidéki csapat rangadójára nagy küzdelmet hozott. A hazai pálya előnyét élvező keek-fehérek a vá- logatott Keszár irányításával 4 gólos előnyre tettek szert, amit végig meg is tartottak. A hazai góljelzőköt is támogatott mart- fűiek kíméletlen, emberre menő játékok produktáltak, ebben is ki- emelkedő „teljesítmény” nyújtott Gálk. A Bányász játékosai a hazaiak túlkemény stílus miatt tartózkodóan játszottak. Ha az át- lövéséből elért kapufák befelé pattannak még így is szorosabb lett volna az eredmény.

A pécsi gólokat Súdár 6, Wág- ner, Baranyai és Arvai szerezteik.

kényszerült, s bizony nem sok hiányzott az egyenlítőstől.

A komlóiak közül alig játszott egy-két játékos kiemelkedő for- mában. Csordás nemcsak véde- kező feladatát látta el kitűnően, de néhányszor előre is tört, indí- lási pontokat voltak. Sós jól semlegesítette a válogatott közép- csatárát, a második gól előtt azo- nban szabadon hagyta. Komlói az első félidőben játszott igen jól. Józsa az első gól előtt hibázott, egyébként megálta a helyét. Balogh két alkalommal is remekül lépett közbe. Szócs nagy területen játszott, de néha 6 is hibázott. A csatársorból alig lehet kiemel- ni valakit, különösen Rónai mar-adt el a várakozástól.

A labdarúgó NB I. 21. forduló- jának párosítása: Vasas—Komló, Újpest—MTK (Szombaton), Hon- véd—Szeged, Diósgyőr—Csepel, Pécs—FTC, Debrecen—Dorog, Ta- tabánya—Győr (vasárnap).

A komlói természetjárók sikere

Az 50 éves jubileumát ün- neplő Dorogi Bányász rendezé- sében a Gerecse-hegységben országos bányász tájékozódási természetjáró versenyt ren- deztek. Nem kevesebb, mint 18 csapat állt rajthoz. A kitű- nő rendezésben lebonyolított jól szereplő komlóiak a verseny további helyezettei 30—80 hibapontot szedtek össze. A Komlói Bányász II. 30 hibaponttal a 6. helyet biztosította magának. Ez a teljesítmény is figyelemre méltó, hiszen olyan nagynevű természetjáró csapatokat utasított maga mögé, mint Tatabánya három legjobb együttese, vagy a Nagykanizsai Bányász csapa- ta. A tatabányaiakról tudni kell, hogy tavasszal éppen Komlóról vitték el az első hellyel járó Bányász Kupát. A Bányász II. összeállításá: Dóra Attila, Szabó Erzsébet Bien Zoltán.

A komlóiak augusztus 16-án a keszthelyiek rendezésében sorra kerülő Balaton Kupán vesznek részt két férfi csa- pattal. Ez az erőpróba ország- gos minősítési verseny lesz.

A II. forduló után az NB I. állása:

ferfiak:						
1. Bp. Honvéd	11	9	1	1	221:156	18
2. Bp. Spart.	11	9	2	2	223:170	18
3. Bp. V. Met.	11	7	1	3	189:192	13
4. Martfű	11	6	2	3	182:169	14
5. Pécsi B.	11	6	2	3	189:198	12
6. Vasas	11	6	2	3	178:180	12
7. Győri Text.	11	4	2	5	186:193	10
8. FTC	11	4	1	6	187:196	9
9. Győri ETO	11	3	1	7	187:196	7
10. Elektromos	11	2	7	17	185:6	6
11. Ozd	11	3	3	5	164:221	6
12. U. Dózsa	11	2	9	15	183:4	4

nők:					
1. Bp. Spart.	11	9	2	117:58	8
2. Goldberger	11	9	2	111:71	18
3. FTC	11	7	2	82:61	15
4. Csepel	11	6	1	74:63	13
5. Pécsi Bány.	11	6	5	74:81	12
6. VM KÖZERT	11	4	3	49:59	11
7. TF	10	5	5	90:91	10
8. Bp. Postás	11	4	7	74:86	8
9. Győri ETO	11	3	2	58:68	8
10. Hír.-techn.	11	2	7	59:84	6
11. Gy. Text.	11	2	1	66:107	3
12. BRESC	10	1	3	62:77	5

A következő fordulóban ismét idegenben szerepelnek csapataink, a lányok Budapestben a Híradó- hoz, míg a fiúk ugyancsak a fő- városban a tabella utolsó helyén álló Újpesti Dózsa-hoz látogatnak.

Ezen a héten fejeződnek be a kézilabda Bányász Kupa mérkő- zések. Augusztus 11-én 18.45-kor: a Dózsa—Szabolcs, férfi, 19.30-kor: a Vörös Meteor—Építők női ta- lálkozóra, míg augusztus 13-án 18.45-kor: a Bányász B.—Meteor, 19.30-kor: a Bányász—Pécsszabolcs Bányász férfi mérkőzésre kerül sor.

A kupa küzdelmeiben a fér- fiaimál a Pécsi Bányász, míg a nőimél a Pécsi Bányász B. csapa- ta áll az első helyen.

HOL művelődünk, SZORAKOZZUNK?

Moziműsor

Park (Pécs): augusztus 11—12-ig: Morál 1963. Nyugatnémet, szélesvásznú film, 18 évtől. 13—17-ig: A matador. Olasz film. Előadások kezdete 5, 7, 9 órákor. Matiné augusztus 16-án, délelőtt 10 órákor: Ordások között.

Kossuth (Pécs): 11—12-ig: Morál 1963. Nyugatnémet, szélesvásznú film, 18 évtől. 13—16-ig: A matador. Olasz film. 17-én: Sorsdöntő fénykép Jugoszláv film. Matiné augusztus 16-án délelőtt 10 órákor: Mj ketten férfiak. Előadások kezdete fél 5, háromnegyed 7 és 9 órákor.

Petőfi (Pécs): Tatarozás miatt szünetel. Fekete Gyémánt (Gyárva- ros): augusztus 11—12-ig: Méh- királynő. Olasz film. 14—16-ig: Elektra. Görög, szélesvásznú film. Matiné augusztus 16-án délelőtt 10 órákor: Egyiptomi léleket. Előadások kezdete 6 órákor.

Zalka Máté (Pécsbányatelep): augusztus 12-én: Megle- petés a cirkuszban. Szovjet film. 14-én: Halál neve Engelen. Csehszlovák film. 17-én: Csendes otthon. Magyar film. Előadások kezdete 5, 7 órákor.

Jószerecsét (Pécsszabolcs): augusztus 11-én: A hazudós Billy. Angol film. 13—14-ig: Már nem olyan időkét élünk. Magyar film. 15—16-ig: Car- touche Francia film. Matiné augusztus 16-án délelőtt 10 órákor: Szent Péter esernyő- je. Előadások kezdete hétköz- nap 5, 7, vasárnap 3, 5, 7 órákor.

Gesztenyész (Komló): augusztus 13-án: Az elhagyott férj. NDK film. 16-án: Egymű való ember. Olasz film. Előadások kezdete 5 órákor.

Zrinyi (Komló): augusztus 13—16-ig: Keresztesek I., II. Lengyel film. Előadások kezdete fél 4, fél 6 órákor.

A televízió műsora

Augusztus 11, kedd, 18.38. Műsorismertetés. Hírek, 18.45. Magyar Híradó, 18.55. Mai vendégünk dr. Bodogán János, a Veszprém megyei tanács vb- elnöke. 19.20. Esti mese, 19.30. Tv-híradó. 19.50. A magyar ezüst földjén. Közv. az Inotai Alumíniumkohóból. 20.10. Minden az emberek marad Magyarul beszélő szovjet film. 21.50. Hol tart ma az orvostu- domány? Sport és orvostudo- mány. 22.20. Tv-híradó 2. kiadás.

Augusztus 12, szerda, 9.30. Tv-híradó 9.40. Minden az em- bereké marad. Szovjet film 11.20. Magyar mezőgazdászok az NDK-ban. Riportfilm. 18.13. Műsorismertetés. Hírek, 18.20. Autósok, motorosok, 18.35. Ze- nekedvelő Gyerekek Klubja. 19.20. Esti mese, 19.30. Tv-híradó, 19.45. Napi jegyetünk, 19.55. Tudni illik, hogy mit il- lik. Az udvarlásról. 20.20. Tv- magazin. Nyári örömkö. 20.50. Utak, Tv-film, csak 16 évtől. 22.00. Tv-híradó 2. kiadás.

Augusztus 13, csütörtök, 17.23. Műsorismertetés. Hírek, 17.30. Közvetítés a Balatonfü- redi Hajógyárból. 17.50. Öreg Bakony. Tv-kisfilm. 18.40. Nap- lo. 18.45. Jövő heti műsor, 18.55. Telesport. 19.20. Esti me- se, 19.30. Tv-híradó, 19.45. Pa- rabola. 20.05. Gárdos Miklós-

Mecsekfalú: augusztus 16-án: Pedro kapitány vidám hadjárata. Nyugatnémet film.

Május 1 (Komló): augusztus 11—12-ig: A törvény bal- keze. Angol film. 13—16-ig: Trubadur. Olasz film. Matiné augusztus 16-án, délelőtt 10 órákor: A nagy mérkőzés. Elő- adások kezdete 4, 6, 8 óra- kor.

Mánfa: augusztus 12-én: Egy taxiför halála. Lengyel film. 15—16-ig: A törvény bal- keze. Angol film.

Hosszúhetyű: augusztus 15—16-ig: A 66. szélességi fok- tól északra. Amerikai film.

Hidas: augusztus 11—12-ig: Dohány. Bolgár film. 15—16-ig: Az utolsó szerelem. Amerikai film. Előadások kez- dete hétköznap 7, vasárnap 5 és 7 órákor.

Jószerecsét (Szászvár): augusztus 12-én: Meghalni Mad- ridban. Francia film. 15—16-ig: Üzött vad. Olasz film. Előadások kezdete hétköznap 7, vasárnap fél 5 és 7 óra- kor.

Szászvár, bányatelep: augusztus 17-én: A múlt kavé- háza. Lengyel film.

Mecseknapad: augusztus 12—13-ig: A Jelena öböl. Szov- jet film. 15—16-ig: Ének az esőben. Amerikai film. Matiné augusztus 16-án, délelőtt 10 órákor: A kétült ember. Előadások kezdete hétköznap 7, vasárnap 5 és 7 órákor.

Puskin (Vasas I.): augusztus 13—14-ig: A szerelem másik arca. Olasz film 18 évtől. 15—16-ig: Férjhezmenni tilos. Ma- gyar film. Matiné augusztus 16-án, délelőtt 10 órákor: Ka- land a vonaton. Előadások kezdete 6 órákor.

István-akna (Puskin): augusztus 12-én: Hattyúdál. Ma- gyar film. 14-én: A szeretet jogán. Szovjet film. Előadások kezdete 7 órákor.

Lévai Béla: Szivroham, Tv- dráma, 20.55. Bélyegek beszél- nek Afrikáról. Kisfilm. 21.10. Tihanyi visszhang... Külföldi művészek találkozója. 22.15. Tv-híradó 2. kiadás.

Augusztus 14, péntek,

MECSEKI BANYÁSZ

A MECSEKI SZÉNANYÁSZATI DOLGOZÓK HETILAPJA

II. EVFOLYAM, 33. SZAM

ÁRA 40 FILLÉR

KEDD, 1964. AUGUSZTUS 18.

Ünnepi tanácsülés az alkotmány évfordulóján

Augusztus 19-én délelőtt 10 órakor ünnepi tanácsulást tartanak Komlón a Zrínyi Művelődési Ház mozoltermében. Dr. Símek Arpád a városi tanács v. b. elnöke mond megemlékezőt az alkotmány 15. éves évfordulójára alkalmából. A tanácskozáson méltatják a bányaváros öntetlen társadalmi munkásainak eredményeit is.

Tovább növekedett a tröszt adóssága

Augusztus 15-ig bezárólag a tröszt 92,7 százalékot ért el az időarányos terv teljesítésénél. A minőségi szén termelésénél bizonyos javulás mutatkozik a múlt heti 91,1 százalékhoz képest, most ugyanis az eredmény 94,1 százalék. A szenesmeddő termelésénél továbbra is nagy az adósság: tervünket csak 78,2 százalékra teljesítettük a hónap közepéig. A tröszt összes adóssága 12 552 tonna.

Az üzemek közül továbbra is legjobb eredménnyel dícselkedhet Vasbánya, amely a minőségi szénnél 103 százalékosat ért el. Az egy héttel előbbi 198 tonna többletét újabb kedvező eredmény jött így 482 tonna a plusz. Pécsbánya is tartja előkelő má-

sodik helyezését, a 101,3 százalékkal. A többi 358 tonna. Javult az Északi Üzemek és Béta-akna eredménye, s előbbre lépett Szabolcsbánya is. A minőségi szén termelésénél augusztus 15-ig a következő sorrend alakult ki az üzemek versenyében:

1. Vasas bánya 103%, 182 tonna többlet; 2. Pécsbánya 101,8%, 358 tonna többlet; 3. Északi Üzemek 99,8%, 17 tonna adósság; 4. Béta-akna 99,8%, 28 tonna adósság; 5. P. Tanbánya 94,2%, 34 tonna adósság; 6. K. Tanbánya 86,3%, 89 tonna adósság; 7. Szabolcsbánya 90,1%, 264 tonna adósság; 8. Zobák-akna 75,2%, 3606 tonna adósság; 9. Kossuth-bánya 87,4%, 6118 tonna adósság.

Szeptember elsején indul a bányászjárat a Kénes úton

Csökken az utazási idő - Intézkedés 600 dolgozó érdekében

Már régóta foglalkoztatja a tröszt és a pécsbányai üzem vezetőit, hogyan lehetne meg-

oldást találni a Széchenyi-aknán dolgozók utazási idejének csökkentésére. A trösztben az elmúlt héten került sor arra a megbeszélésre, amelyen a pécsi Autóközlekedési Vállalat részéről megjelent Erdő János forgalmi osztályvezető, Dede Sándor forgalomvezető, Hámosi Ferenc a pécsi helyi járat forgalomvezetője, s a pécsbányai üzem képviselőtársaságának Révész Lajos munkaközi vezetője.

Mintegy 668 dolgozót számitásba véve mérték fel a Kénes úton közlekedető autóbusszjárat lehetőségeit. A Közlekedésügyi Minisztérium kizárólag a bányász dolgozók szállítására újabb autóbusszokat juttatott a pécsi AKÖV-nek. Így a Kossuth tér, Budai várnagy, Meszes, Hősök tere, Kénes út, Széchenyi-akna útvonalon az új bányászjáratot szeptember elsejével beindítják. Előreláthatóan ezt a közlekedést veszik igénybe az eddig Újhegyről üzemi villamossal utazók, a meszesi új munkásszálló lakói, a szabolcsbányai dolgozók. S a rossz idő beálltával természetesen az eddigi motoroképpárral vagy egyéb járművekkel utazók is ezt a járatot használják.

Az autóbusszok érkezési, indulási idejét a műszakkezdésekhez igazítják. A menetrend összeállításra folyamatban van és a díjszabás jóváhagyását pedig az AKÖV vezetői személyesen terjesztik a Közlekedési Minisztérium illetékeisei elé. A közlekedési szakemberek és a rendőrhatalások most végzik a megállóhelyek kijelölését. Felhívták a figyelmet arra, hogy a Kénes úti járatot a szeptemberi bérleteket már augusztusban lehet igényelni a kihelyezett jegypénztárnál.

Lapzártakor érkezett

A Zobák-aknán sebessültek (hét bányászt kezelnek) állapotot igen előrehaladott javulást mutat - közli a gyógyászati Klinika, a nétfődelutáni lapzártakor.

Az egy héttel korábbi jelentésünk óta az áldozatok száma hétére emelkedett. Legutóbb a 34 éves Bétkéti András (mórágyl) és a 22 éves Mányoki István (buda eszt) halt bele sérülésbe. A szerencsétlenül járt bányászok hozzátartozói kormánysegélyt és három havi fizetést kaptak, míg valamennyi sérült trösztli segélyben részesült.

A súlytúlterhelés okozta vizsgálatok és a mulasztások kitételek megállapítása illetve felelősségre vonása folyamatban van.

Az első félév eredményei alapján

Baranyában Komló végezte a legtöbb társadalmi munkát

A szocialista brigádok 300 méterrel túlteljesítették a Sikondai út építésénél vállalt 1300 méteres szakaszt — Oklevél a legjobb társadalmi munkásoknak

Ez év tavaszán nagyarányú társadalmi munka kezdődött Komlón. A város ipari — főleg bányai — üzemének szocialista brigádjai nem kevesebbet vállaltak, mint hogy utat létesítsenek Sikonda és Komló között. Az építés két ütemben történik. Az első félévre tervezett 1300 méteres szakaszt jelentősen túlteljesítették az önkéntes építők: 300 méterrel többet haladtak előre, s hat hónap alatt

150 EZER FORINT ÉRTÉKŰ MUNKÁT VÉGEZTEK.

Ezzel az eredményükkel Baranya megyében megszerezték az előkelő első helyezést! A durva földmunkát végző földgyalu jelenleg Cegléden van nagyjavításon, a napokban érkezik vissza, s akkor — valószínűleg még ezen a héten — ismét benépesül az út, megkezdődik a második ütem végrehajtása. A tervezők jóvoltából a második szakasz 700 méterrel lerövidült, mert más irányból csatlakoztatják be a Mecsekfalui útra. Így az eredetileg tervezett 3,2 kilométer helyett csak

2,5 KILOMÉTER LESZ A SIKONDA-KOMLÓ ÚT HOSSZA.

Ha ebben a félévben is hasonló lendülettel dolgoznak a szocialista munkabrigádok, akkor remény van arra, hogy a földmunkával még az idén végeznek.

A komlói városi tanács végrehajtó bizottsága elismerését fejezi ki az ipari üzemek szocialista munkabrigádjainak, az üzemek szakszervezeti bizottságainak, pártszervezeteinek és műszaki vezetőinek az első félévben végzett munkájukért. A végrehajtó bizottság

DÍSZES OKLEVELEKET KÉSZÍTTETETT,

melyeket az üzemek szakszervezeti bizottságai az alkotmány napi ünnepségeken adták át a legjobb társadalmi munkát végzett bányászoknak és egyéb ipari munkásoknak. Ezenkívül az augusztus 18-án, a Zrínyi Művelődési Ház nagytermében megtartásra kerülő ünnepi tanácsülés díszelnök-ségébe meghívták Bajzák Péter vándort, aki több mint 100 társadalmi munkáért teljesített, valamint Nagy Dező szocialista brigádvezetőt és Vörös József szocialista brigádtagot.

1 millió 700 ezer forintos forgalom egyetlen hónapban

Bő választékot kínál a komlói bútörzlet

A nyári időszakban, de különösen a július és augusztus hónapban megelégnél a bútörzletek forgalma. Bizonyításként megemlítjük, hogy a komlói bútörzlet a múlt hónapban 1 millió 700 ezer forintos forgalmat bonyolított le. Ha a lakosság számát 28 ezernek vesszük, akkor mindenki — a csecsemőtől az agastyánig — 60 forintot felül költött új bútorra.

Szép kis összeg. Főris Jánosné üzletvezető tájékoztatása szerint ez mintegy 300 ezerrel több, mint amennyit a tavalyi év azonos időszakában forgalmaztak.

A bányásznap közeledtével egyre nő a forgalom. Már a nyitástól népes csoport várakozik az ajtóban. Vajon milyen választékot kínál erre az alkalomra a komlói bútörzlet?

Rendeltünk 110 kombináltzoba-berendezést, 30 garnitúra kárpitozott bútort, 50 garnitúra konyhabútort, 120 kis asztalt, kombináltzsekrényeket. Gyönyörű hálóberendezéseink vannak rakatáron. Vevőre várnak a szép kivitelű „Balassagyarmati” és „Szikora” típusú kombináltzsekrények.

nyak, a könyveszekrények, a 84 Varla heverő, a tiz fajta magyar, német és lengyel gyártmányú konyhaszekrény, a fotelek és heverők, két- és háromajtós szekrények szögletes és gömbölyített sarokkivitelben, a népszerű Varia-bútörök.

— Újdonság még — mondja Főris Jánosné üzletvezető —, hogy július 1-től minden bútörzshoz garancialevelet mellékelünk. A vásárlástól számított egy éven belül minden gyártási hibát kijavítják a szállító vállalat.

Lovaskocsik és teherautók váltják egymást az üzlet előtt. Egy percre sem szünetel a forgalom. A bolt személyzete néha a lehetetlent is megpróbálja, hogy kielégítse a vásárlók igényeit. Bizonyos dolgok azonban akadályozzák a szervezettebb munkát, a gyorsabb, pontosabb kiszolgálást. Egyik ilyen ok, hogy a rakatárak mesze vannak az üzlettől, értékes félórát vesz igénybe az oda- és visszautazás. Az üzlet dolgozói csak a legszebb álmokban mernek arra gondolni, hogy idők folyamán egyszer még lesz nekik egy központi, modern bútörzlet, ahol sérülésmentesen lehet tárolni az árut.

Tisztában vannak azaz, hogy ehhez jelentős pénzösszeget van szükség. De a másik okot — véleményünk szerint — költségmentesen meg lehet oldani — mégsem intézkedik senki.

Arról van szó, hogy a bolt délben lezár, egy óráig ebédszünetet tartanak, jöllehet éppen délben legnagyobb a forgalom. Megesik, nem is egy esetben, hogy a vidéki vásárló 12 után néhány perccel érkezik az üzlet elé, s kénytelen tétlenül várni egy teljes órát — ami nemcsak bosszúsággal, de jelentős többletkiadással is jár. Vajon mi az akadály, annak, hogy a dolgozók közül egyszerre csak ketten menjenek ebédelni? A váltót ebéddéllel megoldható lenne ez a probléma. Esetleg módot lehetne találni arra is, hogy a bolt szombaton egy órával korábban zárjon, hiszen olyankor — a gyakorlat szerint — általában nincs vevő. Így a bolti dolgozók sem rövidülhetnek.

A három bányász közül Tóth József II. az elsősegélynyújtás után hazatérhetett családjához. Pflug János a mentés végén a komlói belgyógyászatra került, de az orvosi vizsgálat után ő is vizsázhatóan otthónába. Balogh Andrást bordatöréssel vitték a városi kórházba, s a szombat déli tájékoztatás szerint állapota javult, rövidesen elhagyhatja az intézetet.

V. L.

Munkaverseny felhívás a „bányásznapi” tiszteletére

1964. január 1-én megalakult István-aknán — a TH-rablásnál — a szocialista brigád 14 fővel. Brigádunk méltóképpen akarja megünnepelni a 15. Bányásznapot, ezért felhívással fordulunk trösztünk TH-visszarabló szocialista brigádjaihoz, hogy kihívásunkat magukévá téve, szocialista munkaversenyt alakítsunk ki.

1. Felhívást a következő négy pontban foglaljuk össze:
 1. Teljes balesetmentes munka.
 2. A technológiai előírások legpontosabb és legszigorúbb betartása.
 3. Fejenként a két TH-gyűrű visszarablása.
 4. A kötőelemek, csavarok, bilincsek, bordafa és mindenemű anyag maradéktalan visszarablása.
2. A kihívás elfogadásáról kérjük bennünket értesítenek, mely munkához sok sikert és Jószerencsét kívánunk.

Banó József körletvezető aknász

Az értékelést az üzem a szakszervezettel egyetértésben végzi és hozza nyilvánosságra.

Tulajdonképpen portré akartam rajzolni egy bányamentőről, de a téma mást diktált. A múlt keddi Kossuth-bányai omlásnál ugyanis a közös összefogás vitte sikerre az életmentést.

A fejtésben maradt három bányász: Balogh András vándor, Tóth József II. segédvándor és Pflug János vándormentéséért szinte az egész üzem, a bányamentők színe-java harcba indult. A hivatásos bányamentőkön kívül a fejtési csilléstől a frontmenterig, az elővájó csapatvezetőtől a tröszt főmérnökhelyetteséig mindenki ott volt.

A baleset déli tájban történt. Ettől a perctől kezdve megszakítás nélkül — egymást váltva — dolgoztak társaik kiszabadításáért. És az eredmény nem maradt el: hajnali hét háromkor a harmadik ember, Pflug János is a nap-szintre került.

— Nehéz visszaidézn, szavakban kifejezni azt az örömet, amit azokban a percekben éreztünk — emlékezett Frey Ferenc bányamentő-páranoszok. — Mert az első és a második kimentése csak fél siker volt. Ezután következett a nehezebb. A hosszadalma-

sabb, de a biztonságosabb mentést kellett választanunk. Félő volt ugyanis, hogy a szakadás tovább folyik és életmet ment. A kötelező szerénység mellett mondhatom: elképzelésünk, intézkedésünk helyesnek bizonyult.

A bányász szolidaritás tehát ismét diadalmasodott. Egyformán örült a mentő és a mentett, a hozzátartozó és a vezető. Érthető ez, hiszen

Portré helyett

életet, emberi sorsokat mentettek. A bajtársiasság, az önfeláldozás újabb ragyogó megnyilatkozása.

Amikor a bányamentőkkel beszélgettem, Történeli Béla rajvezető szerényen fogadta az elismerő szavakat. — Jóllesik a figyelmesség, de munkánkért nem jár köszönet. Csak azt csináltuk, ami a kötelességünk.

Az omlás híre percek alatt elterjedt a bányavárosban. A bajbajutottakról tudtuk, hogy élnek, s ezért biztosra vettük: megmenekülnek. Ezt érezték lent ők is.

A második honfoglalás

Egyik legnagyobb ünnepünk augusztus 20. Ezredévi jogfosztottság, elnyomás és kizsákmányolás után, másfél évtizede, 1949. augusztusában született meg a magyar nép alkotmánya. Szocialista államiságunk eme alapörvénye tette fel a koromát a munkásosztály győztes politikai forradalmára. S ennek az okmányoknak minden egyes mondata többet jelent és drágább dolgozó néplünk számára, mint bármely királyi fejdísz összes csillogó-villogó ékköve.

Nem történelmi hagyomány, csupán a történelem vaskos iróniája, hogy a felszabadulás előtti Magyarországon ural is e napon, augusztus 20-án ünnepelték államiságukat. A paszományos, kócsagtollas „díszmagyarok” a „Szent Jobb” ünnepén cirkusz jelenetekkel próbálták leplezni az „ezeréves Magyarországot” nyomorúságos állapotát: a 3 millió koldust, a nyomortanyák csorba plétfőt, amelyek alatt nemzeti betegségé vált a tüdőbaj, a munkanélküli kubikosok emberplacalt, az asztag módjára sárguló summások hadát, a kivándorló százazreket.

A felszabadulás hozta a történelmi fordulatot, majd alkotmányunk szentesítette és emelte törvényerőre, hogy az ország földje azoké legyen, akik megművelik, s a gyárak és üzemek azokat gazdagítsák, akik a gazdagságot saját munkájukkal teremtik. Hogy az állam és a jog a politika, az erkölcs és a művészetek, minden ami ebben az országban létezik és történik a dolgozó emberek anyagi és szellemi felémelkedését szolgálja.

Számunkra ezek a tények már-már túlságosan megszokottá váltak. Olyannyira, hogy néha idegeneknek kell felhívniuk rájuk a figyelmüket. Mert akik a „túlso partról” érkeznek hozzánk, nagyon hamar észreveszik, amit „szokatlan”, ami itt másként van, amit a munkások mint saját soruk irányítót, mint az ország gazdát a maguk javára akoltak.

Egy bolíval szakszervezeti vezető nemrég Zobák-aknán ámulatba esett, hogy az üzemben fürdő is van. (S még hozzá nem is akármilyen fürdő!) Aztán megnézte néhány munkáslakást, alig hitte, hogy azokban vándorok, csillések, lakatosok élnek. Vajon szélsőséges ez a példa? Nem hinném!

Jártak itt osztrákok, akik — miután végignézték az új komlói munkásszállót — azt mondták: látták a szocializmust. S voltak japánok, akik attól tartottak, ha elmesélik odahaza amit itt láttak, kommunista agitátoroknak bélégyzik őket.

Nos ez az. Akkor kezdődött néplünk felémelkedése, amikor alkotmányunk törvényen kívül helyezte a kizsákmányolást, és minden hatalmat a dolgozó nép kezébe adott. És a folytatás? A szocializmus és kommunizmus beláthatatlan távlat. S ha egyszer megírják majd az új, a szocialista, majdán kommunista Magyarországot történetét, a második honfoglalás dátuma lesz — amikor a nép valóban urává vált a Duna-Tisza tájának, — 1949. augusztus 20-a. B. J.

Furcsaságok

ÚJ ORSZÁG ÚJ NEVET KERES

A Tanganyika és Zanzibár Egyesült Köztársaság kormányzata július 31-én felhívta a lakosságát, javasoljanak új nevet az új ország számára. A bejelentés szerint megőrzötték az intézkedések új nemzeti himnusz és címer elfogadására.

MEGKERÜLT KOLUMBUSZ KARDJA

Trinidad sziget San Fernando kikötőjében, ahol 466 esztendővel ezelőtt Kolumbusz partraszállt az újvilágban, a felfedező hatalmas bronz szobra áll. A szobor kardot tartott kezében, ez a kard azonban közel egy évvel ezelőtt titokzatos körülmények között eltűnt és azóta sem tudtak nyomára akadni. Most, Kolumbusz partraszállásának 466. évfordulóján San Fernando lakossága arra ébredt, hogy a szobor ismét kezében tartja a kardot, egyelőre nem tudják, hogy az eredetie-e, avagy egy hasonló.

SPANYOL ARANYAK VLAGYIVOSZTOKBAN

A vlagyivosztoi rendőrség szokatlan ügyben nyomoz: egy dömpeser a város valamelyik építkezésénél kiemelt földet nem a kijelölt helyen rakta le, hanem egy üres telken. Az ott játszódó inkolások fényes ermekre lettek figyelmeztetve és hamarosan 445 spanyol és orosz aranypénzt szedtek össze, amelyek súlya megközelítette a három és fél kilót. A rendőrség megállapította, hogy a XIX. századbeli aranyak XII. Alfonz spanyol császárt, illetve II. Miklós orosz cárt ábrázolják és fellelhetően egy földalatti rejtékhelyről emelte ki őket az ekskavátor markoló puttyója. Melyik építkezéstől származik a friss földkupac? — Ki volt az „aranyos” dömpeser, aki túlteljesítette tervét? A rendőrség folytatja a nyomozást — a lakosság legaktívabb közreműködésével.

„A Leszerelési Hónap elősegítette az emberek százezreinek tisztánlátását, a béke ügye iránti felelősségérzet felkeltését”

Kétmillió ember részvétele a nemzetközi helyzet vitájában - 40 ezer aláírás a dél-afrikai fajüldöző politika ellen

Az Országos Béketanács a Béke-Világtanács varsói ülésének kezdeményezésére április 10—május 9 között rendezte meg a harmadik Leszerelési Hónapot. Célunk volt, hogy a Leszerelési Hónap során az emberek újból és újból időszerűen átgondolják: 1. a béke egymással és politikájának lényegét, 2. a békeért és a nemzeti függetlenségért folytatott küzdelem összefüggéseit, 3. meggyőződésük arról, hogy a leszerelésért folytatott harc reális, 4. a harc legcélravezetőbb formája hazánkban a szocializmus teljes felépítése érdekében végzett munka.

A Leszerelési Hónap megrendezésével — amely a nemzetközi viszonylatban kibontakozott hatalmas méretű kampány egy részét képezte, segíteni kívántuk a kapitalista országokban működő békemozgalmak, szervezetek és békeharcosok munkáját, kifejezve az egész ország lakosságának szolidaritását és egységes állásfoglalását a béke ügye mellett.

Az Országos Béketanács tervének kézhezvétele után március végén és április elején a Hazafias Népfőrd, a különböző társadalmi és tömegszervezetek képviselőiből megalakultak a megyei és járási operatív bizottságok, elkészítet-

ték a leszerelési akció terveket, amelyekben minden tömegszervezet sajátos feladatainak megfelelő tevékenységet vállalt.

A nyári mezőgazdasági munkákra való tekintettel jársonként 3—4 nagyobb békegyűlést terveztek és a kisebb létszámú csoportos beszélgetéseket, vitadélutánokat, családlátogatásokat, brigád- és röpgyűléseket, stb. helyezték előtérbe. A konkrét feladatokat és az akció tartalmi célkitűzéseit a különböző tömegszervezetek 9000 aktivistája részvételével megyei aktívaüléseken vitatták meg.

Az akció során az előzőleg tervezett gyűlések és összejövetelek száma nagymértékben megnövekedett.

Az akció során közel 2 millió emberrel — köztük több olyanakkal, akik ritkán vesznek részt politikai rendezvényeken — sikerült szót váltani a nemzetközi helyzet és a békeharc időszerű, sok embert foglalkoztató kérdéséről. A központilag tervezett 10 nagygyűléssel szemben 48-at tartottak, amelyeken mintegy 30 000 ember vett részt.

Nagy látogatottságú volt a különböző helyeken megrendezett képkiallításoknak. Hasznos és jól bevált módszernek bizonyult az a 2200 különböző rétegtaglalkozó, amelyen 180 ezren (orvosok, mérnökök, jogászok, pedagógusok, KISZ-tagok, kisiparosok, gyógyszerészek, kézműművészek stb.) hallgatták és vitatták meg az őket legjobban érintő és érdeklő problémákat. Tolna megyében 300 vasutas, Jászberényben 200 kisiparos, Győrszőcsén 200, Egerben 100 agrónomus, Szekszárdon 300, Bonyhádon 150 egészségügyi, Mezőtúron 300 értelmiségi vett részt egy-egy találkozóval.

Az éppen soronlévő rendezvényeket is — mint a május 1-i ünnepek, iskolai ballagások, az új honvédelmi törvény ismertetése, szervezett találkozók, lakóbizottsági választások, közgyűlések, tanácsülések és beszámolók stb. —

a Leszerelési Hónap szolgálatába állították. Sokhelyütt az ifjúság bevonása érdekében gyermekrajz-kiallításokat, szellemi vetélkedőket, hangversenyeket rendeztek.

Igen sikeresek voltak azok a baráti találkozók is, amelyeket a szocialista országok követésével, az NDK, a bolgár, a csehszlovák és a lengyel kultúrákkal rendeztek. 53 ilyen rendezvényen — amelyek a hazafias és az internacionalizmus gondolatát áptották — több mint 12 ezer ember vett részt. A nemzetközi szolidaritás megnyilatkozása volt az az akció, melynek keretében aktivistáink néhány nap leforgása alatt a dél-afrikai fajüldöző politika elleni tiltakozásul 40 ezer aláírást gyűjtöttek.

A Leszerelési Hónap során a tömegszervezetek önállóan is tartottak jólsikerült rendezvényeket. Igen jelentős volt a szakszervezetek nagyarányú bekapcsolódása.

Az üzemek, hivatalok és intézmények többségében rendeztek békemozgalmi megnyilvánulásokat. Dósgyőrben több mint 10 ezer, a Salgótarjáni Acélárnyagárban 2000, a Somogy megyei építőipari üzemekben 22 gyűlésen 2500. Baranya megyében 511 vállalati gyűlésen 5000, a Borsod megyei vasutasok 200 gyűlésen több ezer ember vett részt.

A népmozgalmal való hagyományos együttműködés is tovább javult, amit az is bizonyít, hogy Békés megye 247 női békegyűlésén több mint 12 ezren jelentek meg.

A KISZ a Gyarmati Ifjúság Napjának rendezvényein, kulturális seregszemléken és a kongresszusra való készülődés során tartott rendezvényeken ismertette a Leszerelési Hónap célkitűzéseit. Kaposvárott 3000, a Győr megyei Nyul községben 5000 ifjúmunkás és diák találkozott egésznapos békeprogram keretében szovjet, csehszlovák, indiai, kenyai és ciprusi fiatalokkal.

A Leszerelési Hónap tapasztalatai azt mutatják, hogy a népiük szívesen veszi megrendezését, mert formu kap békevágyának kifejezésére és arra, hogy kifejezze szolidaritását a nemzetközi békemozgalmal, a világ béke minden védelmezőjével. A lakosság köréből egyre többen ismerik fel, hogy a békeért folytatott harc nem felesleges, hanem eredményre vezető küzdelem.

A Leszerelési Hónap során népünk kifejezésre juttatta, hogy feltétlenül egyetért a béke egymással és politikájával, és az ennek biztosítását jelentő általános és teljes leszerelés megvalósításával. Lelkesen üdvözölte a moszkvai atomcsend egyezményt, a hasadó anyagok gyártásának korlátozását és határozottan követelte a nemzetközi feszültség enyhülését, a népei jólétének emelését szolgáló további lépéseket.

A gyűlések résztvevői helyeselték és támogatásukról biztosították mindazon javaslatokat megvalósításáért folytatott harcot, amely a NATO és Varsói Szerződés államai közli meg nem támadási szerződés megkötésére, az atomfegyvermentes övezetek létrehozásáért, a német kérdés megoldásáért, stb. folyik.

Népünk elítélte a kínai vezetők szakadár tevékenységét, a szocializmus és a béke erőinek egysége mellett foglalt állást.

Az a körülmény, hogy a Leszerelési Hónap megrendezésében a Béketanácsal, a Hazafias Népfőrddel szoros együttműködés az összes társadalmi és tömegszervezetek, biztosította békemozgalmunk valóságos tömegjellegét, átfogta társadalmunk minden rétegét.

A Leszerelési Hónap elősegítette az emberek százezreinek tisztánlátását, segítette öntudatuk növelésében, és felelősségérzetük felkeltésében.

P. Kovács Tibor az Országos Béketanács tagja

Pártbizottsági ülést tartottak

Az MSZMP Trösztbizottsága az elmúlt hét péntekjén a meszesi új munkásszállóban tartotta meg pártbizottsági ülését.

A napirend során tájékoztatták a pártbizottság tagjait a Zóbak-aknal bányászercsillenség részleteiről, majd a KISZ II. kongresszusára való felkészülésről számoltak be a résztvevőknek. A pártbizottsági ülés megvitatta a novemberi alapszervezeti vezetőségválasztás soronkövetkező feladatait is.

(VIII. rész)

A két garancialevelet összehasonlítva látható, hogy a szocialdemokrata vezetőség lemond a sztrájk eszközének használatáról teljesen bizonytalan időre, illetőleg „a bányaművek gazdasági helyzetének megjavulásáig esetlegesen kiállításba helyezett béremelés” következtében elmaradásáig. A garanciát annak ellenére adta, hogy az igazgatóság garancialevelében egy szó sem esik a béremelés kiállításba helyezéséről.

A megegyezés alapján átmenetileg látszólagos nyugalom állapot következett be, amelynek alapja a munkásság bizakodása volt, hogy pár nap múlva a hivatalos szervek tárgyalásai a DGT vezetőségével megegyezve a várt eredményre. Február 19-én reggel

Újra megindul a munka az aknákon.

A munkások azonban napról nap egyre türelmetlenebbül várták az Iparügyi Minisztériumban állítólag folyó tárgyalások eredményét. Egy-két levegőben hitték a főváros és Bognár főbíró ígéreteit, különösen azért nem, mert a bányagazgatóság részéről egyáltalán nem nyilatkoztak semmiféle tárgyalásokról, sőt magatartásukkal kétségbe taszították az irányban, hogy egyáltalán folynak ilyen tárgyalások. A társaság igazgatósága a maga részéről már lezártnak tekintette az egész bányagazgatást.

A munkásság fokozódó harcra késztetést számol be a pécsi esendörparancsnokság 1937. február 22-i alábbi jelentése: „Ezről a munkásság érkező, az oly elkéseredestől

kívánani, hogy e héten a sztrájk kitörése valószínű”. A csendőrség parancsnoka a jelentés utolsó mondatát illetően szinte jövendőmondónak bizonyult. Ugyanis a bányagazgatóság — korábbi tervének megfelelően — gondoskodott arról, hogy a különösen izzó hangulatú vasasi munkásokkal közölje, miszerint nem tud arról, hogy hol, milyen

vigyázzanak magukra, mert rálizetnek.

Beszélt arról, hogy hallotta, miszerint a főbíró valami tárgyalásokról beszélt, de ő arról

igazságtól, — hogy a DGT vezetősége nem akar tárgyalni és továbbra sem látja lehetségesnek a béremelést.

Érdeklődés a bányászati sztrájkok történetéről

E hírre Szauerwein Józsefben, Márk Győzőben és társaikban megérett az elhatározás: földalatti éhségstrájkjal kell kiharcolni bérköveteléseik

nem tud semmit mondani. Lehet, hogy vannak valahol tárgyalások, de szerinte csak akkor lehetne segíteni a munkások helyzetén, ha nagyobb szénrendelést kapnának, vagy egy csomó munkás elbocsátása után a megmaradók esetleg több műszakot teljesíthetnének.

Itt Raub közbeszólt, hogy „tehát nincsenek tárgyalások”, mire Stubna azt mondta, hogy ne fordítsa el amit mondott, mert ő nem mondta, hogy nincsenek, de nem tud rólok semmi bizonyosat. De ha akarják, újra felolvashatja, hogy pontosan mit mondott. A munkások azonban erre nem voltak kíváncsiak, mert megértették a lényegét, azt, hogy nem akar a DGT rajtuk segíteni és úgy látszik a hatóságok ott fenn szintén ráérnek. Mindenesetre Stubna idézett nyilatkozata elérte a célt. A nyilatkozatot a csoport tagjai közölték a bányászokkal, akik azt úgy fogták fel — ami lényegében nem is tért el az

után Szabolcs kijelentette, hogy a tárgyalásoknak nincs tovább értelme, mert a vasasiak leálltak, a délutáni műszak leállítás után sztrájkba lépett. E bejelentést meglepetéssel vették tudomásul mindnyájan. Tolnai azonnal felelősségre vonta Raubot, hogy hogyan történhetett az az ő tudta nélkül. De Raub maga sem tudta, hogy a dolog milyen stádiumban van.

„Sztrájk tört ki a vasasi Thomen-aknában”

közli vastagbetűs címben a Pécsi Napló 1937. február 24-i száma. Az igazgatóság álláspontján álló helyi sajtóorgánium élesen elítéli a kétségbeesés határain álló bányamunkásság önvédelmi harcát, amelyet léteérdekelt folytatott. Többek közt ezt írja: „A vasasi Thomen-akna munkásai ma du. 2 órakor földalatti sztrájkot kezdtek. Ez az eljárás egyenes megtagadása a munkásság irásbeli szavatosságának és a vezetőség háttá támadása. Ezért a sztrájk nemcsak a bányamunkásság vezetőinek, hanem az ország közvéleményének megütkezésével is találkozunk. A magyar közvélemény mélységes felháborodással utasítja vissza ezt a magyar munkássághoz nem méltó harmodort, amely csak arra alkalmas, hogy az ország termelési rendjét, a munkásság és a munkaadó közötti harmóniát felborítsa.”

A sajtó tehát igyekezett előkészíteni a közvéleményt és a sztrájkban részt nem vevő munkásokat a sztrájk elítélésére, a vasasi bányászok mozgalmának elszigetelésére. A sajtó érvel azonban csak a

polgárságnál talált megértésre. Felmerül egy sor kérdés: Miért éppen Vasason tört ki a sztrájk? Mennyiben volt a előkészítve és megszervezte? Miért szigetelődött el a sztrájk?

Még eddig nem sikerül minden kérdésre pontos választ találni. A kutatókat a területen folytatni kell. Az egyik kérdésre, hogy miért éppen Vasason tört ki a sztrájk, holott a többi bányatele dolgozó éppen úgy szenvedtek a DGT uraitól, mint a vasasiak, megvan a megírt magyarázat. Az igazságtól eltérő magyarázatot ad erre a pécsi sajtó, meg Tolnai szocialdem. párttitkár is. A Pécsi Napló 1937. február 25-i számában ezt írja:

„A földalatti sztrájk a Vasasra lokalizálódik, mert ott laknak a „bányászarisztokraták”. A vasasiak aránylag jó jómódúaknak számítanak, mert igen soknak van egy-egy földje, egy-egy hízó is van nekik az ölben. Így ők jobban kibírják a sztrájkjal járó munkabérvétséget.” Nem szorú különösebb bizonyításra, nem volt a célja a harcban vasasiaknak, „bányászarisztokratának” való beállításával cikk írójának. Egyrészt meg akarja osztani a bányászokat a harcban.

„Ez a közvélemény részét igyekszik csökkenteni a éhségstrájkot folytató bányászok iránt. (Folytatjuk.)

Pártmunkásoknak javasoljuk

A nemzetközi értekezlet: út a kommunista mozgalom egy-ége irányában címmel — a Pravda vezércikkét közli a Népszabadság augusztus 11-i száma.

A nemzetközi kommunista mozgalom időszerű kérdéi (Nemes Dezso történeti írását könyvekben megjelentette a Kossuth Könyvkiadó).

Több figyelmet a nemzetközi kérdéseknek. (Daryasi István, elvi cikke a Pártélet augusztusi számában.)

Paul Johnson cikke az Egyesült Államok garda és társadalmi problémáiról (Mégjelent a Népszabadság augusztus 4-i számában.)

Beszéljünk nyíltan. Szovjet újságírók Nyugat-Németország útijegyzetei. (Közli a Nemzetközi Szemle július—augusztusi száma.)

A SZOT állásfoglalása: Szükség van a kedvezményes üdültetés fenntartására és továbbfejlesztésére. (Az üdültetési vitával kapcsolatos záróközleményt a Népszabadság július 30-i száma ismerteti.)

A nők bére Franciaországban. (A Népezeva augusztus 7-i számában a francia statisztika alapján ír szemelvényt Jeanette Vanderschooten.)

A KISZ KB felhívása:

A Népszabadság augusztus 16-i száma közli a KISZ Központi Bizottságának felhívását a magyar ifjúsághoz. A program három fontosabb gondolatot rögzít:

1. Hirdessük a párt eszméi marxizmus-leninizmus igazságait;
 2. Jobb munkával, nagyobb tudással induljunk harcba a szocializmus teljes felépítéséért;
 3. Tegyük a KISZ-t a fiatalok kedvelt, vonzó szervezetévé.
- A felhívás a következő mondatokkal zárul: „A szocializmus olyan lesz, amilyennek javasoljuk! Ezért állítsuk minden erőnket a jövő, a mi jövőnk: a szocializmus, a kommunizmus szolgálatába!”

A pécsi bányászok 1937. évi sztrájkmozgalmának története

tárgyalások folynak stb., hogy ezzel kiprovokálja a sztrájkot, amivel több célt kívánt elérni. Egyrészt a sztrájk kiprovokálásával elejét veheti a felsőbb hatóságok esetlegesen a Társaságra kedvezőtlen döntéseinek meghozását és a halóságokat, valamint a közvéleményt szembefordítsa az „igéretét megszegő” munkássággal szemben, másrészt a sztrájk után megszabadulhat elbocsátás útján az „izgatóktól”. Erről a provokatív lépésről Raub János a vasasi helyi szocialdemokrata elnök a következőképpen nyilatkozik: Február 22-én Stubna Győző felügyelő a vasasi bányaműzem vezetője felkereste őt és közölte vele, hogy aznap du. a műszakváltásnál egy 30 tagú csoportot fog maga elé rendelni a munkások közül, és nyilatkozni akar előttük. Kérte, hogy ő, Raub is legyen ott. Kb. 2.30 órakor együtt volt a csoport és Stubna lényegében a következőket mondja, illetve olvassa fel egy papírról:

„Ez a közvélemény részét igyekszik csökkenteni a éhségstrájkot folytató bányászok iránt. (Folytatjuk.)

„Ez a közvélemény részét igyekszik csökkenteni a éhségstrájkot folytató bányászok iránt. (Folytatjuk.)

„Ez a közvélemény részét igyekszik csökkenteni a éhségstrájkot folytató bányászok iránt. (Folytatjuk.)

Pihenő bányászok a komlói munkásszálló társalgójában

Alkotmány 46. §: „A Magyar Népköztársaság biztosítja a dolgozóknak a pihenéshez és üdüléshez való jogát.”

Aktív termelési tanácskozás Széchenyi-aknában

Megkezdődött a második szint feltárása — 1972-től Pécsbánya is Széchenyi-aknára termel

Széchenyi-aknában a napokban sikerrel tartották meg a szokásos negyedévi termelési tanácskozásokat. A siker nemcsak a megjelenési százalékban, hanem a jelenlévők aktivitásában is megmutatkozott. Sok felszólalás volt, ami azt bizonyítja, hogy a dolgozók magukénak érzik az üzemet, a fejlődésnek vele s a hibák tisztázásával kívánják jobban tenni a munkát.

Az előkészítő üzemrészt termelési értékeiket negyediként Nagy Sándor bányamester-helyettes tartotta. Bevezetőjében elmondotta, hogy az üzem az első félévi termelési tervét 105,4 százalékkal teljesítette annak ellenére, hogy júniusban — a hatodik szinten — nagyarányú és Széchenyi-aknában szokatlan vízbetörés akadályozta a folyamatos munkát. Hogy ennek ellenére az üzem ilyen szép eredményt ért el, az az üzem dolgozóinak, szocialista munkabrigádjainak kívülről az üzemvezetés és a műszaki gárda jó munkáját is bizonyítja.

Külön dicséret illeti az előkészítő üzemrészt valamennyi szocialista munkabrigádját példamutató tevékenységéért. E csapatok közül Rokolya Sándor 109,2, Kecskés János 109,5, Reibl József 103, Imrei Lajos 108,3, Behek József 104,3, Kiss Lajos 104,5 és Magyar István brigádjára 101 százalékkal teljesítette az első féléves termelési tervét.

Az előadó a továbblatokban ismertette a feladatokat. Elmondta, hogy az előkészítés a közeli jövőben az ötödik szintre, majd fokozatosan a negyedik, a harmadik és a második keleti keresztvágatra koncentrálódik. Ezen koncentrációkra részben a Diesel-mozdonyok üzemeltetése céljából van szükség.

Egy új munkaterület, a második szint feltárása is megkezdődött a közelmúltban. Jelenleg a pincék, a kerülővágatok, a főkeresztvágatok, az irányvágatok és a robbanószertárak kiképzése folyik. A további munkálatok során

250 folyóméter keresztvágatot kell kihajtani a tanbánya második szintjén, majd abból egy 130 méter mély aknákat kell készíteni a Széchenyi-akna második szintjére. E munkálatok elvégzéséhez szükséges a tanbányánál egy új palahányó létesítése, ami már folyamatban van. Ugyancsak közeli feladat egy 1030 folyóméteres irányvágat kihajtása is a Széchenyi-akna

A munkaidő teljes kihasználása, a termelékenység növelése és a fokozott anyagtakarékosság a három alapfeltétele az önköltség csökkentésének

Deák László, Petőfi-akna fő-könyvelője látja így a kérdést. Persze, ehhez még sok más dolog is kapcsolódik, de ha ez a három „megy”, akkor — véleménye szerint — nincs baj az önköltséggel. — A harmadik negyedévi önköltségi tervünk 297 forint 58 fillér — mondotta. — Bonthatásban ez a következőképp néz ki: a negyedév első hónapjában — júliusban — a tervezett 296 forint 64 fillérrel szemben 268 forint 50 fillérrel teljesítettünk, vagyis csaknem 30 forintos megtakarítást értünk el. Sajnos, ezt a szintet a visszalévő két hónapban tartani nem tudjuk, hiszen a szeptember 5-i hűségjutalomkor mintegy 350—400 ezer forinttal többet osztunk ki a tervezettnél. Véleményem szerint azonban negyedéves szinten azért 10—15 forintos megtakarítást elérünk, s ez sem megvetendő.

Vajon milyen körülmények játszanak közre az önköltség csökkentésében, s itt, Petőfi-aknában minek tulajdonítható ez a szép eredmény?

— Köztudomású, hogy a pécsi üzemek közül Petőfi-akna ismerte fel elsőnek a korszerű biztosítás előnyét. Nem

felől a tanbányához való összeköttetés céljából. E munkánál havi 150—200 méteres előrehaladást kell elérni, mert csak tudnak időben csatlakozni a tanbányai koncentrációhoz. Igen fontos itt az irány és a szint pontos tartása. Közelebbi feladat még a tanbányai vakakna rakodóinak kiképzése, a mozdonyvágányzatának felújítása. A második szinten egy mozdonyvágat és

egy transzformátorkamrát létesítenek. Nagy Sándor helyettes bányamester foglalkozott az üzem távlati fejlesztési tervével is. Elmondta, hogy Széchenyi-akna hetedik szintjét 1971 végéig össze kell kötni István-aknával, majd 1972-től a Széchenyi-aknában termelt szenet István-aknára szállítják és onnan kötélpályán juttatják el a pécsi-ühegyi korszerűsített szénmosóba.

A beszámolót követő hozzászólásokban Kecskés János brigádvezető a kapák és lapátok minőségét kifogásolta. Elmondása szerint azok egy-két hetes használat után elkopnak. Benkő Ferenc járja a mozdonyvezetőktől kért lelkismeretesebb munkát. Kérte őket, hogy a csilléket a váltókra huzzassák be. Szilágyi Dezső a vasút megjavítását kérte, mert a rossz vasúton nehéz a csillézés. Imrei Lajos járja azt kifogásolta, hogy sok esetben hiányosan, vagy egyáltalán nem érkeznek meg a kért anyag és ez a termelésben kiesést okoz.

A kérdésekre az illetékes műszakiak adták meg a választ. Dr. Gróf József

mondom, kezdetben nem értünk el nagy eredményeket, mert annak ellenére, hogy TH-vasakat használtunk, sok volt a felfelhasználásunk is, és jelentős a fenntartási munkák. Ezek múltán azonban ez mindjobban csökken, s a korszerű biztosítás előnye most kezd éreztetni hatását. A másik, ami kedvezően befolyásolja az önköltség alakulását — és mi ebben is úttörők voltunk — a koncentrációk kiépítése. A koncentrált munkahelyeken csökken a szállító és fenntartó műszakok száma. A harmadik tényező pedig a negyedéves munkaszervezés bevezetése volt. Ez a jobb eredmények elérésében sokat segíthetnek — és segítenek is — az újítók. Egy-egy bevált, és a közvetlen szentremelési segítő javaslat növeli a termelékenységet, csökkenti az anyaghiányt. Ezen túlmenően azonban az üzem minden dolgozója sokat tehet az önköltség csökkentéséért például az anyagtakarékossággal.

Nem ritka jelenség, hogy amikor valaki például szöveget vételez, de annak csak egy részét használja fel, akkor a megmaradtakat nem viszi a raktárba, hanem egyszerűen bedobja az öreg fejtsébe. Esetenként nem nagy értékekről, néhány forintokról van csak szó, de sok kicsi sokra megy.

Mi rendszeresen ellenőrizzük az üzem anyagfelhasználását, s ha valahol pazarlást, vagy túlzott felhasználást észlelünk, azonnal szólunk az üzemvezetésnek, akik megteszik a szükséges intézkedéseket. A gazdaságosság elve megköveteli, hogy minél kisebb fizikai erőfeszítéssel, minél kevesebb anyagfelhasználással, minél rövidebb idő alatt a lehető legtöbb értéket állítsuk elő. Mi ennek szemléjében végezzük munkánkat, s ehhez kérjük a fizikai dolgozók segítségét.

Amikor a lakók válaszolnak

E gondolatnál a lakók illetékesek a válasza. Komlón a Csizmadia utca lakói — 32 aláírással — levelet írtak szerkesztőségünkhez. Arról számolnak be, hogy Haui Péter tanácsnag közbejárására régi panaszukat oldotta meg a DEDASZ komlói üzemvezetése. Az utcában (a buszmegállóig) nem volt közvilágítás. Farlas József üzemvezető — a bejelentés alapján — gyorsan intézkedett, s a lakók örömeire kigyúltak a fények.

A lakók elismerésüket fejezik ki a lap hasábjain keresztül is.

Utazási kedvezményt adnak

Többen kérdezték tőlünk, hogy az augusztus 28-tól szeptember 30-ig esedékes budapesti országos mezőgazdasági kiállításra az idén lesz-e kedvezményes utazás. Erre vonatkozóan a MÁV igazgatósága nyilatkozott. Közölték, hogy ezúttal is 33 százalékos menetdíj-kedvezményt adnak a vasút vonalán. A kedvezmény sorszámmal ellátott vásári igazolvány alapján vehető igénybe, amelyet a jegy váltásánál is kell bélyegeztetni. Budapestre való utazásra augusztus 27-én 0 órától szeptember 20-án 12 óráig, visszautazásra augusztus 28-án 16 órától szeptember 21-én 24 óráig használható a kedvezményes jegy.

A tankönyvek beszerzése

Meglehetősen sok embert érint az idei tankönyvellátással kapcsolatos tájékoztató. Ezért szükségesnek tartjuk az idevonatkozó minisztériumi közleményt ismertetni.

A reform szellemében készült első tankönyvek és munkafüzetek

Az illetékesek válaszolnak

A kereskedelem felkészült a bányásznap forgalomra

Tudott dolog, hogy ezekben a hónapokban kiváltképpen a bányásznap idején megnövekszik az üzletek forgalma. A kereskedelmi felkészüléséről Mihics Tibor, a Baranya megyei Kiskereskedelmi Váhaló komlói kirendeltségének vezetője a következőket írja: — Boltjainkba zömében már érkezett a bányásznapra rendelt áru. A méteraru szaküzletben kapható már a női szövétűdjonság. A szép őszi anyag ára 98—300 forint. Nagy a választék függöny, szőnyeg, és ágynemű anyagokban is. Velúrszőnyegek, az összekötők ára 160-tól 518 forintig váltakozik. A kisebbülő szőnyeg 1060-tól 1310-ig, a nagybédű szőnyeg 1500—3300 forintig kapható. Ha a vásárlás együttes értéke meghaladja a kettőezer forintot, az OTP részletfizetést is igénybe lehet venni.

A vas-műszaki boltban külföldi (Csajka), porszívó is található 1410 forintos árában. (Ezt csak készpénzre adjuk.)

Részletfizetésre vásárolható a Pannónia és a Danuvia moorkerekbár, a Venus porszívó, a löpce centrifuga, a halpsó magneton, a varrógép, valamint a Carmen, a Gékes, az Alba Regia televízió. A Carmennél és a Gékesnél előlegként 500-at, az Alba Regiánál pedig 1000-ot is előleget kell fizetni 18 napos kedvezményes részletfizetés mellett.

A Bástya felsőruházati boltban (1330-tól 1800 forintig) jó minőségű és tetszelős felkötött öltönyök vásárolhatók. Nagy választékban kaphatók a fiú- és a leánykaruhák, valamint a szőrmegalléros télikabátok.

A vásárlás megkönnyítése érdekében a boltjainkban vásárolt tv-és rádiókészüléket, porszívót, hűtőszekrényt, villany- és gáztűzhelyet házhoz szállítjuk — csekély térítést ellenében. A félreértések elkerülése végett hangsúlyozom, hogy csak a házhoz szállításról lehet szó, a lakásokba, az emeletekre nem visszük az árut.

Amikor a lakók válaszolnak

E gondolatnál a lakók illetékesek a válasza. Komlón a Csizmadia utca lakói — 32 aláírással — levelet írtak szerkesztőségünkhez. Arról számolnak be, hogy Haui Péter tanácsnag közbejárására régi panaszukat oldotta meg a DEDASZ komlói üzemvezetése. Az utcában (a buszmegállóig) nem volt közvilágítás. Farlas József üzemvezető — a bejelentés alapján — gyorsan intézkedett, s a lakók örömeire kigyúltak a fények.

A lakók elismerésüket fejezik ki a lap hasábjain keresztül is.

Utazási kedvezményt adnak

Többen kérdezték tőlünk, hogy az augusztus 28-tól szeptember 30-ig esedékes budapesti országos mezőgazdasági kiállításra az idén lesz-e kedvezményes utazás. Erre vonatkozóan a MÁV igazgatósága nyilatkozott. Közölték, hogy ezúttal is 33 százalékos menetdíj-kedvezményt adnak a vasút vonalán. A kedvezmény sorszámmal ellátott vásári igazolvány alapján vehető igénybe, amelyet a jegy váltásánál is kell bélyegeztetni. Budapestre való utazásra augusztus 27-én 0 órától szeptember 20-án 12 óráig, visszautazásra augusztus 28-án 16 órától szeptember 21-én 24 óráig használható a kedvezményes jegy.

A tankönyvek beszerzése

Meglehetősen sok embert érint az idei tankönyvellátással kapcsolatos tájékoztató. Ezért szükségesnek tartjuk az idevonatkozó minisztériumi közleményt ismertetni.

A reform szellemében készült első tankönyvek és munkafüzetek

Külföldi utazások

Az Expressz Ifjúsági Utazási Iroda szervezésében eddig 170 trószti fiatal utazott külföldre. Zömmel Szovjetunió, NDK, Lengyelország, Csehszlovákia, Románia és Ausztria nevezetességével ismerkedtek.

Brigád, amely az üzem össztermelésének 60 százalékát adja

Az Ortlieb-brigád tagjairól úgy beszélnek Vasason, mint akikre mindig, mindenben számítani lehet. Nevük fogalomma vált nemcsak azért, mert ez a 200 fős szocialista munkabrigád adja az üzem össztermelésének 60 százalékát, hanem azért is, mert a napi munkán túl, rendszeresen képezik magukat, gyarapítják általános, szakmai és politikai ismereteiket, részt vállalnak a társadalmi munkából.

Amikor beléptem a vasasi Petőfi-akna szakszervezeti irodájába, ott találtam a csapat néhány tagját. Lévárdi Györggyel, a szakszervezeti bizottság bér- és termelési felelősével beszélgettem. Itt újságotla Ortlieb István brigádvezető:

— A múlt vasárnap értekezletet tartottunk mind a négy negyed részére. A sok bejáró ellenére a csapat háromnegyed része megjelent.

— Miről volt szó a brigádeközleten? — Az eddigi vállalások teljesítéséről, az elkövetkező feladatokról. Brigádunk a vállalt 101 százalék helyett 102,1 százalékot teljesített az első félévben. Most, az alkotmány ünnep és a bányásznap tiszteletére — bár külön versenyt nem kezdeményeztünk — 102 százalékot teljesített vállaltunk...

— Ami egyúttal azt is jelenti, hogy ha az Ortlieb-brigád teljesíti a 102 százalékot, akkor az üzem is teljesíti a 100 százalékot — veti közbe Lévárdi György.

— Hogyan állnak a tanulással?

— Jól. Mindenki elvégezte a maga által vállalt iskolát. Még van ugyan néhány brigádtagnak, aki nem rendelkezik a nyolc általánossal, de ezek is rövidesen megszerzik. Ellenben van magasabb végzettségű brigádtagnak is. Völgyi Lajos most fejezte be a technikumot, mások pedig fővőre, vagy az azt követő évben végeznek. Az egyik vajárunk éppen a vasárnapi értekezleten jelentette be, hogy beiratkozott a gimnázium első oszt-

ályába. Sokan járnak közülünk szakszervezeti és politikai oktatásra is. Ilyen tekintetben tehát nincs baj a brigádon belül. Javítani kell viszont a munkafegyelmet. Nem szabad előfordulni egy szocialista munkabrigádban, hogy valakinek elveszik a KRESZ-lapját. Vagy hogy valaki utólag kérjen számot előfordul ilyen is. És jobban kell törődni nek meg hívni a családtagokat is, a feleségeket, az idősebb brigádtagokkal. A fiataloknak nagyobb részt kell vállalni a munkából.

Lévárdi György eddig csendben hallgatta beszélgetésünket, most azonban közbeszólt.

— Amit Ortlieb elvtárs eddig elmondott, az valóban szép és dicséretre méltó. En azonban egy sokkal lényegesebb vonását szeretném kiemelni ennek a brigádeközletnek. Éspedig azt, hogy az egyes szakok, a termelők, az előkészítők, hogyan bírálták egymást, milyen őszintén mondták el egymásnak problémáikat, kéréseiket a munka megjavítása érdekében. Rendkívül hasznos volt ez az értekezlet, s arra kell törekedni, hogy minél gyakrabban rendezzenek hasonló összejöveteleket. Ortlieb elvtárs nem említette, de én elmondom: a brigád azt tervezi, hogy idén őnt a területen tartanak értekezletet, olyan közösségekben, amelyek központban vannak. hogy a vidéki brigádtagok is könnyebben részt vehessenek a megbeszélésben. Es szerelnék meghívni a családtagokat is, a feleségeket, hád lássák, kikkel dolgozik együtt a férjük, milyen problémáik vannak. S bizonyos dolgokban még az ő segítségükre is számítani lehet. Nem könnyű egy ilyen nagyletszámú brigádot irányítani, de minél jobban megismerik egymást a brigádtagok, annál könnyebben tehetnek eleget önként vállalt kötelezettségeiknek. Mi büszkék vagyunk erre a brigádra, bizunk bennük, s reméljük, hogy — úgy mint eddig — ezután sem csatlódunk.

Ez illik az iskolába

Ezzel a címmel nyílt kiállítás és a vele egybekötött vásár a komlói Május 1. Művelődési Házban. A Baranya megyei Kiskereskedelmi Váhaló helyi kirendeltségének rendezésében papír, írószert és iskolai felszerelések kínálnak magukat. Az előre csomagolt felszerelések kivételével formaruhákat is bemutatnak. — Kapható fiú iskolaköpeny is. A polcokon ott sorakoznak a gyermekmelegítők éppúgy, mint a Bástya felsőruházati bolt különböző áruit. Cipőket, fluóltönyöket, és ba-

lonkabátot, lányka szövétruhát szintén vásárolhatnak az az érdeklődők. Alsó és felső melegítő 1—7-es számig kapható. Kínálnak csehszlovák (3-as) és kínai (6-os) síöltényt is. A meglehetősen gazdaság készletet rövidesen újabb szállítmánnyal egészítik ki.

A kiállítással egybekötött vásár szeptember 15-ig lesz nyitva. Naponta délelőtt 10-től 12-ig, és délután 1-től 6 óráig fogadják a vásárlókat. Szombaton fél 8 órától délután 3 óráig lehet vásárolni.

Cierny Balog harcban a szabadságért

Augusztus 20-a számunkra a megújuló élet törvénybeiktatását, alkotmányunk 15. éves évfordulóját jelenti. A szovjet testvérség, Csehszlovákia és a magyar nép ünnepi a Nagy Felkelés 10. évfordulóját. Ebből az alkalomból közöljük a prágai PRAGOPRESS szerkesztésében megjelent anyagot.

Cierny Balog község nevéhez fűződik a fasizmus elleni csehszlovák szabadságharcosok történetének egyik legdicsebb fejezete. Ahhoz a fontos szerephez, amelyet a község a Szlovák Nemzeti Felkelés során játszott, elsősorban kedvező feltételeket juttatott: mintegy tíz kilométer hosszúságban terül el a Szlovák Erőhad seregének erdőborította lejtőjén. A Cierny Hron (Fekete Garam) mindkét partján. A község környékén, valamint szlovákiai nagy kiterjedésű erdőterületekben persze nem sokat jelentettek volna a lakosság és a fegyveres ellenállás hiánya, az asszonyok és forradalmi beállítottsága nélkül.

Cierny Balog haladó szellemű lakossága már 1943-ban megalkotta az illegális forradalmi nemzeti bizottságot, kezdeményezte a fegyveres felkelés előkészítését. Partizánosztagokat szerveztek, melyekbe a falu férfi lakossága tizedével, majd százasaival jelentkezett. A Szlovák Nemzeti Felkelés fellángolása pillanatában több mint hatszáz férfi fogott fegyvert. A forradalmi lelkesedés az asszonyokat és gyermekeket is magával ragadta. Aki nem foghatott fegyvert, erődíszek építésénél segédkezett, az asszonyok meggyújtásuk a fegyvereket gyűjtötték egybe, amelyeket a szlovák repülőgépek dobáltak le a szlovák harcosok részére, és szállították a közeli breznói támaszpontba.

A községbeliek a partizánokat minden tekintetben támogatták a becsületes magatartásukért, sokan életükkel fizeltek. Cierny Balog 1944-ben súlyos kegyetlen telet élt át, de a gyűlöletes ellenség számára mindennap, minden egyes éjszaka újabb megújabb csapat jelentett.

A harci tevékenység 1945 januárjában érte el tetőpontját, amikor a front Cierny Baloghoz közeledett. A partizánosztagok és a falu lakosai alaposan felkészültek, hogy a német megszállókra mért csapás minél hatékonyabb legyen. A szlovák harcosok segítségével lehetővé tette a szovjet hadseregnek a gyors előnyomulást s így a visszavonuló fasizta csapatok Cierny Balog térségében súlyos, rendkívüli veszteségekkel járó vereséget szenvedtek.

A jól szervezett ellenállási mozgalomért, a partizán alakulatok hatékony támogatásáért és a fasizta megszállók elleni szívós fegyveres ellenállásért Cierny Balogot, a hősiesség magatartású községet a Szlovák Nemzeti Felkelés I. osztályú érdemrendjével tüntették ki. És nyilván nem véletlen az sem, hogy Petar Jilennický, a legnagyobb szlovák író, egyike Cierny Balog lakosságának drámai küzdelméről írt „Kronika” című regényének tárgyát.

A felszabadulás után Cierny Balog lakossága azzal a lelkes elhatározással kezdte el új életét, hogy a háborús pusztítás nyomait minél gyorsabban eltünteti, s hozzájárul a község újjáépítéséhez az új, kedvezőbb és szebb feltételek között. Aki ismerte az egykori Cierny Balogot, azt meglepi a község csodálatos átalakulása. A néhány fakunyhó helyén az erdős lejtőkön csinos villák állnak Cierny Balog a tize-

Az újtőkörök és műszaki tanácsok szervezeti felépítéséről

Több újtőkörrel foglalkozó olvasónk kérdésének eleget téve, közöljük a trösztgazdálkodás közelmúltban kiadott körlevelét, amely az újtőkörök szervezeti felépítésével, működésével foglalkozik.

Az újtőkörök négy egységbe állnak: elnökből, vezetőségéből, műszaki tanácsból és a kör tagjaiból. Az újtőkör megalakulása után kerül sor a kör vezetőségének megválasztására, mely a dolgozók létszámától függően 10-15 tagból áll. Az elnököt a vezetőség a saját sorából választja meg. A vezetőségbe beválasztható bármilyen képzettségű fizikai, adminisztratív és műszaki dolgozó.

A vezetőség megválasztását a műszaki tanács létrehozása követi.

A műszaki tanácsot úgy kell megválasztani, hogy abban minden szakma képviselve legyen. Szakmánként legalább 2 tagot kell választani. A műszaki tanácsnak csak műszaki beosztású dolgozók (mérnökök, technikusok) lehetnek a tagjai. A műszaki tanácsot nem a vezetőség, hanem az újtőkör tagjaiból kell megválasztani.

A kör működése:

Az újtőkör elnöke az Újtőkör Irodával egész évre szóló ütemtervet készít és előre rögzíti, hogy havonta mely napokon tartja üzemét a kör értekezletet. Az elnök a kijelölt napra gondoskodik a teremről, annak takarításáról, tülen fűtéséről. Felveszi a kapcsolatot az üzem szakszervezeti bizottságának titkárával és a kör vezetőségének bevonásával propaganda munkát végez. Ebben a munkában be kell vonni az üzem vezetőjét és a vezető műszak gárdát is. Az újtőkörök vezetősége havonta ellenőrzi az üzem szakszervezeti újtőkör megválasztásával az újtőkörmozgalmat, megvizsgálja a naplót, megállapítja, melyek azok a ja-

vaslatok, amelyeknek ügyintézésre késik.

A műszaki tanács feladata: Segítséget nyújt a vezetőségnek a propaganda munkában, támogatja az újtőkör tanácsot, rajzok elkészítésével, stb. Ez a munka nem a kör értekezletén történik, ezért az értekezleten közölni kell, hogy a műszaki tanácsnál mikor jelentkezzenek az újtőkörök. Azok a műszaki tanácsot, akik szabadidejükben rajzolnak, szerkesztenek, számításonkat vezetnek, közreműködők lehetnek azon újtőkörökön, amelyeknél átlagon felül tevékenységet fejtenek ki. A műszaki tanács ezenkívül segítséget nyújt az üzem egyéni elbírájának az újtőkörök véleményezésével kapcsolatban. Elbírálás előtt megvizsgálja a javaslatokat és véleményét mellékei.

Az újtőkörök értekezleteken az üzem vezetője, főmérnöke, egyéni elbírája, főkönyvelője, újtőkör elnöke és az üzem szakszervezeti bizottságának titkára hivatalból vannak jelen, ezért őket tisztviselőnek beválasztani nem lehet. Az újtőkörök értekezletéről minden esetben jegyzőkönyvet kell készíteni, melynek egy példányát a trösztbizottságra, két példányát az Újtőkör Irodára kell megküldeni. Egy példány az üzemnél marad.

Szovjet opera születik a Balatonnál

Dmitrij Sosztakovics, a világhírű szovjet zeneszerző Magyarországra indulása előtt nyilatkozott barcei újságban, hogy nemrég fejezett be két kvartettet, s most készülő a Donhoz is el akar látogatni, hogy eleget tegyen Solohov meghívásának. „Közös dalokat szeretnék hallani ott, ahol azok születtek és a nép ajkán élnek. Minél több tanácsot akarok kapni magától a halhatatlan regény szerzőjétől”.

Csütörtökön zárva tartanak a lottóirodák

Az augusztus 20-i ünnep miatt módosították a lottóirodák nyitvatartását. E napon a vidéki lottóirodák nem nyitnak ki, csupán a megye székhelyén lévő (Alkotmány utca 65.) 2. számú lottóiroda fogadja a lottózódokat déli 12 óráig. Komlón és más helyen a szelvényeket augusztus 19-én délután 3 óráig veszik át. Ugyanaddig kell leadni a 27-es rendkívüli és a 31-es rendes tárgyneremény nyertes szelvényeit is.

A bányavárosban már eddig is több szerencsés fogadó jelentkezett. Az 1088 103-as szelvényre T 422-es rádiót, a 2087 771-esre Callpo magnetofont, a 8015 278-asra Budapest rádiót, a 8135 495-ös szelvényre Kékes televíziót, és a velejáró 1000 forintos antennát adnak. Jelentkezett egy nyolc tagú Kossuth-hányal lottó kollektív is, amely négyezer forint értékű külföldi utazásra szóló jegyet nyert. Minthogy a csoport tagjai az évi szabadságukat már kivették, így az újtőkörök eladják majd.

VAGONKIRAKÓ MUNKÁKAT KERES A TRÖSZT. Az Anyagellátó Üzemnél állományon kívüli bérben vagonkirakási munkát lehet vállalni bármely időpontban. Érdeklődni: az üzem munkahelyi csoportjánál, vagy a 12-85-ös telefonon. A vagonkirakásért járó díjat az üzem pénztára két napon belül fizeti.

KANYARKAPARÓT KAPOTT SZÉCHENYI-AKNÁN. Júliusban — egymillió forintot beruházással — kanyarkaparót állítottak munkába Széchenyi-aknában. A tervek szerint a közeljövőben még több ilyen típusú kaparót állítanak üzembe.

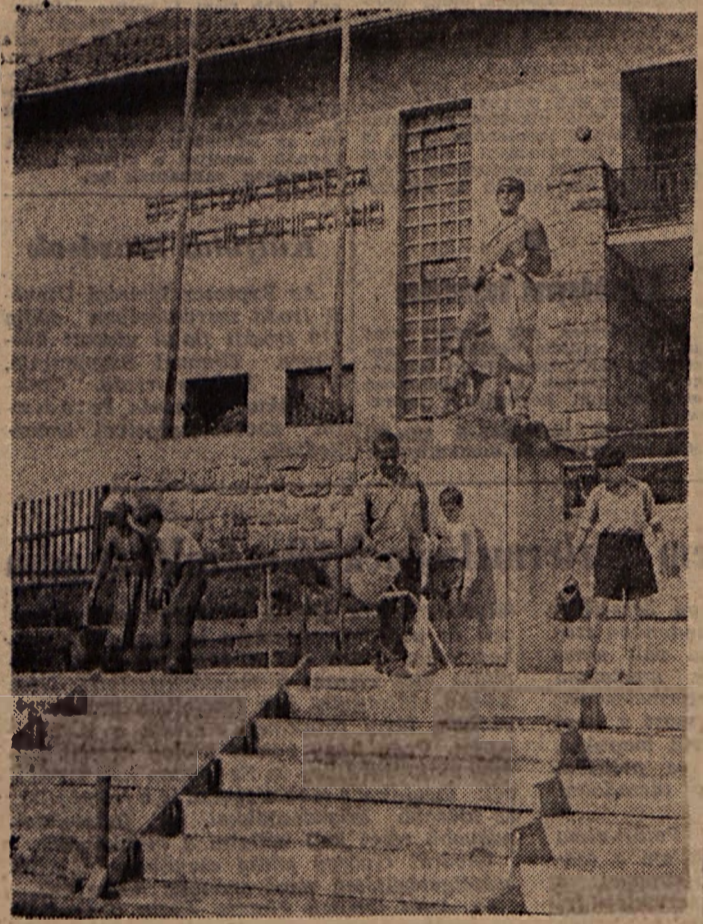
30 SZÁZALEKKAL EMELKEDETT A BALESETEK SZÁMA SZÉCHENYI-AKNÁN. Széchenyi-aknában az utóbbi fél évben 80-ról 104-re emelkedett a baleseti gyakorisági szám, s ez mintegy 30 százalékos növekedésnek felel meg. Az ezzel kapcsolatos vizsgálat megállapította, hogy a sérülések többégy vizsgáztatásból, hanyagságból és szabálytalan munkavégzésből adódk.

BŐVÍTIK A VASASI PÁRTHÁZAT. A közelmúltban megkezdődött a vasasi, községi pártház bővítése. A munkához jelentős segítséget nyújtanak a bányászati szocialista brigádja. Elsőként Ortléban István szocialista munkabrigádja ajánlott fel társadalmi munkát. A kollektíva csilléssel 100 órát vállalt. Augusztus 13-án a brigádvezető és több társa végzett társadalmi munkát az építkezésen.

NÉGYNAPOS ORSZÁGJÁRÁSON VETTEK RÉSZT Vasas Petőfi-akna fiataljai a KISZ-szervezet kezdeményezésére. Az ötven tagú csoportban szocialista brigádtagok, KISZ-aktívák ismerkedtek Mátrafüred és a Mátra vidékkel.

FIZETÉSI KEDVEZMÉNYBEN RÉSZESÜLNEK azok a vásárlók, akik 100 forint feletti értékben vesznek könyvet, vásárolnak a komló könyvesboltban. Szépirodalmi könyveket, útcírcsokot és ismeretterjesztő műveket állítottak össze egy jegyzékben, s azt az üzemi bizománysoknál is meg lehet tekinteni. A sorozatban található a közelmúltban megjelent és még most is kapható legjobb könyvek színe-javát.

A CSERTETŐI HÓSI EMLÉKMŰ KÖRNYÉKEKENEK rendezését, parkosítását vállalták az István-aknai KISZ-klubok. A munkálatokat a tegnapi napon kezdték meg.

A Cierny Balog lakosai a kultúrház tájékat tatarozzák. Előtérben a Szlovák Nemzeti Felkelés hőseinek emlékműve.

Hősiességük nagy erőpróbájára 1944 október második felében került sor, amikor a német megszállók Cierny Balog térségében támadást indítottak a szlovák felkelők védelmi állásai ellen. A küzdelem vad volt, sok áldozatot követelt, de azonban csak egérszerezte a szabadságharcok eszantságát, hogy partizánok a végső győzelemig. A partizánok a felkelők katonáival együtt a legkezebe szorultak vissza. Csak Cierny Balog lakossága, az jóval előbb kiépítette a védelmi állásait, amelyek a folytatásához szükségesek voltak.

A Cierny Balog lakosai a kultúrház tájékat tatarozzák. Előtérben a Szlovák Nemzeti Felkelés hőseinek emlékműve. Hősiességük nagy erőpróbájára 1944 október második felében került sor, amikor a német megszállók Cierny Balog térségében támadást indítottak a szlovák felkelők védelmi állásai ellen. A küzdelem vad volt, sok áldozatot követelt, de azonban csak egérszerezte a szabadságharcok eszantságát, hogy partizánok a végső győzelemig. A partizánok a felkelők katonáival együtt a legkezebe szorultak vissza. Csak Cierny Balog lakossága, az jóval előbb kiépítette a védelmi állásait, amelyek a folytatásához szükségesek voltak.

Eredményesnek bizonyul a tüzesetek megelőzésére tartott előadás-sorozat és gyakorlati bemutató

A február 25-i számunkban adtuk jelentést arról, hogy előadás-sorozatban és gyakorlati bemutatók voltak résztvevők Komlón a községi tűzoltóparancsnokok. Az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy a tűzrendészet szabályainak megismerése hasznosnak bizonyul. A bányaváros tűzrendészeti alosztályához tartozó 34 községben mezőgazdasági tűz nem fordult elő augusztus közepéig. Ez nagyrészt annak köszönhető, hogy az ismeretek birtokában a megelőző intézkedések eredményesek voltak. Ez a körülmény természetesen azokat is kéri, akik kint a földeken dolgoznak.

A rendszeres ellenőrzés is hozzájárult az idei kedvező helyzetekhez. Mert szabálytalanságok meg mindig adódnak. Így volt ez a napokban Mecskehalun is. A cséplésnél a tűzrendészeti szabályok betartására elsősorban felelős erőgépkész elhagyta a szűrőt. — meghozza indokolatlanul — egy esetleges tűz eset-

tén nem lett volna olyan ember, aki a gépeket elvontassa az asztalok közül. Találtak itt más rendellenességeket is, mint például a dohányzóterem megfelelő kijelölése, a mázsa rossz elhelyezése, vagy a cséplőgép forgószámlájának nem megfelelő rögzítése.

A tapasztalatok azt mutatják, hogy az üzemekben a tűzrendészet szabályait nem kellően ismerik. A Helyiipari Vállalatnál az idén már másodszer fordult elő tüzeset. Ezúttal is gondatlanság volt az ok, csak úgy, mint az év elején. Ezúttal az asztalos-üzem dülkőző műhelyében volt a baleset. Gelszkhopf Antal lakatos (vizsga nélkül és utasítás híján) olyan helyen végezte a lángvágást hegesztőpiszollyal, ahol nem lett volna szabad dolgozni. Közel ezert forint értékű készülő bútor égett meg. A felelősségre vonás megállapításáért Gelszkhopf ügyét az ügyészségnek adták át.

Augusztus 11-én a záróra után tüzeset történt a Pepita presszó italbolt részlegében is. A söntészt mellett lévő asztalok tüzet fogtak a pult végén elhelyezett hulladékgyűjtőbe dobott égő cigarettától. Az eset szerencsés kimenetelű volt, mert a presszó még üzemelt, és a tüzet eloltották. Itt azt a szabályt sértették meg, miszerint éghető anyagot csak tűzálló edényben lehet tartani, s a munka befejezése után eltávolítani vagy megsemmisíteni.

Aranykoszorút nyertek

Kevesen tudják, hogy a kanári madarak is versenyeznek. A napokban egy ismerősömnél jártam, ahol sok-sok kis énekest láttam. Ezek a dalosmadarak hosszú évek óta rabságban élnek. Ősleik a forró égővi szigetvilágról származnak. A XVII. században kerültek Európába. Enekük természetesen ösztönből fakad, de az ember tudatos neveléssel bizonyos hangfajtákat alakított ki náluk. A Magyar Nemeskanári Tenyésztők Egyesülete évente rendez számukra versenyt. Komlón Tóth János tanár foglalkozik „hivatásszerűen” a kedves madarakkal. A versenyre a legjobb kis dalosokat választja össze, négyet egy csoportba. Ezek szorgalmas „edzés” után kerülnek versenyen a bíráló bizottság elé, ahol 30 percen keresztül figyelik, hogy milyen futam-

kal énekelnek. Magas követelmények elé állítják a kis bajnokjelölteket. A hangokat hat fő és két kiegészítő futamra osztva pontozzák. A legmagasabb eredmény 90 pont, amit elérhet egy-egy énekes. A csapat teljesítményét összeadják, és ennek alapján értékelik. Tóth János madaral az egyik pécsi versenyen aranykoszorút és egy ezüst sörteget nyertek.

FINTOR

A „modern” Anonymusok

Szegény III. Béla király jegyzője azonnal megfordulna a sírjában, ha tudná, hogy 1964-ben ilyen körülmények között emlegetik a nevét. Dícséretére legyen mondván, hogy csak a nevét használok fel irásomhoz. Egyébként a középkorban ált névtelen jegyző és a mostani névtelenek között nagy különbség van. A mostaniak névtelen levelekkel tüntek fel, az igaz Anonymus többet tett ennél: történelmi jegyzett fel az utókor számára.

használ az ismeretlenség burkolódzó egység? Azt hiszem a társadalomnak nem hiszem kialakul egy helytelen nézet, hogy névtelenül kígyót, békalet lehet másokra szórni — bírálat nélkül, legfeljebb egy-egy ember foglalkozik a dologgal. Néhányuk kellematlanságot okoz, töpreng: vajon kinek áll útjában?

Százszóval az egyik bejelentés közérdekű volt, semmi szükség nem volt rá, hogy névtelenül küldjék. A másik súlyos megállapításokat tartalmazott egy vezetőállású dolgozó. A vádak nem voltak megalapozottak, és helytállóak. Tul azonban azon, hogy megalapozott volt-e a bejelentés vagy sem, inkább azt a szemléletet szeretném kiemelni, ami a level névtelenségében rejlik. Miért van szükség egy levelet így elküldeni? Kinek

A „bejelentő” pillanatnyilag talán jól érzi magát: gondolatokozott másnak, más helyi nyugalma felbolydította. — Csakhogy minden akciónak van reakciója is! Mi lesz ha egyszer kiderül, hogy ki volt a „névtelen”? Biztosan benne, hogy a becsületes emberek megvetése kísérik útját! Úgy vélem semmi szükség nincs arra, hogy nevével egymás becsületébe dobogjanak azok, akiknek egyéni célja és érdeke a jobb jövőért való küzdelem.

IFJÚSÁG A SZOCIALIZMUS ÉRT

Jó ütemben halad a kongresszusi felkészülés a KISZ alapszervezetekben

A termelést segítő mozgalmakról — A pártszervezetek számoltassák be a KISZ vezetőket a végzett munkáról

A Mecseki Szénbányászati Tröszt Pártbizottsága napirendre tűzte a KISZ-kongresszusra való felkészülés tapasztalatait. A napirend előadója: P. Kovács Tibor elvtárs volt.

Kommunista Ifjúsági Szövetségünk a Magyar Szocialista Munkáspárt kezdeményezésére és vezetésével született meg 1957-ben s ez akkor konszolidáció jelentős politikai tényezője volt. Szövetségünk a szocializmus építésének jelenlegi időszakában és az elmúlt években is jelentős társadalmi erőt képvisel: tevékenyen bekapcsolódik a népgazdaság fejlesztésének munkájába, segít a fiatalok tudatának formálásában, mozgósít jelentős társadalmi feladatokat megoldására.

Több mint 7 év telt el ifjúságunk életében a szövetség megalakulása óta. Ezen hét év alatt két igen jelentős esemény zajlott le. Az egyik az 1958-ban megtartott országos értekezlet, míg 1960-ban az első kongresszus.

Ez év március 13-án a KISZ KB Intéző Bizottsága kimondta, hogy összehívják a KISZ II. kongresszusát. Így az 1964-es esztendő a KISZ II. kongresszusára való felkészülés, a trösztli kiüldöttértekezlet, az I. kongresszus határozatait végrehajtásának utolsó esztendője. Bizottságunk ennek megfelelően szabta meg munkáját, végezte irányító tevékenységét.

Szervezettségünket vizsgálva a következőket állapíthatjuk meg. A tröszt üzemeiben min egy 20 ezer dolgozó közül a KISZ korhatáron belüli fiatalok száma 4014 fő.

Kongresszusi felkészülésünknek két szakaszát különböztethetjük meg.

Amikor bizottságaink, alapszervezeteink tudomást szereztek a kongresszus időpontjáról, röpgyüléseket hívtak össze, mely röpgyüléseket szocialista brigádjaink, alapszervezeteink különböző, a tröszt gazdasági eredményeinek növelését célzó vállalásokat tettek.

Elsőnek a Kossuth-bányához tartozó alapszervezetek tetek vállalást, majd Zobák-, István-akna és sorolhatnánk tovább, hiszen 15 alapszervezetünk 35 fős vállalása mind ezt a célt szolgálja. Kossuth-bánya fiataljai pl. vállalták, hogy 3 db TH-hajtógéppel 19 000 db TH-gyűrű helyett 20 000 db-ot hajlítanak újra éves szinten. Termelési osztályunk feléves értékelő jelentése alapján eddig 17 077 db-ot teljesítettek. Vagy Zobák-aknán Fábos Rudolf szocialista ifjúsági brigádja vállalta, hogy teljesítménye meddőben 13,5 cm/műszak, szénben 15,0 cm/műszak felett lesz.

Üzemérdekből ezt a csapatot mindig a legsürgősebb helyekre telepítették, így vállalásuk nem értékelhető. Azonban átlagosan ezen helyeken teljesítményük 126 százalék volt. István-aknán a vállalatuk alapján létrehoztak egy elővájást és egy szállító ifjúsági brigádot. A Szechenyi-aknai Cservenka Géza vezérelt ifjúsági brigádja vállalta, hogy termelési tervét 103,5 százalékra teljesíti. Feladatuk szűk körű vállalásukat 15,7 százalékra teljesítették. Zobák-aknán a 39-es frontfejlesztési csapat vállalta, hogy frontelőrehaladási sebességét 4 m/nap teljesíti. Az eredményük 1,55 m/nap. Látható tehát, hogy alapszervezeteink ezen vállalással mind a tröszt tervét teljesítést segítik elő. Ezen vállalásokat az üzem gazdasági pártvezetéseivel a beszélték fel. Így most

tosnak tartottuk, hogy úgy a vállalásokat, mint az elért eredményeket mindenkor megfelelően propagáljuk.

Kongresszusi felkészülésünk jegyében a két központosított munkásszállón megemlékeztünk a Gyarmati Ifjúság Napjáról. Második fontos feladatunknak a helyes káderkiválasztást tartottuk. Szükségünk tartjuk szervezeti felépítésünk módosítását, figyelembe véve az új gazdasági egységeket, valamint a párt új szervezeti felépítését. Végrehajtó bizottságunk elfogadta új szervezeti felépítésünket s így a kiüldöttválasztó taggyűlés után három nagyüzemi bizottságunk lesz: Kossuth-, István- és Zobák-akna. Három csúcsvezetőségünk: Újhegy, Pécsbánya és Északi Üzemek. Összesen 32 alapszervezettel.

Elmondhatjuk, hogy eddig 21 alapszervezet küldte be elképzelését, javaslatát. A 21 alapszervezetben a javaslatok szerint 159 vezetőségi tag lesz, illetve fog dolgozni. A 159 főből párttag, illetve tagjelölt 56 párttag, ami 35 százalékos aránynak felel meg. Foglalkozásra nézve a fizikai munkát végző vezetőségi tagok száma 94 fő, a műszakiak száma 55 fő, míg egyéb foglalkozású 10 fő. A vezetőségi tagok átlagos életkora 23,4 év.

Bizottságunk tájékoztatójának elején harmadik fontos feladatunkként a bizottsági beszámoló realitás, helyes elkészítését említettem. Ezen feladatunk végrehajtására 3 munkacsoportot hoztunk létre. A munkacsoportokban bizottságunk tagjai kerültek és a megadott szempontok alapján kezdték meg és fejezték be felmérést, elemző munkájukat. Jelentésüket f. hó 20-ig fogják megadni. Ez a felmérés adja majd kiüldöttértekezletünk beszámolójának gerincét.

Termelést segítő tevékenységünk felmérését végző munkacsoport ezen jelentését már megadta bizottságunknak. A jelentés szerint üzemeinkben 50 ifjúsági brigád dolgozik 1117 fővel. A brigádokban 126 KISZ-tag dolgozik.

A brigádok végzett munkájait termelési osztályunk negyedévenként értékeli, s erről VB-kat megfelelően tájékoztatja.

A Nehézipari Minisztérium, a Bányaiipari Dolgozók Szakszervezete és a KISZ KB a bányaiiparban folyó munkaverseny eddigi tapasztalata alapján helyesli és támogatja a KISZ-alapszervezetek azon kezdeményezését, hogy a kollektív versenyformák megtartása és továbbvittele mellett meg kell indítani a bányaiipari fiatal szakmunkások között is a Szakma Ifjú Mestere cím elnyeréséért folyó egyéni versenyt. Az iparág területén eddig már meghonosodott versenymozgalomnak ez az új az ifjúság tömegeit mozgósító formája alkalmas arra, hogy a fiatal szakmunkások továbbképzésének keretén belül nemcsak az általános szakmai ismeretekre irányítja a fiatalok figyelmét, hanem a mindennapi termelőmunka végzésével szorosan összefüggő szakmai kérdésekre is. Bizottságunk ezen mozgalmat meghirdette az alapszervezetek felé, s ennek eredményeként 237 fiatal nevezett be a mozgalomba. Fontosnak tartjuk, hogy megfelelően előkészítettek és jól lebonnyoltottak legyenek ezen mozgalom vizsgái. Ennek érdekében termelési osztályunk kidolgozta a vizsgakérdéseket, s eljárás, illetve eljárás az adott üzemek vezetőihez.

KISZ-szervezeteink az idei oktatási évben is megszervezték a politikai oktatást. Az Intéző

Bizottság módosította az oktatási formákat. Az új oktatási formák lehetővé teszik a fiatalok érdeklődési körének megfelelő oktatási forma kiválasztását. Alapszervezeteink megalakították az elbeszélgető bizottságokat, melyek munkájukat f. hó 25-ig fejezték be. A politikai oktatások beindításáról az alapszervezeti párttitkár elvtársakat is értesítettük.

Előttünk álló feladatunk még a káderválasztás befejezése, mely után kongresszusi felkészülésünk második szakaszát kezdjük el.

Véleményünk szerint

kongresszusi felkészülésünk alapszervezeteknél, bizottságainknál megfelelő ütemben, tartalmas munkával folyik. Bizottságunk továbbra is folytatja a fiatalokkal történő beszélgetéseket. A felkészülés időszakában különösen fontosnak tartjuk, hogy bizottságunk tagjai minél többet legyenek kint az alapszervezeteknél, s útmutatásaikkal, tanácsaikkal segítsék az alapszervezetek kongresszusi előkészületét, felkészülését.

Továbbra is igényeljük pártbizottságunk, párt-alapszervezeteink elméleti, gyakorlati segítségét, kérjük, hogy fokozottabban számoltassák be alapszervezeteinket kongresszusi felkészülésük állásáról. A KISZ rendezvényein a párt-szervezeteink képviseltesék magukat, mondjanak véleményt munkáinkról ezzel is elősegítve kongresszusi célkitűzéseink maradéktalan végrehajtását.

BEMUTATJUK;

a budapesti fiatalok kedvenc szórakozóhelyét

A budapesti fiatalok ha manapság gondolatban nyár-esti programjaikat állítják össze, soha nem felejtik ki a festői kilátású, budai ifjúsági szórakozóhelyet, az Ybl-parkot. Néhány év leforgása alatt az Ybl-park — minden túlzás nélkül — a fiatalok egyik legkedveltebb találkozóhelye lett.

Nyitvatartásának minden napjára tartogat valami érdekességet. Nézzük csak a nap-tartást... (Hétfőn: a park zárva). Kedd: ezen a napon a pódium az ifjúsági öntevékeny tánczenekaroké, amelyek a park allandó és népszerű zenekarával, a Bergendi-együttesrel közösen lépnek színpadra. Szerda: a társastánc-bemutatók napja. Ezeket az esteiken mindig más-más ifjúsági táncklub fiataljai adnak „mintát” a szép és izléses modern táncból. Csütörtök: a fiatal, öntevékeny énekesek megszólalási lehetősége ez a nap. Péntek: megint egy szünnap. Szombat és vasárnap a műsorok, fejtörők színes napja. De több koncertre is sor kerül, és a hét végén felépnek mindazok, akiknek szívesen tapsol az ifjúság Kabos Lászlótól, Koós Jánosig.

A kép az Ybl-parkot ábrázolja.

Tájértékeztet

Az ország valamennyi bányaiüzemének KISZ funkcionáriusait meghívta a KISZ Központi Bizottsága a szeptember 10—11-én Pécsen megrendezésre kerülő tájértékeztetésre. A kétnapos program során a KB előadója, a kongresszusi felkészülésről tájékoztatja a KISZ-vezetőket. A Mecseki Szénbányászati Tröszt KISZ-Bizottságának titkára a pécsi tapasztalatokkal ismerteti meg a tájértékeztet résztvevőit.

Továbbképzés Balatonfenyvesen

A függetlenített KISZ-apparátus tagjai egyhetes továbbképzőn vesznek részt Balatonfenyvesen, a Baranya megyei KISZ-Bizottság vezetőképző táborában. A napirend során az elmúlt héten Méhes Lajos elvtárs, a KISZ Központi Bizottságának titkára is előadást tartott, a kongresszusi feladatokról. Ezen a továbbképzésen az apparátus tagjai a kongresszusi irányelveket tanulmányozzák.

Elismerés a Béta-aknai fiataloknak

A Béta-aknai KISZ-szervezet fiataljai kivették részüket a mezőgazdaság megsegítésére indított mozgalom során. A nyár folyamán azonkívül, hogy részt vettek a Komló-sikondai műút építésénél, négy alkalommal mentek aratni a sádsi termelőszövetkezetbe. Összesen 190 fiatal egyenként 8—8 órát dolgozott az aratásnál. Közreműködésükről nagy elismeréssel nyilatkoztak a tisz vezetők. Az értékelés szerint az első félévben a Béta-aknai fiatalok 2928 óra társadalmi munkát végeztek.

Alkotmány-napi ünnepség Meszesen

A műsorban felépnek a börgyári kiszesek — Várják Meszes lakóit az ünnepségre

A KISZ trösztbizottsága szervezésében az idei alkotmány-napi megemlékezést augusztus 19-én, szerdán délután 16 órakor a meszesi új munkásszállóban tartják.

Az ünnepségen a KISZ trösztbizottságának képviselője méltatja az évforduló jelentőségét, majd kultúrműsorral kedveskednek a résztvevőknek. A programban fellépnek a „Szocialista Kultúráért” jelvényt kaptak Pécsben áttelepi daloskör tagjai. A „Ki mit tud” műsorból ismert Pasch József harmonikaművész, és színes műsort állítottak össze ez alkalomra a Pécsi Börgyár Művelődési Házának színészei.

Az idei alkotmány-napi ünnepségre ezúton is meghívják a fiatalok a Meszes-lelepi lakókat, hogy ez alkalommal bemutassák a telep új létesítményét az érdeklődőknek.

Felhívás a KISZ szervezetekhez

A KISZ trösztbizottsága ezúton is felhívja a KISZ-szervezetek figyelmét, hogy a KISZ kongresszusa alkalmából decemberben a Pannonia Szálló nagyertermében nyitja meg „Baranya ifjúsága 1964” című kiállítását a Baranya megyei KISZ-Bizottság. A KISZ-életet ábrázoló fényképeket, mesetermunkákat, a KISZ társadalmi munkásefőket megőrző albumokat és egyebeket a KISZ-bizottságok, juttassák el a trösztli agit.-prop. felelősökhöz.

Mit tehetnek az FMT-k?

Zobák és Béta-aknaiak hasznos kezdeményezése — Ahol hiányzik a konkrét feladat

A Mecseki Szénbányászati Tröszt KISZ-szervezeteiben az FMT mozgalom alakulását vizsgálva megállapítható, hogy az általában, ahol arra mód és lehetőség kínálkozott, megalakult és működik.

Így Kossuth-bányán KISZ-bizottsági, Szabolcs- és Pécs VB-bányán KISZ csúcsvezetőségi, míg Béta-, Zobák- és Vasas-bányán KISZ-alapszervezeti szinten végzik a munkát.

Ellenben a komló Szénelőkészítő Üzemben, a Központi Anyagellátó Üzemnél nincs FMT mozgalom és Újhegyen a csúcsvezetőségénél 1962-ben megindult FMT mozgalom időközben teljesen megszűnt. Az Anyagellátó Üzemnél és a Szénelőkészítő Üzemnél az FMT létrehozása nem is indokolt az alacsony létszám miatt. Sajnálatos azonban az újhegyi KISZ csúcsvezetés irányítása alatt működő FMT teljes szétesése, ami csak az-azal magyarázható, hogy kiváltak

a mozgalmából azok a fiatalok, akik lelkes támogatói voltak az ügynek. Az Északi Üzemek KISZ-bizottságán most van szervezés alatt az FMT s őket a Zobák-aknaiak patronálják.

A KISZ-szervezeteinknél működő FMT-k fő tevékenységüket a fiatalok szakmai nevelésében fejtik ki. Így az 6 fős adatk a „Szakma Ifjú Mestere” mozgalom elméleti és gyakorlati irányítása és vitela, a vállalt feladatok jó és eredményes ellátása. Különösen szép eredményről számolhat be a Zobák-aknai és a Béta-aknai KISZ-alapszervezet irányítása a működő FMT.

Új és szép feladatot vállalt a Béta-aknai KISZ-alapszervezet: FMT-mozgalma, amikor a szocialista brigádok támogatását tűzte célul, melyet eredményesen meg is old.

A Zobák-aknai FMT mozgalom keretén belül működik egy ifjúsági csoport, mely hivatott a fiatalok újításokkal kapcsolatos ügyes-bajos dolgait intézni. — Ugyanez Béta-aknán is megtalálható.

Új technológia bevezetése, a szénfűrészes jövesztés felett vállalt védnökséget a vasas KISZ-szervezet FMT mozgalma. Ezzel azonban minden energiáját elhasználta, mert a kísérletek befejezése után az FMT mozgalom is teljesen elapadt.

Igen hasznosnak könyvelhetjük el, hogy például Zobák-aknán az FMT tartja a baleset elleni oktatást.

A Kossuth-bányai FMT munkája és teljesítése a pernyével történő iszapoltás költségvetésének csökkentését.

Az elmondottakból világosan kitűnik, hogy a KISZ-alapszervezeteinkben működő FMT mozgalmaknak van működési területek, a problémák egész széles skálájával segíthetik elő a balesetmentes, gazdaságos munkát. Mégis feladathányattal, r. b. létszámmal küzd a Szabolcs-bányai, a Pécsbányai- és bizonyos mértékig a Kossuth-bányai FMT mozgalom, ugyanis hiányos eredmények látnak az joggal feltételezhető.

Szükséges azt is világosan látni, hogy az FMT mozgalom néhány területen tapasztalható elapadásának az az oka, hogy mindig valami különös feladatot szánunk és kívánunk adni az FMT-k számára. S ha ez feladatos nem sikerül, az FMT probléma nélkül marad, ami szükségképpen a mozgalom elapadásához vezet.

A felülvizsgálat alapján az eddigi eredményeket figyelembe véve, az FMT mozgalom kiemelt szerepe és eredményesebbé tétele érdekében az alábbiakat célszerű figyelembe venni:

1. Az FMT-k részére a trösztvezetésnek és az igen fontos feladatokat megvalósító programot fel kell készítenie.
2. A program összeállításánál kért kell az üzemi párt- és szakszervezet segítségét, valamint az üzemvezetés támogatását.
3. A program tartalmában napi, általános és különleges feladatot.
4. Az FMT vezetőségét a KISZ-szervezet támogatni kell munkáját kísérő figyelemmel és esetenként támogatással. Mindezek megoldása elősegíti a KISZ-szervezeteinkben működő FMT-k eredményesebb működését, amelyre az elmondottak alapján nagy szükség van.

KISZ Végrehajtó Bizottság Termelési Osztálya

Asztalitenisz

Döntőbe került a Pécsi Bányász asztalitenisz-csapata a megyei Népköztársasági Kupában. Az elmúlt héten sportolónk a Pécsi Dózsa együttesét 5:4 arányban győzték le, és ezzel a másik ágon bejutott Pécsi Bányász csapatával fogják megvívni a döntő találkozót. A győzelmet a Dózsa ellen Pap I, Fonód 2-2, Pálmai szerezte. A bajnokságban a Bányász legyőzte a boryári együttest, most is a bányások győzelme várható. Asztaliteniszezőink egyébként részt vettek a Kecskeméti rendezett országos vidéki csapatbajnokságon, ahol 64 csapat, köztük több NB I-es indult. A Kecskeméti Vörös Meteor és a Ceglédi VSE legyőzték a 16 köze került együttesünk a nyolc közé jutásért Jászberénytől vereséget szenvedett és ezzel a további küzdelmekből kiesett. Augusztus 23-án érdekes mérkőzésre kerül sor a Puskin kultúrotthonban, délelőtt 9 órakor a Budapest XIII. kerületi válogatott lesz a hazaiak ellenfele. Ez a mérkőzés barátságos jellegű.

Pap József

Labdarúgó NB III

Vasárnap megkezdődött a labdarúgó NB III. őszi idényének küzdelem-sorozata. Csapatunk közül a Maza-Szászvár Nagykanizsán rajtolt (Bányász-rangadó volt), míg a Pécsszabolcs otthonában fogadta a bajnokjelölt Kaposvári Kinizsét.

NAGYKANIZSAI BANYÁSZ — MÁZA-SZÁSZVÁRI BANYÁSZ 3:1 (1:0)

Együttesünk összeállítás: Süvegs — Koller, Pecsnek, Széles — Szabó, Kádár — Géth, Hernádi, Róth II, Róth I, Agoston. Az eredmény alakulása: 1:0, 2:0, 2:1 (Agoston), 3:1. Egyenlő erők küzdelmében a helyzetet jobban kihasználó hazaiak megérdemelten győztek. A mérkőzés befejezése előtt 10 percében kanizsaiak kihagytak egy 11-est, a kaputára lötték a labdát. Említésre méltó még, hogy a 35. percben Koller Zoltán hűzódást szenvedett, s ettől kezdve csak statisztált. A 3:1-es hazai győzelemhez tehát ez is hozzájárult. Csapatunk legközelebb hazai pályán a Szekszárdi Petőfit fogadja.

Kádár Ferenc

KAPOSVÁRI KINIZSI — PÉCSSZABOLCSI BANYÁSZ 3:0 (2:0)

A Marton — Kovár, Rózsa, Keszyús — Imrő, Veit — Györfi, Enok, Mazil, Antal, Gráf összeállítású hazai csapat esélytelenül lépett pályára a bajnokságban vezető Kinizsi ellen. A jóiramu mérkőzés kénytelenül rontotta, hogy a hazaiak egy-két játékos a ellenfél nagyobb technikai képzettségét durvasággal akarta kiegyenlíteni. A második félidőben már megnyugodott a Bányász csapat, és beletörődött a vereségbe. A Kaposvári Kinizsi győzelme teljesen megérdemelt, bár mindhárom góljuk kapushibából született. A Pécsszabolcsi Bányász vasárnap Taszáron mérkőzik a bajnoki pontokért.

AZ NB III. DÉLNYUGATI CSOPORTJÁNAK TOVÁBBI EREDMÉNYEI:

Nagykanizsai VTE—Kalcoca 1:0, PEAC—Szekszárdi Dózsa 3:0, Dombóvári VSE—NK. Dózsa 3:2, Szekszárdi Petőfi—Taszár 2:1, Kalocsai Kinizsi—Bajai MTE 2:1, Nagymányoki Brikett—Mohácsi TE 1:1.

Rózsa György

AZ NB III. ÁLLÁSA:

1. Kaposvár	16	13	1	2	46:13	27
2. Baja	16	8	4	4	20:14	20
3. Kalocsai K.	16	9	3	3	29:20	24
4. Pécsi EAC	16	9	1	6	24:18	19
5. Szekszárdi D.	16	7	4	5	26:18	18
6. Mohács	16	8	2	6	19:13	18
7. Nagyk. B.	16	7	3	6	21:16	17
8. Dombóvár	16	8	1	7	30:30	17
9. Nagyk. VTE	16	7	1	8	20:18	15
10. Nagymányok	16	4	7	5	17:16	15
11. Maza-Szászvár	16	3	8	5	19:30	13
12. Maza-Szászvár	16	6	1	9	16:28	13
13. Kalocsai H.	16	5	2	9	26:32	12
14. Pécs	16	4	3	9	19:31	11
15. Szekszárdi P.	16	3	5	8	17:32	11
16. Taszár	16	4	2	10	23:33	11

SPORT

A 6:2-es vereség után vasárnap ismét nehéz ellenfelet (Tatabánya) kap a Komlói Bányász

Vasas—Komló 6:2 (2:3). Fáy utca, 8 ezer néző. Vezető: Brócsky (Bircsák, Fáy). Bp. Vasas: Szentmihályi — Inácz, Mészöly, Sárosi — Bakos, Berendi — Pál, Farkas, Nelli, Puszkás, Zsoldos. Komlói Bányász: Balogh — Komló, Palotás, Csordás — Szócs, Józsa — Garai, Rónai, Lelovits, Sós, Lazaridisz.

Nyolc védőjátékos kapott helyet együttesünkben, s ez önmagában meghatározta a csapat taktikai felépítését. Készséges védőjátékosok a kapu előterébe, a ez hosszú ideig jonak is bizonyult. Tulajdonképpen csak az 56. percben születt az első igazi gól, az addigki mind-mind védelmi hibából estek.

A 30. percben szabadrúgáshoz jutottak a hazaiak. Sárosi a 16-os oldalvonal tájékáról a kapu elé ivelte a labdát. Farkas az elalvó védők között felugorva — nyolc méterről — a bal alsó sarokba csúsztatta fejessel a labdát, 1:0. Néhány perc múlva Garai, Rónai, Komló adogatás után Mészöly olívza akart felszabadítani. Ez rövidre sikerült, Lazaridiszhez került a labda, aki egy ügyes csel után a bal alsó sarokba bombázott, 1:1. (Szentmihályi későn vetődött, elnézte a labdát.) Ritkán látott nagy védelmi hibából lötte a Vasas a második gólját. A jobb oldalra sodródott Puszkás 10 méterről, majdnem az alapvonalról lött a hosszú sarokba, 2:1. (A védők és Balogh is beadást várt.) A mérkőzés legérdekesebb gója Csordás volt. A 43. percben a felező vonal tájékán kapta a labdát. Valamennyi rátámadó Vasasvédőt ledölelte (nem kevesebb, mint hat játékos) és amikor a büntető területen járt, nagy erővel küldte a labdát a bal alsó sarokba, 2:2. Csordás teljesítménye Tichy góllára emlékeztetett, aki a Komló—Honvéd mérkőzésen cselekorozat után érte el gólját.

Szünet után további szoros emberfogásos védekezést vártunk együttesünkől. Ez viszont több okból nem sikerült. Jól lehet hátsó alakzatunk számbeli fölényben volt, a valóságban mégsem ezt éreztük. A helyül-

két sokat változtató, helycserés támadásokat alkalmazó, sokmozgásos csatárjátékokat produkáló fővárosiak rendre vezették a vesélyes támadásokat.

A Farkas őrzésével megbízott Sós (a második félidőre) a válogatott csatár nem semlegesítette kelendően, s jobbnál jobb labdákkal indította társait. Ebben az időszakban Puszkás jobbra a balszélen rohamozott, s az eddig is kitűnően játszó Pállal korszerű szélcsúzókat mutattak be. Így érték el harmadik góljukat is (36. perc). Puszkás elfutott a balszélen a labdát átívelte a másik oldalra, Pál (teljesen szabadon hagyva) kapusból (mintegy 8 méterről), éles szögöl a jobb felső sarokba vágta a labdát, 3:2. (Nyolc gólt utólagja a Komló—Özd mérkőzésen láttunk, amikor Faragó I. lött kapusból a halóba.) Az újabb hazai gól után csapatunk teljesen feladta a harcot. Egyre jobban kitűnőzték a társadtság jele s nem véletlen, hogy a nagy kedvű és időnként kitűnően játszó Vasascsatárok még újabb három gólt szereztek Puszkás és Farkas (két gólt lött a hajrában) révén, 6:2.

Az első 43 percben két rossz csapat küzdelmét láthatták a nézők. Különösen feltűnt a fővárosi hátrvédhármas gyakori megingása. Jellemző, hogy még a szárnyszegélt csatársorunk is eredményesnek bizonyult. Meggyőződéssel mondhatjuk, hogyha középső teljesítményű belső hármas játszik, több gólt is lövünk.

A Vasas védelme szünet után sem nyújtott kielégítőt, hiszen eddigi le szabálytalanságok árán verte vissza csatáraink eléggé gyenge támadását. A két pont sorát az önkölte el, hogy a piros-kékek összefogata a második 45 percben feltámadt, s három válogatott formában küzdöttek. (Pálra, Farkasra és Puszkásra gondolunk.)

A második félidőre egyébként játékosaink közül többen úgy élték, hogy egy-egy gyors támadással szőhöz sem jutottak. Palotás — hosszú idő után került a csapathoz — jól megállta helyét. Józsa az új szerepében csak 45 percig játszott elfogadhatóan.

Nagy területen mozgott, s ez sokatlan volt számára. Balogh csak a második gólnál hibázott, bár Farkas második fejes góljánál a beadásra ki kellett volna jönni a kapujából. Komló és Csordás a menközés első felében nagyszerűen oldották meg feladatukat, fordulás után viszont nem semlegesítették kelően szélsőket. Szócs is csak az első 45 percben produkált jó játékokat. A csatárak közül Garai és Lazaridisz dicséretelt. Kár, hogy a jobbszélső az első félidőben inkább védőfeladatot kapott. Rónai most is bátorlalan volt, indokolt lenne lecserelése. Lelovits csak a védekezésben segédkezett megfelelően. Sós, mint csatár jó teljesítménnyel hívta fel magára a figyelmet, Lazaridiszszal megfelelő balszárnyat alkotott. Szünet után, amikor már az erőnléte nem volt kielégítő, Farkast nem bírták kikapcsolni. A balszélső ezúttal is igazolta, hogy lehet rá számítani, kár hogy a második 45 percben nem volt segítségére.

Az NB I. 21. fordulójának további eredményeit: Újpest—MTK 1:0 (0:0), Tatabánya—Győr 5:0 (2:0), Honvéd—Szeged 1:0 (1:0), Diósgyőr—Csepel 2:1 (1:2), Debrecen—Dorog 2:3 (1:3), Pécs—FTC 1:1 (0:0). A pécsiek a helyzetek és játékok alapján győzelmet érdemelték volna.

A 22. forduló párosítása: Csepel—Pécs (szombat), FTC—Debrecen, MTK—Diósgyőr, Győr—Újpest, Szeged—Vasas, Dorog—Honvéd, Komló—Tatabánya (vasárnap).

Az NB I. tartalék bajnokságért lejátszott Vasas—Komló mérkőzésen a fővárosiak 12:0 (5:0) arányú győzelmet arattak. Az első félidőben lényegesen jobban játszott a komlói gárda, (edzők 0:0 volt az eredmény) három nagy helyzet kihagyása után (ebben Nagy Béla vezetett) a hazaiak nagyobb akarással és lényegesen jobban játszottak a második félidőben, tetszés szerint. Csapatunkban most mutatkozott be a 22 éves Takács. Volt néhány szép védés, azonban meglátást rajta, hogy több mint fél évet kívárt.

Vizhányó Imre

Megőrizte előnyét az NB II-ben a Pécsi Bányász labdarúgó együttese

A labdarúgó NB II-ben a 22. forduló mérkőzése idegenbe szolgáltatta a tabella élén álló pécsi csapatot. Az 5. helyezett Győri Dózsa jó képességű együtteséhez látogattak labdarúgóink, és döntelent érték el.

Pécsi Bányász—Győri Dózsa 1:1 (1:1). 1200 néző, vezette: Sós. Pécsi Bányász: Bogyai — Bárány, Farkas, Tamás — Kohlmann, Kása — Györkö, Balázs, Bencsik, Bunyevác, Opora, Edző: Molnár László. Szerencsétlenül indult a mérkőzés. A hazaiak középkézése után a kitörő Pló összecsapott Farkassal, a labda a csatárnál maradt, aki az első percben megszerezte

a győri vezetést. A Bányász harcolt a kiegyenlítésért, és a 11. percben kitérő Oporát gólhelyzetben felváltgák, a megíftél 11-est ő értékesítette 1:1. Az iram egyre fokozódott, és a játék a győriek jóvoltából egyre keményebb, durvább lett. Az első félidő befejezése előtt Bunyevác, a második félidő elején Balázs kapott rúgást a lábára, aki a hátralevő időben már csak a jobbszélen statisztált. A Bányász csatárok az ellenfél túlkemény védőjátéka miatt keveset vállalkoztak, de még így is adódott gólhelyzet, a második félidő közepén Györkö tiszta helyzetben hibázott, A győriek

elkeseredett támadásait a védekezésre berendezkedő vendégek rendre hárították, a lövéseket pedig a kitűnően védő Bogyay tette ártalmatlanná.

Természetjárás

A Veszprém megyei Természetjáró Szövetség rendezésében augusztus 16-án Balaton Kupa tájékoztató versenyt tartottak. Az I. és II. osztályú egyéni és csapatbajnokságon nem kevesebb, mint 350 természetjáró állt rajthoz. A III. osztályú és rajtengedélyes igazolású Komlóiak a II. osztályúak között indultak. Ebben a kategóriában 62 együttes mérte

besze tudását. Csapatunk a 24. helyen végzett. Az első helyezett Bp. MÁV 0 hibaponttal, 84,30 perccel nyerte a bajnokságot. A Komlói Bányász is hibapont nélkül ért célba. A rosszabb időeredmény (169 perc) azonban nem biztosított előkelő helyezést. A komlóiak eredménye mégis figyelemre méltó, hiszen teljesítményükkel nagyot léptek előre a II. osztályú szint eléréséhez.

Újabb vereség a kézilabda NB I-ben

ÚJPESTI DÓZSA—PÉCSI BANYÁSZ 21:11 (8:5). A Bányászt az alábbi játékosok képviselték: Balázi, Bujáki, Baranyai, Sudár, Arvai — Wagner, Weber, dr. Dombi, Mozbacher, Szabó. A pécsi csapat vezetett 2:0-ra, majd 4:3-ra, amikor az első félidő 15. percében a „törlesztő” Baranyait a játékezőt végleg kiállított. Ettől kezdve a hazaiak jól kihasználták emberelőnyüket, és egymás után érték el góljaikat — a támadást továbbra is erlítő és sok labdát ellövő Bányással szemben. A góllövők: Arvai 3, Wagner, Baranyai 2-2, Sudár, Weber, dr. Dombi, Szabó.

A bajnokságban kétheti szünetet következnek, a nemzetközi Duna Kupa-mérkőzések miatt. Ezidő alatt a Pécsi Bányász női együttese viszonozza a nemrég Pécsen szereplő Hlohovec csapatának látogatását, és tíznapos csehszlovák túrán vesz részt. A Szlovák Nemzeti Felkelés 20. évfordulója alkalmából rendezett vilámlátnán indul, ahol rajta és a vendéglátókon kívül a védő Bukaresti Rapid, a Rijga Spartak, Prága válogatott és Pozsony válogatott csapatai vesznek részt. A torna mérkőzésein kívül még két mérkőzést játszik a Bányász együttes.

BUDAPESTI HÍRADÁS-TECHNIKA—PÉCSI BANYÁSZ 6:4 (2:1). Női mérkőzés. Vezető: Csapó. A kiesés elkerüléséért küzdő hazaiak ellen a Bányász elmúlt heti gyenge játékát ismételte meg. Az együttes nagyon érezte a kupamerkőzésekén kéztöcsontlörést szenvedett Schmidté hiányát és játékosai ideges-ségükben elemi technikai hibákat rejtettek. A befejezés előtt három perc alatt két

doszkóp. 21.35: Népműsor. 22.00: A Slágermúzeum különkiadása. 22.45: Tv-híradó 2. kiadás. Augusztus 20. esütörtök: 9.45: Élő múlt. Kisfilm. 10.00: Dobi István köszöntője. 10.10: Magyar rapdzóia. Kisfilm. 15.00: Lovasparádé Bábólnáról. 17.30: Fekete Sándor jegyzete. 17.40: Jövő heti műsor. 17.50: Divatrevü az Ifjúsági Parkból. 19.00: Fogadó az Arany Bolhához. Bábjelenet. 19.30: Tv-híradó. 19.50: Budapest — furdőváros. Riportfilm. 20.10: Jókai: Az utolsó budai basa. Novella tv-változata. 22.05: Magyar művészek hangversenye. 22.25: Tv-híradó 2. kiadás. Augusztus 22. szombat: 16.10: Bajnoki labdarúgó-mérkőzés. 18.00: Tudomány a filmszalagon. Kollányi Agoston. 19.00: Dobrudzsal kövek krónikája. Román ismeretterjesztő kisfilm. 19.20: Esti mese. 19.30: Tv-híradó. 19.45: Hétről hétre. 19.55: „Igy nézünk ki?...” Kisfilm. a sportpályák életéről. 20.05: Bartók—Kodály hgv. 21.05: Boldizsár Iván útjegyze. 21.20: Foto Háber. Magyar film, 10 évtől. 22.55: Tv-híradó 2. kiadás. Augusztus 23. vasárnap: 10.00: Pancimanci. NDK rajzfilm. 10.25: Az állatok világa III. Közv. az Állatkertből. 10.45: A porondról jelentünk... 11.00: Bp. Honvéd—Ú. Dózsa röplabdamerkőzés. 16.25: Rajnoki labdarúgó-mérkőzés. Közben: Magyar Híradó. 18.25: Nagy pillanatok — nagy fel-fedezők. A torony. 18.50: A Román Népköztársaság nemzeti ünnepe. 19.20: Esti mese. 19.30: Tv-híradó. 19.50: Szegények, de szépek. Magyar. besz. olasz film. 14 évtől. 21.30: Komlós János műsora. 21.04: Telesport. 22.05: Tv-híradó 2. kiadás.

MECSEKI BANYASZ

A mecseki szénbányászati dolgozók heilapja. Felelős szerkesztő: Gyevy Károly Szerkesztőség: Pécs VI (Pécsbánya) Kórház tér 7. II. emelet Telefon: 83-21. 83-31. 18-58. 38-62 (11-85 mellék) Kiadja: a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat Felelős kiadó: Braun Károly Kiadónvival: Pécs. Hunyadi u. 11. Telefon: 18-32. 15-33. 50-00 PECSI SZIKRA NYOMDA Pécs. Munkácsy Mihály u. 10. sz. Terjesztő: a Magyar Posta Előfizethető a helyi postahivataloknál. kézbesítőknel és a 72. zsmi sajtóelőfizőknel Előfizetés: áróléve 10.30 Ft. egyévi 40.00 Ft. Megjelenik minden kedde. Indaszám: 28 917

Moziműsor

Park (Pécs): augusztus 18-19-ig: A matador. Olasz film. 20-25-ig: Özevgy menyasszony. Magyar szélesvásznú film. Matiné augusztus 23-án, délelőtt 10 órakor: A nagy Olympia. Előadások kezdete 5. 7. 9 órakor.

Kossuth (Pécs): augusztus 18-19-ig: Sorsdöntő fénykép. Jugoszláv film. 20-23-ig: Minden megtörténhet. Angol film. Matiné augusztus 23-án, délelőtt 10 órakor. Ut nap öt éjjel. Előadások kezdete fél 5, háromnegyed 7, 9 órakor.

Petőfi (Pécs): Tatarozás miatt szünetel. Fekete Gyémánt (Gyárvaros): augusztus 18-19-ig: Szorakozott professzor. Amerikai film. 21-23-ig: A benzinkut hercegnője. Szovjet film. 24-26-ig: Majdnem baleszt. Angol film. Matiné augusztus 23-án, délelőtt 10 órakor: En és a nagyapám. Előadások kezdete 6 órakor.

Zalka Máté (Pécsbányatelep): augusztus 19-én: Pedro kapitány vidám hadjárata. Nyugatnémet film. 21-én: Gítár és szerelmek. Csehszlovák film. 24-én: Benzluk hercegnője. Szovjet film. Előadások kezdete 5, 7 órakor.

Jószerecsét (Pécsbányatelep): augusztus 20-21-ig: Majdnem baleszt. Angol film. 22-23-ig: Az éjszaka. Olasz film. 24-25-ig: Magánélet. Francia film. Matiné augusztus 23-án, délelőtt 10 órakor: Dzsungel ösvényei. Előadások kezdete hétköznap 5, 7, vasárnap 3, 5, 7 órakor.

Gesztenyész (Komló): augusztus 20-án: Uri murl. Magyar film. 23-án: Bakfisk. Lengyel film. Előadások kezdete 5 órakor.

Zrínyi (Komló): augusztus 18-19-ig: Öztött vad. Olasz film. 20-21-23-án: En és a gengszter. Angol film. 25-én: Ut a kékfőben. Szovjet film. Előadások kezdete fél 4, fél 6 órakor.

Meesekfalva: augusztus 23-án: Szabad szél. Szovjet film.

Május 1 (Komló): augusztus 18-19-ig: Szeret az emberkelet professzor ur. NDK film. 20-23-ig: Magánélet. Francia film. 24-26-ig: AKik meghódítják az eget. Szovjet film. Előadások kezdete hétköznap 4, 6, 8, vasárnap 4, 6, 8 órakor. Matiné 23-án, délelőtt 10 órakor: Pifos autó utasai.

Mafra: augusztus 19-20-ig: Az let kapujában. Szovjet film. 22-23-ig: A kápo. Olasz film. 24-án: Ének az esőben. Amerikai film. Jószerecsét: augusztus 18-19-ig: Főjek. Jugoszláv film. 20-án: Szerelmesek találkozás. Indiai film. 22-23-ig: Már nem olyan időkét élünk. Magyar film. 25-én: Amikor jön a macska. Csehszlovák.

Illás: augusztus 18-19-ig: A halál neve Engelen. Csehszlovák film. 20-án: Eljeli verdeg. Csehszlovák film. 22-23-ig: Germinal. Francia film. 23-én: Onilnista tragédia. Szovjet film. Előadások kezdete hétköznap 7, vasárnap 3 és 7 órakor.

Jószerecsét (Szászvár): augusztus 19-én: A múlt kővéháza. Lengyel film. 22-23-ig: Egy ember, aki nincs. Magyar film. Előadások kezdete hétköznap 7, vasárnap fél 5 és 7 órakor.

Mecseknyádas: augusztus 19-20-ig: Epekedő szerelmes. Francia film. 22-23-ig: Lóves a ködben. Szovjet film. Matiné augusztus 23-án, délelőtt 10 órakor: Miska kalandjai. Előadások kezdete hétköznap 7, vasárnap 5 és 7 órakor.

Puskin (Vasas I.): augusztus 20-21-ig: Amikor jön a macska. — Csehszlovák film. 22-23-ig: Uri murl. Magyar film. 24-25-ig: Gól büntetésből. Szovjet film. Matiné augusztus 23-án, délelőtt 10 órakor: Igazság a hazugságról.

István-altna (Pécs): augusztus 19-én: Sodrásban. Magyar film. 21-én: Seta a nárciszok körül. Angol film. Előadások kezdete 7 órakor.

A televízió műsora

MECSEKI BANYÁSZ

A MECSEKI SZÉN-BANYÁSZATI DOLGOZÓK HETILAPJA

37

II. ÉVFOLYAM, 34. SZÁM

ÁRA: 40 FILLER

KEDD, 1964. AUGUSZTUS 25.

Jól sikerült alkotmány napi ünnepségek Pécsett és Komlón

130 dicsérő oklevél — Vidám kultúrműsor a meszesi munkásszállóban — Baráti találkozók

Komlón az ünnepi tanácsülés volt a legnagyobb esemény. A Zrínyi Művelődési Házban rendezett ünnepségen Árok szállási Károly, a tanács vb-elnök helyettese köszöntötte a részt vevőket. Külön üdvözölte az elnökségben helyet foglalt Dittrich Józsefet a városi, Stier Józsefet a trösztű pártbizottság első titkárát, Kiss Istvánt, a Hazafias Népfőnt városi bizottságának elnökét, valamint a helyi bányászati szociálisták brigádjának képviselőit. Dr. Símek Árpád vb-elnök mondott ünnepi beszédet. Méltatta a dolgozó nép alkotmányának jelentőségét, amelynek szellemében kezdődött Komló nagyrányú fejlődése. Az akkori

4600 fős bányász-közösségből ma közel 30 ezer lélekszámú város alakult ki. A lakások száma meghaladta a 6300-at.

A városépítés eredményei mellett megtalálható a gyors ütemű fejlődés gondja-baja is. Bár az 1957. óta végzett kommunális beruházások igen jelentősek (három év alatt 100 millió forint), a korábbi mulasztásokat máig sem sikerült teljesen pótolni. Megoldásuk a következő évek feladata.

Az előadó foglalkozott az ipari létesítmények fejlesztésével is. Komlón másfél évtized alatt az üzemek, vállalatok egész sora jött létre. A bányászat mellett különösen nagy jelentőségű az építőipar tevékenysége, amely tíz év alatt városát formálta az egykori kis falut. A város fejlődése, iparának többszöröse

érdekesen befolyásolta és megváltoztatta a lakosság rétegződését. A bányában dolgozók — az összlakosság — 45 százalékát teszik ki.

Megemlékezett a kialakuló szocialista kereskedelemről is, bár mint mondta: az üzlet-hálózat építése — a járulékos beruházások keretében — csak részben történt meg. Összesen 97 bolt és vendéglátó egység működik, melyekben 481 kereskedelmi, illetve vendéglátó-ipari dolgozó gondoskodik a lakosság ellátásáról. Az Üzemi Vendéglátó Vállalat öt konyhát és 11 büfét tart fenn, amelyek naponta mintegy 5 ezer ember étkezését biztosítják. Az igények állandóan növekednek az iparcikkek iránt.

A felmérések szerint minden negyedik család rendelkezik mosógéppel, minden 9-ik motorkerékpárral. Közel hatezer rádió, és 3 ezer televízió készüléket tartanak nyilván. Jóval meghaladja az 1 millió forintot az az összeg, amit évente könyvvásárlásra költenek a komlóiak. 1956 óta csaknem 73 millió forintot adtak ki bútorra, 6 ezernél több háló- és kombinált szobabútor került az otthonokba, vagyis a bányaváros minden 1945 után épített lakásában legalább egy szobára való új bútor jutott.

A beszámoló foglalkozott a szociális, kulturális fejlesztéssel is, csakúgy mint a városépítés embert formáló erejével. Ennek jelei minden területen megmutatkoznak. Az emberek érdeklődése sokoldalú, tanulnak képezik magukat.

A komlóiakat ezernyi szál fűzi a városhoz: magukénak érzik, szépítik, csinosítják. Ezt bizonyítja többek között az is, hogy az idei félévben több mint félmillió forint értékű társadalmi munkát végeztek. A tanácstestület az ünnepség keretében fejezte ki köszönetét az önzetlen munkáért. Első helyen emlékeztek meg a komlói bányák szocialista brigádjairól, a Mecseki Kutató-Fúró Vállalat, a Városgazdálkodási Vállalat, valamint a Viz- és Csatornaművek dolgozóiról. A figyelmesség jeléül a társadalmi munkában élenjáró 130 dolgozónak oklevelet adott a tanács, illetve a Hazafias Népfőnt.

(Folytatás a 3. oldalon.)

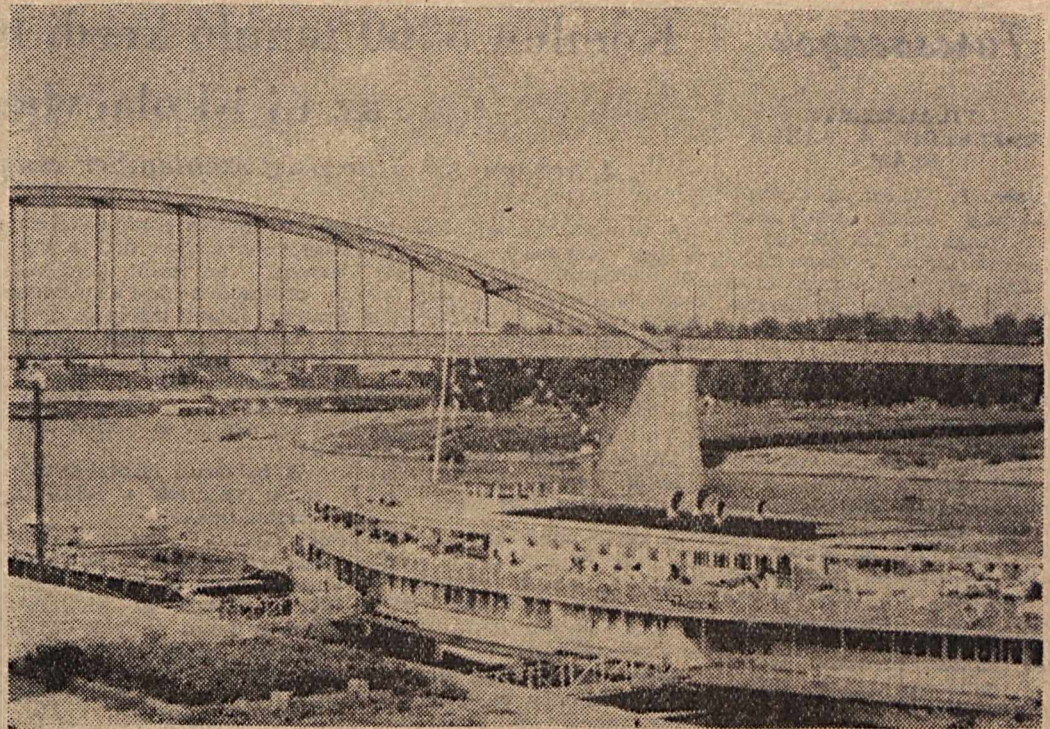
Kultúrház-avatás Mázán

Társadalmi összefogással épült az új létesítmény

A társadalmi összefogás nagyszerű példája nyomán augusztus 21-én új kultúrházat avattak a mázaiak. A több mint egymillió költséggel épült létesítmény igazán kellemes otthont nyújt a művelődni vágyóknak.

Az 1958. óta épülő kultúr-otthon költségeinek fedezéséhez a község lakói mintegy 230 ezer forint értékű társadalmi munkával járultak hozzá, de nagymértékű támogatást kaptak a trösztől, a közvéleménytől és az Északi Bányászattól is. Az avatási ünnepségen Gyorsok Ist-

A „Szőke Tisza“ a Szőke Tiszán

Az új Tisza-híd mellett horgonyoz a „Szőke Tisza“ nevű kultúrkombinát, ahol nemcsak erős feketét lehet inni, nemcsak erős szegedi halászlét lehet enni, hanem — ha úgy tetszik — fürödni is lehet a védett medencében. Ide is ellátogattak a komlóiak. (Beszámoló a 3. oldalon.) (Foto: Császár Zoltán)

Az üzemek közötti termelési versenyben Béta-akna került az első helyre

A tröszt termelési eredménye továbbra is elmarad a várakozástól. Csupán egytized százalék javulás mutatkozik, s az összteljesítménnyel 17 ezer 173 tonna adósságunk van. Még mindig jelentős a meddő szén termelésénél meglévő le-

maradás: a szénpalánál 84,7% a minőségi szénnél pedig 93,4% százalékos az eredmény. A minőségi szén vonatkozásában 14 ezer 285 tonna az adósság.

A termelési versenyben Béta-akna került az első helyre az augusztus 22-i zárásnál. Az üzem az időarányos ter-
vét 101,7 százalékra teljesítette, s 472 tonna többlettel rendelkezik. Ez az eredmény annál inkább figyelemre mé-

lítő, mert egy héttel korábban még adóssággal zárták a díekadót. A vasasbányaiak továbbra is a legjobbak között foglalnak helyet a 100% százalékos eredménnyel. Az északi Üzemek teljesítménye is dicséretes, hiszen ők is 100% százalék fölött vannak.

A minőségi szén termelésénél augusztus 22-ig a 9. helyet sorrend alakult ki az üzemek versenyében:

1. Béta-akna	101,7 %	472 tonna többlet
2. Vasas-bánya	100,3 %	65 tonna többlet
3. Északi Üzemek	100,5 %	48 tonna többlet
4. P. Tanbánya	101,7 %	15 tonna többlet
5. K. Tanbánya	99,3 %	85 tonna adósság
6. Pécsbánya	99,0 %	257 tonna adósság
7. Pécsbánya	98,3 %	721 tonna adósság
8. Zobák-akna	73,5 %	5320 tonna adósság
9. Kossuth-bánya	87,3 %	8504 tonna adósság

A képcsarnok kiállítása

A fokozódó érdeklődésre való tekintettel — a bányásznap alkalmával — kiállítást rendez a Képcsarnok Vállalat pécsi fiókja Komlón a Kossuth utca 45-ös szám alatt lévő bemutató termében. Kisbútor, lakástextil, olajfest-

mény, rézkarc, különféle dísz- és lakásberendezési tárgyak várják az érdeklődőket. A kiállítással egybekötött vásár szeptember elsajén nyitva és 10-ig tart nyitva. Megtekinthető délelőtt 10 órától délután 5 óráig.

Névadó ünnepségek Komlón

Kedves esemény színhelye volt szombat délután a komlói városháza. Nagyszámú érdeklődő, rokon, barát, ismerős részvételével itt tartották névadó ünnepséget Vítál Mihály Kossuth-bányai dolgozó gyermeke részére. A névadó-

ünnepség érdekessége volt, hogy a névadó apa szerepét szovjet állampolgár, Vlagyimir Jeliszjev Komszomol-titkár töltötte be, aki rövid ünnepi beszédében hosszú, boldog életet kívánt a gyermeknek és a szülőknek.

Felvételünk azt a pillanatot örökíti meg, amikor az ünnepség lezajlása után Vlagyimir Jeliszjev Komszomol-titkár gratulál Vítál Mihály-nak és átnyújtja a maga és az ifjúsági szervezet nevében a hatalmas virágcsokrot.

csak névadó-ünnepséget tartottak Komlón, ezúttal azonban a Kossuth-bányai klubban, ahol Pokecz István gyermekének adtak nevet. Itt a névadó-szülő szerepét az egész szocialista brigád töltötte be, azok a munkatársak, akik az edesapával nap mint nap együtt dolgoznak.

Előkészületek az esti iskolákra

Orosz, német, angol nyelvtanfolyamot szervez a TIT Komlón

Az új tanév közeledtével a dolgozók esti iskoláira is megkezdődtek az előkészületek. Az üzemek szakszervezeti bizottsága és a szénbányászati vonatkozásában a tröszt máris elvégezte a felmérést. A statisztika nem a legkedvezőbb képet mutatja. A trösztnél közel 10 ezer olyan munkavállaló dolgozik, aki még nem végezte el az általános iskola VIII. osztályát. Ebből 7 ezer 40 éven aluli.

A terv szerint a 7 ezer dolgozónak 1970-ig kellene befejeznie az általános iskolai tanulmányokat. Ehhez nagy összefogásra, megértésre van szükség, hiszen a tanulást nehezíti a 4/4-es műszakrend is. Hogy sikeres legyen a beiskolázás, ebben nagy szerep jut a szakszervezeti és a személyzeti vezetőkön kívül a műszakiakra is. A szocialista brigádok és a KISZ-szervezetek részéről ezideig igen szép kezdeményezések láttak napvilágot. Számos olyan gazdasági vezetővel is találkozhatunk, akik kellő segítséget nyújtnak. Mindenesetre helyes, ha a szeptemberi telepítésnél a műszaki vezetők minderről figyelembe veszi az iskolai elfoglaltságot. Nem arra gondolunk, hogy minden tovább-

ván, az Északi Bányászati Vállalat vezetője mondott beszédet, amelyen szinte egész Mázai lakossága részt vett.

Hogy a kultúrház-avatása teljes sikerű legyen, a Déryné Színház művészei délután és este zsűfolt nézőtér előtt adták elő a János Vitéz. A színvonalas előadáson kitűnő színészi teljesítményeket láthattak a nézők.

A távlati terveken szerepel egy új mozi létesítése is, valamint a környező színházakkal szerződés kötése állandó műsorra.

tanuló egy műszakban dolgozon, de az jogos igény, hogy az egy-egy osztályban tanulókat azonos műszakba osszák.

A Tudományos Ismeretterjesztő Társulat az idén is szervez Komlón orosz, német és angol nyelvtanfolyamot. A bányavárosban négy év óta rendszeresen tanítanak idegen nyelvet, s német szakon júniusban végzett az első négyéves tagozat. A hallgatók száma évről évre növekszik. Ez idő szerint 250 hallgatót tartanak nyilván. A szeptember 7-én induló három nyelvszakon kezdő jelentkezőket is várják. A beiratkozás szeptember 2-3-4-én délután 5-6 óra között lesz a Május 1. Művelődési Házban. A félévenkénti 102 forintos részvételi díjat a beiratkozásnál kell befizetni. Indulhatnak haladók is, ha egy-egy csoportos határa eléri a 15 jelentkezőt. Az idegen nyelv tanulása iránt elég nagy az érdeklődés, hiszen ma már nemcsak a vezető beosztásúaknál elengedhetetlen a nyelvtudás, hanem minden művelt ember számára. Az orosz nyelvtanfolyamot Vida János vezeti, a németet dr. Antal Elemérné és dr. Tóth Kálmán, az angolt pedig Szoboszlai Zoltán oktatja.

Kétszázharminchétf vizsgázó a Szakma Ifjú Mestere mozgalomban

Az idei év a KISZ kongresszusra való felkészülés jegyében telik el. Ebbe szorosan beletartozik az év elején meghirdetett Szakma Ifjú Mestere mozgalom.

Ezt a mozgalmat ebben az évben csak a vajúr szakmában indították, mivel ezt találták elsődlegesnek, s mert mind nagyobb igény mutatkozik jólképzett vajúrszakmunkások iránt. Érdekességként megemlíthjük, hogy Pécssett és Komlón, egy-egy üzemben eddig is volt hasonló mozgalom, de trösztű szinten, egységesen ebben az évben rendeznek először ilyet.

A szervezést ez év február 15-ig fejezték be a bányászati üzemek ifjúsági szervezetei. Lassan letelik a felkészülés időszaka, s következnek a vizsgák.

A benevezett 280 fiatal közül 237 tesz majd bizonyosságot a vizsgabizottság előtt szakmai felkészültségéről.

Most igen fontos, hogy az alapszervezetek megegyezően felmérjék: a benevezett fiatalok mennyire sajátították el az anyagot. Helyes, ha egy-egy témából konzultációkat tartanak, vagy a brigádgyűléseken a műszakiak válaszolnak a fiatalok kérdéseire az anyag-gal kapcsolatban. Minden fia-

talnak, de minden alapszervezetnek is érdeke, hogy a vizsgák sikerüljenek.

A KISZ-szervezetek vezetői már készülnek a küldöttválasztó taggyűlések beszámolóinak összeállítására. Ezekben úgy kell foglalkozni a jövő terveivel, hogy fő hangsúlyt kapjon a Szakma Ifjú Mestere mozgalom. Mondják el, milyen eredményeket hozott, miben látják a továbbfejlődés útját.

Különösen a szocialista munkabrigádok tagjai részére javasoljuk a Szakma Ifjú Mestere mozgalomban való részvételt, hiszen a lehetőségek ott biztosítottak a legjobban. Nem szabad elfelejteni, hogy ez a mozgalom tevékenyen hozzájárulhat a balcsentmentes munkához is, amire — az utóbbi hetek szomorú eseményei is bizonyítják — soha nem lehet elég nagy szükség.

A Szakma Ifjú Mestere mozgalom sikere most a KISZ-alapszervezetek és a jelentkezők kezében van. Bizunk abban, hogy nem okoznak csalódást, megállják helyüket beszélgetéssel, s akkor a küldöttválasztó taggyűlések beszámolójába nyugodt lelkiismerettel írhatják: amit vállaltunk — teljesítettük!

Furcsaságok

VILÁGSZERTE EMELKEDIK A VAKOK SZÁMA

John F. Wilson, a nemzetközösségi vakok szövetségének igazgatója Londonban beszámolót tartott a vakok helyzetéről egy nemzetközi értekezleten, amelyen 42 országból 250 delegátus képviselte a vakokat.

Wilson szerint a mai mintegy 15 millióról a vakok száma 1973-ig 16 millióra emelkedik, a század végéig pedig körülbelül 20 millió vak ember él majd a földön. A vakok számának emelkedéséhez Wilson szerint nagy mértékben hozzájárul az ember átlagos életkorának jelentékeny emelkedése. Az idős korban bekövetkező megvakulás hályog és glaukóma következtében szintén sűrűbben fordul elő, minthogy egyre többen élnek meg a kritikus kort.

A szemorvosok számáról semmi, Wilson megállapította, hogy az USA-ban 30 ezer emberre jut 1 szemspecialista, míg Észak-Nigériában 30 millióra jut 4. Nagy hiány van szemorvosokban éppen azokban az országokban, ahol leginkább szükség lenne a munkájukra.

MACSKÁT EXPORTÁLNAK

Bougainville csendes-óceáni sziget hatóságai megkérték Ausztráliát, nyújtsa segítségét a mezei pócok elleni harcban, miután e rágcsálók annyira elszaporodtak, hogy teljes megsemmisülést fenyegettek a kakaóültvényeket. A szigetnek Sydney sietett segítségére, ahol évente 18 000 kősz macskát pusztítanak el. A városból kétezer macskát exportáltak Bougainvillebe.

ROMÁN BŰVÁROK RAJONMENTI EREDMÉNYEI

Román bűvárosok az elmúlt három évben a Duna fenekéről és a romániai Fekete-tenger mélyéről nyolevan hajóroncsot hoztak fel, valamennyi a második világháborúban elsüllyesztett hajó volt.

Több hajóroncsot — köztük az „Ovidiu” nevű uszályt noha hosszú évekig feküdtek a Duna mélyén, alapos restaurálási munkálatok után ismét üzembe tudták állítani.

KOPORSÓ SZÁLLÍTÓ GÜRÜG HAJTÓ TALÁLTAK A TERENTUMI ÖBÖLLEN

Egy amerikai régész, Peter Troelchorton a Terentumi öbölben mintegy 20 méter mélységben szarkofágokkal teli ógörög hajót talált. A koporsókat minden valószínűség szerint Itáliából szállították Görögországba, hogy ottani kézművesek fafaragásokkal és bronzveretekkel lássák el őket.

MAKÁCS PINGVINEK

Ausztrália közelében egy szigeten ősidők óta pingvinek élnek. Ezek a madarak csak az őseik által „kítaposított” ösvényeket használják. Az emberek a szigetet utakat kezdtek építeni, s az egyik út keresztelte a pingvin-ösvényt. Am a madarak továbbra is a régi úton jártak, s ügyet sem vetettek a közúti forgalomra. Számos pingvin életét fizette ezért. Erre a lakosok aluljárót építettek a pingvinek számára. A madarak azonban nem használták, hanem ragaszkodtak a régi ösvényükhöz. Az útszakaszon külön figyelmeztető táblákat kellett elhelyezni a gépkocsivezetők számára.

GIULIETTA SIMIONATO SÜLYOSAN KIMERÜLT

A világhírű énekesnő Svájcba utazott üdülni, de még legjobb barátainak sem árulta el a címét. Mint mondták, 12 esztendői állandó fellépés után most engedélyezett magának első ízben szabadságot.

CLAUDE CHABROL ÚJ FILMJE

A francia „új hullám” egyik neves rendezője, Claude Chabrol rövidesen Egyiptomba utazik, ahol új filmjét forgatja. A film idelgenes címe: „A Hírre a Húst szereli”. Főszereplők: Roger Hanin és Daniela Bianchi.

Komlón 5360 tanuló kezdi meg a munkát az új iskolaévben

A tanévnyitó ünnepség szeptember elsején 9 órakor lesz

A bányaváros hat általános és egy középiskolájában szorgos előkészületeket végeztek, hogy felújítva, takarosan kifestve fogadják a tanulókat a szeptember elsejei évnnyitón. Már megszoktuk, hogy évről évre növekszik a beiratkozottak száma.

Az 1964—65-ös tanévben 337-tel több diák tanul majd, mint tavaly. Az összlétszám 5360 lesz.

A tanács művelődésügyi osztályának és az iskolák vezetőinek a nyáron nemcsak a tantermek csinosításán kellett fáradozniuk, hanem az új tanterv kidolgozásán is.

Most valósul meg ugyanis, az új tanterv második üteme, amely egy esztendővel korábban kezdődött el az I—II. osztályosoknál.

A III—IV-eseknek különösen sokat mondó a változás. Az V-ben új tantárgy lesz a történelem, melynek könyve olvasmányos szerkezetű, s előkészítést ad a további évfolyamokhoz. A VI. osztályosoknál a magyar nyelv és irodalom, a földrajz, a fizika (ez teljesen új tantárgy ebben az osztályban), az ének és zene tantárgyainál térnek át az új tantervre. A VII-ben csak egy tantárgynál lesz változás (élelvilág). A VIII-át a második ütem nem érinti.

A tavalyhoz képest 150 diákkal többet vettek fel a Komlói Állami Kun Béla Gimnáziumba. Összesen 720 fiatal iratkozott be.

Legnépesebb az elsősök csoportja: hat I. osztály (öt a gimnáziumban, egy pedig a közgazdasági technikumban) kezdi meg a munkát. Szabó András igazgató tájékoztatása szerint, tanteremben sem lesz hiány, így a szépen rendezett iskolában zavartalanul indulhat a tanítás. A középiskolában augusztus 28-án és 29-én lesz a javító és pótló vizsga. Az első napon tartják az írásbelit, a másodikon pedig a szóbelit. A megbukott levelező tagozatosok is a fenti két napon adhatnak számot utólagos felkészültségük-
ről.

A kenderföldi általános iskola 1600 diákkal dolgozik majd az új tanévtől. Ez az intézet a megye legnagyobb iskolájává nőtte ki magát.

A tanterem hiányát enyhíti majd a szomszédos épületben (a volt legényszállón) kialakított két osztály munkahelye. A nyári nagytakarítással és felújítással gyors ütemben kellett haladni, hiszen július 18-ig az iskola adott szállást a pécsi építőipari technikum kthelyezett hallgatóinak. A

szorgos munka eredményeként, ragyogóan tiszták már a tantermek s az iskola környéke is csinosodva várja a nyitányt. Szamos József iskolaigazgatótól megtudtuk, hogy tanteremben sem lesz hiány, jól felkészülten várják az ünnepélyes kezdést. (A javítóvizsgákat szombaton és hétfőn tartják.)

A belvárosi iskolában már régén végeztek a felújítási munkálatokkal.

Bocz György igazgató elismeréssel nyilatkozott a Helyiipari Vállalat festő és mázólo részlegéről. Ebben az iskolában 900 diák tanul az 1964—65-ös tanévben. Az elsősök fogadására műsorral készülnek. A négy most végzett pedagógust szintén ünnepélyesen köszöntik, s új igazgatóhelyettestik-
be a gimnáziumba áthelyezett Krassó Ferenc helyére.

Dávidföldön Rácz Sándor iskolaigazgató nem valami kedvezően értékelte a Helyiipari Vállalat munkáját.

Azok a munkások, akik ott dolgoztak, becsülettel elvégezték feladatukat, viszont a közműves és az asztalos részleg vezetői gyakran elvitték a szakmunkásokat s így a vállalásnak nem tettek eleget. A 780 tanuló ennek ellenére megkezdheti a munkát.

A gesztenyési iskolában Kántor Szilveszter igazgató — csakúgy mint a belvárosiak — elégedettséggel nyugtázta a helyiipariak szorgalmát. Ebben az iskolában 220 diák tanul az új tanévben. Csizmadia Sándor igazgató szintén arról számolt be, hogy az említett vállalat festő és mázólo részlege jól dolgozott a keleti iskolában. 940 diákot írtak be s a nagy létszámhoz a tanterület is együtt van. Az irányítás szempontjából ehhez az intézethez tartozik a Kossuth-aknai iskola is, amely a tavalyi kettővel szemben azidén már három tanterős lesz. Az elsejei tanévnyitón 100 tanuló várnak — 35-tel többet mint tavaly.

Nyílt levél a továbbtanulásról

Kedves Barátom!

Úgy érzem, fontos, hogy a nyilvánosság előtt mondjam el véleményemet. Bizonyára emlékszel a július 29-én reggel 7 órakor a Kossuth-bánya VI. sznt 2-es aknájánál történt eszmecserekre. Az állami oktatásról, a szakmai és politikai továbbképzésről esett szó. Azt válaszoltad: „Úgyan, kérem, a bányászok nem szükségesek tanulni. Ahhoz, hogy a munkáját elvégezze, nem kell más, mint jó erős fizikum és egy nagy buta fej.”

Csodálkozom, hogy Te nyilvánítottál ilyen véleményt, hiszen három évvel ezelőtt, amikor a feltárá körlet part-, KISZ-és szakszervezete szervezte és elindította ezt a nemes mozgalmat, 35 éves életre az elsők között jelentkeztek a VII. és VIII. osztály elvégzésére. A vállalat teljesítette, a bányász-akadémiát is becsülettel elvégezted, s a szervezésben is segítéttél. Ezek után érthető, hogy csodálkozom megnyilatkozásodon. Bizonyára belátod, hogy helytelen véleményt nyilvánítottál a továbbképzéssel kapcsolatban. Szeretném, ha ugyanígy, a lap hasábjain fejtenéd ki állásponatod. Bizom, hogy válaszolsz levelémre.

GYÓRI TIBOR
Kossuth-bánya,
feltárá körlet

A Kossuth-bányai kiszesek kezdeményezése

A Kossuth-bányai kiszesek nemcsak a munkaverseny szervezésében tűnnek ki, de gondoskodnak a kulturált szórakozásról is. A feltárá körlet KISZ-szervezete augusztus 16-án Balatonra vitt 31 kirándulót. A kezdeményezést elismeréssel nyugtázták a fiatalok.

A kollektív kirándulásra gazdag programot állítottak össze. Az utazást is hasznosan töltötték el. Az autóbuszban szellemi vetélkedőt tar-

tottak, s a kérdésekre adott helyes választ ötven kistábla csokoládét osztottak szét. A résztvevők igen jól érezték magukat: a szórakozás mellett tanulhattak is. És a program befejezésével, amikor elfogyasztották az izletes badacsonyi bort, kiszesekhez méltóan viselkedtek.

A sikeres kirándulásért dicséret illeti az alapszervezet vezetőségét, elsősorban ifjú Kükicevics Gézát és Budaházi Györgyöt.

legerősebb a munkások között az egybetartozás tudata, a legbarcosabb szellem, valamint a szervezethez.

Nem „egy gyerek kiáltása” nyomán indultak harcba, hanem amint ez a sztrájkot megelőző munkásgyűléseken is tapasztalható volt és ahogy erről a csendőrségi jelentések is szólnak, tudatos, szervező

demokrata vezetők nem tanították meg őket.

Miután e téren nem is számíthattak vezetőiktől segítséget, így azok beavatása nélkül, saját erejükre támaszkodva kezdtek meg a sztrájkot. A későbbi csendőrségi nyomozás és a bírósági tárgyalás sem tudta bizonyítani a kezdeményezők szervező tevékenységét.

A pécsi bányászok 1937. évi sztrájkmozgalmának története

munka folyt annak érdekében, hogy a vasasok szükség esetén a sztrájk eszközeivel fogják kikényszeríteni követeléseik teljesítését. Ezzel részben választ adtunk arra a kérdésre is, hogy mennyiben volt előkészítve és megszervezve a sztrájk. A sztrájk ki-törésének körülményei arra engednek következtetni, hogy annak megszervezői

harcos, becsületes munkás emberek voltak,

de tapasztalataink a sztrájkmozgalm szervezésében nem voltak, hiszen erre a szociál-

gél. A rendelkezésre álló anyagok szerint a február 23-án délután 2 órakor leszállt munkások között indulatos szobeszéd tárgyat képezte az a körülmény, hogy rászédtek őket, mert nem is folyik tárgyalás az ügyükben, egyben az is, hogy földalati éhségstrájk formájában fogják kikényszeríteni bérharcuk sikerességét. „Hírül adták a sztrájk azonnali megkezdését, Szauerwein József indítványára megalakították a sztrájkbizottságot, melynek feladatává tették, hogy egységes akaratelhatározásukat keresztül vigye.

HÍRLEVELEK

— 254 KLUBTAG. A Kossuth-bányai üzemi klubnak jelenleg 254 állandó tagja van, közöttük igen sok nő és nyugdíjas bányász. A klubot havonta mintegy 2000—2300 dolgozó keresi fel.

— AZ ILLETMÉNYSZÉN FUVARDJÁNAK BEFIZETÉSE. Az AKÖV komlói üzemezetősége közli, hogy szeptemberben továbbra is csak a keddi és a pénteki napokon (8-tól 10 óráig) tart pénztári ügyeletet a tröszt komlói irodájában. Az illetményeszen házhozzállításának díja egységesen 42 forint.

— KIRÁNDULÁS HARKÁNYBA. Kossuth-bánya szenes főkörletének KISZ-szervezete augusztus 20-án egészséges kirándulást szervezett Harkányba.

— JELENTŐS KÖNYVVÁSÁRLÁS. Az Állami Könyvterjesztő Vállalat komlói könyvesboltja fizetési napokon mindig rendez könyvvásárt a Kossuth-bányai felvasóteremben. Egy-egy ilyen alkalommal a dolgozók 3000 forint értékű könyvet is vásárolnak. Az első félévben a Könyvterjesztő Vállalat mozgó kocsija két esetben járt az üzemnél és 42 ezer forint értékű könyvet adott el részletfizetésre.

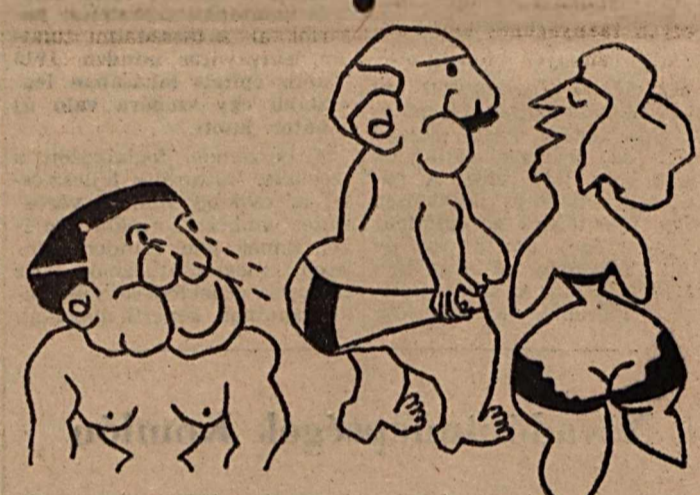
— VAGONKIRAKÓ munkásokat keres a tröszt. Az Anyagellátó Üzemnél állományon kívüli bérben vagonkirkási munkát lehet vállalni bármely időpontban. Érdeklődni: az üzem munkaügyi csoportjánál, vagy a 12-85-ös telefonon. A munkáért járó díjat az üzem pénztára két napon belül fizeti.

— IDEGENNYELVŰ KÖNYVVÁSÁR. Az Állami Könyvterjesztő Vállalat 107-es boltja (Pécs, Sallai utca 1.) OLCSÓ IDEGENNYELVŰ KÖNYVVÁSÁRT TART augusztus hónap valamennyi hátralévő napján. Nagy választékban kaphatók orvosi, műszaki, fototechnikai, természettudományi és szépirodalmi művek.

— SZB-ÜLÉS KOSSUTH-BÁNYÁN. Kossuth-bánya szakszervezeti bizottsága tegnap délután fél 8 órai kezdettel ülést tartott a II. emeleti tanácssteremben. A résztvevők az I-ső félévben végzett szakszervezeti munkát és a soron következő feladataikat vitatták meg.

— ŐSZI KÜLFÖLDI KIRÁNDULÁSOK. Az IBUSZ komlói irodájában máris megérkezett az őszi külföldi kirándulások programfüzete. Csehszlovák, lengyel, NDK és román útra vesznek fel jelentkezést. A prágai és berlini kártyányi útra is szerveznek már járatot.

— FELHÍVÁS AZ ELŐFIZETŐKHOZ! A Mecszei Bányász előfizetést szervezői kérik azokat az olvasókat, akiknek a megrendelés óta lak-helyük változott, az új címet a postal kézbesítőnél jelent-
sék be. A címváltozást felve-
szik a területileg illetékes
posta hírlaposztályán is. Ha az
üzemi bérosztályokon vagy a
sajtófelelősöknél szólnak, az
ügyintézés késik. Az új címre
való kézbesítés ugyanis a pos-
ta feladata.

— Láod Jenő? Mindenkinek tetszik az új fürdőházam...

Elégedetlenség és harci elszántság

Sajnos, a sztrájkbizottság ma még élő tagjai sem tudnak bővebbet mondani a sztrájk 23-
ra történt, konkrét megszerve-
zéséről. Általában csak a 23-
i leszállás utántól ismerik a
sztrájk megkezdésének körülmé-
nyeit és nem tudnak előző
közös megbeszélésekről. Pl.
Steckl György sztrájkbizottsá-
gi tag elmondja, hogy leszállás
kezdte volna ő a 3. szinten
amikor szóltak, hogy minden-
ki menjen fel az első szintre.
Amire felért már nagy tö-
megben vitatkoztak a bányász-
szok arról, hogy sztrájkot kell
kezdeni. Ezután került sor arra,
hogy Szauerwein javaslatot
tett a sztrájkbizottság tag-
jaira, így őrá is. Így került a
bizottságba, Steckl György fel-
telezi, hogy Szauerweinnek
kapcsolata lehetett az illegális
kommunista párttal, de arról

biztosat nem tud. A rendelkezésre álló adatok szerint e-
hát Szauerwein József a hossz-
szabb idő óta érlelődő sztrájk-
hangulat légkörében — ame-
lyet maga is élesztett — a
február 23-1 leszállás alkalmá-
val robbanásig feszült elé-
gedetlenséget és harci el-
szántságot alkalmassá talált
arra, hogy javaslatot tegyen
a sztrájk megkezdésére
és mivel ez a javaslat talál-
kozott az elkeseredett munká-
sok többségének szándékával,
az pillanatok alatt tetsel 1. 1.
tött. Arról egyelőre nem talá-
lhatók adatok, hogy Szauer-
wein ezt a szándékát előre
megbeszélte valakivel, vagy
sem. Az a körülmény, hogy
más aknáknak nem követték a
vasasok példáját, azt bizo-
nyítja, hogy szélesebbkörű
szervezés a bányatelepek üz-
szehangolt tevékenységére
nem folyt a sztrájkot meg-
előzően.

Ez egyben választ ad arra a
kérdésre is, hogy miért kor-
látozódott egy aknára a sztrájk-
mozgalm és miért nem esá-
lakoztak a többi aknáknak. Az el-
szigeteltség összefügg az a-
körülmennyel is, hogy a szo-
ciáldemokrata párt helyi és
budapesti vezetése ellenzte a
sztrájkot, így nem is készíttette
fel egységes cselekvésre a
pécsi vidéki bányászokat.

(Folytatjuk)

Hozzászól egy segédvájár

A társadalmi tulajdon védelmében

Népünk anyagi jóléte emelkedésének egyik útja az önköltségsökkentés. Üzemünk önköltsége évről-évre csökken. Ha azonban ezt jobban megvizsgáljuk, azt tapasztaljuk, hogy az önköltségen belül az anyagfordítási mutató kisebb mértékben vagy alig csökken. Az 1964. évi első felében az egy tonna szénre eső önköltségsökkentés kb. 20 forint volt, ugyanakkor az egy tonna szénre eső ráfordított faanyag ára ugyanannyi volt, mint az előző felében, vagyis e tekintetben nem történt változás. Ebből látható, hogy üzemünkben a még tennivaló ilyen vonatkozásban.

Üzemünkben a geológiai vizsnyok megkívánják a technológiai utasítások pontos és maradéktalan megvalósítását.

Ezen a téren takarékosag-ról nem beszélhetünk. Az előírt mennyiségű támfát, deszkát, pillérfát fel kell használni a fejtésekben. De a munka végzése során mégis beszélünk a takarékos-ságról: körültekintő, lelkiismeretes munkával.

Igen sok anyagot meg lehet takarítani. Gondolunk itt elsősorban arra, hogy minden munkahelyre az oda szükséges mennyiségű, vastagságú és hosszúságú faanyagot kell készíteni. Nem szabadna megtörténni, hogy 1,5 méter hosszú fá helyett két méter vagy éppen 2,4 méter hosszú fát kelljen elvágni. Ugyanez vonatkozik a deszkákra is. Sok esetben a dolgozó kényszerül arra, hogy a szükséges méretnél hosszabb fát vágjon el. Ezért igen

sok gondot kell fordítani az anyagrendelésre és csak olyan faanyagokat kell rendelni, amelyek a munkahely biztosításához szükségesek. A munkasapat mindig azt szeretné, hogy a szükséges méretű anyagot kapná, mert kevesebb időt kellene a fa vagy deszka elvágására tölteni, ezzel több idő jutna a szén tényleges kitermelésére.

Sajnos ismételtelen visszatérő dolog, hogy a munkahely közelében vagy a keresztvágon nem találunk csapatunknak megfelelő méretű anyagot.

Előfordul a fejtésekben, hogy egy-egy munkapadhoz a műszak elején odakészítik a szükségesnek látszó anyagot. Azonban valami oknál fogva nem fog el, s ilyenkor az anyagok ott maradnak a hátfeltesben. Majd a következő harmadokban sem használják fel, s végül nem is lehet onnét kihozni. Az ilyen körülmények között elmaradó anyag is jelentős értéket képvisel hosszabb időre kivettve.

Az is előfordul, — mint a legutóbbi párttaggyűlésen is felmerült —, hogy egyes felelőtlen személyek képesek új anyagot: támfát és süvegfat berakni pilléreknek, holott erre a célra olcsó fa is megfelel.

Igaz, némelykor előfordul, hogy a fejtés állapota megkívánja az erősebb anyagból való pillér berakását, de legtöbb esetben kényelemből kerül támfá és süvegfa pillérfának a fejtésbe.

Igen sok problémát okoz a tömlők helytelen kezelése és megcsontítása. Állandóan visszatérő jelenség, hogy regelenként, amikor a termelő-műszak munkához kezd, a tömlőket úgy kell a részlegépekkel együtt összeszedni a fejtés különböző részeiből,

Gyakran előfordul, hogy az injektálók a tömlőkről levagdoszák a hollandereket. Nekik megfelelő méretű csatlakozót szerelnek rá, majd munkájuk végzetével ismét levágják a saját hollandereiket. Így a tömlő hossza napról-napra fogy.

Ezeket kívül az anyagtakarékoságnál sok dolog vetődik fel. Nem egyszer előfordul, hogy a keresztvágonok, vagy az alapvágatokon és eldugott helyeken is nagyon sok értékes anyagot találunk fűrészáraktól a TH-bilincsig.

Felvetődik a kérdés: mit kellene tenni, hogy ilyen vonatkozásban is történjen javulás. Mert nem elég a hibákat csak regisztrálni! Tenni is kell annak kijavítása érdekében.

Üzemünkben történt is már több kezdeményezés. Így például pártvezetéseink taggyűlésein foglalkoztak a társadalmi tulajdon védelmével, és feltárták az ezzel kapcsolatos hibákat. A csúcs-pártvezetőség külön napirendi pontként foglalkozott a társadalmi tulajdon védelmével.

A KISZ-szervezetek vasárnap délelőttöként társadalmi munkában anyagmentő napokat rendeztek, amelyek eredménye több tízezer forint értékű anyag megmentése volt.

Mindez csak kezdetnek volt jó! Szükséges, hogy üzemünk minden dolgozója érezze kötelességének az anyaggal való takarékoságot és a társadalmi tulajdon védelmét, hiszen közvetve vagy közvetlenül mindenkinek érdeke a takarékoság. Ki kell használni az adott lehetőségeket. Elsősorban a szocialista és a KISZ-munkabrigádok járjanak élen a takarékoság és a társadalmi tulajdon megvédésében. Ahol a szép szó nem használ, az üzem műszaki vezetői lépjenek fel a legnagyobb szigorral a pazarlókkal, a társadalmi tulajdon ellen vétőkkel szemben.

Kriffka László
s. v. vájár
Széchenyi-akna

A II. negyedévi eredmények alapján

Kossuth-bánya nyerte el „A tröszt legjobb bányakerülete” címet

A jó eredmény legfőbb részesei a szocialista munkabrigádok

Kérdő Lajos elvtárs, Kossuth-bánya szakszervezeti bizottságának bér- és termelési felelőse így kezdte beszélgetésünket. — A munkaverseny irányítását és szervezését az 1964. évi tervfeladatok figyelembe vételével végeztük. Az üzemi tervet körletekre, a körleteket brigádokra, csapatokra bontottuk, akik aztán ennek birtokában tették meg vállalásaikat.

— **Jelenleg hány munkabrigád dolgozik Kossuth-bányán?**
— Összesen 165 brigádunk van 3036 fővel. Ezek közül 75 kollektíva egyben a szocialista munkabrigád címért is dolgozik. A munkaverseny szervezése során nagy gondot fordítottunk a szocialista munkaverseny kiszélesítésére, így sikerült az 1963-as évről lényegesen szebb eredményt elérni. Csak egyetlen szamadatot említenék: 1963-ban 40 brigád 734 fővel vett részt a szocialista brigádmozgalomban. Ma pedig — mint már említettem —, 75 brigád 1850 fővel. Ha e két szám adatot összehasonlítjuk, akkor lemérhető a fejlődés.

— **Vajon a mennyiség nem menti-e a minőség rovására?**
— Nem. A brigádok nagy többsége rendszeresen megtartja a havonkénti értekezletet. Az összejeveleket eredményét a brigádnaplókban is rögzítik. Továbbá gondot fordítanak az egyéni vállalások és a társadalmi munkák teljesítésére is. A brigádatérkezeteken ösztönés elmondják a problémákat és nevelő szándékkal egymás hibáit is bírálják. A brigádokon belül mind jobban kezd kialakulni a jó kollektív szellem. Ha szükséges, önzetlenül segítik egymást, ugyanakkor keményen megbírálják azokat, akik hanyagságból nem teljesítik vállalásukat.

Több olyan brigádunk van, amelynek tagjai segítséget nyújtanak társuk házának felépítésénél, vagy a garázsépítésnél. Sok munkabrigádnak ezen kívül közös kasszája is van, ahová minden fizetéskor betesznek bizonyos összeget. Ebből a pénzből aztán vagy a bajba jutott társukat segítik, vagy a közös kirándulások költségeit fedezik.

— **Melyik körletnél a legjobb a szocialista brigádmozgalom?**

— Talán a szállító- és feltároló körleteket, valamint a Bányagép Üzem külszíni és földalatti részlegét lehetne megemlíteni mint olyan helyeket, ahol a vezetőség kielégítően foglalkozik a mozgalomban résztvevő brigádokkal. Persze hiba azért itt is akad. Főleg az, hogy a termelési tanácskozásokon és a szervezeti rendezvényeken nem mindig jelennek meg kollektívan, holott a brigádszerződés megkötésekor ezt vállalták. Igaz, az a bejáró brigádtag, de némi körültekintéssel azért a megjelenési arányon lehetne változtatni.

A szén körletnél — a Nagy Dezső, Lovai István, Litz József és Szilágyi Sándor brigádját kivéve — igen nagy lema-

radások mutatkoznak. Eppen ezért a napokban javasoltuk a szén körlet vezetőségének, hogy jobban foglalkozzanak a szocialista brigádokkal — és általában minden versenyben lévő brigáddal —, ne csak a munkahelyi kötelezettség által előírt segítséget adják meg a csapatoknak, hanem az egyéni vállalások teljesítését is segítsék elő.

A legutóbb tartott vizsgálat szerint — amikor felmértük a szocialista brigádok vállalását, teljesítését, összetételét — némi javulás mutatkozik a „B” mező területén lévő csapatoknál. Eredménynek lehet például elkönyvvelni azt, hogy amíg a múlt évben, egy adott területen lévő csapat, amely három harmadban járt dolgozni, három szocialista brigádnak számított, addig most a négy negyedben dolgozó egy csapatnak számítanak. Igaz, emiatt sok probléma volt a vállalásoknál és a nyilvántartásban, de menet közben nagyrésztük megoldódott. Annak ellenére, hogy a brigádok zöme a havonkénti értekezletet megtartotta, hibaként könyveljük el, hogy a személyi adatokat és az egyéni vállalásokat nem mindenütt tartják nyilván. De a legnagyobb hiba az, hogy a 699 fő közül csak 174-nek van egyéni vállalása.

— **Hogyan veszik ki részüket a továbbtanulásból a brigádtagok?**

— Szakmai oktatásra 117, pártoktatásra 113, szakszervezeti oktatásra 460, az általános iskolába 136, technikumba 74 brigádtag jár. A Kossuth-bányán dolgozó szocialista munkabrigádok erre az évre 12 ezer 525 társadalmi munkórát vállaltak, amiből az első felében 4 ezer 507 órát teljesítettek. Az 50-es szocialista brigád az „Ismerd meg Szovjetuniót” mozgalom keretén belül 92 „Szovjetunió” képeslapot rendelt egész évre.

— **A termelés vonatkozásában milyen eredményeket értek el a csapatok az első felében?**

— A százalékosan értékelhető csapatok közül mindössze négynek a teljesítménye nem érte el a száz százalékot. Ennek eredményeként a félév folyamán 17 brigádot jutalmaztak meg összesen 41 ezer forint értékben. A II. negyedéves eredmények alapján a „Tröszt legjobb bányakerülete” címet is Kossuth-bánya nyerte el az ezzel járó 10 ezer forinttal együtt. Kossuth-bányára került a „Legjobb fejtes” és a „Legjobb szénelővájási” cím is. Az előbbi Nagy Dezső csapata nyerte el, jutalma 10 ezer forint volt, az utóbbit pedig Vanyek József brigádjáé, itt a jutalom összege 2500 forint.

Kossuth-bányán tehát meghozta a kívánt eredményt a szocialista brigádmozgalom, s ha jobba tesszük a velük való törődést, még eredményesebb munkát végeznek majd.

Jól sikerült alkotmány napi ünnepek Pécsen és Komlón

(Folytatás az 1. oldalról.)

Már kora délután benépesült a meszesi új munkásszálló. A bentlakók, környékbeliek, az üzemek képviselői jöttek el augusztus 19-én ide, hogy részt vegyenek alkotmányunk 15. évfordulójára szer-

vezett ünnepi megemlékezésen. Megjelent az ünnepségen Suhajda Tibor elvtárs, a KISZ Trösztbizottságának titkára. Ünnepi beszédet P. Kovács Tibor elvtárs, a KISZ Trösztbizottságának munkatársa mondott.

— **Augusztus 20-a az alkot-**

mány napja a magyar dolgozó nép nemzeti ünnepe. Ma ünnepezzük alkotmányunk törvénybe iktatásának 15. évfordulóját. Alkotmányunk a Magyar Népköztársaság alapörvénye, amely visszatükrözi azokat az alapvető társadalmi változásokat, amelyekből világosan érthetővé válik, hogy népünk szilárd, nemzeti egységbe végre szilárdult a múlt átkos társadalmi rendjével és visszavonhatatlanul a történelmi haladás, a szocializmus építésének útjára lépett. 1949. augusztus 20-ával lezárult az úgynevezett „ezeréves alkotmányra” épült jogrendszer s új fejezet nyílt népünk életében, mert a haza igazi urává, gazdájává azok váltak, akik eddig kivülrekedtek az ún. ezeréves alkotmány sáncain — mondotta, majd azokról a megváltozott élet-

körülményekről beszélt, amelyek szocializmust építő hazánkat jellemzik.

Az ünnepi megemlékezés után a „Szocialista Kultúrőr” Erdeméremmel kitüntetett Pécsbányatelepi Férfikórus lépett színpadra, akik Ivasivka Mátyas karnagy vezetésével több énekszámot adtak elő. Ezután a Pécsi Bányász színtársulat vidám műsorral kedveskedtek az ünnepség résztvevőinek.

A meszesi lakóterület képviselőletében közel 50-en jöttek össze, hogy az alkalommal megtekintésük a bányászok új munkásszállóját. A vendégek Pánczél Ferenc elvtárs kalauzusa végig az épületen. A munkásszálló önkormányzati vezetősége az alkotmány napi ünnepi műsorban fellépőket vacsorán látta vendégül.

Sportpálya-avatás, szépségverseny, sportbál Szászváron

Kétszeresen ünnepelt augusztus 20-án Szászvár dolgozó társadalmi. Alkotmányunk ünnepe mellett, az új sportpálya felavatása tette emlékeztetéssé a napot. Már reggel 9 órakor megkezdődött a sportműsor, hogy estig szinte megállás nélkül tartson.

Nem szeretnék a ló túlsó oldalára esni, ha van is bennem egy kevés lokálpatriotizmus — mégis azt kell írnom, hogy nagyon szép élményt nyújtó sportműsorral gondoskodott a máza-szászvári bányász sportkör elnöksége.

A szépen előkészített uszodában, ha késéssel is, Boros Géza úszó segédoktató vezetésével 10 órakor megkezdődtek a versenyek, melyben Szászvár 61 fővel, Bonyhád 45, Dombóvár 18 és Magyar-egregy 4 fővel vett részt.

Közben a kézilabdapályán a Pécsi Bányász női tartalékcsoportja szép játékkal 11:5-re győzte le a hazai lányokat. Ezt követően a Pécsi Bányász NB I-es női kézilabda-csapat mutatót mutatott a tartal-

lékcsoport ellen. Az I. csapat győzött 28:10 arányban. A bemutató után a máza-szászvári férfi csapat Törő Béla vezetésével 32:12 arányban győzött Gyöngy ellen bajnoki mérkőzésen.

Délután már fél 3 órakor folytatódott a sportműsor az új pályán. Nehéz erről írni, mert vidéki viszonylatban ragyogó sportlétesítménnyel gazdagodott a bányász sportkör, a község.

Az előmerközések a pécsi tartalékcsoport már éppen meggyőző játékkal 6:1-re nyert a II. félérdőre elfáradt hazai tartalékok ellen. Amikor a pályavárató mérkőzés megkezdődött, mintegy 400 néző övezte a pályát. A kissé indiszponált hazai csapat ellen nagyon szép II. félérdő játéka után nyert a Pécsi Bányász NB II-beli éllovasa 11:1-re.

Este a Jóbarát vendéglő kerthelyiségében szépségversennyel egybekötött sportbált rendeztek. Azt hiszem talán felesleges is megemlítenem, hogy nagyon jól sikerült.

nem annyira, hogy akár a színészeket, akár pedig a nézőket zavarta volna.

Másnap délelőtt ismét kötetlen volt a program. Voltak, akik városnézésre mentek autóbusszal (vagy a miénkkel) vagy egy külön erre a célra rendszerezett és rendkívül jól mutatós mikrobusszal) vagy pedig felszálltak a sétahajóra, amely négy forintért csaknem másfél órási víziúttal örvendeztetette meg a benne ülőket. A szárazföldön negyedeltük az újvárost, a modern városházát, mely olybá tűnt, mint egy egyetlen üvegüvegtömbből kiforgott, kacsalábon forgó palota, a múzeumot, a „Stefániát”, a szebbnél szebb lakó és középületeket, a vizen meg a fűrgén tovasuhanó motorcsónakokat, a karcsú vitorlásokat, a „Boszorkányok szigetét”, a hajógyárat, a parton szerencsére váró horgászokat.

Ezernyi látnivaló, mindmég annyi élmény. Idős bányászok nézték átszellemül arccal a csendes méltó-

Szöged híres városában

— Ez az út is jól kezdődik! — sóhajtottunk fel csaknem egyszerre, amikor nem messze Bajától — útban Szeged felé — tompa durranással kilúkkadt autóbusszunk hátsó külső gumija. A kocsi vezetője kiszállt, megnézte a defektes kereket jobbról is, balról is, aztán kijelentette: — **Be-megyünk Bajára, majd ott megcsinálom!**

Mentünk is. Helyesebben gurultunk. De azért mégiscsak odaértünk. Reggel 8 óra volt, éppen kinyitott a főtéri presszó, jól esett mindenkinek egy tömény féldeci, vagy egy erős dupla. Jókora forgalmat csináltak a röpke fél óra alatt. Igaz, voltunk hozzá eleget. Nemcsak a bánya- és kisegítő üzemek, hanem — első ízben — a helyiipari Szolgáltató Vállalat és a Kőbánya Vállalat több dolgozója is velünk volt, hogy a bányászokkal együtt vegyenek részt az Állami Biztosító által szervezett kiránduláson. A Bányász Dolgozók Biztosítási

és Önszegélyző Csoportjának szervezésében látogattunk el Szegedre, hogy megismerkedjünk a várossal, és megtekintsük a Szegedi Szabadtéri Játékok Verdi: „Aida” előadását. A Nap már jócskán delelőre állt, amikor elértek a „híros város” határát. Egy közeli étterembe elfogyasztott izletes és bőséges ebéd végeztével azonnal városnézésre indultunk. Mindannyiunkat meglepett Szeged tisztasága, kultúráltsága, parkjainak játszótereinek, szökőkútjainak és széles útjainak sokasága. Csodálkoztunk. Hát ez hogyan lehetséges? Aztán találtunk egy táblát, ami tudunkra adta, hogy a várost a nagy árvíz után, a múlt században, az 1800-as évek vége felé újjáépítették a mai formájában. O, így egészen más! — **mondtuk. Akkor már érthető ez a nagy modernség. Estefelé szorongva kémleltük a mind jobban el-sötétedő eget: lesz eső, vagy nem lesz? Leit is, meg nem is. Háromszor is esett az előadás alatt, de**

Hogyan készül a Mecseki Bányász?

Hát, kérem tisztelettel, az készül. Készülget. Terv szerint.

Heti, havi, negyedéves, fél éves munkaterv szerint. A munkaterv kérem egy olyan valami, amit kollektív munkával rendszerint a főszervező egymaga állít össze hetekkel és hónapokkal előre, gondos, precíz munkával, hogy-aszongya ebbe és ebbe a számba, és ez az a szocialista (ezek mi vagyunk: kérem, a beosztottak, így becéznek bennünket a lapmegjelenés előtt) ezt és ezt a cikket, innen és innen, így és így, erre és erre az oldalára, ilyen és ilyen terjedelemben, ekkorra és ekkorra megírja.

Nagyon szép egy ilyen munkaterv kérem. Van abban minden, ami egy jó újsághoz szükséges. (Egyes pajzán beltárogatni szerint sok esetben érdemesebb volna a laptervet helyettesíteni — újság helyett!) S a papírlap jobb felső sarkában ott a szignál: „A lapterv-törvény!”

Az is.

Egészen addig, amíg meg nem kell valósítani.

Mert akkor kiderül, hogy némely értesítés hamis, hogy a kedvre várt vendég csak a következő hétfőn érkezik; hogy az szb-titkár, akinek feladata lett volna megírni nagyjelentőségű elvi cikket a munkaversenyről, sajnálatosan lebetegedett; a KISZ-titkár, a riportalány, külföldre utazott jutalomképpen; a brigád, amelyről dícsérő cikket kívántunk írni, váratlanul rosszul dolgozik; e... de minék unatassam Önöket kedves olvasóm, mert ugye az olvasó mindig Kedves (kiváltképpen ha az ÉN cikkeit olvassa), szóval felborul minden, de szerencsére nincs baj, mert az ÉLET azért nem áll meg, esemény is történik mindig; néha-néha, de legalább az esetek 99 százalékában jobb, mint tervezve volt; egyszerűen: szombatra valahogy összejön az az 1500 gépelt sor, ami kell az öt újságoldal megtöltéséhez.

A nehéze ezután következik. A kéziratokat át kell olvasni, a gépelési és formázási hibákat látni javítani, ami jobbára igen gyorsan megy, hiszen 68 betűs sorban legfeljebb ha van 87 hiba, de 68-nál semmi esetre sem több, erre esküszöm!

Na, ha ez is megtörténik, akkor a cikkeket be kell tükrözni. Vagyis meg kell határozni, hogy melyik cikk hány hasábos legyen, milyen betűtípustól legyen szedve és főleg — ha cikke kerüljön? Előkerülnek a logarítécek, mindenki oszt, szoroz, összead és kivon, meghúzzák (magyarul: lerövidítik) vagy hosszúnak (magyarul: nyújtják) az anyagot, de végülis nyomdakész állapotba kerül minden.

Azán következnek a hétfő. Ilyenkor már csak a hatodik oldal, a sportoldal van vissza. A sportrovatvezetőnek fő a feje: percnként kérdi valamennyiunktől „Nem tudtok egy jó címet?”

Ugyanis kétféle csapatot vártam (1) lakapott, s most meg kell magyarázni a dolgot. Amíg ő a megfelelő címen lóri és fejét, a szerkesztőség ügyelete már a Pécsi Szikra Nyomdába tartózkodik. Mivelhogy ott nyomják a lapot.

A gépszedő ólomba önti a sorokat, a gép ólomsorokból hasabokat képez, azt meg a tördelő — csinos, fiatalasszony — próbálja a beküldött tükör szerint elrendezni. Ilyenkor derül ki, hogy nem is olyan butaság és szakmai továbbképzés fontosságáról annyit beszélni! Mert kisdzede az egyik cikk 20 sorral rövidebb, a másik 30 sorral hosszabb, a képek mérete nem egyezik, valamit tenni kell, jaj, mit is, talán ezt az anyagot oda, azt meg ide, azt a háromhasábost szedje át kétféle hasábosra, azt az egyhasábost meg tegye át kétféle hasábosra, az egészet meg rakja oda, vagy ne, inkább ide, de mégsem, az nem politikus, talán amott jobb helye lesz, vagy még inkább, de... mégsem... hű, kolléga, csináljon vele amit akar, átmegyek az SZTK-ba egy duplára, majd jövők...

Hála a tördelőnek, azért minden elrendeződik valahogy, aztán az oldalt befestékezik, csinálnak egy levonatot, ami megy a korrekterhoz, akinek kutya-kötelessége a legkisebb hibát is észrevenni és kijavítani.

Ki is javítja. A mi zűrságunkban nem találni egyetlen hibát sem.

Nem bizony!

Szóval mikor így mindenki — a gépszedő, a tördelő, a korrekter, no meg a nyomdai ügyeletes — szépen megtette a magáét, akkor a talált hibákat kijavítják, gondosan ügyelve arra, hogy lehetőleg újat ejtsenek, és lélekben meg nyugodva mindenki takarodóra tér, mert hiszen nyomni csak éjjel nyomják majd.

Másnap reggel aztán mindenki — a főszervező, a segéd-szerkesztő, a rovatvezető, a munkatárs, a gépirónó — kézbe veszi a friss, nyomda- és festékszagú sajtóterméket, s következik az értékelés:

— Megállapítom, hogy ismét elértünk a tervtől. Az újság zöme olyan anyagot tartalmaz, amely nem szerepelt a munkatervben. Például ez is, meg ez is. A klisék rosszak, alig látszanak, a szöveg tele sajtóhibával, az a matrica forog, mint nyoma, a házak fejtetón állnak. No, és ez? Ez az anyag, ez az íz, ez a „Hogyan készül a Mecseki Bányász?” miért került be ebbe a számba?

S en bűnbánóan tenajtott fejjel rebegem: Sajnos, három anyagot nem sikerült felvennem, de a helyet a tördelőszereplő megírta, kellett valami helyettük...

Azán emeltem a szót, ismét békés egymás mellett élésben kortyolgatjuk a kávécsérijének nevezett fekete valamint kedves kvonatot, s tervezük a következő lapszámot.

Jobbat az elhatolni.

Hát, kérem tisztelettel, így készül a Mecseki Bányász. Ugye, milyen egyszerű?

— 222 —

A műszaki és gazdasági feladatok végrehajtásának legfőbb feltétele

a termelőmunkában részt vevő dolgozók általános, szakmai és politikai képzésének fokozása

A Magyar Szocialista Munkáspárt VIII. kongresszusa — a gazdasági építés feladata mellett — részletesen foglalkozott a szocialista kultúra fejlesztésének kérdésével is. Vajon hogyan oldják meg egy-egy üzemből a dolgozók általános, szakmai és politikai képzését, van-e fejlődés a múlt évhez viszonyítva? — ezekre a kérdésekre kerestünk választ Komló legnagyobb üzeménél, Kossuth-bányán.

1436 dolgozónak még nincs meg a VIII. általánosa

Kossuth-bánya dolgozóinak iskolázottságát vizsgálva, a következő eredményt kapjuk: dolgozik az üzemnél 4 ezer 414 fő. Közülük 36-an végeztek egyetemet, 8-an főiskolát, míg gimnáziumi érettségivel 268-an rendelkeznek. Az általános iskola VII. és VIII. osztályát 1730 fő végezte el. Az V. és VI. osztályt 1877, míg az I.-s és a IV. osztályt 472 fő. Sajnos, az üzemnél 28 olyan munkás is dolgozik, akinek nincs semmilyen iskolai végzettsége.

Biztató jelenség, hogy a dolgozók nagy többsége tudja: jelenlegi tudása kevés ahhoz, hogy az élet minden területén képessé tartasson a fejlődéssel. Így sokan önként jelentkeztek és keresték a különböző továbbtanulási lehetőségeket. Jellemző, hogy például az 1963/64-es oktatási évben az általános iskola különféle osztályaiban 105-en tettek eredményes vizsgát.

Üzemi iskolákat szerveznek

A statisztikai adatok szerint Kossuth-bányán évente mint-

egy 239 főt kell beiskoláztatni ahhoz, hogy 1970-ig — tehát hat esztendő alatt! — mindenki megszerezze legalább az általános iskola nyolc osztályáról szóló bizonyítványt. A negyedéves műszakszervezés bevezetésével természetesen megnőtt a továbbtanulók műszakbeosztásának problémája. Ezen a szakszervezeti bizottság üzemi iskolák szervezésével kíván segíteni. Az elképzelések szerint hetenként kétszer, délelőtt és délután lesz foglalkozás, így az V. és VI., valamint a VII. és VIII. osztályokat műszakcsere nélkül végezhetik el a jelentkezők.

Az elkövetkező évek egyik legnagyobb iskoláztatási eredménye lesz a meglévő 28 analfabetű tanítási. Itt meg kell jegyezni, hogy a bányauzemnél dolgozó műszaki és adminisztratív beosztású dolgozói magukra vállalták az analfabetű oktatását és vizsgáztatását.

Munkásakadémiák, szakmai továbbképzések, egészségügyi tanfolyamok

Az intézményes felnőttoktatás keretén kívül természetesen az üzem más lehetőségeit is biztosítja a dolgozók, a továbbtanulni akarók számára. Az iskolán kívüli képzések, a tudományos ismeretek terjesztésének legmagasabb rendű formái a munkásakadémiák. A Kossuth-bányán működő munkásakadémia előadásait 1963-ban 117-en, az idén 131-en hallgatták. A különféle szakmai oktatáson az elmúlt évben 272-en szereztek képesítést. Az idei évben a

bányauzem szakszervezeti bizottsága 302 dolgozót tart nyilván, olyanokat, akik vagy a segédvájári, vagy a vájári, a mentő, a gépkezelő, a robbantómesteri vagy egyéb más tanfolyamon akarják tudásukat növelni.

A szakszervezeti politikai iskolának 1963-ban 99, 1964-ben 150 hallgatója volt. Az iskola eredményességét bizonyítja, hogy a szakszervezeti aktívák lelkiismeretesen végzik gazdasági, politikai és egyéb megbízatásaikat.

Olaszómozgalom, házikönyvtár

A kulturális nevelő munkában mindinkább méltó helyre kerül az olvasómozgalom, és a lakás dísz. A házikönyvtár. Kossuth-bányán, az üzemi könyvtérrel szembe a megjelenő legújabb könyvekből és sorozatokból állandó bő választék áll a vásárlók rendelkezésére.

Az eddig megjelent sorozatokból ötre vannak előfizetők és a törzsgárda állandóan nő. Fizesési napokon több ezer forint értékben vásárolnak olvasnivalót a bányászok, akik gyakori vendégek a városi könyvtárban és a könyvesboltban egyaránt.

A dolgozók kulturált szórakozásának biztosításában jelentős szerepe van az üzemi közönségszervező hálózatnak. A közönségszervezők elsősorban olyan előadások iránt keltenek fel a dolgozók érdeklődését, amelynek művészi színvonala, eszmei mondanivalója a szocialista kultúra igazi értékeit nyújtja. A bányauzem közönségszervező bizottsága a színházi évadban — 507 dol-

gozót szervezett be az előadásokra s igen sok színházberletet adott el.

Gazdag program az üzemi klubban

Kossuth-bányának igen szépen berendezett klubja van, mely rendkívül népszerű és kedvelt találkozó helyi fiataloknak és időseknek egyaránt. Talán nem érdektelen megemlíteni, hogy az utóbbi időben milyen főbb rendezvényeket tartottak. A feltáró körlet KISZ-szervezete háromrészes szellemi vetélkedőket, a Bányagép Üzem KISZ-szervezete két ismerkedési estét a helyi gimnázium diákjaival közösen, az üzemi kultúrbirozság orvos—munkás találkozókat, családi teadélután, gyermek részére bábjátékok, szocialista brigádtervezeteket és találkozókat, az üzemveltség műszaki találkozókat rendezett.

Ugyancsak a klubban került megrendezésre a kézmunkakiállítás is a nemzetközönnap keretében, amikor is az asszonyok bemutatják otthon készített munkáikat az üzemi dolgozóknak. A Pécsi Állami Aruház rendezésében műsoros dívalbemutató is volt. A klubnapok keretében kerültek lebonyolításra az asztalitenisz és a saikk házi bajnokságok — jutalmazzal. A színházi csoport közreműködésével jól sikerült nyugdíjas találkozó rendeztek egy alkalommal.

Kirándulások hazánk legszebb tájaira

A nyári kirándulások a körletek igényeinek megfelelően szerveztek. Jártak a magyar tenger partján, Harkányban, Siklóson, Abaligetben. Vasárnapként a szocialista munkabrigádok, a családtagokkal együtt, szívesen keresik fel Sikondát és Magyarherbertent.

A Kossuth-bányai kultúrbirozság évente 20 ezer forint-lal gazdálkodik. Bevetelként jelentkezik a klubtagsági díjból mintegy 4 ezer forint, amit társasjátékokra, sajtó-és folyóiratokra, színház-és mozilátogatásokra használnak fel.

A szakszervezeti bizottság jelentős segítséget kap munkájához a komló városi pártbizottságtól, a városi tanács művelődési osztályától, a Május 1. Művelődési Ház igazgatóságától, a tröszt párt-és szakszervezeti bizottságtól, valamint Kossuth-bánya pártbizottságtól és üzemvezetőségétől, mely segítség nagyban előbbre viszi a szakszervezeti bizottság kulturális nevelő munkáját.

Évadnyitó társulati ülés a Pécsi Nemzeti Színházban

Tegnap délelőtt 11 órai kezdettel tartotta az 1964—65-ös színházi évadnyitó társulati ülését a Pécsi Nemzeti Színház. Az érkezőtlen — a színház dolgozóin kívül — jelen voltak a megyei és a városi pártbizottság, a tanács, a sajtó és a rádió képviselői.

Nógrádi Róbert igazgató — beszámolójában — részletesen elemelte a társulati múlt évi tevékenységét. Elmondta, hogy az 1963—64-es évadban, 10 hónap alatt 212 989 nézője volt az előadásoknak, közülük 7200-an rendelkeztek színházberlettel. Közölte, hogy a Magyar Televízió a társulat három tagját nívó díjjal tüntette ki királynő kegyencé—ben nyújtott alakításukért.

Az idei évadrol szólva Nógrádi Róbert igazgató megemlítette, hogy a társulat 13 új színésszel gyarapodott, közülük a három legfiatalabb most végezte el a színházlát. Mint a plakátokon már megjelent, a Pécsi Nemzeti Színházban szeptember 24-én kezdődik az évad, amikor is bemutatásra kerül „Az ördög cimborája.” Egyébként a 10 hónap alatt 6 operát, 3 operettet, 6 prózai darabot mutatnak az érdeklődők, s sok kerül a balettagyúttal fellépésére is.

(B-N)

Egy „nyugtalan” újtó

Ivancsics József nyugtalan ember. Azok közé tartozik, akik örökösen keresik önmagukat, igyekeznek kitapasztalni minden foglalkozást és minden munkát, mindig és mindenütt az újat, az ismeretlenségben rejlő érdekességet kutatják.

A középkorú, élénk tekintetű ember jelenleg fűrészmester; a műszaki és kutató fűrészbereendezéseket tartja karban és javítja Zobák-akmán. De ezzel még igen keveset mondhat róla. Az ő portréjához feltétlenül hozzátartozik életének néhány korábbi állomása. Eredeti szakképzettsége szerkesztő lakatos, de van segédlevele az épületlakatos szakmából is, gépészeti szakképzéssel rendelkezik, kitanulta az autogén-hegesztést, ért a villamosághoz, volt rádióművelet, sportrepülő és ejtőernyős oktató...

Ennyi talán már elég lesz, bár a felsorolás koránt sem teljes. Sokirányú képzettségét igen jól kamatoztatja új „szenvedélyében”, az újtói munkában. Hirtelen magam sem tudnám megmondani, hány újítási javaslatot dolgozott már ki, hányat fogadtak el, hányat alkalmaznak.

Sokat. Csak a múlt év novembere óta — amióta Zobák-akmán dolgozik — három jelentős javaslattal gyarapította a tröszt újítási statisztikáját. Mindhárom — sőt, még korábbról is néhány — mostani munkatöréből származik, a fűrészbereendezéseknél, vagy azok egyes alkatrészeivel kapcsolatosan.

Talán megbocsátja a kedves olvasó, hogy eltelintek ezek részletes szakmai leírásaitól. Ehelyett csupán néhány jellemző adatot említenék. Az egyik újítás lehetővé teszi, hogy a TURMAG típusú német fűrészpálya — az eredeti 1200 milliméterrel szemben — maximálisan másfél méter átmérőjű lyukat fűrhasanak. A másik: a nagytörőjű fűrészek nagy többsége Nyugat-Németországból származik. Alkatrészelőpótlásuk nehézkes és fölöttébb drága. Különösen vonatkozik ez a fű-

szerűkre, amelyekből viszonylag nagy mennyiségre van szükség. Nos, Ivancsics József kidolgozta a fűrészszerűk hazai előállításának technológiáját. Az újítás — három évi huzavona után — most már a kivitelezés stádiumába jutott. Az előzetes számítások szerint évente körülbelül 200 ezer devizafortintot takaríthatunk meg vele.

— A legújabb javaslatom kíséret alatt áll a tröszt újítási műhelyében. Rengeteg munkám van vele... az elmúlt vasárnap is reggeltől késő

éjszakáig rajzoltam, számoltam...

Meggyőződéssel magyarázza gépének adatait, különböző tulajdonságait. Teljesítménye, gazdaságossága, mérete néve állja a versenyt a hasonló kategóriájú külföldi berendezésekkel, sok tekintetben még jobbnak is ígérkezik.

Nemrég alakult meg Zobák-akmán az újítókör, s az alakuló ülésen Ivancsics Józsefet választották elnöké. S most ebben a tisztségében is a szociális mozgalmaságával igyekszik eredményes lenni.

FINTOR

A telefon és Shakespeare fantáziája

Shakespeare halhatatlan színműve után sóhajtott fel így az egyik ifjú néző: Ha Rómeónak és Júliának telefonja van, mindez a szörnyűség nem történik meg.

Szerintem ez nagyon könyvemű kijelentés volt. Hiszen ha rossz a készülék, ami napjainkban nem ritkaság — hát még 3—4 évszázaddal ezelőtt mennyire természetes lett volna — a szegény fiatalok ugyan csak ott vannak, ahol a parizsakad. Nem is beszélve arról, ha a papa, mama valahogy lehallgatja őket. Nem értek egyet a fentemlített nézővel azért sem, mert a mai telefonok néha bizony felülmúlják Shakespeare fantáziáját is. Ráérő emberek például azzal szórakoznak, hogy fellapozzák a telefonkönyvet, kiszúrnak egy számat, feltárcsázzák. Tegyük fel éppen a miénké. Férjem felveszi a kagylót, udvariasan behallgatózik, a másik oldalon letelezik. Amikor újra tankönyvet fölé hajol, megint csengetnek. Aztán megint szó nélkül letelezik. Négyeszer, ötször megismétlik a türelemjátékot, de most már kevésbé udvariasan.

Másik eset. Reggel öt óra, alighogy lehunytam a szemem. Beteg a gyerek. Türelmetlen csengetés ébreszt, Gyuri nagy kezicsókókkal bejelenti, hogy megérkezett. Pojtogat a

meleg, míg elrebegek egy „nagyon örülök”-öt. Kínomban mondom meg valamit és lecsapom a kagylót.

Szerencsére Gyuri kevés van, s azok sem tárcsáznak mindig mellé. Viszont ott van a Laci, akit tévedésből nálunk keresnek, a Kovács lakás, a Vörösmarty étterem — naponként 8—10 hívás még az úgynevezett inséges időkben is. S mindezek tetejére ott vannak még a szomszédok. A fiatalok, akik a rendevüt beszélnek meg — csekély fél-háromnegyed óra — a szomszéd néni, aki mozijegyet rendel, a szomszéd bácsi, akit a futball-eredmények érdekelnek. Aztán átjönnek néha a negyedik házból is, mert ugye látásból ismerjük egymást. Ha este 10 óra felé elcsendesedik az előszoba, akkor meg a posta kapcsol oda véletlenül egy interurbánt.

Hogy miért nem kapcsolom ki a készüléket, ha nem akarok telefonálni? — kérdezhetné most joggal valaki. Hát nem azért, mert a posta tiltja. Egyszerűen nem lehet.

Szóval ennyi öröme van nap mint nap egy telefonutaladónak. Azt hiszem rövidesen szólok a központnak, hogy nincs szükségem a készülékre. Hiszen van még egy a lépcsőházban...

Asszonyoknak — lányoknak!

Hogyan segítse a szülő gyermeke tanulását?

Megvalósulásra váró program

Mielőtt a komlói városi nőtanács II. félévi programját vázlatosan ismertetnénk, helyénvalónak tartjuk megemlíteni, hogy az idei első hat hónap munkatervére csaknem maradéktalanul megvalósult. Dicséretre méltó ez, hiszen nem csupán a körülmények teremtését fejezi ki a siker, hanem azt is, hogy szervezett, kollektív munka eredményesül.

Az új program három fontosabb kérdés köré csoportosul. Az oktató, népművelési feladatok (ezen belül a vezetés színvonalának emelése és a szülői munkaközösségek irányítása), a termelést segítő tevékenység és végül a család- és nővédelmi, jogi kérdések.

Fő hangsúlyt kapott a továbbtanulás. Egy korábbi felmérés alapján főleg a 20-30 év közötti nők beiskolázását szorgalmazzák. Novemberben valamennyi iskolában tanácskozást szerveznek a tanuló nők számára. Brigádmunkával vizsgálják meg a könyvbarát mozgalom eredményeit és meghatározzák az ezzel kapcsolatos feladatokat. Tovább szeléstik a nők klubjának programját.

Az első félévben több olyan rendezvényt tartottak, amely élénk visszhangra talált. Ezért most is beiktattak jónéhány közzétett programot. Az első augusztus 28-án, pénteken délután fél 5 órakor lesz a Kossuth-bányai klubhelyiségben. Erre az alkalomra a bányászleányokat hívják meg. Az összejövetel célja: megismerjék, hogy a férjek miként választják meg a szociális módon élni jelszót. Kíváncsiak arra is, hogy amikor a bányászok a példamutató munka mellett tanulnak, az asszonyok hogyan veszik fel a versenyt, gondoskodnak-e önképükről.

A rendezvények között szerepel különböző rétegekkel való találkozás is. Ezt azzal a céllal hívják össze, hogy a városi nőtanács eljusson azokhoz az asszonyokhoz is, akik ezidégig kevésbé vettek részt a mozgalmi munkában. Régi mulasztást pótolnak, amikor a — Hazaftas Népfronttal közösen — eszmecserére hívják meg a kistiparosok feleségeit.

A nőtanács munkatervére olyan fontos témakört is felölel, mint az iskola és a család nevelőkapcsolata, a kettős nevelés problémája, a munkára nevelés, a pihenés és szórakozás, az elvált szülő és a gyermek, a lakás és az egyéni élet, vagy az igen sok embert foglalkoztató: sokáig fiatalnak maradni című tárgykört.

Az iskola — ezt ma már mindenki belátja — csak fél munkát végezhet a szülők segítségével nélkülül. A jó együttműködés nemcsak a szorosán vett nevelési kérdésekben, de a tanulók otthoni tanulási munkájában is nagyon hasznos. Nem arról van szó, hogy az iskola munkáját végezzék vagy pótolják, hanem ezzel a módszerrel is meg kell erősíteni az iskola munkáját. Minden szülő tud segíteni gyermekének a tanulásban, nemcsak a tanult, az egyetemet végzett szülő, csak be kell tartani néhány alapvető kérdést: tartunk jó kapcsolatot az iskolával és mindenekelőtt legyünk türelmesek és következetesek.

Es előrelátók is. Mert a pedagógia — akárcsak a kormányzás — az előrelátás művészete. S éppen ezért bármilyen meglepően hangzik is, a tanulásban való segítséget már az iskolás kor előtt meg kell kezdeni.

Amikor a gyermek iskolába kerül, merően új körülményekkel, követelményekkel találja magát szemben. Most órák hosszat kell egy helyben ülnie, nem hagyhatja abba a tanulást ha kedve szottyán, sőt a leckét is napról napra el kell készítenie. S anélkül, hogy eddig fontos személy volt a családi körben, most csak egy tagja egy nagyvárosi létszámú osztálynak. Elsősorban kitarásra kell nevelni, arra a képességre, hogy huzamosabb ideig nyugodtan üljön, hogy figyelmét egy dologra irányítsa, hogy a maga kis akaratát megfeszítse.

Sok minden egyebet is tehetünk. Figyeljük gyakorlására olvassunk nekik, ők pedig mondják el mit értettek belőle, mutassunk nekik képeket és ők magyarázzák meg mit láttak. Tanuljanak verseket, dalokat, az emlékeztetőket gyakorolják vele. Sétá közben hívjuk fel a figyelmüket a természeti jelenségekre, az utca mozgalmasságára, vegyék észre az évszakok változását, az egyes évszakok legjellemzőbb sajátosságait. Figyeljük meg az emberek munkáját, a munka társadalmi hasznát. — Elégítsük ki természetes kíváncsiságukat, feleljünk fáradság nélkül kérdéseikre.

Ha így neveljük gyermekünket, semmi nehézséget nem jelent neki a szeptember elseje, amikor először megy iskolába. Most már másfél éves segítséget adhat a szülő: segíthet a tanulás

technikájának elsajátításában.

Tudjuk, vannak hanyag tanulók nem is kis számban. A hanyag tanulónak általában nem az az oka, hogy a gyerek „buta”. Még az sem, hogy hanyag: pontosabban a hanyagság már következmény, amelynek okát meg lehet szüntetni. A hanyag tanulónak általában az az oka, hogy a gyermek egy vagy más tudásban elmarad, nem éri utol önmagát, nem érzi munkája eredményességét, emiatt kuszódik. A tanulásban való segítség azt jelenti, hogy a gyermeket segítsük át az első nehézségeken: állítsuk a helyes vágányra, amelyen aztán nagyobb zökkenő nélkül haladhat. Azzal kell kezdeni, hogy legyen a gyermeknek állandó, beidegzett napirendje. A tanulást szervezzük meg: legyen a gyermeknek kifüggesztett órarendje. Vele együtt nézzük meg a feladatait és milyen sorrendben végzi őket. Megírja-e feladatát, milyen az írás-technikája, hogyan ül az asztalnál, helyesen tartja-e a tollszárat, stb. Ha írásbeli hibát ejt figyelmeztessük. A hibás betűt újból írassuk le. Ha lehetséges, kérdezzük ki a tanultakat, nézzük át az írásbeli munkát.

Magasabb osztályokban ilyen közvetlen segítséget már nem adhatunk, nem is volna helyes. Most már a közvetett segítséget kell nyújtani a diáknak.

Az első és legfontosabb: érdeklődés állandóan az iskola, a tanulás ügye iránt. Mert közönyünkkel lerontathatunk mindent. Állandó kérdézközeinkkel bizonyíthatjuk be legjobban: a gyermek tanulmányait nagyon fontos dolognak tartjuk.

Az érdeklődés természetes kiegészítője az ellenőrzés. A gyermek a szülő ellenőrzésében ne a számonkérés lássa, kevesebb a gyanakvást, hanem az együttérzést, a segítő készséget. A nevelésben nagyon fontosak a közvetett módszerek, s általában a nevelői hatás akkor intenzív, ha a gyermek nem veszi észre a tudatos nevelői szándékot.

Végül szóljunk a „rossz tanulókról”. A rossz tanuló éppen azért rossz tanuló, mert nem tördölködik, vagy nem tördölködik vele. De egyszer csak meg kell kezdeni a javulást.

Nem drámai jelenettel, nem fenyegetőzéssel (amit aztán a szülők amúgy sem válnak be!), nem sirással és kéréssel. Komolyan kell vele beszélni arról, hogy mindenkinek vannak jogai és kötelességei. Ő, a fiatal, nagyon is ragaszkodik a jogaihoz. Kell neki a szép ruha, a jó étel, a változatos szórakozás. Gondoljon arra, hogy kötelességei is vannak.

Hivatkozni kell a szülőnek a saját példájára is: a maga nehéz munkájára, amely mégis olyan sok örömet ad neki. Persze minden pátoz és felesleges hangsúly nélkül.

Ez csak a kezdet. A gyermek talán megrendül, de ettől nem fog megjavulni. A következő lépés az, hogy megkeressük azt a legfontosabb okot, amely a gyermek hanyagságának forrása. Az egyenlő az az ok: hogy túlságosan sokat olvas; a másik sokat jár moziba, színházba; a harmadikat sport köti le túlságosan; van aki rosszul osztja be idejét: a délutánt elfecsérel, este meg nehezebb tanulni, már csak azért is, mert otthon ilyenkor mozgalmassabb az élet; aztán a klasszikus ok: a rossz barátok.

Ha az okot megtaláltuk, igyekezzünk megszüntetni, vagy legalábbis hatékonyságát csökkenteni. Nem helyes a radikális eljárás. Ha például túlságosan sokat olvas vagy sportol, ne tartsuk meg sem az egyiket, sem a másikat, hanem igyekezzünk kellő keretek közé szorítani. Ha a délutánt elfecsérel, próbáljuk esetleg más családtagok segítségével otthoni életét jól megszervezni.

S aztán jön a legnehezebb feladat: ellenőrzéssel, számonkéréssel körülbástyázni a tanulást szánt időt, egy kicsit úgy, ahogy azt már elmondottuk.

Ez sok energiát, sok önfeláldozást igényel a szülőktől, de kell rá időt találni. Nevelni nem könnyű dolog, de a rossz úton járó gyerekekkel a helyes útra terelni még sokkal nehezebb. Meg fogja könnyíteni a fardozásunkat, hogy bizonyos idő múlva — nem túlságosan gyorsan, de nem is nagyon sokára — javulást látunk.

Es ha a legkisebb javulást is látjuk, ne fukarkodjunk a dicsérettel, a gyermek szárnyakat kap tőle.

Ha mindezt betartjuk, ha következetesek vagyunk, gyermekünk tanulmányi eredménye feltétlenül meg fog javulni és pár hónap után mi is áttérhetünk a tanulásban való lazább közvetett segítségre.

Ha akarunk, tudunk is segíteni: ez a legfontosabb tanulság, amelyet a mondottakból le kell vonni. Nehéz és sokszor fárasztó munka ez, türelmet és leleményességet is igényel. De hisz azoknak segítünk, akik legdrágábbak nekünk a világon.

Táncruha fiatal lányoknak. (Párizsi modell.)

Tíz perc konyhaművészet

MENÜ — NEMZETKÖZI ETELEKBŐL

HOLLAND KRÉM

Hollandiában nem ismerik az ebédet befejező tesztfogást. Például az ünnepi ebédvegi torta ismeretlen fogalom ott, éppen úgy, mint a mi változatos sült-, főtt-, keltésztáink, rétesek, süteményeink. Teszta helyett ők többnyire gyümölcsöt esznek. Otthon legfeljebb pudingot, toltellen palacsintát és krémekeket készítenek.

A krémek — ha nem krémpot használunk — így készülnek.

Ahány tojás annyi tejmerőkanál tejet, vaníliás cukorral felfőzünk és besűritenek. Leveszik a tűzről és zselatint kevernek bele. Ha kihűlt, ízesítik, és felvert tejszínt kevernek hozzá. Az ízesítés törthet erős, befőzött feketekávéval, vagy citromlével és reszelt héjjal, vagy rummal.

SONKÁS LEFÉNY (SVÉD)

Sonka helyett füstölt, vagy egyszerű főtt, illetve sült borjúhússal, sőt szalonnával is készíthetjük. Ha csaszarhússal, vagy szalonnával készül, ezt előbb kisütjük és szurokanállal kiszedjük a zsírából.

A húst apró kockákra vágjuk. Fel liter lisztet 4-5 deci tejjel, 2 tojással, sóval simára keverünk. Belekeverjük a kockákra vágott 10 deka húst és a kivajazott tepsibe öntjük. Meleg sütőben fél órát sütjük.

SÓS UBORKALEVES (LENGYEL)

Kellekek: 3 dl tejföl, fél dl ecetes uborkaleve, vagy cékla, 17 dkg főtt borjúhús, 17 dkg friss cékla, 17 dkg ecetes cékla, egy nagy csomó kapor, 1 teáskanál apróra vágott hagyma, 6 kementyojás, 2 friss és egy ecetes uborka, só, bors.

A friss céklát puhára főzzük, áttörjük. Az ecetes céklalevet és egy óra hosszat meleg helyen állni hagyjuk. Aztán belekeverjük az apróra vágott borjúhúst, az összevágott nagymát és kaporot, a szeletekre vágott uborkát, sózzuk, borsozzuk, feleresztjük, egyet forni hagyjuk. Betejfelezzük és ha kihűlt, jégre tesszük. Talalás előtt még vagy hat részre vágott kementyojásokat teszünk bele, de ezek melléje külön is találhatjuk. A levest hidegen fogyasszuk. Fenti mennyiség hat személyre való.

Íme a receptek: ki lehet próbálni!

Folttisztítás — házilag

ABLAKPÁRKÁNYRÓL a fekete foltokat petróleumos ronggyal dörzsöljük ki, majd töröljük át fém tisztítóval vagy hámozott főtt burgonya levével és fényesítsük ki.

ALPAKKA, ezüst tárgyakat forró szappanos vízzel mossuk és puha ronggyal fényesítsük ki.

BÁRSONYBÓL zsírfoltot forró homokkal veszünk ki. A homokot egy kis gyér szővésszel zacskóba kötjük és azzal dörzsöljük a foltot, amíg eltűnik.

FÜFOLTOT gyapjuszövetből vagy selyemből cinkkloriddal kell eltávolítani. Megnedvesítjük ezzel a szerrel a foltot, de azonnal erősen nedves ruhával átdörzsöljük, amíg teljesen kivesszük a rostokból a cinkkloridot, nehogy megtámadja a szövetet.

KÁTRÁNYFOLTOT szappanos vízzel, ha ez nem segít, terpentinnel lehet kivenni minden fajta szövetből, vagy fehérneműből. Ha a terpentint nyomot hagyma, benzines ruhával vegyük ki.

PENESZFOLTOT fehérneműből a következő eljárással lehet kiszéni. Vegyünk 15 gramm szalmakaprot, 20 gramm sót és oldjuk fel egy liter vízben. A foltos fehérneműt iektessük a napra a posan fel és nedvesítsük meg a foltokkal. Ha megszáradt és a folt nem tűnt el, ismételjük meg az eljárást.

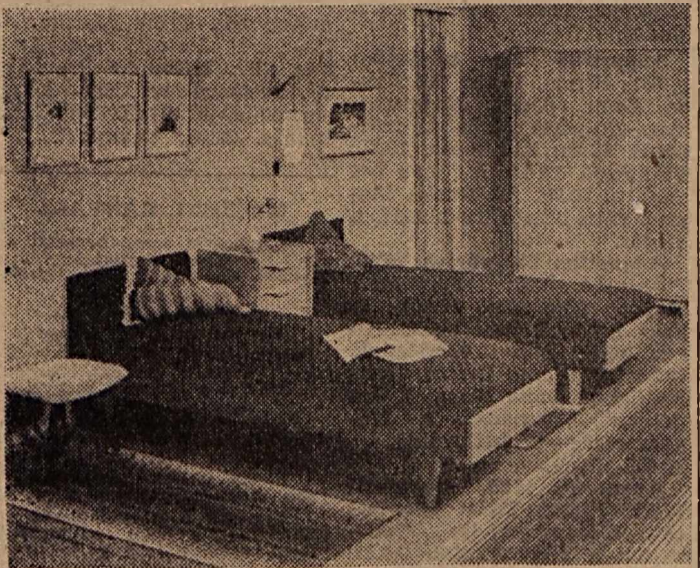
SŐRFOLTOT tiszta melegvízzel ruhával kell kidörzsölni.

TINTAFOLTOT szőnyegből úgy veszünk ki, hogy tejet csepegtetünk a foltra, 10 percig rajta hagyjuk, majd vattával feltartjuk, addig kell ismételnünk, amíg eltűnik a folt. Ezután szappanos vízzel, utána tiszta vízzel áttöröljük, száraz ruhával dörzsöljük.

VERFOLTOT, ha friss, langyos, majd forró vízzel lehet eltüntetni. Régi foltot heresó-oldatban kell tisztítani. Egy gramm heresó 5 gramm vízben oldunk fel. Az oldatban kimossuk a foltot, utána azonnal tiszta langyos vízzel kell öblíteni.

VIZFOLTOT poltúros bútorelüléről a következő módon lehet eltüntetni: 25 csepp táblaolajat és 7 csepp alkoholt jól elkeverünk. A foltot csepegtetünk belőle és körkörös mozdulattal, egy puha ronggyal addig dörzsöljük, amíg eltűnik. Utána szarvasbőrrel fényesre töröljük.

MODERN LAKBERENDEZÉS

Legyszerűsített hálószoba megoldást mutatunk be, ahol a két fekhely más változatban is elhelyezhető. A modern lakásban a fekhelyek pappali pihenés biztosítására is alkalmasak.

Egy lánynév történelme

(Ilona)

Ki hinné, hogy az első Ilona miatt tíz esztendőig tombolt a háború? Pedig így volt! Igaz, hogy csak a mondában.

Az Ilona név — vagy, ahogy kezdetben hangzott: Helena — a mondai képzelet alkotása. A legfőbb görög istennek, Zeusznek a leányát hívták így. A mondavilág szerint ő volt a föld legszebb asszonya. Az ő szerelmét kapta jutalmul Paris, a dalias trójai királyfi, midőn egyszer a három versenyző istennő közül Afroditének, a szerelem és szépség istenasszonyának ítélte oda a szépségdíjat. Emiatt tört ki aztán — a monda szerint — a tízeves trójai háború, melyben nemcsak a földi seregek, hanem az égi hatalmasságok is részt vettek.

Ezután éltető, hogy igen sok görög szülő nevezte el lányait

e csodálatos szépségű mesebeli királykisasszonyról.

Hozzánk szláv közvetítéssel került ez a görög eredetű leánynev. A szláv Jelena-ből Jelona, majd Ilona lett.

Különösen a XVI. században lett ez a név igazán népszerű. Ekkor jelent meg ugyan is magyar nyelven „Argius királyfi és Tündér Ilona” története, amely csakhamar a nép egyik legkedvesebb olvasmányává lett. A mese olasz eredetű, de a szépséges Tündér Ilona nyilván nem más, mint a középkor gondolatvilágába átültetett ókori Helena.

Azóta egyik leggyakoribb magyar női nevünk. Népszerűségéhez nagymértékben az is hozzájárult, hogy Vörösmarty Mihály egyik legmegragadóbb elbeszélő költeménye-

nek hősnőjét, egy reménytelen szerelemben elhervadozó fiatal leányt, Szép Ilonkának nevezett. Néhány év múlva Petőfi János vitézében jelent meg újra a név, de most már becézett alakban: Iluska.

De nemcsak a név viselője — az Ilonkák és Iluskákat — voltak csodálatos szépségűek (és szépek ma is) hanem maga a név is kitűnik gyönyörű hangzásával, kellemes ritmusával. Kosztolányi Dezső híres „Ilona” című versében tisztelettel költőiességgel — még a név egyes hangjait is külön-külön megénekelve — adózott e szó páratlan zenéségének, hangulatfakasztó dallamosságának. Ha idétegyük hozzá: e ritka szép vers értékét még az is fokozza, hogy a költő feleségének írta.

